

GLASNIK PRESVETOGA SRCA ISUSOVA

S DOPUŠTENJEM CRKVENIH I REĐOVNIČKIH STARJEŠINA

UREGUJE

KAMILO ZABEO

SVEĆENIK DRUŽBE ISUSOVE U ZAGREBU.

— → GODINA XX. ← —

ZAGREB
TISAK I NAKLADA ANTUNA SCHOLZA
1911.

Sadržaj XX. tečaju (19II.)

I. Pjesma.

Nek vlađa Bog! 30

II. Članci, pouzna.

Moja spašavanja u Kraljevoj	5, 23, 48	Kad u ured — pamudan; kad	
Medžižica mjesto županije	56	u crkvu — lind	135
Ponite savjesnu!	57	Zbor »Kćeri Sreća Isusova«	137
O prvoj i desetoj pričest djece	84	Ziva Želja Isusova, osobito u	
Blagdan Sreća Isusova	101	današnje doba (desta i svag- danja sv. pričest)	151
Hrvat, svetište S. L u Zagrebu	108	Kako možeš menjati proti Bogu	159
Pismo sv. Oca general. upra- vitelju Apostol molitve	121	Miljenik hrvatskog naroda	181
Ne odbijaj tvođokorno spaso- nosne opomene	132	Dabrovođe »Kćeri Sreća Isu- sova« (pravila)	199
		Ovo šinilo na moj spomen	228

Ajzecirne muke.

1. Širenje Apostol. molitve među muzevima	1	6. God. misija Sreća Isusova	109
2. Katolička Crkva u Špa- njolskoj	21	7. Katolička Crkva u Savez.	
3. Radnici	46	Državama	122
4. Širovaka poslužnosti sv.		8. Mir među kršćanskim na- <td></td>	
Oca papi	61	rodima	141
5. Vjerovanak u javnoj nastavi	81	9. Kršćanska unjerenost	161
		10. Katoličke misije u Etiopiji	183
		11. Pohodni svećenici	201
		12. Horba proti zloj čampi	225

III. Vjesnik.

Hrvatski kraljevi Sreću Isusovu:

Apost. molitve Klara	37.
Blagdan S. L u Brčkoj	109.
Zagreb 163, Bedekovlina, Bu- kovac Vel, 164, Gradeč, Oloče, Petrovina, Sr. Martin pod Oki- ćem 166, Sv. Petar Črniče, Škrlevo, Mandaljena 168, Br- dovac 183, Brod na Savi, Kuli 190, Kutjevo, Požega, Škender- ovac, Vrbanja 191, Vrhova, Ooniš, Šupetar na Brčen 192, Sarnjevo 193.	
Crkvica i samostan S. L Mi- haile kod Sarajeva 37.	
Crkva S. L u Krizištu 198.	
Društvo djevojaka za na- knadnu sv. pričest Hava,	
Silba 80, Mini, Mandaljena,	
Podstrane 89, Malač 180.	

Glasnik S. L 16, Obnova Gla- nika 181, 220, 221.	
Hrvatski novicijat Dr. Is. u	
Zagrebu 59.	
Katolički S. L i M. 16, 136, 198.	
Kapela S. L u Krljanovcu 80.	
Kćeri S. L u Splitu 97, Du- brovniku 129.	
Ludska spilja u Makarskoj	
160, 28.	
Molitvena vojna za obra- ćenje Crnaca 79.	
Oltar bl. Marg. u Velom selu	
i Škrlevo 36.	
Povjerenik strujani, u Toc- skoj, veliki povjerenik 60, 96.	
Prvi petak u Uršulinu, samo- stani u Varazdinu 37, Mandu- ljena 99.	

- Pretposlanci u Travniku** 90.
Proslava S. I. u Mihima 89.
Svetište S. I. u Zagrebu 36, 131.
Vojiske S. I. bajak u Klinu 16.
Uvedena Vojska u Vodicama,
- Silvnu ravn.** 36, **Sejane** 37.
Silba S. O. Gjurgjević 124, 136, 146.
Zastava Ag. moč. u Splitu 16,
 hrvatske omladine u Zagrebu
 200, **Zbor S. I.** 20.

Ina dnušće riječi:

- Album "Slatka" hrv. omladine** 38.
Dopisnica uredništva 16, 38, 179,
 198.
- Preporuke:** »U Lurde« 38.
 »Zastava Hrvata Djece« 197.

Imešnici riječi:

- Afrika**, dopis 113.
Alaska, dopis 59.
Amerika, Rathbun 29.
Baltimore, brv. bogoslovci 37.
- Janjeva**, Arbanaska, pob. S. I.
 118.
Kineska, dopis 89.

IV. Pripovijesti, zahvalnice, razno.

Pripovijesti o Srcu Isusovi:

- Padova**, duh. vježbe itd. 37.
Španjolska, odvraćan prosvjet
 96.
Na crnogorskoj međi 11.
Cudan san 31.
Mod dobrog primjera 35.
- Hodemo rastaru**, ali bez pre-
 vanja 58.
Pravil apostol 77.
Ukazanje Srca Isusova 155.
Znamenita 300-godišnjica S. I. 170.
Najljepši božićni dar 240.

Razne pripovijesti:

- Prva dva apostola sv. Josipa me-
 gju Hrvatima** 41.
Musliman nagovrana ispovjed 58.
Iz Hrvatskog Zagreba 64.
Sestra Celestina 67.
Zidovka opominje na pozdrav
 Goopi 93.
**Kad sance oja, puni se sve zvi-
 jezde** 96.
III — III 177.
Kornilar na brodu 178.
- Čitat dobre knjige** 187.
Kastelzky i kramica. Svoga po-
 malo 197.
Hrv. hodobrake u sv. zemlji 80.
U crkvi je samo jedan milostiv
 Gospodin 80.
Kitimo crkvel 80.
Zdravo Marija u gestioni 92.
Opresti 116.
Crkva se gradi u Maglaju 160.

Zahvalnice Srca Isusova:

- Zlatno zdravljie sestrini, očero** 32.
Kecirno 33. U obiteljskim ne-
 voljama, za porod, za povra-
 ženu slugu 34. Padavica 78.
Spasen od smrti 79. Histerija
 134. Oboljeli jedinac, sestra,
 vojnik 115.
Neprilike u službi 134, 145. U
 novčanoj neprišći 155, 156.
Dar za hrv. svećište S. I. Ozdra-
 vila Žena, sagradila si kućicu
 173. Sretos se udala 174. Ozdra-
 vio suprug, kod tri lječnika 175.
- Obratio se zaručnik, obručenje**
 na samuti 176.
Zavjetovanje pretplosti na Glasnik
 S. I.; Ozdrvio na tijelu i deći,
 pomni u napastima, obručenje
 176.
Zavjet u ime drugih: Od prih
 novčića, u ime supruge 196.
Male pretploštice 197.
Zavjetovanim povjerenici . . . 237
Maleš - zavjetovani povjerenici 238
**Zavjetovan darovi za razre-
 nje Glasnika** 239

Zabiolice bl. Dj. Mariji:

Pe. Lardiske Graci odravila 39.
Riješen potvoro, majdino zdravlje, zdravlje glavarično 94.
Vjendao se i odravio 50. Lard-

aka roda 96. Spaseno dijete od krave 100. Majci Bodjoj Bi- stričkoj 157. Jeruzalemskoj na Trš. vrhu, Trsatkoj 158.

Zabiolice sv. Josipu:

Srčana bolest, dioba, prouagjeni krive 45. Riješen optužbe, dobitvena parnica 46.

Hrvatski oslobodilim pod zaštitom S. L.:

Malidi stjegonođe S. L. I.	Svapdanji prijeti kod indijske djece 120.
Za zastave P. S. I. 116.	Cvijet iz perivoja S. L. 179.
Gjaci i blagdan S. L. 119.	Lijepa snut 180.
Društvo S. L. u Prologu 119.	

Kazalo mjestra.

HRVATSKA: Bedekovina 157, 164. Bjelovar 157, 158. Brdovac 164, 183. Bukovec Vel. 164. Gjurglevac 124, 136, 143, 198. Građanica 158. Gradec 166. Julkovec 157. Klanjec 175. Kati 190. Martinec 196. Novi Vinodol 116, 138. Otočac 166. Pećrinja 114. Petrovina 166. Pregrada 198. Selce 180. Sv. Martin pod Okitetom 166. Sv. Petar Cvjetac 168. Škenderovac 191. Strljevo 168. Varaždin 37, 196. Vrbova 192. Zagreb 108, 131, 132, 135, 136, 163, 176.

SLAVONIJA: Andrijevci 178. Buzovec 180. Brod na Savi 32, 94. 190. Donji Miholjac 173. Kutjevo 191. Pođega 191. Vel. Kopanica 78. Vinkovci 32. Vrudevac 33, 36. Vodice 36. Vrbanja 191.

MEGUJURJE: Kršanovac 80. Prelog 93.

DALMACIJA: Betina 175. Dubrovnik 189. Klis 16. Liss 116. Makarska 160. Mali Prelog 219. Muhat 180. Omis 197. Rava 80. Plat 80. Silba 80. Slivno ravno 36. Soljet 16, 136. Supetar na Braču 192. Skrlejovo 36. Vis 179. Zlošće 38.

BOSNA I HERCEGOVININA: Brčka 109. Mladice 37. Maglaj 160. Radoševci 197. Sarajevo 31, 60, 193. Zenica 79.

ISTRA: Klana 37. Paši 138.

AUSTRIJA: Boč 94.

INOZEMSTVO: Baltimore (Sjever. Amerika) 37. Douglas (Amer.) 53. Janjevo (Turska) 60, 116. Kansas City (Amer.) 196. Madrid (Spanija) 90. Madura (ist. Indija) 120. Pariz (Francuska) 155. Rathbone (Amer.) 28. Tai-Ming-Son (Kina) 88. White Ville (Tongo, Afrika) 113. Leš (Arbanaska Turska) 12.

Izlazi mješedno. Cijena 45 lipira, poljnom 1—10
listopada po 80 lipira, 10—50 po 70 lipira, 50 i
više po 60 lipira. Za inozemstvo 1 K 30 lipira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 33.

Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb,
Gajeva ulica 7.

Broj 1.

Siječanj 1911.

Godina 20.

Namjena molitava i dobrih djela za Siječanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Sirenje Apostolstva molitve među muževima.

Ima vam dandanas na svijetu sva sila društava svake ruke. Ni broja im se ne zna. Za svaku skoro stvar evo društva. Pače ni na životinje nijes zaboravili. Imo društvo, koje štiti jadne životinje od zlostavljanja. Neki dječak, javljuju novine, dobio od tog društva nagradu. Što je psetu spasio život?

Megju muškarcima osobito je rašireno „vatrogasno društvo“. Bukne li gdje požar, trublja zatrubi, a u tili čas evo na okupu odvažne čete, da obrani kuće i staje od proždrljivog, nezasitnog ognja.

No kamo vam korisnije društvo od „Apostolstva molitve“? Ovo ne spasava životinje, nego neumrle duše; ne otinije ptljen vatri zemaljskoj, nego paklenoj. Zar nije dakle vrijedno, da se upravo muški svijet zanima za to društvo, da se upiše u to društvo?

A ne traži se niti mnogo, barem da budeš članom prvoga stepena. Samo da svaki dan ujutro prikažeš na načine Hođanskoga Srca sve svoje molitve, trpljenja i dobra djela. Zar je to teško? — U jednom selu u Francuskoj župnik protumačio narodu Apostolstvo molitve. Iza propo-

vijedi dočeka ga na crkvenim vratima seoski knez, pa mu reče: „Velečasni, baš ste danas propovijedali za nas muške glave! Mi smo razumjeli, da će Apostolstvo molitve sav naš rad pretvoriti u molitvu. A kako mi više radimo nego li ženske, evo nam sredstva, da i više molimo, nego li ženske. Izvolite mene prvoga upisati u imenik Apostolstva molitve, a za mnogi cijelo općinsko vijeće, jer svi čeznu za istom srećom.“

Čast ovome vrijednomu načelniku! Pravo je mislio. Ništa lakše i korisnije, nego li biti članom Apostolstva molitve. Ono je kao stvoreno za muževe.

Dakako, da bude većega ploda i uspjeha, treba da članovi togia Apostolstva budu apostoli ne samo molitvom, nego i riječju i primjerom. Usto ne bi smjelo ostati kod pukog upisivanja, nego bi trebalo članove organizovati u pravo „društvo“. „Društvom“ postane Apostolstvo molitve, ako mu sa čelu bude upravitelj-svećenik, a uz njega odbor, nekoliko „revnitelja“, koji će se brinuti za napredak i procvat Apostolstva. Kod nas bi se osobito preporučilo, da se Apostolstvo molitve spoji s „Vojskom Srca Isusova proti psovki, kletvi i prokljanju“, tako da to ne budu dva društva, nego samo jedno, primivši pravila i od „Apostolstva“ i od „Vojske“. Krasan primjer daje nam junačka „Vojska Srca Isusova“ u Vrsima (vidi zadnji broj Glasnika) i u Giurgjevcu (o njoj bit će opširno govor drugom zgodom).

No da se povratimo k „revniteljima“ Apostolstva molitve. Koliko oni mogu dobra činiti! Evo vam samo jedan primjer.

Svaki, koji je učio nešto zemljopisa u školi, znade za veliki otok Madagaskar na istočnoj strani Afrike. Nedavno je pisao neki tamošnji misijonar, što radi njegovi revnitelji Apostolstva molitve, većinom obraćenici onoga crnačkoga plemena. On pripovijeda:

U zemlji vlada još na sve strane staro pogansko ku-mirstvo i praznovjerje. No naši revnitelji ne miruju. Opaze li u kojoj kolibи kakav kumir, a oni poučavaju i nagovaraјu ljudi, dok im ne predaju kumir, a onda u vatru s njim.

Velika su zapreka napretku kršćanstva divlji brakovi. Revnitelji upotrebljuju sva sredstva, da se divlji brakovi pretvore u kršćanske ženidbe. I tako se mnoge kršćanski parovi, a i pojami o svetosti i nerazriješivosti ženidbe sve više se širi i uvrježuju u narodu.

Osobito je utječljivo gledati, kako nastojanjem naših
revnitelja raste broj osoba, koji često primaju svete sakra-
mante. Sami dakako prednjačuju najlepšim primjerom, te

Barjakbar iz Grude u Arbanaskoj.

često pristupaju k stolu Gospodnjemu, gdje se sjedite s Isu-
som, te na njegovu Presvetom Srcu raspale svoju revnost.
Svaki od njih nastoji, da sa sobom dovede cijelu žetu pri-

česnika. I tako broj svetih pričesti od mjeseca do mjeseca raste.

Iz svete pričesti crpaju i ovaj plod, da se sve više posveće djelima kršćanskog milosrđa. Neki dovode u bolnice one, koji kod kuće od starosti i siromaštva gine; drugi sami dvore bolesnike; a opet neki svojim rukama pokapaju mrtvace. A sve su to rijetki primjeri pojedinstvenosti u zemlji, gdje vlada praznovjerie, da se čovjek opogani, kad se dotakne bolesnika, i da mu to donese nesreću.

Veliki broj naših revnitelja od drage volje i bez plaće zemaljske vrši službu katechiste, te poučavaju narod u selima, kamo misijonar samo rijetko može zalaziti.

Naši revnitelji odlikuju se između svih svojim čednim ponašanjem, te izbjegavaju nepristojne plesove, kojima se zahvaljuje prosta svjetinja.

Tako očrta misijonar djelovanje svojih revnitelja Apostolstva molitve.

No zar nema i kod nas široko polje za revnost članova Apostolstva molitve? Nije naša zemlja poganska, istina; ali zar nema u našem narodu dosta poroka, kojih bi se i pošten pogranic morao stidjeti? Zar se ne psuje i proklinje? Zar nema praznovjera, zar nema divljih brakova? Upravo što se potonjih tiče, koliko bi tu mogli zla ukloniti revnitelji Apostolstva molitve! Kad bi oni (osobito u gradovima) potražili takove nesrećne parove, nagovarali ih, da se ili rastave ili vjenčaju; pa ako to ne koristi, kad bi ih prijavili župniku ili oblasti; koliko bi manje smutnje bilo u kršćanskoj općini!

Zar se ne bi i kod nas dala uvesti česta sveta pričest kod članova Apostolstva molitve, te njihovim primjerom i nastojanjem i kod drugih, osobito kod muškaraca?

A nema li zar i bolesnika kod nas? O koliko bi im članovi Apostolstva molitve mogli koristiti, kad bi ih posjećivali, tješili, rukali na primanje svetih sakramenata.

Zar nema kod nas zapuštene djece, zar nema šegrat i radnika, koje histe mogli poučavati u kršćanskom nauku, upućivati na dobro, predložiti za pravi kršćanski život?

Dajte mi jedno samo takovo muško društvo s gorljivim revniteljima na čelu, a vidjet ćete, kolika će promjena nastati u župi! Ta, žene se ne će dati natkriliti. Budu li muževi i mladići revni, namah će se s njima takmititi i žene i

djevojke. Osnajte jedno muško društvo, a ženske bratovštine niknut će same od sebe.

Sirimo dakle Apostolstvo molitve osobito među muškim svjetom; ustrajmo ga kao posebno društvo za muškarce, i ne će trebati drugoga sredstva, da se sav kršćanski život u obitelji i u župi preporodi, da se po želji svetog Oca pape „sve obnovi u Kristu“.

Dragi čitatelji, osobito vi muževi i mladići, koji ste ovo čitali ili slušali, što vam se čini? Vi ste valjda dosada mislili, da se u Apostolstvu molitve samo moli, a sada vidite, da se tui i radi za spas duša. Zar nije to upravo za muškarce?

Na posao dakle, muškarci! Upišite se u Apostolstvo molitve i osnajte, gdje toga loš nema, posebno društvo za muškarce, pod vodstvom duhovnog pastira, a sa odborom „revnitelja“ na čelu.

(Fr. H.)

Moja opečanja u Kranjskoj.

(Pisac vojni superior M. Ristarić.)

Vi ćete sigurno ove godine napisati u „Glasnik Seća Isusova“ štогод iz Kranjske, kako ste lani napisali iz Tirola, — rekla mi jedna pobožna duša, kad sam odlazio u

K a m n i k .

To je bila neka opomena, daj, napiši! Lako je opomenuti, al' je teže napisati. Ova ista, koja me opomenula, jest jedna milosrdna sestra, rođena Kranjčica, pa bi valjda htjela, da, kako sam ono prošle godine, po imenju nekih, „uzvisio“ Tirolce, vjetos da uzvisim Kranjce. Ako je to komu drago, hajde, uzvisiti ču ih. S mnogoga gledišta zaslauju to.

Reko sam lani, kako se Srbi rugaju Hrvatima, nazivajući ih ko za sprdu „Kranjci“. Bit će to valjda s razloga, što su Hrvati, živući u užoj Hrvatskoj, „kajkavci“, to jest, govore „kal“ mjesto „što“. Drugo ja ne bih znao, što bi Srbi mogli spočitavati Kranjčima, da se tim imenom naručaju Hrvatima. Čuo sam pak gdjekoga, koji se u jezike razumije, da je hvalio ljepotu i milozvučnost slovenskoga jezika, kako ga Štajerci i Kranjci izgovaraju. No to ne spada u ovaj Glasnik. Ja bih htio neka druga opečanja iz Kranjske ovdje iznijeti.

Vjersko čuvenstvo.

Lijepa je Kranjska! uskliknuo je svak, koji je Kranjskom putovao. I jest lijepa. Mile doline, lijepo obragljene, zelene; u dolinama za vrućih mjeseci žega, a tamo gore, na onim ogromnim hrdima, ma u isto vrijeme snijeg! Da, mjeseca srpnja, za velike žega, ondje snijeg! Zato i popijevkom vabi „dolenc“ (dolinar) „gorenca“ (hrvatinina), „naj se pride k njemu gret“ (neka dogie k njemu). U „dolenskoj“, od Ljubljane dole prama Hrvatskoj, vije se dodaše i „ljuba trta“ (lijepa loga) — vinogradi —, ali po mom iskustvu, premda Kranjci pjevaju „vince z gorē greje srč“ (vino s gore grije srce), slabo ti osaj „cviček“ (poznato kranjsko vino) grije. Opomenuo me jedan prijatelj, neka pazim, kad „cvička“ pijem; nek zaprosim onoga, koji mi je na desno, i onoga na lijevo, da me pridrže, dok pijem. Mogo bih se „užgati“ dok pijem, pa pobjeći od same „slaćine“ („slatnosti“).

Ipak sam toga „cvička“ i kod svete mise rabio. Sva sreća, što Kranjci nemaju „bilikuma“, koji i kod nas Hrvata svoju vrijednost malo pomalo, hvala dragomu Bogu, gubi.

Pošto ne kannim opisivati zemlju, već ljudе, ne ēu ni da govorim o ljepoti onih gora i dolina. Puštam i izvor Savice, taj šumni vodopad, i Bleđ i Vintgar i toliko toga, o čemu su već drugi drugdje govorili. Ja sam rado motrio na vrhuncima gora i brežuljaka one milovidne crkve i kapelice. Vozis li se željeznicom ili kolima, svak tren evo pred tobom raspela ili male kapelice. Na kućama vidiš isto tako raspela; ili je naslikano, ili je metnut na stijenu drven križ, ili opet slika Majke Božje. U meni je to budilo milo čuvstvo. Tu je drag Bog doma. I doista, „liberalci“, to jest ljudi, koji slabo ili nimalo ne mare za vjeru, slabo uspijevaju tamo. Ne ide. Vidiš, da se Kranjci ponose svojom vјerom; vјere katoličke ne dadu. Isti „liberalci“ se rado hvale pred svećenicima, da i oni idu u crkvu, k sv. misi, da su i oni katolici. Idi li, ne znam, možda i hode, ali ipak rade proti katoličkoj Crkvi. Svakako, vigja se, da su u Kranjskoj crkve punе; a k sv. pričesti pristupaju mnogi; mnogi svaki dan, ali u nedjelju i svetac njih upravo mnogi. Tu su daleko pred nama, i u gradovima i na selu daleko pred nama. Hrvatima će trebatи još mnoge i mnoge propovijedi, spominjanja i nagovaranja, mnoge i velike misije, dok budu htjeli ići na sv. pričest tako često i u tolikom broju, kako to idu Slovenci.

Razna društva i bratovštine počinju se kod nas u novije doba uvažati, dočim je kod Slovenaca to sve već

Žene iz Breginje u Aziljanu.

lijepo i daleko razgranjeno. Vidio sam u Kamniku, kako se članovi bratovštine Srca Isusova i presvetoga oltarskoga Sakramenta svake nedelje i blagdana na dvije ure popodne

sakupe u crkvi, da obave „uru klanjanja“. I tu je velika crkva puna puncata ljudi. Svećenik je s njima. To sam vijgao i u Tirolu. Kod nas je to nešto sasmu nepoznato. Ipak iza svete mise i sv. pričesti ne će ništa Božji blagoslov u tolikoj mjeri isprositi, ko klanjanje kroz jednu uru pred presvetim Oltarskim Sakramentom. Vuče Božji blagoslov već jedan čovjek, klanjalac, koji ovu pobožnost lijepo obavlja. Ako to može jedan, koliki će blagoslov isprositi stotine ljudi, cijela župa, kad se zajedno klanju Božanskomu Spasitelju, prisutnu u presvetom Sakramentu!

A kako, i koliko nam Božjega blagoslova treba, to znademo i čutimo svi. Bez njega, bez Božjega blagoslova ne ide.

Siguran sam, da su ova pobožna društva i bratovštine znatnim uzrokom, što se u Kranjskoj ne događaju kragje u tolikoj mjeri, niti izdaleka, koliko kod nas. Bog daje svakomu na ono njegovo siromaštvo svoj blagoslov, pak je svaki zadovoljan sa svojim. Tko je zadovoljan sa svojim, ne želi tuge; a kad tuge ne želi, ne posije za njim, ne krade. Kod nas, kad vidi tuge, već ga poželi; kako ga poželi, već razmišlja, kako će ga ukrasti. Naši se ljudi na kragju još i smiju. Kad si pripovijedaju o kragiji, pripovijedaju si, ko da govore o kakovu junaštvu ili viteškom djelu. Zato i kod nas tako zvani socijalizam silno napreduje. Čovjek hoće žeti famo, gdje nije štiao, hoće imati ono, što nijesu priskrbile njegove ruke. A to vuče i na nj i na cijeli narod, koji ovakove ljudi u sebi trpi, Božje prokletstvo.

Kako je s kragjom, tako je i s drugim grijesima, a na ročetu s kletvom. Kletve u Kranjskoj nema. Slovenac mora da je jako ljutit, ako izlaze „verdamani hudić“ (prokleti vraže)! To koncem konca, ako se ne odnosi na koga pojedinoga, nije u sebi ništa; jer da je glavao proklet, to je istina. Hrvat, kad je ljut, on „kreše“ dragoga Boga i Majku Božju, i Svece i Angele; vraka doziva onako od šale, kad je dobre volje. A nasmijat će se i onda, kad je veliku kletvu izrigao — ko da to nije ništa. A jest kletva strahovito i strabovito zlo. Kletva baca na naš jadan i potlačeni narod veliko prokletstvo. Odje je kletva doma, tu je doma i vrag; a gdje je vrag doma, kod kuće, tu nije kod kuće Bog. Ili ako i jest dragi Bog svagdje i na svakom mjestu

prisutan, ne može davati svog blagoslova onđe, gđe ga se onako strahovito proklinje.

„Veselica“.

A što je to? To je lijepa, pristojna zabava, kojoj bijaše svrha, da se ljudi na lijep, pristojan način razvesele. Čovjek je čovjek. Stvoren je za rad, ali treba i odmora. Ima se skribiti za tijelo, ali ne smije zaboraviti i na dušu. Čovjek se zabavi jako lijepo u crkvi, kod svete misle, u molitvi, a narocito se može zabaviti, i to jako lijepo, kod svete pričesti, — ali treba ovđje onđe i zabave, koju svi ljudi zovu „zabavom“.

Takova zabava, Slovenci kažu „veselica“, držala se osmi dan, što sam došao u Kamnik. Ja sam dan prije ustao iz kreveta, u koji me bacila jaka groznica. Milosrdne sestre, koje su me primile na stan, hraniile mi, neka ne idem, da sam slab. Ipak sam išao; ta napokon ne moram pitati Gosp. župnik bio me pozvan, neka dogjem, da vidim. I narodu, reče, bit će draga, ako me vidi i onđe, ne samo u crkvi, nego i na „veselicu“.

U ovakove veselice slovenski svećenici češće skupe svoj narod, uvijek u koju dobru svrhu. Ova je bila u priponoć školi. Držala se veselica u dvorištu jedne gostionice. Tu je bio cijeli bazar šaljivih predmeta. Dievojke prodavale cvijeće; druge ti nujgale torbice, da vučeš brojeve, kako to običavaju kočevarji na svoje slatkiše i naranče. I ja sam vukao „Broj“ kočta dvadeset filira. Izvučem, razmotram, prazan papir. Ja gledam, okrenem papir, a sve se oko mene slatko smije. Krivoga ste izvukli, reći će „kočevarka“, izvolite i opet vući. Dakako da valja i opet dati „sekser“. I drugi je listić bio prazan, i treći i četvrti, tekar peti je bio „pun“. Moj susjed, da me posluži, uzme broj i donese mi iz b a z a r a, što se na taj broj dobije. Dobio sam jednu čašu. Poslije smo u velike igrali i vukli i prazne i pane brojeve, i dohivali svega i svašta, da je bilo smijeha do mile volje. Moi susjed vis-à-vis (sućelice) dobio je dvoje botilje (boce) vina — na koje smo se smijali; ali planuše taj čas.

Dok smo se mi u užem krugu oko moga stola ovako zabavljali, evo ti na drugoj strani kriče, vike, buke. Jedan veseljak se uspne na stolac, a ruci mu patka, živa patka. Opisuje ju sva od repa do glave; hvali njenu pamet, nije, vidi, ko kakova guska! Opisuje cijeli njen život od koljevke.

do sada. Što će s njom biti nadalje, nije znao. Ta će se patka sada „izlicitirati“ — prvi put kruna, tko da više? Licitiralo se i po kruni, i po „sekseru“ i po „grošu“ — ali ne „samo tako“. Tu stoji djevojka sa tanjurom i sabire. Koliko „nabiješ“, toliko imаш umah dati na tanjur. Tko da više? kriči momak. Taj čas je bilo pet šest kruna. Onaj kriče „seksar“ i daje umah 20 lipira u tanjur. Ako rečeš „krunu“ više, imаш i krunu dati u tanjur. Bilo to sve napokon u određenu dobru svrhu. Napokon je bila patka izlicitirana za 36 kruna! Zadnji je dao, kad je već bilo 35 kruna, još krunu, dalje nitko ništa, i patka bila nijegova. Još nijesam vidi patke tako skupe.

Vidio sam, da su licitirali svi slojevi, i visoka gospoda i manja, obrtnici i seljaci, žandari i financi, što li su bili. Svaki je rado doprinio svoj darak za dobru svrhu. Bilo bi predugo, da opisujem cijelu veselicu, nit ne treba. Što sam tu opazio, jest sloga! I kod nas već ima raznih dobrotvornih društava, i „liberalnih“ i kršćanskih. Liberalna se drže čvrše, nego katolička — znak najbolji, da je više onih, koji Boga hule ili u nj ne vjeruju, nego onih koji mu se može i poštovati ga. Ali, ako ih možda i nije više, jači su, složni su. Mnogo društvo, koje se zove katoličkim ili kršćanskim, klima. Kriče se o „organizaciji“, piše se i stampa o „organizaciji“, a nitko nit ne zna, što je to organizacija. Poznam jednoga gospodina, dobar je i prijatelj je, i rado sudjeluje kod kršćanskih poduzeća i zabava. Pravi „matador“ (pobornik) u društvu. On se i ponosi, da je kršćanin, i velik protivnik socijalnih demokrata i bezvjerjaca. Ali taj prijatelj, kako je dobar i po naravi dobra srca, ne ide ipak na svetu isповijed, nikada na svetu pričest; obdržava li post, ide li svake bar nedjelje i sveca k svetoj misi, dvojim. Kršćanin je, veli, katolik, ali u istinu samo po imenu; po životu nije bezvjerac, ali nije ni katolik. Rekle bi se, ni kuhan ni pečen. A toga ima u našim kršćanskim i katoličkim društvima, čini se, dosta. Fali organizacija, fali sloga; ali organizacija i sloga najprije s dragim Bogom, koji ima biti prvi predsjednik, ne samo „začasni“, nego pravlj predsjednik svakomu katoličkomu društvu. Njega, Gospodina Boga, treba u svakomu katoličkomu društvu staviti na prvo mjesto. Njegove zapovijedi i savjete treba slušati i držati, onda će idti. Samo ime „kršćansko“ ne daje društvu i kršćanski značaj. Članovi kojega mu drago kršćanskog društva treba da budu kršćani, katolici, ne samo imenom, nego i životom. Bogu treba dati

Božje, onako, kako dragi Bog i sveta Mati Crkva zapovijeda. Ako se budu članovi toga držali, ići će, bit će Božlega blagoslova. Bez toga ne ide.

Oni, koji su kod one veselice bili prisutni, bili su mnoga dana — a bila je nedjelja — svi kod svete misne. Mnogi su bili i kod svete pričestije. Koji nijesu bili kod klanjanja u dva sata, bili su kod blagoslova u četiri. Zato je i zabava bila određena na pet. Prisutni bijahu i „orli“ (gombalačko društvo). Društvo orla sačinjavaju monci, koji idu u crkvu, a „sokoli“ su u Kranjskoj liberalci, bezvjerци, kojima do Boga nije stakn. I „orlovi“ su izvrgjali svoje vježbe, da se mogu vuči valjalo dvijeti.

Tako je ta veselica lijepo i ugodno prolazila. Duša svega bio je domaći župnik, koji se je sa „dežefnum predstojnikom“ (zemaljskim poglavicom) baš natjecao kod licitiranja patke i kod vučenja brojeva, koji će više dati. Dok je župnik ovakav muž, kakav je župnik kamnički, evala župi i župljanim. Liberalci ga ne vole, psuju ga i grde, ali ga to više vole župljani. Liberalci su „izobražena“ gospoda, a ostali su katolici, prava slovenska krv, pravi kamnički župljani.

(Slijedi.)

Na crnogorskoj međi.

(Pripovijeda Brano Forstić D. L.)

Bio je ljepr prolijetan četvrtjak godine 1908. Slobodan od škole (u Skadru, u Arbanaskoj) htjedoh da se nasuđjem svježeg jutarnjeg zraka. Kamo bolje nego li k obalama skadar-skoga jezera.

Ravnica, što se prostire sa sjevero-istočne strane jezera, na prvi mi se mah pričini kao da je jošte poplavljena vodom i da se po njoj bijeli valovi dižu. Kad ja bliže, ne bi to zimska mutna voda, već brojno stado runastih ovaca, Bijelad (bijele ovce) i sagareta (crne ovce) pasta i skakutala po zelenoj travi. Čuo se izdaleka ovčarev glas, koji je sa svojim „pūs pōs“ vabio neškuso janje, što bi po-nešto od stada poodmaklo.

Pred razapetim čudorom posjedala pastirova obitelj. Pred njima bile dvije oveće drvene zdjele; u jednoj mliječka, u drugoj sira, a na ponjavi kukuruznog kruha na pretek. Po nošnji naslutih odmah, da su katolici iz okolice Leša.

Mimoilazeći pozdravih ih kršćanskim pozdravom: „Kio it lev due Jezu Kristi!“ (Hvaljen Isus). Na pozdrav svī ko jedan čovjek poštaje i odzdraviše: „Githmon e jetes“. (Na vijeke budi).

Sunce bilo već dosta poskočilo, jedanaesta ura bila podmakla; ja stao da se kući žurim. Na povratku progloši oper ispred pastirova čadora. Udaljih se kolih pedeset koraka, kad iza legja čnjem hrvatski povik: Gospodine, Gospodine!

U prvi mah pomislih, bit će to koji Crnogorac. Kad tamo, ne bi Crnogorac, već arbanaska žena, koja izlazi iz pastirova čadra.

Prosljedj ona: Vodi li, molim te, ovaj put u Paruci? (Glavna Skadarska ulica.)

Kako se jo meni žurilo, a ona bila podosta od mene daleko, odvratih joj prostim „da“, i krenuh dalje.

Patem mi se neprestano zamećala misao: Ta koji su to Božji?

Po nošnji rekao bili da su iz Leševe ravnice. Ali ot-kada njima hrvatski jezik? Da nijesu možda kakvi bjegeunci sa Kosova polja? — Baš su u ono vrijeme Turci silno proganjali tamošnje kršćane.

No oni se drugačije nose; pa otkud im tolika stoka? Putem bi ih bio nekrt već sto puta orohio.

Zaukljen sličnim mišlima stiglo kuće.

Poslije ručka odoh jednorne od otaca misijonara, ne bi li mi on znao odgovetnuti čudnovati slučaj.

Cim je čao, o čemu se radi, odgovori mi odmah: Ne, vi se nijeste prevarili, kad ste po nošnji prosudili, da su iz okolice grada Leša.

Leš i okolica.

Na jugu od Skadra, jedno pet sati dobra konja, diže se starodrevni Leš. Ovaj vam je grad sagradila grčka jedna naseobina već godine 385. prije Krista, pa mu nadjenuo ime Lissos. Kad je u srednjem vijeku (god. 1360.) prestalo srpsko gospodstvo nad ova strana Arbanaske, Leš postade vlasništvo arbanaske porodice Dukagjin, koja ga godine 1401. predala u ruke Mlečićima. U ovom gradu umrije godine 1467. slobodni Skenderbeg. Jedanaest godina iza Kastriotičeve smrti pada Leš u slijnikove pandže.

Na obroncima gore Velje leži Leš, a do nogu mu teče

brza riječka Matija. Na desnom briježu rijeke proteže se duboka ravan „Bregmatija“.

Po ovoj se ravni posijalo mnoštvo kuća, sarnih imočnih pastira. Zimi tij ova ravan vrvi ljudima, stokom i marvom, dok ljeti teško da nagiješ koju živu dušu.

Njegino blago zimsko podneblje prija ljudima i stadu, što bi ljeti sve poginulo od silne groznice.

Eto ih dakle već u proljeću, gdje sa svojom stokom sele daleko, na sjever od Skadra, po nadskadarskim brdima, čak na crnogorsku među. Tu imaju svoje kuće i svoje pašnjake. Nijesu raštrkani kao po ravnici, već su ujedinjeni u selu kao Škreli, Klementi, Oruda i druga.

Budući da su u svakidašnjem saobraćaju sa Crnogorcima, a i svoju djecu šalju u crnogorsku školu, to nije čudo, što ih većina naški zbori,

„Jesi li i dobri katolici?“ upadnem u riječ misijonaru. „To su vam ljudi prožeti životom vjerom“, odvrati mi on. „Često mi misijonari zatvaraju k njima, osobito zimi, kada se u ravnici povrate.“

I uze mi otac misijonar pripovijedati ovo:

S v e t o p o s l a n s t v o .

Bilo to 8. veljače 1896., kad se nas dvojica misijonara uputila u ravnici Bregmatiju.

Stara turska vlast gledala kivnim okom na sve te misije. Bio se već pronio glas, da misijonari ne smiju k njima. Kadno iznenada i neočekivano banusmo kod prvih kuća. Ne bi njihovom veselju ni kraja ni konca. Nastade praska pušaka. Jedna kuća javljala drugoj puškom naš dolazak. Do groblja bilo još podobar sat hoda. Kad stigosmo tamo, bila se već sakupila sila svijeta oko nas. Podigosmo privremeni oltar nasred groblja, i najavismo prisutnima, da ćemo sutradan početi sveto poslanstvo.

Koliko je našem srcu godilo motriti oko sebe sakupljeno svaki dan do 2000 odraslih i više od 400 djece. Jutrom, netom bi zora stala sa istoka raditi, dolazili ljudi hrpinice sa svim strana. Putem pievali nabožne pjesme i molitve. U sumraku se istim redom kući vraćali.

Nama misijonarima bilo mnogo šta trpjeli. Propovijedi bivale pod vedrim nebom. Sjevernjak, ko u veljači, pošteo brije. Od jutra do mizaka negrekidno se ispovijedalo. Oko podneva zaključili bismo štograd na samom groblju, a pod ve-

Čer bismo se navratili sad u jednu, sad u drugu pastirsку kolibu.

Prešveto Sreć Isusovo obilno nam nagrađilo svaki trud. Grješnik se s dragim Bogom mirio, i mnoga se prolivena krv opraćala. Nije se uzalud usred groblja vijao stijeg Sreća Isusova. Glasna jeka zlatne krunice larišala na Božansko Srce, i više od dvjesto osoba poljubi raspolo u znak, da opraćaju krvnim neprijateljima svojini.

Evo samo jedan primjer,

Pred crnogorskim knjazom.

Ima lijepa paša na crnogorskoj granici,

Kad jednoga dana navalit će Crnogorac na seljaka, veleći, da je pašnjak njegov.

U tren oka sve poskočilo napetom puškom u ruci. Navaljuje prvi, ne da se drugi. U kreševu pade mlado momče, seljakov nečak.

Da ne dogje još do gorega, razigioše se obje stranke.

Nadošlo doba svetih misija, doba, kad Sreć Isusovo mnogo slavlje slavi nad srcima ljudskim. No do našega seljaka ko da nije još dopriša živa istra Božanske milosti i ljubavi.

Svećenik mu reče: „Ako oprostiš Božanskomu Srcu za ljubav, onda će se ono već znati i za tvoju pašu pobrinuti.“

No kao da je za našega seljaka starija ona narodna: Tko se ne osveti, taj se ne posveti.

Ali napokon i za njega kucnu čas milosti nebeske. On oprosti Srcu Isusova za ljubav, te svečano obeća, da se neće osvetiti.

Ne progje ni sedmica dana, a moj ti seljak dobi poziv, da bi došao pred knjaza u Cetinje.

Ne sluteći na dobro, zamišljen i nuan prevali naš seljak crnogorskiju granicu, pa ravno k prijestolnicu knjaza.

Netom pokunjen stupi pred knjaza, a ovaj mu reče: „Moj ti je podanik veliku štetu nudio i ubio miloga ti nečaka. Znaj, da ubojica u tamnići čamci, i da će se na njem što prije izvršiti smrtna osuda. Želim, da i ti budeš prisutan kod njegove kazne.“

Na to će seljak sav zbumjen: „Ta, premilostivi knjaže, on mi nije ni u čemu više dužan. Ja podnipošto ne zahtijevam njegove glave. Ubio mi je istina, nečaka, ali sam mu nedužnu krv oprostio.“

„Šta velis?“ sav iznenadjen upadne mu knjaz u riječ:
„ti si mi oprostio?“

„Jesam! Oprostio sam mu Srcu Isusovu za ljubav. Kad
su ono kad nas bile svete misije, pred nogama nebeskoga
Kralja svaku mržnju i želu za osvetom odložili. Ne zahtijevam
da ga kazniš, pače te molim, da ga pomiluješ. Samo
bih jednu milost prosio: da bih odsada slobodno po svojim

Nikola I., knjaz (od g. 1910), kralj Crnogore sa sinom i unukom.

pašnjacima blago tjerao, a da mi to nitko ne brani. Onda se
ne trebam više latiti puskice, i ne će doći do krvi.“

Knjaz će mu prijazno: „Hvalim te u velike. Dobro si
učinio, što si oprostio za ljubav svete vjere i zakona svo-
jega. Ali mene kao čuvara pravde druga dužnost veže.
Osuda se mora izvršiti. Sto se pak tvojih pašnjaka tiče,
bjude slobodno, kako si dosada običavao. Nitko ne će u te
dirati, ti si pod mojom zaštitom.“

Mili čitatelju, zar nije Presvelo Sreću Isusovo najbolji
naš odvjetnik?

Šveđa po malo

— DRŽITE U ČITAONICAMA I GLASNIK. — Pravom se tuži jedan učitelj iz Hercegovine: „Na žalost još nij u jednoj našoj čitaonici i društvu ne nadjoh Glasnika. To mi je za čudo i upravo čao. Mi doista i uvijek radimo bez osnove i bez svrhe. Novine se pretplaćuju — pa još kakve! — a da ih članovi i ne razumijevaju; a Glasnika neće, premda ga razumije i sten i neuk. Kad bi se u našem društvenu i čitaonicama čitao Glasnik, malo bi drukčije izgledala ta društva i čitaonice, kao i njihovi članovi... Dajte, molim vas, stavite malo na dušu upravi naših čitaonica i društava, da se preplate i na Glasnik i da ga šire među svojim članovima“. — Baš nam ovaj gosp. učitelj iz srca govori. Mi njegov prijedlog najtoplijje preporučamo upravi i katoličkim članovima svih hrvatskih društava i čitaonica.

— KALENDAR SRCA ISUŠOVA I MARIJNA. — Jedan Hrvat, koji se našao u dalekoj Holandiji, pokazao naš hrvatski „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ svojim drugovima, Holandezima. On piše: „Mojim drugovima vrlo se svigla taj kalendar. Ne mogu se nadiviti njegovoj ljepoti. Premda ne razumiju, što u njem piše, ipak u čemu pilaju! Tko su ti Hrvati, koji imaju tako krasan kalendar?“ (A. M.)

— SPLIET (Dalm.). Prošloga mjeseca kolovoza obavio se u našoj kapeli Srca Isusova blagoslov nove ljepe zastave „Apostolska militsa“. S jedne strane vidi se slika Srca Isusova, a s druge prikazanje Majke Božje Lurdske. Krusna je to radnja čuvene tvrtke „Bertarelli“ u Milanu. Cijeli iznos od preko 300 K sakupile marnarevništice, koje se sada mogu dići svojom ljeputom novom zastavom. (L. Dv.)

— KLIS (Dalm.). — Dne 2. listopada svečano bi blagoslovljeno nov horjak „Vojske Srca Isusova“, izragjen od školskih sestara sv. Franje u Splitu. Ovom zgodom proširen je i djevojačko društvo za roskadnu sv. pričest. (Sr. „Dan“ 1910, broj 40.)

Dopisnica uredništva.

— DAROVE ZA RAŠIRENJE GLASNIKA uredništvo uvijek zahvaljuje prima, pa će i nadalje po mogućnosti dati besplatnih Glasnika siromašnim obiteljima ili djeci.

— IZ NARODA ZA NAROD — bilo nam je i ostat će geslo. Stoga svakogu čitatelju Glasnika, koji je vješt peru, ljepe molimo, da bi nam opširno opisao istinskih, dušobudnih crtica ili događaja, bilo u vlastitoga života, bilo što je o drugima doznao, samo da je sve dobro zajamčeno. Osobito želimo prispovijesti, kako se je tko odsečio od posvake i kletve, ili kako se je obratio koji pijanc ili drugi grješnik, kako je tko našao utjehu i pomoći kod Presvetoga Srca ili druge koja velika, osobito duševnu milost od njega postigao. Potpišite se potpunim imenom i adresom! Mi čemo već izgladiti slog i jezik, kako treba, pa sve, što je vrijedno, prirediti za risak bilo u „Glasniku Srca Isusova“ bilo u „Kalendaru Srca Isusova i Marijina“.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Mališi — stjegonoše Srca Isusova.

Bilo je na dan nezaboravnog „slavlja“, posvete hrvatske omladine Presvetom Srcu Isusovu. U Černiku u Slavoniji 400 djece, cijela mala vojska, ponosno stupala, držeći svako u ruci trobojnu hrvatsku zastavicu s preslikanim Srcem Isusovim na bijelom polju. (Sr. Glasnik 1910, str. 157.)

Pročitavši toliko dopisa o lanjskom „slavlju“ — ništa nas nije toliko ganulo, kao što ovaj prizor.

Mališi — stjegonoše Srca Isusova!

S kakovim miljem gledao je negdje tu dječju vojsku Božanski Spasitelj, prijatelj malenih! Kako se je veselilo njegovo Presveto Sreć!

Slično obradovaše Presveto Srce Isusovo pohođni neki roditelji, upisavši svoje mališe u povjerenike njegova člansnika.

Ta; zar nijesu i to stjegonoše Srca Isusova?

Jesi, paće još kod i kamo većim pravom zaslужuju to dično ime, nego li oni mališi, koji su samo kod jedne svećane zgrade nosili zastavicu Srca Isusova.

Ta, ovi mališi-povjerenici i povjerenice Glasnika — ne jedan put, već svaki mjesec, raznašajući Glasnike po selu ili gradu, šta čine drugo, već kao stjegonoše Srca Isusova razvijaju njegovu zastavu, okupljaju oko nje njegove posajevnike štovatelje?

Zar nije to lijepo, zar nije gamutljivo, gledati ovu diećju revnost za proslavu Srca Isusova?

Dakako, dok su posve mali, u njihovo ime vodi sav povjerenički posao tata ili mama. Kad se već osoviše na jučake noge, onda malši barem raznose Glasnike, što vrlo rado čine, jer ih u svakoj kući radosno čekaju. Pače neki znaju već i sakupljati pretplatu; a tko bi ih odbio, kad onako lijepo mole: „Daj, kumne, daj, kumice, plati Glasnik za drago Srce Isusovo!“ Napokon, kad posve odraста, te se već u sve razumiju, onda sami preuzmu sve poslove povjereništva. Kolika čast i dika, kada dijete prve svoje brige posveti širenu pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu! Kako će ih za to Isus dragi blagosloviti!

Mi smo svojim čitateljima već više tih malih povjerenika i povjerenica predstavili (sr. Glasnik 1893. str. 18, 1906. str. 18; 1908. str. 17). Evo ih još nekoliko.

Na čelu im stupa mali Perica, sinčić učitelja u Solinu Maloj u Hrvatskoj. On se ponosi lijepim brojem pretplatnika, ima ih preko 25.

Uz njega evo i dvije male povjerenice: Mladenka, kćerka upravitelja gragjanske škole u Makarskoj u Dalmaciji, i Marica, koja je razvila hrvatski stiljev Srca Isusova ča u dalekom Egiptu, u Ismailiji, među tamošnjim Hrvatima.

Napokon evo vam još dva malisa: bratac i seká, koji vam se sam u slici predstavljaju. To su Ivica i Dragica, unućad kr. kotarskog oficijala u Novskoj u Slavoniji.

Nego dajte, da nam sam njihov dijed pripovijeda.

Mala Dragica meznice je svoga „dobroga đide“ i svoje „dobre báke“ od malih nogu. Jedva joj bila godina dana, kad sam ju s privolom njezinih roditelja uzeo pod svoj krov. Malo zatim radio se njezin bratac Ivan Zlatousti. Sada je Dragici pet, a Ivici četiri godine.

Dragica, povjerenica.

Obadvoje moje zlatne umučadi jesu pravi angielci, te nema ovdje u Novskoj nikoga, koji ih ne bi volio, kao da su mu rođena djeца. A ja pogotovo upravo uživam u njima.

Učim ih sve, što je lijepo i plemenito. Znada se križati i Bogu moliti. Kad s Dragicom klećim pred slikom Srca Isusova ili Srca Marijina, onda i ona nešto šaputa, videći, gdje se „dida“ Šapčući Bogu moli.

Moja se unačad nikada ne mijesaju među drugu djece i ne čuju nikada, što bi im dušu moglo otrovati. Naginju na veliku pobožnost jer kuća njihova „dide“ i „bake“ jest prava kršćanska katolička kuća, gdje se samo dobro čini.

Mala Dragica i Ivica, kad vide, gdje kraj kuće prolazi prosjak ili kakav siromak, odmah ištu od „bake“ krajcaru, da siromaku dаду; upravo se natječu, tko će prije siromaka nadariti, pak znadu pitati „baku“: „Jesi li siromaku i jesti dala?“

Ove godine (1910). umro mi je tata, moj sin. Djeca me pitala: „Je li tati ljepše kod dragoga Boga, nego li nama ovijie?“ — a ja im stadioh pripovijedati o vječnom blženstvu u raju.

Svaki put, kada Glasnik dolazi, djeca radošno pregleđaju slike, a ja im tumačim i pripovijedam, što u Glasniku piše.

Ivica, povjerenik.

Mala Dragica stupila tek u petu godinu, kad ju prijavili uredništvu Glasnika kao povjerenicu. Sakupila je od dobrih duša deset kruna za Glasnike, pa ih svaki mjesec besplatno dileli među siromake. To Dragicu veoma veseli, pa me pitala: „Moće li i Ivica biti povjerenik za lijepi Glasnik?“ A ja obećah, da će od mlađe godine i Ivica biti povjerenik kao i ona. Obadvoje poslat će po deset kruna preplate, nek se širi slava Božanskoga Srca u našoj Novskoj.

Presveto Srce, blagoslov svoje male stiegnosel!

Ne daju se natkriliti.

Nekog se jutra ispred crkve jednog primorskog dalmatinskog mjesta čedno ali veselo razgovarašu nekoj mladići. Na licu im odsjeva iskrena radost, koja svjedoči za nistarui mir i duševno miće, što ga malo prije očutieše u svetoj ispovijedi. Nemoj se čuditi, prijane moj: Drži se misla: sve se prenulo kao iza sna, te mlado i staro, muško i žensko hoće da se uzajamno mjeri u žarkoj ljubavi k milome Spasitelju. Evo k njima i misjonara, koji će im odlučno:

„Hoćete li i vi u zbor Srca Isusova?“

„Hoćemo! Oče.“

„Ja će biti prvi,“ kaže jedan.

„I mi!“ prihvate drugi. „Pače hoćemo, da naš broj natkrili broj kćeri Marijinih.“

I doista 30 mladića upiše se u pobožnu zadrugu onog istog dana, a sutradan 31. Dakle 61 mladić, lijep broj osobitih štovatelja Presv. Srca Isusova!

A tko je, brate, zamislio što takva, te iako brzo izveo?

U ovome mjestu postojiće „društvo kćeri Marijinih“, koje su svojim čednim i pobožnim ponašanjem prednjačile cijeli župi. Prigodom svetih misla prohijelo se revnome župniku, da se štogod sljčna i za mladiće uvede; a to mu se je tím lakše činilo, što mu se cijelo stado kao užgalo ljbavlju Božjom. Misjonari dakle zamisle, da se ustanovi i za muškarce Zbor Srca Isusova. Pozovu nekoliko mladića, posređe ih, i u tili čas stvar je gntova.

Ugledali se i drugi u ove junake, to više. Što se hvala Bogu počela hrvatska mladež sa svih strana kupiti pod zakrije mile Majke Marije u njezine miće kongregacije. (M. St.)

Dopisnica uredništva.

A. L. u S. Budući da je g. Uffenheimer unro, to bih vam nješto njega za nabavu zastava препорučio tvrtku: „Paul Mayer, Kunst-Stickerei, Innsbruck, Bürgerstrasse 7, Tirol.“ Taj meni dobro poznati gospodin, akademiljski slikar, obradom protestant, dug je godine kau slikar i risač radio kod Uffenheimera, te je iza njegove smrti sam otvorio zavod za umjetno rezivo.

Izlaže mješevlno. Čijena 48 lipira, poštoum 3—10
stisaka po 80 lipira, 10—50 po 70 lipira, 50 i
više po 60 lipira. Za inozemstvo 1 K 30 lipira.

Uredilište: Zagreb, Palmotićeva ulica 33.

Uprava: Tiskara Anteza Scholza, Zagreb,
Gajeva ulica 7.

Broj 2.

Veljača 1911.

Godina 20.

Našana molitava i dobrih djela za Veljaču

(Blaženstvljena od sv. Oca pape Pija X.)

atolička Crkva u Španjelskoj.

I Španjolska stoji pod znakom kulturne (vjerske) borbe! Ona Španjolska, koja se kao malo koja zemlja može ponositi, da je čisto katolička; ona Španjolska, čiji je kralj od pradjeđova baštino dični naslov „kralja katoličkoga”; ona Španjolska, gdje je katolička vjera zakonom priznata kao državna vjera; ona Španjolska, gdje je konkordat (ugovor) sa svetom Stolicom od godine 1851. u potpunoj vrijednosti; ona Španjolska, gdje se katolički obredi i običaji razvijaju s najvećim sjajem uz sudjetovanje dvora, velikaša i vojske — ona Španjolska od malo mjeseci zapletena je u kulturnu borbu!

Kako je do toga došlo?

Tek nuzgredno spominjem, da se je mladi kralj ne slušajući svoje pobožne majke, rođene austrijske nadvojvotkinje, oženio s njeničkom protestantskom kneginjom. Ta, ona je ipak prešla na katoličku vjernu. No ipak je za čudo, što se je kralj, koji je za mlajih dana bio tako pobožan, odan svetoj Stolici i u svakoj stvari slušao savjete svoje dobre majke, od onoga vremena u toliko promjenio, te je majka, ne mogući *tu* dalje da gleda, odlučila ostaviti sina i Španjolsku, te

Oglavni pak povod kulturnoj borbi bio je ovaj. Još preklanjske godine bio je ministrom predsjednikom Maura, značajan katolik. Kad eto ti bukne onaj strahoviti anarhistički prevrat u Barceloni. Buna bude ugušena, a glavni ujezd začetnik — bezbožni Ferrer — osuđen na smrt i usrijeljen. Radi toga podigao svi bezbožci, anarhisti i liberalci toliku viku i graju na ministra Manru, te je on napokon odstupio. S njim pada i njegova stranka, a liberalci dogođe na vladu. Ministrom predsjednikom bude najprije za kratko samo vrijeđeno Moret, a zatim Canalejas (čitaj: Kanalēhas), koji je i danas. Ovaj Canalejas, pravi farizejac, koji zaude javno ispoštovati svoju katoličku vjeru i odanost svetoj Crkvi, sa svojom liberalnom strankom sada upravo grozničavo radi o tom, kako bi Crkvu potkučio pod jaram državne vlasti, ukinuo vjerski značaj škola, okrijnjo ugovor sa svetom Stolicom, svim vjeroslovijestima širom otvorio vrata, riječ u jednu: otvorio kulturnu borbu.

No nije mu lak posao. Sveti Stolica najoslućnije prosvjedovala, a ni katolička Španjolska nije ostala prekrštenih ruku. Biskupi i narod odvažno se bore za prava katoličke Crkve. U cijeloj zemlji provagla se divna organizacija, koja je već držala sjajne skupštine, gdje ih je na stotine tisuća svećano prosvjedovalo proti povredama ugovora sa svetom Stolicom i vjerskih čuvstava katoličkoga naroda.

No kako će se sve to svršiti?

Liberalcima dvije su okolnosti u prilog: prvo, što je skoro sva štampa liberalna, a drugo, što su katolici nesložni, razdijeljeni u četiri političke stranke.

Evo dakle, zašto nas sveti Otac papa pozivlje, da se molimo Presvetom Srcu za katoličku Crkvu u Španjolskoj. Podlegnu li katolici u toj borbi, onda to korak po korak može dovesti do najtužnijih posljedica. Ne daj Bože, da Španjolska pogje tragom vesretne susjedne Portugalske, gdje su prije malo mjeseci kralj i redovnici protjerani, Crkva lišena svake državne potpore, svaka vjerska obuka u školama zabranjena, gdje se paće svećenici ne smiju više javno pokazati drukčije odjeveni, nego li svjetovnjaci. — Pobjede li pak sada katolici, onda će se položaj katoličke Crkve u Španjolskoj još znatno učvrstiti. I doista su se katolici, kako spomenutisno, već divno počeli organizovati za obranu svojih svetinja, bez obzira na političko stanje u kojem im je dočarala nrijetnito

No, dragi čitatelji, ne molimo se samo za Španjolsku, već naučimo se od njezinih prijaka nešto i za se. I naš je hrvatski narod do sada dao duše katolički. Pa ipak vidimo, gdje se jedna šaka bezbožnih pokretaša neprestano bori proti katoličkoj Crkvi. Kako je to samo moguće u katoličkoj Hrvatskoj? Evo, iste su okolnosti njima u prilog, kao u Španjolskoj: i naša je štampa pretežno liberalna, bezbožna, i mi smo katolici razdvojeni radi političkog strančarstva. Ne ćemo li dakle, da i u našoj domovini svetu crni dani za katoličku Crkvu, a ono se svim silama borimo proti pokretaškoj, socijalističkoj i liberalnoj štampi (izbacite njihove novine iz čitaonica!), podupirimo požrtvovno katoličku štamgu (katoličke novine, Pjevo društvo!) i budimo složni! Budimo složni u obrani vjerskih svetinja naših! Birajmo samo svijesne, uzorne katoličke u zastupnike! Slušajmo glas svojih duhovnih pastira: biskupa i svećenika! Provedimo svagdje katoličke organizacije! Onda se ne trebamo bojati: pobjeda je naša!

—♦♦♦—

Moja opazanja u Kranjskoj.

(Piše vojni superior M. Blatarić.)

U Brezje.

Jednoga dana bane u Kamnik cijelo društvo: dva gvardijana, zagrebački i karlovački — onaj posljednji bio je onih dana imenovan gvardijanom vukovarskim — zatim župnik sv. Petra u Zagrebu; dočim je moj nećak, kapelan križovljanski, već bio u Kamniku. Došli svi da me vide. Bijaše već prije odlučeno, da ćemo u Brezje, da posjetimo vrlog prijatelja oca Marijana, koji je ondje gvardijanom, a svih je nas stari znanac, ko nekadašnji gvardijan zagrebački.

Što je to, Brezje?

Što je u Hrvatskoj Bistrica, to je u Kranjskoj danas Brezje; tu je Majka Božja doma. Izabrala si prečista i preblažena Djevica ovo mjesto, da ju ljudi ovđe často i posluju. Ljudi, ne samo domaći, nego i strani neka hodocaste u Brezje, da tu iznesu njoj i dragomu Isusu svoje potrebe.

Leži mjestance u gornjoj Kranjskoj ili „Gorenjskoj“, na liepoj ravni, okruženoj oko naoko ogromnim brdinama. Tamo daleko je slijegom pokriti Triglav sa svojim jakim su-

sjedima; pred sobom imać Karavanke-gore. Što dijele Korošku od Kranjske — a ondje na sjever izvire naša Sava, koja je ondje bistra kan zjenica. Velika ova ravnica je mila; gledaš zelene, travnike, rodovita polja i plodonošno drveće.

To je Brezje. Nije niti župa, nego je podružnica župe Mošnje. Narod je skroz na skroz slovenski. Veličanstvena hodočasnička crkva, sasna nova, leži sred malena seća. Krajnje jest samostan otaca franjevaca. Na hiljadu hodočasnika dolazi ovamo svake godine k „Mariji pomagaj“, da si isprosi milosti za dušu i tijelo.

Od starine bijaše tu mala crkva, posvećena sv. Vidu. Pred sto i deset godina sazidao je ondašnji župnik uz desnu stranu ove crkve malu kapelicu, i posvetio ju bl. Djevici, „Mariji pomoćnici“. U isto ono vrijeme je sveti Otac Papa Pijo sedmi naredio, da se na dan 24. svibnja obdržava svetkovina Marije pomoćnice, u zahvalu, što je Majka Božja izbavila Crkvu od raznih neprilika i protivština, koje su ju dugovremena trle. Nagagla se, da je to bilo uzrokom, što je župnik podigao kapelicu „Mariji pomagaj“. Sliku, koja je i danas na oltaru, naslikao je slikar Leopold Lajer godine 1814. Slika je mila, ako i nije tko zna kakova umjetnina. Narod pripovijeda, da je taj slikar bio radi krvivotvorena novca osuđen na višegodišnju tamnicu. U tamnici je uzdisao i molio nebesku Kraljicu, da ga osloboди. S verigama na rukama je počeo slikati sliku za novu kapelicu na Brezjama, i kad je bio gotov, bio je iznenada pomilovan i pušten iz tamnice. U zahvalnost je odnio sliku na Brezje.

Cudesa u Brezju.

Sve s početka se je domaći puk rado sabirao u kapelici pred slikom. Češće bi se čitala u kapelici sveta misa, i narod je s nekim zaufanjem dolazio k „Mariji pomagaj“.

Bilo je g. 1863., kad su se počela dogajati očita čudesna, a s njima se otvorila i hodočašća ili „prošćenja“.

Osamnaest-godišnju djevojku Mariju Tavčar, u susjednoj župi Begunje, trapila je nemila kostobolja. Dvanaest tjedana bila prikovana uz krevet. Izvukla se iz kreveta, ali joj je desna noga u koljenu ostala tvrda, mrtva. Mogla je hoditi samo na štakama. Kušala je razne liječkove, ali uzalud. Sada je dva puta izasepce sanjala, da ide u crkvu k Mariji pomagaj. U crkvu ide na štakama, iz crkve bez njih. Te čudne sanje

Habiljen, ko Amerika: Hrvati (Fotograf i Metropolje).

Iskreno moli i prosi bl. Djevica Mariju, neka učini, da bi se sanje ispunile. Najedamput očuti, da desnu nogu opet lako miče. Sva vesela, ostavi krake u kapelici u zahvalnost nebeskoj Majci.

Malo izatoga, 2. naime listopada, slijedilo je drugo čudo. Marija I. takogjer iz heguncijske župe, bobovala je već od g. 1855. Bolest joj je tako iskrivila desnu nogu, da joj je peta bila sprjeda, a prsti straga. Tako je jedna hodala osam godina na štakama. Kad je čula čudo, koje se dogodilo na Mariji Tavčar, uvuče se i njoj u srce želja, da i ona svoje krake u kapelici Marije ponosnice na Brezjama ostavi. Zato umoli heguncijskoga kapelana g. Blaža Mušovca, da bi drugoga listopada za nju tamo misio. Ona samá se uputi na Brezje već dan prije, jer je ondje imala tetu, i kod nje će prenoći. Ujutro ustane, ved na tri sata i ide k zvonaru, da joj crkvu otvari. U kapelici poklekne pred Marijan oltar, te ju onako gornje moli, neka bi i njezine krake uzela k onima, koje već tamu na stijeni vise. Po svršenoj molitvi provuče se tri puta oko oltara na koljenima, moli i uzdiše. Kad je opet klečala pred žrtvenikom, očuti, ko da bi joj nogu netko ulijem mazao. Malo iza toga počne nogu natezati, i na jedamput stupi na nju. Neizrečeno veselje su spopane, ali i neki sveti strah, kad je tako žive očutjela na sebi Božju moć. Ranom zorom počinju ljudi dolaziti u crkvu. Kad im djevojka kaže, da je ozdravila, pa i sami ju vide hodati bez štaka, od samoga straha uskljiku i trče, da kažu to svomu duhovnomu pastiru.

Svjedok ovomu događaju bio je g. kapelan Blaž Mušovec i sva ona školica, u kojoj su svi poznavali Mariju i vijevali ju kroz teško godinu hodati na štakama, a sad ju vide čvrstu i zdravu.

Jednu prigomenu djevojkama!

Gledajte, kako je Majka Božja dobre djevojke uvijek, da tako rečem, štovala. Gdje se ukazivala, gdje je dijelila svojih milosti i dobročinstava, bješće to toliko puta i u prvom redu djevojkama. Dete stoga, dobre djevoške, štujte i vi Majčiju nebesku! Najljepše štovanje zete joj iskazati, ako budete štovale i ljubile svetu čistoću. Sveta čistoća čini djevojku djevojkom, diže ju do angela. Sretna, koja je takova, a daš dragi Bog, da ih bude što više.

Bjestrica naša mi je jako mila, ali Brezje su za bodočnike kud i kamo išepše. Crkva i kapelica u njoj upravo je čvrta. Tu vlada čistoća, kako ju samo željeti možeš. Ispo-

vjednici svaki dan u ispitnica. Ispred crkve je dosia prostran „park“ (perivoj), zasagjen drvećem, pod kojim se hodočasnici lijepo odmaraju. Sred parka zdenac, koji je proštešarima velika blagodat. U parku za lijepa vremena hodočasnici lako i prenoće. Toga na Bištrici nema.

Svećenici, društva.

Treći dan, što sam bio na Brezjama, sakupili se svećenici, njih osamnaestorica, da proslave desetgodišnjicu svoga misnštva. Odabrali za svoj sastanak Brezje, da budu kod Majke Božje. Molili su već prije oca gvardijana, neka bi im priredio objed; vole, kažu, biti u samostanu, nego u gostionici. Što bi platili u gostionici, dat će samostanu.

Bio sam i na toj „veselici“.

Na deset ure imali svećanu misu, pod kojom je domaći pjevački zbor pokazao, što mogu u pjevanju proizvesti jednostavni ljudi. Ja sam se divio onomu pjevanju. Prosti ljudi, seljaci, muškarci i žene, pjevali su tako lijepo i milo, da bi taj zbor pristao u svaku biskupsku crkvu. Slovenci uopće slove sa svoga pjevanja — ipak sam i među njima čuo deraču, da bi bilo bolje šutjeti, nego onako pjevati. Ali pjevački zbor u Brezju izvragao je pjevanje majstorski, što je i organisti i crkvi i pjevačima na čest.

Svećenici bijahu kod stola veseli. I pjevalo se. Govorancije se držale niješu. Tu je jedan ukratko pozdravio svu braću — i više ništa. Pjevali su u četiri glasa divno. Prije nego će se razići, oko četiri popodne, upute se svikolici u crkvu, i tu su pred oltarom Majke Božje otpjevali tri popjevke tako mlio, da bi ih bio i tri ure slušao. Čast ljubljanskemu biskupu, čest njegovu svećenstvu! Tu su bili eto sve miadi svećenici, a svi već župnici — osim jednoga — i to na župama, štomo vele, velikim. To svećenstvo se borii proti jakoj struuli bezvjeraca, i s Božjom pomoći će nadvladati. Imadu razna društva, a svjetovnjaci, i seljaci i radnici, uopće u Kranjskoj ragje pristaju uz svoje svećenstvo, nego u nas. Društva su danas od velike potrebe, ko svagdanji kruh. Obrtnici su od nekada imali svoje „čehove“ — dakle društva. Čehovi su stojali uvijek na vjerskom temelju; sudjelovali kod crkvenih svećanosti, kod svetih misa, kod procesija. Čehove su bezvjerici srušili, da sakupe obrtnike u svoja društva, razne saveze — ali bezvjerske.

Slovenci, čini mi se, su počeli uvigjati, da bezvjerska

društva ne daju čovjeku ono, za čim teži, te vole pristajati uz katolička društva. U Hrvatskoj, reko bih, obratno je. Kod nas se većina radnika i obrtnika drži još uvek bezvjerstva ko pišan plota. A molim vas, naglite mi čovjeka, koga je bezvjerstvo učinilo sretnim! Naglite mi jednoga! Ima ljudi bez vjere, bogatih, da; a jesu li sretni?! Hoće li biti sretni na smrtnom času? Reći ćeš: ovi ljudi ne vjeruju u budući život, u život, koji počinje sa smrću. Dobro, oni toga ne vjeruju. Ali zar zato budućega života nema?! I to nije istina, da svi ovi ljudi u budući život ne bi vjerovali. Oni tako govore; ali da iza smrti drugoga života nema, o tom ipak nijesu uvjereni. Idi k takovu čovjeku, kad ga jaka bolest uhvati, vidjet ćeš, u kakova strahovitu zdvojnost pada. A čemu zdvojnost, ako sa smrću sve prestaje, i ako je bio još k tomu uvjeren, da sa smrću sve prestaje?! A uvjeren je o tom, da umrijeti mora, ali da sa smrću sve prestaje, o tom nije uvjeren. Tim se on hoće da utješi, da može i nadalje grijehi.

Sasna drukčije je s čovjekom, koji ima vjere, koji je dragoga Boga poštivao i živio polag propisa i zapovijedi Božjih. Dobra društva doprinašu jako mnogo dobromu životu i dobroj, sretnoj smrti, a sretna smrt otvara vrata sretnom životu, životu, koji zasluguje име „život”, jer traje navjeke, bez konca.

(Svršit će se.)

* * *

Pismo iz Amerike.

Poznati otac Mihovil Gattin Družbe Isusove, koji već treću godinu obilazi hrvatske naseobine u Americi, piše nam iz Portlanda dne 24. kolovoza:

Dolazim iz Kalifornije, i nalazim u sobi Glasnik broj 8. Dolazi mi na pamet da sam vam poslao neke fotografije, za Glasnik, ali da nijesam pisao nitišta. Evo vam dakle ukratko tumačenja:

Prva fotografija (vidi str. 25.) predstavlja naše krasne Fužinarce i Mrkopaljce u Rathbun-u (država Iowa). Dok sam bio u Rathbun-u, dolazili su u crkvu svaki dan (šest dana) i prijepodne i navečer. Svi su pristupili k svetim sakramentima. Na Antonijevo — zadnji dan kratkoga poslanja — nitko nije radio, ama nitko. Gospodar radokopa kazao mi je: „Drage volje dopustio sam, da ne rade; jer su to pravi kršćani, naša dika, naš ponos!”

— 29 —

Prvi put u Americi čuo sam gruvanje mužara, jer su naši Fužinari htjeli, da bude sve kao kod kuće.

Župnika nemaju. Dolazi im svećenik svake druge nedjelje iz Centerville, Iowa. Sami su za to sagradili malu, pristupljivu crkvicu, svetomu Antunu na čast.

Ustanovio sam tang i djevojačko društvo za naknadnu svetu priest. (Vidi sliku ovde.) Djevojke obećale, da će

Rathben, I. (Amerika): Hrvatsko djevojačko društvo za naknadnu sv. priest.

same svake nedjelje moliti u crkvi i učiti malu djeci vjeronauk u hrvatskom jeziku.

U Rathben-u svi naši ljudi govore hrvatski, i oni, koji su se rodili u Americi. Sva djeca čitaju i pišu hrvatski. Riječ u jednu: ovo je alem-kamen među našim naseobinama u Americi.

Djevojačko društvo u Rathben-u nije jedino u Americi. Prvo sam osnovao u Calumet-u, drž. Michigan (vidi Glas-

[REDAKCIJSKI ZNAK]

nik 1910. str. 113.), drugo u N u t h u n - u, treće u K a n s a s - C i t y, Kansas (vidi sliku na str. 33).

Sada putujem u Alasku (Juncan, Douglas), pa ču se otale opet javiti.

Preporučite me Presvetomu Srcu Isusovu!

***

Nek vlasta Bog!*

(Po francuzkom spjervao Ferdo Bozit.)

Nek vlasta Bog, svud neka vlasta!
U njemu samo naš je spas!
O Djeko, daj, njegovo u krilo
Kroz lice ovo vodi nas.

P r i p j e v :

Oj čuj nas, Majko slatka,
Taj vjere čuj nam glas:
Nek vlasta Bog, sve dobro nose!
Nek vlasta Bog, naš Kralj, naš Spas!

Nek vlasta Bog u srcu djeđjem,
Da bude vjerno Kristu svom!
Nek vlasta Bog mandosti našom,
Nek vlasta doboru muževnom!

Nek ravna Bog svaku obitelj,
Da njezin život bude svet,
U doma svī crkvi da ljube,
Višk spremni za nju trpijet, mrijet.

Nek vlasta Bog, nek vlasta famo,
Gdje nauka se ~~djig~~ ~~izram~~,
Da naš se rod ~~do~~ ~~nab~~ digne,
U vjeri aja ko živi plam.

Nek vlasta Bog javnim životom,
Nek Bogu diti svaki kraj;
Nek vlasta Bog našom domaćom,
Uz njega bit će pravi raj!

* To je popravljeno tekstu mjeseta unug „Hoćemo Bogat!“ Riječi su u ovoj pjesmi točno prilagođene napjevu. Nadamo se, da će ta vrlo savremena pjesma u ovakvo popravljenoj obliku još više omiljiti naroda.

Čudan san

Negdje u dalmatinskom primorju držalo se prije malo vremena sveto poslanje.

Jednoga dana doći će k oču misijonaru čovjek, koji je nešto čudno snio. Došao, da pita poslanika Božjega, da li je onaj san od Boga ili od vraka.

Misijonar lijepo ga pouči, da mogu, istina, san koji put beti od Boga ili od vraka, no obično da su sni nešto posve naravno. Što si čuo i vidiš, što ti zaokuplja srce, e na to i u sanu misliš, o tom i sanjaš. — „No da čujem, što ti se je snilo?“

„Snilo mi se, da sam lovio ribe i ulovio jednu. Ali mi se povraz (uzica) tako zaplete, kad sam ribu na kraj vukao, da nijesam nikako mogao, da se domognem ribe.“

„E vidiš, dragane moj, ti si ribar; koje čudo dakle, što sanjaš o ribolovu!“

„Istina, no meni je došla misao, da bi taj san ipak mogao nešto značiti. Možda mi ga je dragi Bog postao kao opomenu. Jer da znate, ja imam jedan grijeh na duši, radi kojega mi je savjest zapletena. Vrag je zapleo povraz, ne može me milost Božja izvući na kraj.“

„A, zar tako? No to ti je nešto drugo! Pustimo san: što bio, da bio. No ova ti misao svakako valja. Ako nije onaj san, a ono ti je bez sumnje ova misao od Boga opomena. No ne boj se! Što je vrag zamrsio i zapleo, to će, hoćeš li samo, milost Božja rasplesti i razmrstiti. Samo ti učini dobru, iskrenu ispovijed; ustreba li, a ti učini veliku ispovijed, opetujući prijašnje nevaljale ispovijedi, pa će te onda dragi Bog već izvući iz tvojih grijeha.“

„Hoća, velečasni oče! Evo mel!“

I još isti dan ribar se iskreno i skrušeno ispoviedie.

*

Dragi čitatelju, zar ne, čudan, a svakako spasonosan san? — A koliko duša naliči na onu ribu! Svećenik — ispovjednik — kao ribar povrazom (uzicom) milosti Božje vuče dušu, da je izvuče iz grijeha, ali je povraz zapleten: griešni pukornik je zatajio ovaj ili onaj grijeh, kojega se je stidio. Stoga svećenik uzalud vuče, ne može ga izvući; uzalud govori svete riječi odriješenja; ne može ga odriješiti, jer je vrag — ili da pravo kažem — sam griešnik zamrsio povraz, zapleo

si dušu u svetogrgje. A to valjda već od više godina. Tu ne pomaže drugo, nego da učini dobro, veliku ispunjavajući sve prijašnje, svetogrdne ispunjede, a osobito očitujući zatajene grijeha. Onda je povraz razmršen, i kada svećenik opet digne ruku, da ga odriješi, posve će ga lako uzicem milosti Božje izvući iz grijeha.

Sad misli malko, dragi čitatelju, da li se to možda ne tiče i tebe?

(M. St.)

-***-

Zahvalnice.

Zahvalnice treba da su potpisane počasnim imenom i adresom, inak ih ne možemo nikako učitati.
Uredn.

„Već punih deset godina svaki mjesec željno očekujem miš Glasnik Srca Isusova, a svaki mi je put prvo, da pregledam, koliko i kakovih sve ima zahvalnica u njemu.“ Tako natim piše jedna pohođna duša iz Međimurja. Kako ona, tako i mnogi drugi najvole čitati zahvalnice.

Evo vam dakle opet nekoliko.

Zlatno zdravlje.

Oboljela mi sestra — javlja svećenik iz Broda na Savi (Slavonija). — Četiri lječnika izjavila, da joj spasa nema. Provigjena svetotajstvima, bila je pripravna na smrt. Odločim devetnicu obaviti na čast Srcu Isusovu, obedam javnu zahvalu, učinim jedan vječan zavjet, i mojoj sestri krene na bolje, te je danas posve zdrava.

Moj otac teško se razbolje — piše nam jedna gospoginja iz Sarajeva. — Jednoga dana pošalje on sam, bez našega znanja, po svećenika, ispunjedi se, a sutradan pričesti. Kako je moj otac sam lječnik, silno se prepadosmo, uvjereni, da su mu dani izbrojeni. Ipak se pana ponozdanja utekob Presvetomu Srcu, obećavši javnu zahvalu. I gled, ne progut ni dva dana, a našem dragomu hranitelju bi bolje, a danas potpuno zdrav zajedno s nama veliča milost Božanskoga Srca.

Evo crvenog listića iz Vinkovaca (Slavonija). Spala sam s drveta i ležah u posteli osam nedjelja. Ni smaknuti se nijesam mogla. Već sam bila opremljena, te samo čekala smrt. A i lječnik je mojima rekao: „Samo Božjom voljom može ozdraviti.“ No ja učinih Presvetomu Srcu nekoliko zavjeta, i na čudo svima ozdravili.

Iz Vidiševca (Hrv.) piše nam štovatelj Srca Isusova: Imam veoma pobožnu kćerku, koju ljubim kao zjenicu oka svoga. U crkvi uz mene orguljaša vrlo lijepo pjeva, da ju je milina slušati. No efto žalosti, dvije je godine bolevala, onda je legla, a napokon liječnik izjavio, da joj nema pomoći osim operacijom. I tako ju prevezeli u Zagreb u bolnicu. Tam je ona namah zatražila ispovjednika, a ja što prije pošlih u hrvatsko svetište Srca Isusova. Opazim odmah na velikom oltaru sliku Srca Isusova, gdje je dragi Spasitelj raskrio ruke, a nad oltarom čitam natpis: „Dognite k meni svi,

Kansas City, (Kan. Amerika): Hrvatsko djevojačko društvo za načinadnu sv. prijest.

koji ste umorni i opterećeni, i ja će vas okrijepiti.“ Poenashim si, taj mili poziv ide baš mene. Odmah kleknem pred dragoga Spasitelja, počnem moliti devetnicu, i suznihi očiju pridodam: „O dobar Isuse, koji si mrtvoga Lazara iz groba probudio, daj, molim te, povrati mojoj bijednoj kćeri zdravljie, neka ti opet hvalu daje i slavu pjeva.“ Treći dan iza operacije reče mi liječnik, da su sva ljudska sredstva iscrpljena, samo još koji čas, i bit će svršeno. Ja ipak ne klonjem duhom, već nastavim moliti, a pišem i knuti, neka se mole. Usto obećam javnu zahvalu, i da će mi kćerka, dok bude živa, biti pretplatnicom Glasnika Srca Isusova. I gledam, kćerka je na čndob-

lijecnika posve ozdravila, te opet u crkvi lijepo pieva, puna zahvalnosti prema Presvetomu Srcu Isusovu, komu čast i slava na vjeke!

U obiteijskim nevoljama.

Dalmacija. Čudan je to kod nas svijet, te zamjejava, ako žena nema dijeteta već prve godine bračnoga života. To se i meni dogodilo. Svrna se mojim ukrštanima na žao dalo, a moj me je suprug često za to karao. U svojoj žalosti potužih se dobroj prijateljici, a ona mi svjetova, nek udjelim štogod od srca jednoj siroti bijednoj, ali pobožnoj, koja će se za me moli. Ja ju posluhnem, a usto počnem sa suprugom si devetnicu na čast Srcu Isusovu, obećavši javnu zahvalu. Ali moj suprug znao bi mi reći: „Hajde, ne moli se uzalud: što ne da Bog, ne da.“ No gđe, nakon devet po pričici mjeseci Bog mi pokloni zdravo dijete. Hvala ti, Presveto Sreć! Tebi prikazujem i poklanjam milo svoje čedo; tebi ču ga na slavu uzgajati u strahu Božjem, u pobožnosti i nevinosti. Ah, volim, da mi ga digneš s ovog svijeta, ma koliko me to i ražalostilo, nego da te moje dijete ikada snutnjem grijehom uvrijeđi.

Hrvatska. Bila sam već dva mjeseca u velikoj neslozi s mužem. Kud hodim, svud suze lijem od prevelike žalosti. I već sam nakanila, da ostavim muža i djecu. No u dobar čas sjetih se Srca Isusova, te počnem devetnicu, obećavši i javnu zahvalu, ako me usliši. I ne bi dugo, a moj se je muž sasvim popravio. Sada je opet dobar, a i blagoslov Božji vratio se u našu kuću. Stoga ja priprosti crv zemaljski iz dubine srca svoga zahvaljujem Presvetomu Srcu!

Hrvatska. Bilo nas je osam duša u zadruzi. Svega smo u kući imali, samo nijesmo imali mir i slike. Uvijek je bilo svagje, osovke, kletve i mržnje. Uto se moj muž naglo razbolje i umrije. Sad sam ja ostalima bila tra u oku. Silom htjedeše, da se udam, samo da ostavim kuću. Što ča, već ih tužen sudu. No kad tamo, a oni me pred sudsom tako oklevetaše, te ostadoh kriva. Tužna se vratiti kući u svoju sobicu, u kojoj sam već toliko senza prolila. Najednom zapo mi oko o sliku Presvetoga Srca Isusova, a u srcu mi se probudi pouzdana nuda u njegovu pomoć. Ta, što sam ja toliko klonula duhom? Zar ne žive ono Presveto Srce, koje zna ravnati srcima ljudskim, ma kako ona okrutna bila? Počnem namah devetnicu, obećavši i javnu zahvalu. No pomoć nije došla.

odmah. Pače, izakako sam ih tužila, došlo je od zla na gore, te me jednoga dana u svagđi istjerale iz kuće. Što mi sad preostaje drugo, već hajde, da ih opet tužim. Sud nas pozove, a ja sva zabrinută,² hoću li proći kao ono zadnji put, kako smo u sudnicu stupili, tihо šapnem u sebi: „Presveto Srce Isusovo, hudi moja obrana, budi moja pomoć!“ I gde, sve priznaše, stogod sam rekla; ni riječi nijesu znali prisluvit u svoju obranu, ko da im se je on smeo. Sud im je odsudio, da se pomire sa murom ili, ako me ne trpe, da mi insadu dati dio, što mene ide. No oni se pomirile sa mnom; samo psovku, svagđa i muziču nije se još iselila iz naše kuće. No ja, videći, kako mi je dosada pomoći Presveto Srce, molim i dalje, a napokon budem i uslišena. Štu svijet nije mogao dati, to nām je dalo Presveto Srce; blago sloge, mira i ljubavi opet se povrati u kuću našu. Hvala mu zato na vijeke!

460

Moć dobroga primjera.

U mojem zavičaju — priповijeda jedan otac misjonar — živjela opće Štovan, uzorna kršćanska obitelj. Jednoga dana dogodilo se kod njih nešto nečuveno: stariji, desetgodишnji sin, izustio jednu bogomirsку psovku (kletvu). Otač će nato svakoliku obitelj sazvati u najveću sobu. Svi su sa strahom čekali, šta će otac u srdži svojoj početi. Dršćeni ko prut na vodi pristupi i malo grješnik pred oca. Ali otac nije posegnuo za šibom, pače nije progovorio ni jedne oštirije riječi, nego samo pun doroke žalosti upita: „Dieci, recite, je li tko od vas ikada čuo kakovu psovku (kletvu) iz mojih ustiju?“ Ova jedina riječ više je djelovala, nego li najduža propovijed, najoštirija kazna. Plaćući ohuhvati mali krivač očeve koljeno, moleći za oproštenje. Još danas kao starac uvjerasava, da ga je ona jedina očeva riječ kroz čitav život očuvala od svake psovku (kletve).

Kršćanski roditelji! Možete li i vi tako govoriti svojoj djeci? Možete li ih i vi mirne duše pitati: „Tko je ikada iz mojih ustiju čuo kakovu psovku (kletvu), proklinjanje, bestidna riječ ili laž?“ Blago si ga varna, ako vam sva djeca i svi ukućani mogu potvrditi, da nijesu nikada iz ustiju vaših što takova čuli; jer će vaš dobri primjer više djelovati nego

ili najukršće optinene i najstrože kazne: dobar je primjer roditelja najbolje sredstvo za dobar uzgoj djece! (Am. Sdb.)

***

Kako se narodu svijoga hrvatsko svetište Srca Isusova.

Piše nam orguljaš iz Vladičevaca u Hrvatskoj: Dogodjao u Zagreb, pa hajde da posjetim hrvatsko svetište Srca Isusova.

Veliki čitatelu, divna je to crkva. Kad stupiš u nju, grudi ti se upidnju, srce rastapa od milja, a duša se puni utjehom nebeskom, te pomisliš, samo je u raju lijepše! Kudagod pogledaš, sve te budi na pobožnost: lijepa slikarija, križni put, krásna propovijedaonica, pa onih devet oltara, sve jedan lijepši od drugoga, na čemu im veliki oltar, gdje dragi Isus stoji raskriljenih ruku, s Presvetim Srcem na grđima, pozivajući, kako nad oltarom čitaš: „Dognite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja će vas okrijepiti.“ A kad milozvučne orgulje zagrme, misliš, da se temelji crkve tresu.

Bio sam u Zagrebu jedanaest dana. Ganutljivo mi je bilo gledati, koliko svijeta svaki dan prisustvuje svetoj misi te pristupa k stolu Gospodnjemu. A velečasni oci isusovci, čuvari svetišta, već ranim jutrom čekaju u ispoljedaonici, hoće li tko pristupiti, da si dušu ocisti; no i inače su u svaku dobu dana pripravni, ako ih tko zamoli, da mu dušu olakote i utjelu nebesku pružu.

Dragi čitatelu, nanese li te koja sreća u bijeli Zagrebi, nemoj propustiti, a da tu crkvu ne polodiš, te se Presvetomu Srcu ne pomolis. H. H.

***

Sveća po malo.

— VOJSKA SRCA ISUSOWA uvela se je prošle godine i u župama: Vodice i Stivno Ravno u Dalmaciji.

— OLTAR POSVEĆEN BL. MARGARITI ALAKOK se nalazi se samo u Velom selu na Visu, nego i u Skrljevu u Hrvatskoj.

— NA PONOČKI. — Mislim, da je svakomu čitatelju Glasnika ljupko pri srcu bilo, kad je čitao, kako Sreća Isušovo gospoduje

u Srijansama (sr. Glasnik 1909. br. 7); kako se osobito njegova vojska junački ističe u borbi proti najvećemu grijehu. A sada čuj, Glasniče dragi, što je ta Vojska na satru posločku (1909.) učinila, kad se slavi Porogješće ujezna kralja. Revni upravitelj župe ispovjedao cijeli badnji dan do mrtke noći, a mnogi se tijeci pridestili baš na počnoćnoj svetoj misi. Divno li je bilo pogledati na pobožni osaj puk šin se hramio kruhom nebeskim u osaj svedani, tajanstveni polnoći čas! Ali kud i kam? ganuljiviji je bio prizor vidjeti, gdje je med uzvaničima Štava Vojska Srca Isusova! jest, svih 70 vojnika sjedinili se s Isusovim Srcem na najuži način, te mu se i opet za-vjerilo, e če se s njime i za nj boriti proti paklenkoj peovki, koju neprijatelj svete vjere i miloga im jezika hrvatskogal Živjela tukova Vojska!

(M. St.)

— MLADICE KOD SARAJEVA. Crkvica i samostan Sreca Isusova. — Dan 29. rujna 1910. blagostivo je preuzevi-šeni g. nadbiskup sarajevski novu crkvicu i samostan sestara „Služavki Maloga Isusa“ u Mladicama blizu Sarajeva. Velikim trudom i samoprijeđorom su časne sestre podigli ovaj samostan sa crkvicom Presvetoga Srca, koja će dobro služiti duhovnim potrebama ne samo njihovim, već i katolička radnika u Kobiljalu i okolici. („Vrhbosna“ 1910. str. 309.)

— PADOVA (Italija). Piše nam iz „Svete grada“ hrvatski brat lajik Družbe Isusove: U našem sveučilišnom penzionatu svake godine preko praznika obavljaju duhovne vježbe preko 500 svećenika, kadikad preko stu najedampat i oko 90 radnika. Odigralo se taj u mjesecu rujnu i drugi sastanak katoličkih gombalačkih društava, liza tri godine opstanka ima tih katoličkih društava po Italiji već 180, dok je „narodnih“ (to jest liberalnih) tek 135, premda su se ova puno prije počela organizovati. Na tom sastanku bilo je više od tisuća mladića. Milina ih je bilo gledati, kad su svi zajedno činili gombalačke vježbe, a nads sve, kad su u prostranoj hasilici svetog Antona na zvuk trublje započeli na glas moliti Gospu u krunicu. (R. K.)

— ZA HRVATSKI NOVICIJAT DRUZBE ISUSOVE, dao je 20 kruna vrijedui praneđak glasovitog Nikole Tomasevića (Tommaso). Bog platio!

— VARAŽDIN (Hrvatska). Piše nam iz urušinske samostanske škole: Već dve godine prvi je petak za nas dan radosti, dan slavlja. Pod školskom misom izboženo je presveto, a učenice u velikom broju pristupaju k svetoj prijesti. Neka svećana tisina provjejava kuću našu i odražuje se na licima onih, kojima srce od radosti živje kuća. videći, što se Sreća Isusovo na taj način proslavljuje. Dan se svrljava večernjicom u čast Božanskemu Srcu, kojiju prisutstvuju sve učenice našega zavoda. (St. V.)

— KLANA (Istra). Odazvavši se pozivu Glasnika (u broju 10.), spojili smo „Apostolat svetoga Cirila i Metoda“ s „Apostolstvo molitve“, koje u našoj župi već odavna opstoji. (L. K.)

— BALTIMORE (Sjeverna Amerika). Ima nas ovde u bogoslovskom sjemeništu trojica hrvatskih bogoslovaca, koji se pripremamo, da radimo među našom hrvatskom braćom u Americi. Ako

dragi čitatelji, molite se Srcu Isusovu malo i za Hrvate i hrvatske bogoslovece u Americi! (L. St.)

— ZLOSELJA (Dalm.) — Dan 21. kolovoza uz velike se je svečanost blagoslovio nov kip Sreća Isusova.

Dopisnica uredništva.

— UPISNICE ZA BRATOVSTINU SRCA ISUSOVA. — Već se dugo nijesu više mogle dobiti upisnice za bratovštinu Sreća Isusova. Nakon je izšla nova naklada. Na prvoj je stranici slika Sreća Isusova u bojam, na tri daljnje stranice nalaze se: „Obraćanja Isusova za štovatelje njegova Presvetoga Srca”, kratka „Pozveta”, pravila i oprosti bratovštine; na zadnjoj strani može se zabilježiti ime, mjesto i dan uz potpis predsjednika bratovštine. Lijepa uspomena, koja se može čuvati u molitveniku. — Te upisnice dobivaju se u „Tiskari Antuna Scholza, Zagreb, Oujeva ulica 7.”, a стојi 100 knjigama 3 K., 1.000 komadama 30 K. Usto valja platiti i poštarinu. — One posvjerenike i čitatelje, koji se žele obratiti na našće uredništvo, da ih njih ili druge upišemo u bratovštinu. Njego molimo, da bi nam jedno poslati i nekoliko filira (dotično poštanskih bilježega) za upisnice i poštu. Bude ih pak vrlo mnogo, koji se žele upisati, onda će biti najbolje, da zamolite velet. g. župnika, zeka u samoj župi uvede bratovštinu Sreća Isusova.

Preporučamo!

Budući da je mjesec veljača posvećen Majci Božjoj hrvatskoj, te opet preporučamo lijepu knjižicu: „U LURDU”. Imala 64 stranice s lijepom sličicom, te sadržaje kratku povijest Lurda, molitve i razmatranja. Kako su troškovi za tiskat već namireni, to se je cijena obalila na samih 10 filira (poštou 13 filira); a počevši od deset istišaka šalje se franko od poštarine. Sva dobit ide u korist siromašnog dječja. Naručuje se jedino kod: „Kongregacije učiteljica, Zagreb, Palmotićeva ulica 33.”

— ALBUM „SLAVLJA” HRVATSKE OMLADINE U ZAGREBU 1910. — Krasan je to album od 12 razglednica sa 15 lijepih slika, u crvenim platnenim horicama sa zlatnim natpisom — spravo salomska opcema! Mnogi, koji ga je vidio, želio ga imati kao milu uspomenu na dan slavlja hrvatske omladine u svakoj prijestolnici, ali — bio mu je preskup za njegovu mišavu kesu. Osobito su djeca uzdisala, videći krasotu, a nemajući doista novaca. Da bi ga dakle lakše mogao nabaviti i siromašniji, odmolio je vđbor, da preostanju još albenime obali cijemu od jedne krine na samih 50 titira (poštou 55 filira; počevši od 10 komada šalje se franko, to jest ne treba platiti poštarinu). Naručuje se bilo u „Samostanu č. 55. milosrdnica u Zagrebu”, bilo u „Kolegiji Družbe Isusove, Zagreb, Palmotićeva ulica 33.” Vrlo je to prikladan darak dječi, osobito kao školska nagrada. — Samo se požurite s narodžbom, dok razlika traje!

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Po Lurdskoj Gospozi ozdravila.

(Pripremio Pajo Krempler, župnik križevački.)

Jelka Voreš, učenica 4. razreda pučke škole u Kutjevu (Slavonija), oboljela je poslije Male Gospojine 1909. opasno od upale slijepog crijeva. Preholjevši nekako, upade u drugu bolest; u žuticu. Vukla se sve do 3. travnja 1910., kada je zadnji put u crkvi bila. Taj dan legne posve u postelju, da po ljudskom судu više ne ostane. Domaći liječnik, g. Levni Hanzel, izjavlja: „Samo čudom može ozdraviti.“ Tako mi se je dva puta izrazio. Po njegovu sudu imala je Jelkica samo još dva, tri dana živjeti.

U takovim okolnostima nije bilo druge, već pripravljati sve za njezin pogreb. Sivala se je za Jelkicu bijela mrtvačka odora, priredilo se sve za mrtvački odar, a na groblje se je odvezla cigla, da joj se sazida grobnica. Brat joj žicom bi pozvan iz Karlovca, da milu svoju sekú prije smrti još jednom vidi.

Jelkica se je dne 7. travnja isповједila i veoma lijepo na smrt pripravila. U svojim bolima pitala majku: „Ta, zašto ne dogje moj Angejo po mene?“

Megjutim se za nju molile devetnice na čast Sreti Isusovu, molilo se bezgrješnom Začeću, i svete misle služile.

Dne 9. travnja zavjetovale su se ona i majka joj, da će hodočastiti u Lurd, ako ozdravi. Usto su brzojavile časnim ocima kapucinima na Rijeku po lurdsku vodu.

Bolesnica cijelo to vrijeme nije ništa jela. Živjela je od čaja. Lijekova nije dobivala, jer da joj ne mogu ništa koristiti.

Dne 11. travnja bila je već na umoru. Svećenik izmolio nad njom molitve za umiruće. Dogje i liječnik i pregledavši ju reče: „Ne bu nikaj (nema ništa od nje), gotova je.“

Sve oko nje očekivalo svaki čas njezinu smrt. Isto tako u noći od 11. na 12. travnja.

S najvećom željom majka očekivala lurdsku vodu, ali ona nije prispjela, nego tek poslije podne. Ah, dotle ne bi Jelkica više ni živila bila da nika luredsku vodu.

Osvanu utorak 12. travnja, Jelkici znatno bolje, jela bi! — Oko 10 sati dogje g. liječnik. Ne vjeruje svojim očima. Jelki odlažnalo, bolest posve na bolje krenala, brat joj se vraća u Karlovac u školu, jer da Jelka može još četiri do pet sedmica živjeti.

Ali ne! Ona će i dalje živjeti, ona će ozdraviti. Zar da lurdsko Gospo ne dovrši, što je počela?

Istina, nije Jelkica ozdravila u tren oka, kako to u Lurdu nerijetko biva; ali je ipak ozdravila, potpuno ozdravila. Bolest je krenula na bolje upravo onda, kada joj po ljudskom znanju i iskustvu nije više bilo spasa. To je g. liječnik ponovno priznao.

Iz zahvalnosti poklonila je pobožna majka stvari, pripravljene za odar župnoj crkvi za oltar. Cigla bi iz grobija odvezena. Onu pak bijelu opravu, u kojoj je Jelkica imala leći u hladni grob, nosila je na Braštančevo, na blagdan Srca Isusova i još kod jedne izvanredno mješane i gamutljive svećenosti.

Njezinu tetku naime u ime zavjeta za Jelkino ozdravljenje naručila je iz Fulde lijepu srebrnu, pozlaćenu krunu za kip lurdiske Gospe u kutjevačkoj župnoj crkvi. Dne 2. srpnja 1910., na dan Pohoda Marijina, koji se u Kutjevu slavi kao blagdan, blagoslovio je krunu vlč. g. Ojuro Stehno, Kutjevac, kapelan koprivnički, a ozdravljena Jelkica sama je tu krunu svojim rukama stavila lurdskoj Gospo na glavu.

U knovozi iste godine ispunila je i ona svoj zavjet, te je s nsaikom si pošla u Lurd, priključivši se hrvatskom narodnom hodočaštu. Na tom dugom i tegotnom putu nije oslabilu, već se vesela i zdrava povratila doma.

Sada je u Zagrebu, te polazi školu časnih sestara milosrdnicu.

Držao sam za svoju dužnost, da ovaj događaj Bogu na slavu i Gospo na čast napišem. Ja, koji sam tu njezinu bolest promatrati i vratio, te ponovno s liječnikom govorio, posve sam uvjeren, da je to izvanredno djelo Presvetoga Srca Isusova po zagovoru Majke Božje lurdске. Ništa me se za mojih 67 godina života nije toliko dojnilo, kao što ovo ozdravljenje. Slava Presvetomu Srcu i bezgriješnomu Začeću!

Izlazi mjesечно. Cijena 48 lipira, poštom 1—10
izlaska po 80 lipira, 10—50 po 70 lipira, 50 i
više po 60 lipira. Za inozemstvo 1 K 30 lipira.

Urednictvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 38.

Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb,
Gajeva ulica 7.

Broj 3.

Ožujak 1911.

Godina 20.

Prva dva apostola svetog Josipa među Hrvatima.

(Po Petar Perica D. I.)

Tamo dolje na žalima burnog Jadrana, nekako u sredini dalmatinskog primorja, na obrošku vrletnog Biokova, kao gnijerdo labudovou zasio grad Makarska.

U najnovije doba spominje se sve to češće ime toga grada, otkada se udostojila doletjeti u njegovu blizinu bijela Golubica s Pireneja, da nad spiljom na Vepriču savije novo gnijerdo svoje. (Vidi „Kalendar Srca Isusova i Marijina“ za godinu 1911.)

Prije nekoliko godina pričao nam je naš crveni „Glasnik“ (g. 1906., str. 203.), kako Bož. Srce Isusovo već preko 90 godina slavodobitno vlada u Makarskoj.

Ali jedva će komu biti poznato, da i djevičanski domaćin sv. Obitelji već više stoljeća uživa tamo osobito štovanje, i da su već prije 100 godina dva Makaranina s neobičnom revnošću radila za proslavu sv. Josipa po Dalmaciji i po drugim zemljama hrvatskim.

Jedan od tih apostola bio je „knez“

Ivan Josip Pavlević Lučić

Starinom potječe od slavne bosanske kuće Jablanović.

„inače Kristić ili Pavlović“. Rodio se u Makarskoj dva dana prije svetkovine sv. Josipa, 17. ožujka 1755.

Prvim uzgojiteljem bio mu tamošnji kanonik, njegov stric Juraj Pavlović Lučić. Već u trinaestoj godini zaodje-
nuće ga dahočnim rubom. Kasnije ga pošalju na glasovito
sveučilište u Padovi, gdje bi u lipnju god. 1778. zaregjen za
svećenika.

G. 1780. ovjenčan lovorikom crkvenoga i svjetovnoga
prava vrati se u zavičaj. Makarski biskup Fabijan Blašković
imenova ga odmah svojim tajnikom, a g. 1782. generalnim
vikarom i kanonikom stolne crkve u Makarskoj.

Mladenački generalni vikar svojim neumornim radom
u vinogradu gospodnjem, svojom rijetkom učenošću i van-
rednom pobožnošću svrati na se oči svega svećenstva dalmatinskoga. On je bio doista dika i ures-makarske crkve i
sve Dalmacije.

Svoju apostolsku revnost pokaza Pavlović naročito ne-
umornim pisanjem knjiga — ponajviše bogoljubnog sadržaja.
Ostavio je sedam knjiga pisanih talijanski, sedamnaest lati-
nskih, a još više hrvatskih. (V. Š. Ljubić: Ogledalo, str.
474—475.)

Spomena je vrijednu knjigu pod naslovom „Razgovori,
koim se uzbudjuju duše karstianske na često spasonosno
primanje prisv. pričestijenja“ u Mletcih 1794. i „Način bogoljubni za često pohoditi prisv. sakramenat Euharistie“.

Nego nas ovdje zanima nada sve njegova knjiga:
„Kratko izkazanje života, smarti i čudesa sv.
Patrijarke Jozipa“. U Mletcih 1808.

To je možda prva hrvatski pisana knjiga o
sv. Josipu.

Tri dijela knjižice zapremanju 190 stranica. Prvi dio u
devet poglavljia prikazuje život svećev. Držeći se sv. Pisma,
sv. Otaca i drugih crkvenih pisaca, nastoji pobožni kanonik
preužiti nam što vjerniju sliku sv. Patrijarke.

I on misli s mnogim pobožnim piscima, da je prečisto
tijelo Josipovo zaista „u slavi nebeskoj, gdi sjaje i sjati hoće
posli tila Isusova i tila Marijina više od sviju tilesa sveti i
blaženi, na način sunca, koje u svitlosti nadhodi mjesec i sve
zvizde nebeske“. (Str. 45.)

U drugom dijelu iznosi preko 70 čudesnih događaja, da
pobudi u štoku što veće pouzdanje u moć i dobrotu Poočina

Kristova; dok ga u trećem spuštao, kako da štoje i časti velikoga Sveca, predlažući mu razne pohožne vježbe i molitve.

Na kraju knjižice saznajemo, da je Pijo VII. na molbu pisca 1. svibnja 1803.³ podijelio uz obične uvjete potpun oprost svim vjernicima za sva tri blagdana sv. Josipa, pohode li u Makarskoj kojegod crkvu, gdje se bude slavila svetkovina sv. Josipa. Tu povlasticu proširi isti sv. Otar 17. rujna na molbu svećenstva dalmatinskog na sve crkve po Dalmaciji.

Kako zaključujemo iz nadnevka na kraju posvete, knjiga je bila napisana u glavnom već prije 1. rujna 1802., pa ipak je bila tiskana istom godine 1808. Šta je tome krivo?

Rekao bi, da je nečastivi htio da osuđi izdanje toga spasosnosnoga djela. Uslijed kojekavih spletaka i lažnih osnova bi velerevnji pisac po vladini nalogu iste one godine 1802. 20. prosinca noću potajno odveden u zatočje na otočić Visovac nedaleko od Skradina. Tam je čamio ni krije ni dužan, dok mu nakon puno tri godine koncem siječnja (1806.) se grane sunce slobode. On je tu kušnju iz ruke Božje primio kao kakav svetac. Njegov tadašnji duhovni vogja, bioši dušobrižnik o. fra Karlo Maroević, i visovački gvardijan o. fra Josip Babić, dadoše vlasti sjajnu svjedodžbu o nevinosti zasluženika i o njegovoj izvanrednoj pobožnosti.

Vrativši se u Makarsku živio je podosta mirno, radeći revno za slavu Božju i za spas neumrlih duša.

Kako je bio gorljiv štovatelj Bož. Srca Isusova, vjerojatno je, da su Makarani g. 1815. za one strašne kuge po njegovu zagovoru učinili glasoviti zavjet Presv. Srcu Isusovu.

Godine 1808. izdao je u jednoj knjižici i „polivalu“ (svečani govor) „za slavu sv. Patrijarke“.

Sv. Parijar Josip ne htjede ostati dužan revnom širitelju njegove slave, pa upravo uoči glavne svoje svetkovine (18. ožujka g. 1818.) dogje po svog imenjaka s vijencem života vječnoga. (Vidi Bulletino g. 1899.—1905.: „Dalmatie“).

Drugi Makaranin, velik štovatelj prečistog Zaručnika Gospina, zapravo prvi apostol sv. Josipa u Dalmaciji i možda uopće među Hrvatima, bio je svećenik glagoljaš

Nikola Crfjen

Na žalost ne nagrijoh puno viesti o njemu ni o njegovu životu. Sve, što znadem o njemu kazati, uzeo sam s prvih stranica one prve hrvatske knjige o sv. Josipu. Svoju knjigu

posvetio je naime generalni vikar makarski „Poštovanomu gospodinu, Pričasnomu gospodinu D. Nikoli Crljenu, Misniku Slovinskomu (glagoljašu) Pridostojnemu; Miščaninu i Pastiru prividnomu na Rudi više Sinja u Dalmaciji”.

Kako veli, tu je knjigu posvetio upravo njemu, da se njezin sadržaj što lakše i „uzmnožnije” posvuda raznese.

Onda nastavlja: „Dostojan si istinite pohvale najprvo, jer krepostima sjaš urešen. Hvale te, i sa svim razlogom, drugi, radi neumorne tvoje pomne i nastojanja, s kojim od više godina pripomagaš spasenje duša... Svjedočim svim sadašnjim i dočastim narodima i vjekovima, da mi je duboka zajedno i preugodnu rangu u srce upilo (udarilo) ono izvrsno tvoje bogoljupstvo, koje ne samo odavna očito nosiš i zamjetito pokazivaš prema preslavnomu Patrijarki s. Josipu, već povrh toga uzmnjaš i širiš, što i gdje možeš.

„Od više godina meni su dobro očite ljubezniće tvoje pomje, obilati troškovi, neprestano nastojanje, koje ulažeš za sve to više proslavljenje Joziga Patrijarke preslavnoga, koga na različite načine štuješ i druge štovati učiš, pisme slažući, molitve čineći, svetkovine slaveći, na ispovijed i na pričećeće potičući, proštenja sveta i druga duhovna nadarenja iz Rima dobavljajući, mene istoga donapokon milo nagovaraajući, da složim ova knjizicu i da ju dadem na svjetlost još uz nemala pripomoć tvojih novaca. Sve ovo što bi drugo značilo, nego da je s. Jozip posve osvojio za se tvoje srce misničko i da te je odredio za prvi jenca i poglavita tog Širitelja njegove slave i bogoljupstva kod sve naše Dalmacije i po svemu slavnomu narodu slovenskomu. Veselo dakle, veselo, o apoštola svetoga Patrijarke Josipa! Tebi je ovotiko plemenito dostojanstvo pridržao naš sveti Patrijarka. Tebe je za poglavita tog proglastitelja svoga veličanstva, svetinje, mogućstva i čudesa u našem narodu odredio. Tebi je, kako stanovito ulam, i krunu slave najbliže kod sebe u prelijepom raju pripravio...“

Kad li je sv. Josip došao s onom krunom po prvoga apostola svoje slave u našim krajevima, i meni bi drago bilo čuti od kojega revnoga štovatelja sv. Josipa iz Makarske ili iz sinjske krajine.

Zahvalnice svetom Josipu.

~~Zahvalnice treba da su potpisana potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako smatrati.~~
Uredn.

Krašová (Ugarska). Nazad dvije godine spopala me teška srđana bolest. Liječnici govorili: „Tu nema pomoći.“ Dva puta sam se dala opremiti za vječnost. Ah, kako mi je bilo teško, gledajući svoje troje mili dječice! Komu da ih ostavim? Majke nemam, sestre nemam; samo sin je i moj suprug. Srce mi htjelo da svise od tuge i žalosti. Uto došao mjesec ožujak, došao i Glasnik Srca Isusova, te prioprijedao o pomoći svetoga Josipa. Odmah sam započela devetnicu, i svi sa mnom na glas vapili svetomu Josipu za pomoć. Dala sam i veliku svetu misu odslužiti baš na Josipovo. Kad smo svršili devetnicu, a bolesti ni glasa ni traga više. Evo već sam dvije godine zdrava i vesela. Zato sa svojim suprugom i milom dječicom radosno kličem: Hlijadu puta hvala svetomu Josipu!

Hrvatska. Bio sam u velikoj neprilici. Djed i baka radili neprestano oko toga, da se podijelimo, želeći, da svoj dio ostave svojoj kćeri. Ja sam branio, molio, zaklinjao, ali sve uzahad, oni predali stvar sudu. Svi im povjeruju, jer da su oni stari, pa ne lažu, a ja mlad i zelen, da lažem. Svatko mi kaže: „Dobit će diobu; ta, oni nose mito i ovom i onom, a ti nikomu ništa.“ Ja se branio, držeći se samo zakona, a po zakonu ne mogu ništa. Ali se kaže: „Tko maže, taj se i vozi,“ pa tako i njima sud dosudi, da imaju dobiti polovicu — premda je djed međutim već umro bio — a ja i žena i dvoje djece polovicu. Što će sada, već uložim utok na banski stol, ali se ujedno utekoh Presvetomu Srcu Isusovu i svetomu Josipu, koga sam si još u djetinjstvu izabrao zaštitnikom. I doista mi oni pomoguće. Banski stol te kotarski sud ponovno odbije diobu, dosudivši, da baba ima dobiti samo četvrti dio, pa i to samo dok žive, a poslije njezine smrti bit će moje sve. Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu i milom svetomu Josipu!

Hrvatska. Živem među rišćanima, pa kako su se oni nazad tri godine počeli dizati sa svojim „srpsvom“, imali smo mi katolici dosta toga od njih pretrpjeti. Tako su dvije noći, upravo pred Josipovo, mnogim katoličkim kućama polupali prozore. Nijesu ni na me zaboravili; bio sam im i ja trn u oku. I doista su navalili i na moju kuću, pa udri bacaj

ciglu i koceve. Srećom nijesu u tami nikada pogodili baš u prozore, ali mi nitko nije znao reći, koji su to bili. Ja uzmem moliti devetnicu na čast svetomu Josipu, a već drugi dan iza Josipova oni su se riščani sami odali, te ih oružnici predali sudu.

Drugi put bio sam krivo optužen lugaru, te osuđen na globu od 20 kruna. A ja se opet utečem svetomu Josipu devetnicom i nekim zavjetima, i budem riješen optužbe. Hvala svetomu Josipu!

Vareš (Bosna). Imam tomu pet godina, što sam kupio zemljišta za 600 kruna, a odmah i platio. Kad tamo, a gruntonik ustanovi, da u onom zemljištu imaju još dva vlasnika svoje komade, za koje nijesam niti znao, da je to njihovo. I tako ja novce zahtijevam natrag; no onaj, od koga sam kupio, već ih je potrošio. Ja ga tužim sudu, i opteretim polovicu zemljišta. No sada mi ne dadoše ni kosit, ama niti na drugoj polovici zemljišta, a ja punih pet godina morao plaćati kainata po 72 krune. Gonio sam sudom, ali je sve ostalo pri starom. Jednom zgodom čitam u Glasniku Srca Isusova, kako sveti Josip pomaže u ovakovim stvarima. Namah učinim zavjet, da će, dok dogiem do svojih novaca, svaki dan njemu na čest izmoliti po 3 očenaša i 3 zdravomarije. A dobri sveti Josip nije se dugo dao moliti. Nije prošao ni mjesec dana, a stvar se je sretno riješila. Hvala svetomu Josipu, moćnomu pomoćniku u svakoj nevolji!

Namjena molitava i dobrih djela za ožujak

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Radnici.

Bog je u prvom redu muža stvorio za rad, a ženu za obitelj, za domaće ognjište, za muža i dječju.

Žena će dakako kod kuće i raditi; ona će kuhati, prati te obavljati razne kućne poslove. Ona će do potrebe pomagati muža i kod rada u vrtu, na polju, na livadi. To je sve u redu. No ona ne smije biti tako opterećena i zaposlena radom, te ne bi mogla udovoljiti svojoj prvoj zadaći, svojim obiteljskim dužnostima.

Nego današnja silno razvijena industrija u velike je

poremetila taj od Boga postavljeni obiteljski red. Ima danas, osobito u gradovima, sva sili ženskih radnica, koje za plaću rade u tvornicama, radionicama, velikim trgovinama i drugdje.

Žena u tvornici — to znači obično veliku pogibelj za njezinu tijelo i njezinu dušu. Žena je slabija od muža, pa nije dorasla teškome radu, od kojega neriješko trpi veliku štetu za zdravljie. A još gore je po njezinu dušu, njezino poštenje, ako tvornica nije u tom pogledu upravo uzorno uređena. Što je na žalost dosta rijetka iznimka.

Žena u tvornici — to znači obično muža u krčmi. Domaće ognjište gubi za muža sav svoj čar, kada mu je žena vas dan u tvornici. Ta, zar ne će takova kuća biti u velikom neredu, ručak samo na brzu ruku pripravljen, ako žena tomu uopće doprijeva, a i navečer, kada se žena povratila iz tvornice, zar ne će tako biti zaokupljena kućnim poslom, te neće znati kada bavit se mužem i djecom? Kakav je to onda obiteljski život? Što tu može privlačiti muža, umorna od dnevog rada? Žalosno, ali shvatljivo, ako on voli krčmu, to se pomalo otazuje ženi i djeci.

Žena u tvornici — to obično znači djecu bez majke i uzgoja. Mala djeca u velikom broju pomiru, jer nemaju majčina mlijeka i majčine njegu. A kad dieca ponarastu, tko će ih slati u školu, tko će ih nadzirati preko dana? Takova su djeca kraj živilih i zdravih roditelja prava siročad! Klatarit će se po ulici, a ulica je škola svake opakosti.

Da se doskoči tolikome zlu, uredila su se neka poduzeća tako, da žene svoj rad obavljaju kod kuće. Ali kako su ženske radnje obično posve slabo plaćene, to će žena po vas dan, od jutra do miraka, sjediti u sobi i raditi, samo da si nešto zasludi. I tako je dobitak za obitelj, za njezinu zdravljie, za muža i djecu, skoro nikakav.

To je evo žena radnica.

Tužna je to slika, tužne su to posljedice današnje industrije, a mjesmo ni izdaleka sviju izbrojili.

Tu treba pomoći. Ta, radi se o sredi bezbrojnih obitelji, o dobru Crkve i domovine.

U prvom je to redu zadatač zakonodavstva. Imamo, istina, već nekoliko zakona u prilog ženskih radnica, ali je od njih slaba korist, posve su nedostatni. Treba uznastojati, da žena uopće ne bude prisiljena, te traži zaslubu kao „rad-

nica", nego da muž sam svojim radom može poštenu prehraniti i sebe i ženu i djecu. Pa ako već koja žena ide na rad, valja da se njezin rad i primjereno plaća, da se ograniči na 8 sati dnevno, da u subotu već opodne bude slobodna, da dobije dopust cijeli mjesec dana, kad joj Bog pokloni dijete; to i kojekakove druge polakšice valja zakonom uvesti.

Daljnja sredstva, da se pomogne potištenim radnicama, jesu: kršćanske radničke udruge (vidi Glasnik 1909, broj 3), ne samo za radnike, nego i za radnice.

Onda tako zvane „putronazе“. To su društva revnih kršćanskih gospoja i gospojica, koje stupaju u prijateljski saobraćaj s radnicama, osobito s mladnjima, njih u stanovite dane okupljaju oko sebe, te ih u korisnim stvarima poučavaju, savjetom i djelom pomažu, brinući se za njihove vjerske potrebe, za njihovu naobrazbu, pa i za odmor i poštenu zabavu.

Napokon su u današnjim okolnostima od prijeke potrebe „djeca zakloništa“, gdje se radnička djeca preko dana nadziru, u kršćanskom duhu poučavaju i uzgajaju, da im se tako bar donekle nadomjesti roditelji, koji su sav dan u tvornici.

U mnogim drugim zemljama sve ove uredbe, oživotvorene od kršćanske ljubavi, krasno cvatu, te su kao blagi melen na ljitu ramu. Kod nas su to skoro još sasvijem nepoznate uredbe. A kako bi to sve silno trehalo uvesti, osobito u većim gradovima! Molimo stoga Presveto Srce Isusovo, da potakne revne požrtvovne duše, te se što prije late ovih tako korisnih, spasonosnih zadaća!

Moja opežanja u Kranjskoj.

(Pisao vođa superior M. Rihtaric.)

Sveti Vid.

Što čemo kod sv. Vida?

Molit čemo mu se, da nam otvorí oči, one druge oči, duševne oči da nam bolje otvorí. Čemu? Evo čemu.

Ja sam već opetovano govorio, kako ljudi kriče na svećenike, na isusovce, na fratre i na opatice, pa da bi bilo u Hrvatskoj i drugih crkvenih redova, kričali bi i na njih, kako „mađu svega, što im srce poželjeti može“. — „Lijepo se

nose, imadu lijepe kuće, hrane se dobro; bijeloga kruha i kupice vina ne fali im nikada", i tako dalje. Pa što?

Kad je bio lanske godine raspisan natječaj za sjemenište u Zagrebu, to jest, prečasni gospodin ravnatelj je kroz novine pozivao gijke, neka se kod njega javje, koji žele stupiti u sjemenište i žele postati svećenicima — znate koliko ih se javilo? Ne čete znati vi, a taj čas ne znam ni ja. Ali znudem to, da ih je u sjemenište bilo primljeno 26; a trebalo bi ih barem još toliko; barem, velim, još jedanput toliko! Evo, javlja se svake godine giska sve to manje, koji bi htjeli biti svećenici, koji bi potom htjeli imati „sve, što im srce poželi“.

Dalje! Naši časni i vrijedni isusovci sazidali lanske godine — uz dug — u svojem dvorištu pristojnu kućicu. Došav jednoga dana iz više vremena k njima, otac superior, vesel, pripovijeda mi, da su sazidali kuću za novicijat. Novicijat — što je to? — pitat će možda ikogod, koji ne zna. U novicijat će isusovci primati mladiće, koji se žele posvetiti Bogu u redu „Družbe Isusove“, dakle mladiće, koji žele postati isusovci.

„Dobro, lijepo“, rekoh prijatelju si ocu superioru; „kuća je tu, a hoćete li dobiti mladiće, novake?“ — „Pobrinut će se sveti Ignacij“, otac će superior. I ako se ne pobrine sveti Ignacij, slabo će u današnje dane proći, mislim ja. Naši su guci — ne ču reći svi, ali njih većina, previše iskvareni, a da bi htjeli poći u red, pa još k tomu u red tako strog, kako je isusovački red. To treba druge soli u glavi, nego im imaju ti gaci i mnogi njihovi roditelji.

Dalje! Kad su se prije više godina počeli naši časni franjevci reformirati, to jest, bacili su se na to, da uvedu u samostane stroži život, i da pravilo sv. Franje obdržavaju strože, koliko je moguće onako, kako je to sveti Franjo propisao i želio, počeli su umah misliti i na to, kako da dobiju u današnje pokvareno vrijeme što više mladića za svoj red. Što će im veliki samostani, ako su prazni? Od škola, mišljaču i oni, danas se nije mnogome nadati. Škole nam mladiće iskvare, i fratri načinili u Varaždinu „probandal“, to jest neku próbnu. Uredili u varaždinskom samostanu cijeli trakt za djecu, za gijke, koje uzimu još ko neiskvareru djecu, ko male gijke u samostan, da ih već ko djecu pripravljaju za samostanski život. Nekada toga nije trebalo. Santa obitelj je stvorila od djeteta fratra ili svećenika. U kući je bilo vjere, Bog i Božje

zapovijedi su se poštovale; u školi se pazilo na vjeru i dobar odgoj djeteta — i bilo je uvijek gljaka i na pretek, koji su Iza svršenih propisanih gimnazijalnih razreda veselo išli u samostan ili u sjemenište. Danas?! Pitajte ih, koliki idu danas?!

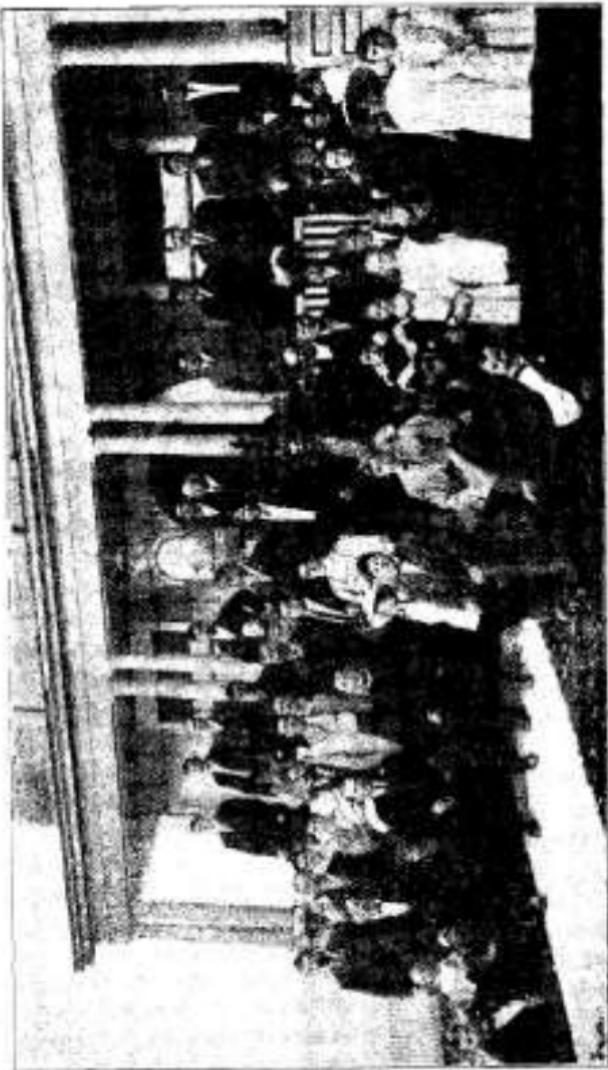
A opatice?! No to su po mišljenju naših mudrih zagrepčana bar miljunarke! Pa ipak i one počinju čutjeti današnja, „moderna“ vremena. I kod njih biva broj onih, koje žele stupiti u samostan, sve to manji. Dok su se primale Tirolike i razne „Švabice“, išlo je lijepo. Danas su još Slovenke, koje drže tri ugla. Ima i naših Hrvatica, ali danonice sve to manje. Miljunarke su, vele, a ipak ne puštaju svojih kćeri u samostan. Koliko se puta ne zna, kuda sa kćerju! Udati ju, to je danas teško, jako teško. Daju ih u više škole; ali kad je svršila, što onda?! Učiteljicā je previše, trgovina i pošte prepune su, ne dobije mjesto. U samostan? No tako daleko, vele, ipak još njesmo došli, da bi ju „hitali u kloštar“! Mnoga bi i išla u samostan, da je kod kuće imala ono, što je imala u školi, ako je naime polazila školu u samostanu. Ali kod kuće je većinom sve profitno od onoga, što djevojka uči u samostanskoj školi.

Tako je i kod časnih sestara učiteljica njih sve manje, i pre malo ih je, da se popune svu mjesta, koja bi popuniti trebalo. Ne samo učiteljicā, nego i drugih kućnih sestara je već pre malo. Miljunarke su po mišljenju ljudi, a ti sami ljudi ipak ne puštaju svojih kćeri u samostan, da budu dionice i baštinice tih milijuna! Nije li to smiješno?!

Kako kod nas, tako je, čini se, i drugdje — barem sa svećeničkim staležem.

Kad se voziš iz Ljubljane prugom na sjever, ili kako onđe vele „gorenjskim vlakom“, kod prve postaje iza Ljubljane vidiš desno veliku, reko bili ogromnu kuću. Svaki putnik, koji već ne zna, pita, što je to, što je ta kuća? — Odgovor glasi: To je biskupova gimnazija. Ipak mora velik gospodin biti taj ljubljanski „knez in škof“ (knez-biskup), daleko bogatiji od hrvatskih biskupa, kad može imati čak sam svoju gimnaziju, našalio se neki putnik.

Hodeći iz Brezja, vozio sam se na postaju Otoče sa dvojicom svećenika, te se umah predstavimo jedan drugomu. „Kuda?“ — „Ja u Ljubljani; a vi, gospodo?“ — „U sveti Vid“. I ja promijenim taj čas svoj „plan“, pa ču: „I ja ču vam se pridružiti, da vidim vašu biskupijsku gimnaziju“. Sveti Vid je naime mjesto i župa, u kojoj je ta kuća i gimnazija. Jedan

Ričard Noy, u Armeniji: konstruktor načehinik-

od gospode bio brat ravnatelja gimnazije, a drugi bio onđje nadstojnikom. Valja mi priznati, da su me gospoda baš prijateljski dočekala. Ravnatelj, muž zaduben u svoje zvanje, čini se, da živi više od glada i trapljenja, nego od jela, bio je osobito ljubezan napram meni. Vodio me oko naokolo, kazivao i tumačio mi sve. Ne spada u ovaj „Glasnik“, da sve opisujem, što sam tu gledao i vidi — pren ne bi ni škrodišlo. Kuća je ogromna, pa se ipak ove godine još jedan dugi, ogromni trakt dozidavao.

U toj kući imaju gjaci ne samo stan i hranu, ko u našem orfanatofiju; uz stan i hranu su ovdje i sve škole, i svi profesori stanuju u istoj kući. Ovo je ne samo za biskupiju ljubljansku, nego je to i za cijelu Kranjsku pravo blago Božje. To je gimnazija, u kojoj se gjaci uzgajaju, kako treba. Svi profesori su svećenici, a ima ih preko dvadeset. Svi ljube onu dječicu ko pravi ocevi. Za djecu se sa svakoga gledišta brinu i skrbe. Krasna je u kući crkva, posvećena Presvetomu Srcu Isusovu. Tu gjaci mole, tu su kod svete misle, tu se ispovijedaju i pričešćaju ne znam koliko puta, ali sigurno mnogo puta, često. Gjaci ne dolaze u doticaj sa drugim iskvarenim gjacima. Profesori ne ubijaju, ko na drugim gimnazijama, nego usagljuju u njih vjeru i ljubav spram Boga i Božanskoga Srca Isusova. Tu je među njima Bog i Majka Božja kod kuće.

Kad sam to gledao i motrio, uzdahnuo sam: Zašto nemamo mi u Zagrebu takova šta! A od kolike bi to bilo potrebe! —

Bit će možda kojigod zmatiželjan — tko uzdržaje tu gimnaziju?

Kuću je sazidao biskup — s velike strane na dug. Kuhinju vode časne sestre, naše iz Zagreba. A tko kupuje hranu? Tko? Ravnatelj! A odakle? Bormeš ne znam ni sam. Neki gjaci i plaćaju, jer ne mora svaki gjak, koji je unutra, biti svećenikom. Roditelji, kojima je stalo, da im djeca ne izgube vjere, rado daju svoju djecu ovamo u gimnaziju, pak ovi plaćaju. A za one, koji ne plaćaju, koji su unutra badava, čno sam, da plaća biskup, pa gospoda kanonici i cijelo svećenstvo ljubljanske biskupije. Svaki svećenik doprimaš svoj dio. I ne samo svećenici, nego i drugi ljudi, svjetovnjaci, i oni daju, i rado daju opet svoj dio. U svim crkvama cijele biskupije sakuplja se na stalne dane milostinja za biskupijsku gi-

mnaziju, i narod doprinaša svoj darak. Od toga se plaćaju profesori, kupuje se hrana i druge potrepštine. Pa hoće li tako ići. Rekoše mi ondje: da hoće. Oni se učaju u dragoga Boga, da ne će zapustiti Bog svoga naroda, i da će Bog udahnuti u srca ljudi, da potpomognu i podupru ovu kuću, koja će im davati i u današnje pokvareno vrijeme dobroih svećenika. A u tu svrhu je i dobri biskup sazidao tu ogromnu kuću. Vele, da mu je ta kuća zjenica oka, njegovo srce. Preporučimo ga i mi Božanskomu Srcu Isusovu, da mu priskrbí što više dobroih svećenika.

Na taj način evo vabi biskup mlađe, da postanu svećenici — oni svećenici, o kojima se kriče, da imadu svega, što im srce poželjeti može, a ipak ovi, koji to govore, ne će, da svoju djecu daju u te svećenike.

Ljudi su to bez Boga i bez vjere, kriče i viču i na svećenike, i na redovnike i redovnice, a ni sami ne znaju, zašto kriče i viču, zašto se tako deru. Kriče, jer je to danas navada, „moda“. Počne jedan, napiše to u bezbožne i bezvjerske novine; to ljudi čitaju i deru se, ko da je sve, što se tu napiše, istinito ko u svetom Pismu. Čovjek, radnik ili tko mu drago, koji čita bezvjerske novine, ne će da čita i drugih, koje pobilaju one laži. Da čita „Glasnik Srca Isusova“, žitao bi evo i ovo, što ja tu pišem. Ali ne će. Ne će zato, jer hoće ostati bezbožan, voli služiti vragu nego Bogu.

I u Kranjskoj ima zla, ne mogu tvrditi, da je i tamo sve samo zlato. Ali u mnogom pogledu je mnogo bolje nego u nas.

Koliko djece ovakovih roditelja moglo bi biti sretnih, da su im roditelji pametniji, pa da ih pripravljaju već od maja za svećenički stalež ili za redovnički. Da im sin bude svećenik ili redovnik, bio bi sretan on, a bili bi uz njega sretni i roditelji.

Pismo iz Alaske.

Opet nam se javlja velečasni otac Mihovil Gattin D. I., a ovaj put ča iz Alaske, najsirovejije i najstudenije zemlje Saveznih Država sjeverne Amerike. Evo što nam prioprijeda.

Već preko dvije sedmice nalazim se u gradu Douglas (čita) Duglas) u Alaski među našim ljudima. Hrvati katolici ovde su ovde mnogobrojni, išta ih samo kojih 120, pa ipak su

zastupane sve naše zemlje: Istra, Dalmacija, Hrvatska, Slavonija, Bosna, Hercegovina, pače skoro i sva mjesa hrvatskog Primorja.

Zaljubože prisiljeni su da rade svaki dan, jedni po danu, a drugi po noći. Tko je jedne sedmice radio po danu, druge sedmice radi po noći. Stoga nijesam nikada mogao imati sve Hrvate na okupu, pak sam im držao dvije male misije: jednu sedmici propovijedao sam za one, koji su te sedmice radili po danu, a druge sedmice za ostale. Koliko su mogli, dočekali su marnljivo u 7 i po navečer, nekogi i ranim jutrom. Evo taj na fotografiji 47 Hrvata. Fotografija iz Alaske! To je nešto rijetko!

A dogodilo se još nešto, što je puno riegje, pače, što se još nikada nije dogodilo. Otkako ima svijeta i vijeka, još nikada nije u Alaski bio hrvatski svećenik, nikada se nije čula hrvatska riječ u crkvi. A sada se ne samo hrvatski propovijedalo, nego i pjevalo, osobito pjesme na čast Srcu Isusovu. Pače i same Američanke pjevale su u našem jeziku, a pjevale su izgovarajući baš krasno. Imale su dakako riječi hrvatske napisane pravopisom engleskim.

U ponедjeljak dne 21. rujna u 7 i po navečer bila je posveta Presvetom Srcu. Pred izloženim Svetotajstvom obratih se puku, te ih progovoriti:

„Evo taj ono Srce, koje vas toliko ljubi, te se nije ništa štedjelo, nego se iscrplo i uništilo, samo da vam pokaže preveliku ljubav svom. A za hvalu od mnogih i od nas ne prima drugu van nezahvalnost, koju mi pokazujemo prezirom, nepristojnošću, svetogrgjem i hladnoćom svojom. To je upravo, zašto od vas traži sada, da mu se posvetite i da mu obećate, da ćete mu vraćati ljubav za ljubav...“

„Braćen, hoćete li se u istinu posvetiti Presvetom Srcu?“

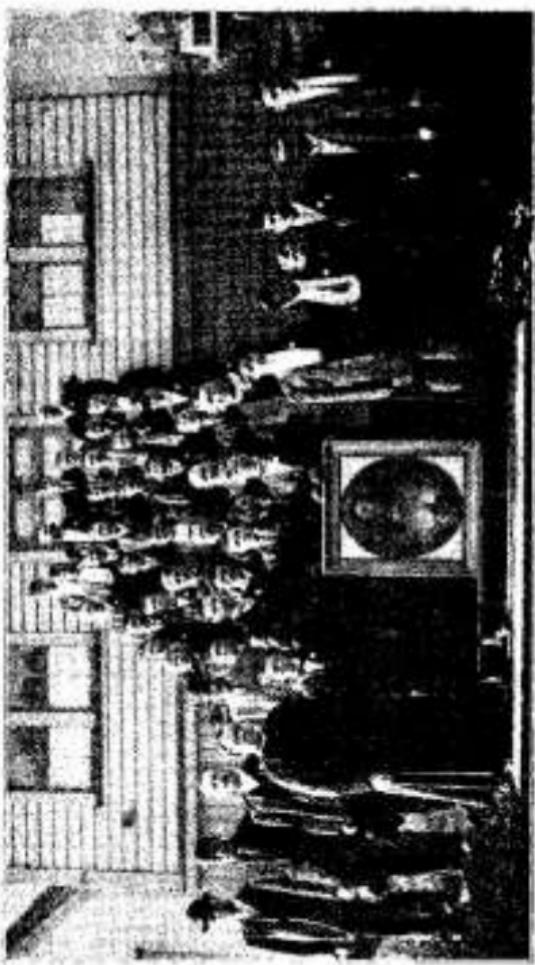
„Hoćemo!“ — svi odgovorile jednoglasno.

„Dobro. Ali zato treba da mu obećate, da ćete po mogućnosti dolaziti u crkvu svake nedjelje. Hoćete li?“

„Hoćemo!“

„Hoćete li se čuvati psovke i kletve, kojima se toliko ranjava Presveto Srce?... Hoćete li se čuvati nečistoga grijeha?... Hoćete li svete sakramente primiti barem jedan put na godinu?“ i tako dalje.

Na svako moje pitanje naši ljudi odlučno odgovarali:

Dagdag ni Abak: Pasyatang mawili.

Uzmete li u obzir, da je posvuda u Americi, no osobito u Alaski, vrhovni ideal blago zemaljsko, da osobito ovde vlada bijesna utrka za dolarom — onda mogu Presvetomu Srcu samo zahvaliti, što su ove male misije prilično dobro uspjele. Mnogi su se upisali u Apostolstvo molitve, 22 pretplatila se na Glassnik Srca Išusova, a skoro svi primili su svete sakramente.

Iz studene Alaske povratit će se opet u toplu Kaliforniju.

S Bogom, dragi čitatelji! Molite se Presvetomu Srcu za svoju, braću u dalekoj Americi, da ostanu vjerni Bogu i Crkvi!

Medaljica mjesto škapulara.

Sveti Otac papa Pio X., odlukom svetoga Zbora Oštocija, dopustio je, da se mjesto škapulara nosi medaljica. Iz dotične odluke (vidi „Katolički List“ 1911. broj 2.) razabiremo ovo:

1. Medaljica može biti od koje mu drago kovinе, od koje mu drago veličine i od kojega mu drago oblika.
2. Na jednoj strani medaljice valja da je lik Spasiteljev, gdje pokazuje svoje Presveto Sreć, a na drugoj strani lik blažene Djevice Marije.
3. Ovu medaljicu treba na sebi nositi, bilo oko vrata, bilo na koji drugi pristojni način.
4. Ova medaljica može zastupati, ne samo jedan, nego i više škapulara, biva ona može zastupati sve od Crkve odobrenе škapulare, osim škapulara trećoredskih.
5. Treba, da je vjernik prije vajano primio dotični škapular, točno po propisima, a tek onda može škapular zamjeniti s medaljom.
6. Ovakovu medaljicu može u tu svrhu blagosloviti svaki svećenik, koji je ovlašten podijeliti škapulare, to jest on može blagoslovom svojim prenijeti na medaljicu sve opštote i povlastice onih škapulara, koje imaju vlasti podijeliti.
7. To vrijedi i za „sabotnu povlasticu“ karmelskog škapulara.
8. Blagoslov takove medaljice može svećenik obaviti jednostavnim znakom križa.

9. No treba, da svećenik podijeli medaljici toliko posebnih blagoslova, dotično treba da ju toliko put prekrizi, koliko je škapulara, koje ta medaljica ima zastupati.

10. Ovaj blagoslov medaljice može se obaviti ili namah poslije podjeljivanja škapulara ili kasnije kad god; a ne smeta, ako jedan svećenik podijeli škapular, a drugi blagoslov medaljicu, ako samo jedan i drugi svećenik imaju vlast podijeliti dočišni škapular, mjesto kojega će odsada shnijti medaljica.

U istoj odluci izrazuje sveti Otac papa Željju, da bi vjernici i nadalje nosili prave škapulare; no jer je to ipak mnogima vrlo teško, te skopčano s raznim neprilikama, to on dopušta evo ovu veliku polakšicu, samo da bi se škapularska pobožnost sve više raširila. Sada doista nitko, niti recimo vojnik, nema isprike, da ne može nositi škapulara.

Sveti Otac papa Pio X. i ovom je prilikom pokazao, koliki je štovatelj Srca Isusova, jer je naredio, da ova medaljica na jednoj strani mora imati lik Presvetoga Srca Isusova.

Postite savjesno!

Neki misijonar priopovijeda ovu crticu iz svojih mladih dana: Kao mlad svećenik obolio sam na tifusu. Liječnik, koji je doduše vjerovao u Boga, ali nijednu vjeru zapravo nije ispovijedao, pazio osobito na dietu. Kad sam se napokon izdulje bolesti počeo ponosno oporavljati, propisa mi i opet do u tančine, što ču sve jesti, i stavi mi na srce što veću umjerenost u jelu. Po njegovu uvjerenju, nijedna zapovijed katoličke Crkve, veli, nije tako razborita i važna kao ona u postu, pa ona o korizmi. Korizma pada svijek u proljeće; a u to vrijeme podvrženo je cijelo čovječe tijelo, navlastito krv, velikim promjenama; pa ako ikad, a ono u to vrijeme potrebna je najveća umjerenost u jelu i u pitu. On drži, da je crkvena naredba o korizmi pravo čudo mudrosti, komu se nikada ne može dosta načuditi.

Pamtite to, vi osobito, koji ste još u tjelesnom razvoju i u naporu svoje snage! Razboriti post još nikomu nije škodio, dok je neumjerenost mnoge prije reda pod ledinu spravila. Ne kritizovati već slušati valja sv. Majku Crkvu.

(Stj. Bb.)

Musliman načovara na — ispovjed.

Kad sam godina 1907. i 1908. boravio u T. u Bosni, običavao sam sa još jednim ocem češće polagjati tamošnju okružnu bolnicu, te do potrebe pružiti vjersku utjehu katoličkim bolesnicima. Bilo tamo bolesnika svake vjere: katolik ležao do rišćanina, a ovaj do turčina, sve ispremiješano. Kad jednog takvog pohoda naigrem ja na jednog bolesnog katolika, koji je čini se, više bolovao na duši, nego na tijelu. Pristupim k njemu i zapitam ga ljubezno, što ga boli i kako mu je sada. Odgovarao mi nekako nevoljko, kratko i suhoporno. Napokon ču ga upistati, ne bi li se možda i on htio ispovjediti kao toliki drugi. A on mi odreže ukratko: „Ne ču!“

„Što? Ti ne češ?“ upade mu u riječ — znate li tko? — nitko drugi već jedan — musliman, koji je ležao u istoj sobi, ali se već pomašao oporavljao. „Ti se ne češ ispovjediti“, nastavi neobični apostol, „kad te tvoj „hodža“ nudí? Sram te bilo! Da mene moj hodža pohodi, ja bili mu i ruke i skute ljubio, a ti svome ovako odgovaraš...“ — „Tako valja!“ začu se sa svih strana. Složno potvrgjivali golovo svi bolesnici.

Da ne bi sada u korizmi mogao jedan turčin i još kome ovakovu propovijed držati? . . . (Stj. Bb.)

468

„Hoćemo zastavu, ali bez psovanja!“

U nekom mjestu dubrovačke biskupije držalo se sveto poslanje. Ustanovilo se „društvo djevojaka za naknadna sv. pričest“, za kojom su dobre djevojke odavna čezmule, a osnovala se i „Vojska Srca Isusova proti psovki, kletvi i prokljanju.“

Misijonar je govorio, da će male globice, što se za psovke plaćaju, ostati u društvenoj blagajnici, pa da će se „Vojska“ njima poslužiti za nabavu koje korisne stvari, recimo zastave.

Čuo to jedan od unovačenih, pa će misijonaru onako jučački, kako on znaće: „Gospodine, mi hoćemo zastavu, ali ćemo je nabaviti bez ikakva psovanja!“

Živjeli ovakovi vojnici Srca Isusova!

(M. St.)

Hrvatski novicijat Družbe Isusove u Zagrebu.

Pitaju neki, je li već otvoren hrvatski novicijat Družbe Isusove u Zagrebu? Drugi, još značiteljniji, pitaju, koliko ima novaka; pa jesu li svi sani Hrvati?

Evo ukratko odgovora. Novicijat otvorio se je dne 10. listopada lanske godine. Sada ih ima deset novaka (o novoj godini, kad ovo pišem) što takovih, koji će postati svećenici, što takovih, koji će ostati braća latci. Svi su pravi hrvatski sokolići, a premda im je broj tako malen, to su među njima ipak zastupane skoro sve hrvatske zemlje: uža Hr-

Hrvatski novicijat Družbe Isusove u Zagrebu.

vatska, Slavonija, Dalmacija i Bosna. Baš „mala Hrvatska“! Utješljivo ih je gledati, kako su veseli i sretni u sjeni hrvatskog svetišta Srca Isusova, i kako ozbiljno shvaćaju svoje uzvišeno zvanje. Samo poglavare tiše teške i preteške brige poradi velikih preuzetih dugova. — Mnogi su nam već posali koji velikodušan dar: svim ovim plemenitim dobročiteljima od srca zahvaljujemo, pa se za njih Bogu molimo. Presveto im Sreć stostruko platilo!

Preporučamo još jedan put ovaj novicijat našim štovnim čitateljima, a osobito revnnim povjerenicima i povjerenicama! Svaki darak, što ga daјete u tu svrhu, kao da ga pošljete na oltar Srca Isusova i milje nam hrvatske domovine.

Darove najzahvalnije prima: „Velečasno starješinstvo kolegija Družbe Isusove, Zagreb, Palmotićeve ulice 33.“ Priredili smo tiskani album razglednica o hrvatskom svetištu Srca Isusova u Zagrebu (sa 10 slika), pa ga u znak zahvalnosti šaljemo svakomu, koji nam pomogne većim prinosom, da što prije isplatimo veliki dug za kuću mezimčadi Srca Isusova.

***

Šveđa po malo.

— HRVATSKO HODOČAŠĆE U SVETU ZEMLJU. — Ove godine krenut će hrvatsko hodočašće u svetu zemlju, posebnim vlakom i posebnim parobrodom, od 1. do 21. kolovoza, a ovim putem: Zagreb — Rijeka (gdje će se pohoditi crkva ludske Gospe i svetište na Trsat) — Jaffa — Jeruzolim — Bethlehem — Sv. Ivan — Rijeka — Zagreb. — Cijena, uključno sa cijetom opskrbom (osim prtljage) za I. mjesto K 400, za II. mjesto 340, za III. mjesto K 200; k tomu još za putni list K 5 i za ulaz u sveta mjesta i razne „bukliške“ K 20. — Tko se hodo priključiti, neka se što prije prijavi organizatoru ovoga hodočašća: „Velečasnomu o. Makariju Križanu, Franjevcu, u Černiku u Slavoniji“; njemu neka do kraja ožujka pošalje K 50, označivki, u kojim će razreda putovati, a do kraja svibnja neka pošalje cijelu svotu. — Evo li, hrvatski rođe, rijetke zgodne, da u društvu sumarodnjaka udotno i jeftino posjetiti najsvetijsa mjesta, što ih je sam Božanski Spasitelj svojim životom i smrću posvetio.

Naši revni, požrtvovni povjerenici.

— USTRAJAN POVJERENIK. — Piše nam vatar J. M. iz S. u Slavoniji: „Već sam sedam godina povjerenikom. Podeo sam pomalo. Prve sam godine imao samo 17 preplaštnika, druge godine 27, treće 36, četvrte 47, pete 53, šeste 62, a sedme, t. j. lani, 68.“

— POVJERENIK U TURSKOJ. — U okolici Janjeva u Turskoj ima vam vrlo revan povjerenik F. C., rodom iz Bosne, te je saknipo 30 preplaštnika među tamošnjim hrvatskim radnicima.

— VELIKI POVJERENIK. — Sedam od najrevnijih apostola dobra Štiva, A. R., kovač kod Željezice u Sarajevo, piše: Običajem vjernost u Sirenu mitloga Glasnika Srca Isusova, dok god budem zdrav, pa makar ostario ne znam kako. Prošle sam godine raspačao svega dobrih knjiga i časopisa za 483 kune i 14 lipira. Prva mi je htiga, da što više raširim Glasnik Srca Isusova. Kalendar Srca Isusova i Marijina rasprodram sam 80 ispisaka, sve među radnicima. Kad bi svaki stoti katolik tako živo radio, onda se ne bismo trebali bojati za budućnost katoličke Crkve u Hrvatskoj. Kamo sreće, kad bi se mnogi probudili, koji su dosada spavali!

Broj 4.

Travanj 1911.

Godina 20.

Namjena molitava i dobrih djela za travanj

[Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.]

Sinavska poslušnost prema svetomu Ocu papi

U vojsci valja da vlasti poslušnost. Ta, kakova bi to bila vojska, gdje bi svaki vojnik po volji mogao prijeći od jedne pukovnije k drugoj; gdje bi svaki samo dotle služio, dokle mu se hoće; gdje bi smio kazati: „Meni se ova ili ona vježba ne svigja; ostat ču doma. Ja uopće ne ču, da se već-bam prije podne, nego volim ostati u vojarni; a poslije podne idem se šetati.“

Pogotovo za vrijeme rata valja da je poslušnost najčinija. Nazad dvije godine misao da nije došlo do rata s nekim našim susjedom. Sta mislite, kako bi se taj rat bio svesio, kad u našoj vojski ne bi vladala poslušnost? kad bi jedan rekao bio: „Ja ne ču preko vremena služiti“; drugi: „Ne ču u tako gorovitu zemlju, jer je тамо ratovanje odviše teško“; treći: „Ja zimi uopće ne polazim u rat“; četvrti: „Ja sam proti svakomu ratu: neka ljudi živu u miru.“ Zar ne, kad bi takova neposlušnost bila u vojsci našoj, onda bi neprijatelju lak posao bio s nama.

No eto, i katolička je Crkva vojska, pače vojsku, koja je uvijek u borbi. Dok smo na zemlji, članovi smo „volujuće Crkve“, valja da se borimo, da jedamput u nebū slavljie sla-

vimo. Crkva je od postanka svoga u neprestanoj, nemirijivoj borbi s grijehom, sa svjetom i s duhom paklenim. Od prijeke je dakle potrebe, da i u Crkvi vlada točna poslušnost. Svetovnjaci i svećenici valja da slušaju biskupe, a svi skupa svetog Oca papu.

Sveti je Otac papa od Boga postavljeni vrhovni vojskovođa vojujuće Crkve; i mi smo kod svetog krštenja i kod svete krizme, rekao bih, prisegli uz njegovu zastavu.

Sveti Otac stoji na izvišenom mjestu, otkuda mu je tako pregledati ratni metež, veliku borbu duhova, što se na zemlji bije. On kao s visokog brda gleda svu vojsku neprijatelja, promatra sve pojedino čete mnogobrojnih protivnika Crkve, svaki njihov korak, svaku njihovu kretnju, svaku njihovu nayalu, kojom misle Crkvu Božju poraziti i uništiti. Sve to sveti Otac najbolje vidi, a Duh sveti mu pomaže, da upozna, kojih se sredstava i kojih mjera treba latiti proti silama paklenim.

Kako je dakle potrebito, da svi vjerni katolici točno slušaju njegove naredbe!

Pojedini vojnik, pa i satnik i pukovnik, često u bici ne znaju, zašto im se izdaje ova ili ona zapovijed, jer ne mogu pregledati cijelo bojište, ne znaju sve, što se u bici zbiva. No uza sve to, pače upravo zato, oni ne će ni časak oklijevati, nego će namah izvršiti zapovijed, uvjereni, da vojskovođa najbolje znaće, što treba činiti, te se izvoštiti pobjeda, budući da je njemu najbolje poznat cijeli položaj njegove i neprijateljske vojske i cijeli razvitak bitke.

Isto tako ne smijemo ni mi ni časak oklijevati, da izvršimo naloge svetoga Oca pape, pa makar mi vrlo slabo ili nimalo ne shvaćali, u koju svrhu on ovo ili ono nalaže, i od kojega zamašaja to može biti.

Kada se u bici ne bi marilo za zapovijedi vrhovnoga vojskovođe, onda bi to bio gotov poraz. Tako je i za Crkvu Kristovu svaki put od kognih posljedica, ako se naredbe svetog Oca pape namah i točno ne izvrše.

* * *

No vojujuća Crkva nije samo vojska, ona je i obitelj, velika obitelj djece Božje, velika obitelj Božja na zemlji. Po milosti Božjoj svi smo kršćani braća i sestre u Kristu.

Sveti je Otac papa glava ove obitelji, on je Otac kršćanstva.

I u obitelji valja i te kako da vlada poslušnost. Kad bi jedno dijete htjelo da objeduje u 12 sati, drugo u 11, treće u 1 sat ili još kasnije; svako po svojoj glavi, onda bi takova kuća bila kao gostionica, a o obiteljskom životu ni govora. Ili kad bi jedan htio, da objelj žive od zanata, drugi da otvorí dučan, treći da se bavi gospodarstvom, a svaki vuci na svoju stranu, pa nikoga ne slušaj — kakav bi nered, kakova svagđa nastala u takovoj obitelji! Hoćeš li, da u obitelji vlada mir i red, e onda nema druge, već da se svi pokoravaju volji glave obitelji.

Pače valja, da se sva djeca od drage volje, sa sinovskom ljubavlju pokoravaju ocu. Pa koliko je to lakše u obitelji nego li u vojsci! Poslušnost djeteta prema ocu kud i kamo je ugodnija, ljepša i plemenitija, nego li poslušnost vojnika; jer dijete s ljubavlju sluša, a vojnik pod moraš, prisiljen naistrožim zapotom.

Poslušnost, što je dugujemo svetom Ocu papi, doista je naplemenitija, što si je zamisliti možemo. Nijedan drugi Otac nije vogjen od Duhu svetoga, pa stoga djelete nile posve stalno, da li je ono, što mu otac nalaže, doista i najbolje. No kad nam Otac kršćanstva nešto nalaže, što se tiče vjerskoga života, onda je to bez sumnje najbolje za nas, te nam je začijelo na spas.

Upravo sada imamo krasnu priliku, da pokażemo svoju sinovsku poslušnost prema svetom Ocu papi. On je naime naredio, da djeca što ranije, netom počnu raspoznavati dobro i zlo, dakle po prilici kad navrše 7. godinu, moraju primiti svetu pričest.

Nije to baš nova naredba, nego tek obnovljena, jer zapravo opstojil od davne davnine. No s vremenom se je sa svijetom zanemarišta. U Njemačkoj na priliku došlo je tako daleko, da su djecu tek u 14. godini pripuštali k prvoj svetoj pričesti. To je urođilo vrlo žalosnim posljedicama. Djeca, tako dugo lišena kraha života, pala su u mnoge grijehe, postala robovi strasti, prije no su Božanskoga Spasitelja prvi put primili u svoje srce. Ovako zarana iskvareni, velikim se dijelom ni kasnije nijesu više popravili. A da su se rano pripustili k svetoj pričesti, kada im je duša jošte siala u potpunom sjaju nevinosti; da su se i kasnije često krijeplili kruhom angloškim, naučili bi bili živjeti u Kristu, lako bi odoljevali napastima, ne bi pali bili u tolike grijehe ili ča u bez-

vjerstvo, ne bi postali bili socijalni demokrati, zli gragiani i nevjerni ženidbeni drugovi.

Budu li katolici brzo i radosno poslušali ovu tako znamenitu naredbu svetog Oca, spasti će se mladež, a po njoj i katolički narodi. Ne budu li poslušali, budući će naraštaj, kraj tolikih današnjih pogibelji za vjeru i čudorednost, tako zagreznati u grijehu i u bezboštvo, te se kasnije neće ni na koji način dati spasti.

* * * * *

Naše je doba tako ozbiljno; pogibelji, što danas prijete kraljevstvu Božjem, tolike su: da se katolici svi, osobito sada, što tjesnije moraju prljubiti namjesniku Kristovu, da moraju sve njegove naredbe brzo i radosno poslušati. Tko to čini, taj je pod zaštitom neba, i pratit će ga blagoslov Božji. Tko toga ne čini, taj — htio, ne htio — pomaže neprijateljima Kristovim, te se čini nevrijednim blagoslova Svetišnjega.

(E. Spr.)

Iz hrvatskog Zagorja.

Romantičnu kćerku mile nam domovine Hrvatske, ubavu kotlinu lepoglavsku, što no ju okružuje ponosita Ivančica, pa šumovita Strahinčica i kamenita Ravna-gora, a proteče tih i vijugasta Bednja kroz ravnicu, koja se protisla između spomenutih gora preko dične starine Varaždina, u ravnu i bogatu Podravинu, posjetilo upravo na dan Male Gospe dugo očekivano i žugljeno veselje.

Veselje, kome Slomšek pjeva: „Prelijubo veselje, oj kje si domá?” Iskreno veselje, koje nosi nebu pod oblake srca bogata i siromašna, te ih tamno u nevijenoj svemira dubini harmoniše u krasan akord: „Isukrste, Srcu Tvom!”

Ovo veselje donio je nama dar gospogje Marte Seifert, supruge upravitelja kaznione, koja je u slavi Presvetoga Srca Isusova poklonila školskoj mlađeži u Lepoglavi krasan trobojni, zlatom izvezeni, a slikom sv. Alojzija s jedne, te emblemom Srca Isusova s druge strane urešeni barjak. Izlagien je po gospođici sćitljicici Gužvinac Pavici i E. Janssoni.

Tko se ovakovome daru radovao ne bi, ta na ovu svečanost došlo je sve — upravo sve — staro i mlado, bogato i siromašno. Bogu hvala — zdravlja radi — bio sam i ja dionik toga dana, pa ču ukratko ocrati ovu nezaboravnu svečanost.

U predvečerje Matice Gospe, kada je iz dugotrajne kiše nebo procvalo svojim čarnim lučima, blistavim zvjezdicama, zapali sakupljena pred školom mlađež mnogo lampiona i bakići, te ode veselo do stana gospogje Marte Seifert, gdje joj pod prozorom skladno štupjeva Začevni „Tiba noć je nastala“, a tad ju djevojčica Marija Pečevski pozdravi ovako:

Plemenita gospogjo!

„U znaku krija ćeš pobijediti!“ objavilo se slavnom caru Konstantinu, što se i dogodilo.

Lopoglava, posreka školske za-dave Srca Isusova.

U znaku „Srca Isusova“, zove nas i malenc i odrasle plemenito vaše srce, da stupimo pod barjak njegov, pod dar, kojim nas darujete.

Zove nas glas Boga u visini preko vaše žarke ljubavi spram mlada roda hrvatskoga, ne samo da stupimo, već i da stupamo kroz godinice svojega žiča pod tim slavnim barjakom, pa da sa vječnim poklikom: „Isukrste, Sreću Tvom“ dođemo po trnovitoj zemskoj stazi tamo, kuda i vaša plemenita duša teži; tamo, gdje kraljuje onaj, koga evo slavimo.

Rekoh, zovete nas, pa nas i evo, da vam zahvalimo na velikodušnome daru, da primimo od vas zastavu, koju ćemo do našeg vijeka vjerno čuvati, i da vam gromko kliknemo:

Hvala! Živila, plementita gospojo! Živila, kumice naša!
Živila!

Isto poprati mladež sa trokratnim „Živila!“ a jedan dječac predaje gospoji u narodnome stilu slikanu spomenicu, dok drugi kitu cvijeća.

Gospoja tada protumači djeci značenje slike sv. Alojzija i Srca Isusova, pa hrvatske trobojke. Sjeti mladež na svetu čistoću i zamoli je, da bude vjerna pod barjakom „Presvetoga Srca Isusova“ njegovoj božanskoj nauci, te neka do konca života svoga štuje dragoga Boga, a ljubi svoju domovinu Hrvatsku, pa će sigurno u vječnoj nebeskoj domovini do vijek vijeka klicati: „Isukrste, Sreću Tvoju!“

Zanosnu ova riječ primi mladež sa „živila“, pa zapjeva: „Tri sam ljeta te gojila“, „Cvate ruža ramena“, „Mi smo braćo“, „Još Hrvatska“, „Solnce čez hribček gre“ i „Lepa naša domovino“.

Klikne jošte jednom „živila“, pa pjevajući koračnicu ode u redovima pred školu, gdje otpjevavši hrvatsku himnu, pogje kući, da do sutranjeg dana sniva slagjani san.

*

Dan Male Oospe za čudo usred tolikih kiša upravo je krasan. Pupoljak našega roda, mladež nam mila hrvatska, budi se uz liglisi ptica, sa biser-roštom zorom toga dana i jedva čeka, da uz romon zvona, štošno se razliježe sa stare pavljinske crkve, odjekne i njezin glas — preko brda i dolina — od klisura do nebeskih visina, pred prijestolje Tvorca sve-mogućega — Spasa roda ljudskog, te gromko da zaori: „Isukrste, Sreću Tvoju!“

I hi tako! Nešto prije 9 sati ode mladež po barjak do stana kumice, a s njime ravno u crkvu.

Veleč, g. Stjepan Hodjek — bivši župnik — reče u 9 sati prigodno slovo, kojem je uzaesao preko 3000 onđje sakupljenih srca i misli do prijestolja svernogućega kralja, moći milost i ljubav Presvetoga Srca Isusova, da sine u ovu seznu dolinu, na izmuceni hrvatski narod.

Izatoga prečasni gosp. dr. Jakša Pliverić blagoslovio u kapelici bez grijeha začete bl. Djevice Marije zastavu Presvetog Srca Isusova i nove prozore. Pošto se obnovila po-

sveta Presvetom Srcu Isusovu, opet se gromko otilo: „Do nebesa nek se ori!“

Kako je bio krasan dan, krenu kroz mjesto i procesija sa novim barjakom, praćenim od djeveruša, koje uz ostali narod pjevahu nebesku posvetnicu: „Isuskrste, Srcu Tvom!“

Iza procesije bi sv. misa, gdje uzvečila stavu Božju, pri-vremeni cecilijski mješoviti zbor svojim pjevom.

Poslijepodne bude služen po veleč. g. Jurju Župancu svećani blagoslov, a iza blagoslova fotografovanje, da se i izvanim načinom ovječovjeći taj nezaboravni dan mlagajim naraštajima.

Pranjo Perše, učitelj.

† Sestra Celestina

(Piše vojnički superior Matija Rihtarić.)

Pokojna časna sestra Celestina, milosrdnica u Zagrebu, učiteljica u preparandiji, bila je velika štovateljica Presvetoga Srca Isusova, i što je samo mogla, rado je sve činila za Božansko Sreću Isusovo. Kao jednostavna milosrdna sestra nije dakako mogla činiti stogod vanredna, no za to je rado trpjela, bilo što mu drago, na čast Božanskoga Srca.

Dva tri dana prije smrti dubokim mi je uzdahom izjavila: „Oh, kad bi ljudi znali, što će reći na smrti, i kako je korisno, neizmjerno korisno, štovati Božansko Sreću Isusovo! Da mogu, sada bih cijelom svijetu izjavila to i stavila bih na srce svakomu, neka stuje, neka ljubi Božansko Sreću Isusovo!“

Uz Božansko Sreću Isusovo napose je štovala našega zemljaka, blaženoga Marka Krizina. Otkad je bio proglašen blaženim, i otkad uvedenosno u Penzionatu za gospogie u Zagrebu posebnu pohodnost blaženomu Krizinu, ona mu je ostala do smrtnoga časa revna, a tvrdim, i mila štovateljica.

Umrla je. Duša ko duša. Umrla je ko duša, koja se je od svoga djetinjstva posvetila dragomu Bogu i ostala mu vjerna, a ma vierna do zadnjega daha. Ta kako će i umrijeti ona, koja je ovoliko ljubila Božansko Sreću Isusovo, koja je bila, poput Bernardice, vjerna kćerka nebeske Majke; kako će i umrijeti, ako ne u Božanskom Sreću Isusovu. Sveti blaženi Krizin bio joj za cijelo vrijeme bolesti svegj na misli, a mnogo i mnogo puta i na jeziku. „Njemu ču se zahvaliti.

javno, u svim listovima ču se zahvaliti, ako ozdravim" — govorila mi. Ipak, dodao bih ja, pridodata bi ona: „Kako hoće dragi Bog." — „Na sve sam spremna, od srca spremna", bile joj riječi.

I umrla je, kako je bila i spremna. Sveti je Vinko, siguran sam, svoju Čerku raskriljenim rukama dočekao. Pošta je u čistilište? Ništa zato. I u čistilištu ljubi, da ljubi još i žarče nego za života Božansko Srce Isusovo. Sretan ja, sretan svaki, koji dogje onamo. Otkad sam pročitao, poučio „Divnu Glutu" pjesnika Danta, što ga tako milo i čuvstveno preveo dobril kotorski biskup Franjo Tice, sprijateljio sam se i sa čistilištem. Postalo mi je milo. Ta, nebo je previsoko, da idem ravno u nj, a već sam i u čistilištu „blažen"! Pa ako sam blažen, pa bilo i u čistilištu, Bogu hvala! Ljubit ču dragoga Boga i u čistilištu, zar to nije velika utjecha?

O, blaženo čistilište!

Tako po prilici umovao sam sa dobrom Celestinom. Pače ugovorismo, da će, ako joj bude trebalo, doći mi pokucati; a kad bude čistilište ostavljala, da će mi se doći, sjajna kako bude, pokazati.

Doslije nije ni jedno ni drugo nčinila.

*

Mjeseca srpnja i kolovoza prošle godine nijasmo u Kamniku u Kranjskoj. Bilo nas više, a stanovasmo u istoj kući milosrdnih sestara.

Divna je, krasna okolica Kamniška, pravi zemaljski raj. Reko mi prečasni prepođ i kanonik Kolarić: „Puno sam ti biođio po svijetu, ali takova šta nijesam vidio." I mi odosmo onamo, da se oporavimo, da podupremo narušeno zdravlje.

Celestina, pravo za pravo, nije one godine ni bolovala. Ali, bila je slaba; slaba po naravi, a oslabljena radom i prijašnjim bolestima. I tako ju poslali u Kamnik, da se u praznicima opet oporavi za budući rad.

U Kamniku sam se rado na šetnjama pridružio sestrama. Verasmo se po onim brežuljcima tim radje, što nas je narod rado gledao i ljubezno susretao. Vrijeme za šetnje bijaše razdijeljeno obično u dvoje, u „klepetanje" i u molitvu. Mnoga krunica izmolismo šetajući. Ako nijesam počeo ja, opomenula bi me Celestina: „Prečasni, krunicu!" Na manje šetnje pridružila se Celestina rado — na velike nije mogla, jer joj jedne noge polovica falila. I ona je uz onu svoju nogu od drveta

ili od željeza, mogla biti još i veselija od drugih! Ko nije toga znao, nikad nije ni slutio, da joj nogu fali. Znala se držati ko kakav mladi lajtnant (poručnik). Samo „marširati“ ne bi bila mogla tako odlučnim, oficirskim korakom. Znala nas i pozabaviti, tako, "ta su ju sve sestre veoma voljele. Kad je uzela moga Darlina, maloga psića, na koljera, pa s njim onako na pasje zapjevala, valjalo ti je pucati od snijeha.

Šatila se rado, ali je rado, veoma rado i molila. Reci će kogod: koje čudo, ako milosrdnica rado molit! I ja velim: koje čudo napokon! Ali je danas maline neka vrst čuda, što djevojka ide uopće u samostan. Danas su vremena žalosna. Imo obitelji sa mnogo, ili barem dosta kćeri. Što će s njima, kuda će s njima? Ne znaju roditelji, ne znaju dati savjetu rogjaci ni prijatelji, ne znade ni djevojka sama što da počne. U samostan?! Oslobodi Bog! To je zadnje. Roditelji smatrali bi stramotom, da im čerka pogie u samostan! Imo ih, koje svrše preparandiju na trošak samostana, pa onda — otpuhne ih vjetar. I ove su molile, ali kašnje? Ne znam, kako je s njima kašnje.

* * *

Celestina je došla u samostansku školu još ko dijete od 9 godina. Ali je imala i roditelje, koji su vrijedni ovakove kćerke. Pravi katolici, pravi Slovenci. Bila je naime Slovenska. Kuća je njenih roditelja kuća, u kojoj je dragi Bog doma, a ne ko kuće na stoline i hiliade Hrvata, u kojima se šepiri vrag, u kojima se vragu svjeća i tamjan pali, u kojima zazivaju na pomoć samo vranga, a Bog se možda ko kakvi siromašak trpi, i najviše ako mu se dade malo mjesto gdje u kutu. U kući Celestininoj molilo se; sve je svaki dan molio. Krunicu su svake večeri mohili svi zajedno. Predmolio je otac, a ostali svi s njim. Tu se poštovala i poštuje se Majka Božja, Božji Sveci; na osobit pak način poštaje se Božansko i Presveto Srce Isusovo. Tu se znalo i znade se, kada je petak, a kada je svetak. Za kletvu se tu nije znalo, kako uopće Slovenci nit ne kunn. Kamo sreće, kad bi se to moglo reći i za nas Hrvate! Koliko se kod nas kune — a usto nesretno pitanstvo! Mnogi i mnogi bi mogli „imati“, i imali bi više, da sve ne zapiju. Nemaju, jer sve zapiju. Pa kad su zapili, onda kunn i prokljuju, da nemaju šta jesti.

Takove kuće ne daju ni svećenika, ni fratra ni opatice! Ali to ne spada ovamo, pa zato ne ču o tom ni da govorim.

Nijesam si ni preduzeo, da opisem cijeli život dobre sestre Celestine. Da ga opisem, bilo bi to nešto lijepo, nešto milo, nježno. Bio bi opis života djevičanskoga. Djevica je bila, djevicom je ostala do smrti.

Vrijeme bilo prošlo, i mi se iz Kamnika vratimmo u Zagreb. Jedva smo došli, i već bilo govora, kako ćemo, ako Bog da, na godinu opet u Kamnik. Sad ćemo na poso; ja na svoj, sestre na svoj, pa i sestra Celestina u školu. Ali još nije škole ni prisnila, kad mi jednoga jutra rekoše: „Prečasni, Celestina bacá krv. Ne može na prćest“. — Pogledam pred se. „Je li bacala mnogo?“

„Oh, mnogo, možda pol zdjele.“ rekoše mi.

„Hajde, da ih vidimo“, reći ću iza misle. I pogiosmio.

Nagjem ju malko sanženu — ipak mi se nasmije, ako i sasma potiho.

„Kako je, Celestino? Što je to, što mi govore? Krv?!“ počnem ja.

„Zovu me“, ona će.

„Ako vas dragi Isus zove, a vi hajdte, bez oklijevanja“, ja ću.

Motrio sam ju; diše naglo, bilo je hitro, ko u onoga, koji bacá krv.

„Jeste li mitoga izbacili?“

Ona mi kimne glavom. „Prečasni“, nato će, „ja bih kod vas obavila veliku ispovijed.“

„Dobro“, ja ću, „to možemo učiniti.“ Često se kod mene ispovijedala, ali ovu „veliku“ ispovijed, ispovijed cijelog života, tu je sad obavila tako lijepo, tako pobožno, da sam bio tronut. To je duša, za koju sam uvjeren, da nije za cijelog života teškoga grjeha učinila. Bože moj, koja utječu na smrtnom času! Ona je sama bila sasma i sasma predana u volju Božju. „Kako hoće dragi Bog,“ reče mi. „Jest, kako hoće dragi Bog“, ću i ja. „Mi molimo svaki dan toliko puta u Oče-naša: budi volja tvoja. Sada, kad molite Oče-naš“, rećem joj, „pa dognjete do ovih riječi: budi volja tvoja, naglasite svaku riječ; ako hoćete, kod svake riječi malko i postanite, pak svaku riječ od srca naglasite! budi — volja — tvoja, kako ondje gore, tako i ovdje, i ovdje na mom krevetu.“

Posjećivale ju sestre, posjećivao sam ih češće, barem po dva puta na dan, i ja. Bijaše mirna, odana, zadovoljna.

„Uh“, reće mi jednog dana, „kako se veselim, kad budem ugledala Majku Božiju. To će biti lijepo! Kako mi je draga sada, što sam tako jako poštovala Presveto i Božansko Srce Isusovo! Da mi je sada cijeli svijet tu, ja bih svakomu stavila jako na srce, neka poštuje, neka ljubi Presveto i Božansko Srce Isusovo. To daje jakosti i snage uvijek, a napose na smrtnom času.“ *

Pratje tako nekoliko dana, i mojoj Celestini ko da će na bolje.

Lepoglavica, posveća školske zastave Sreću Isusova.

Kako je, što već spomenuh, u velike štovala našega blaženoga Krizima i od njega mnogo prosila i mnogomu se nadala, donesem joj moći Blaženoga, neka joj bude u pomoći i na utjehu. I za koji dan bila je maline uvjerena, da će je ipak ozdraviti.

„Znate, prečasni,“ reće mi jednog dana, „u svim Glasnicima, što ih ima, zahvalit ćemo se Presvetomu Sreću Isusovu i blaženom Krizinu. Krzin mi je pomogao.“

I ja sam mislio, da će teška bolest krenuti na bolje.

Ipak, jer sam mirno motrio, nijesam vjerovao. Nastojao sam uvijek, da joj misli zadržim, da joj ih upravljam radije na smrt. Velika je šteta, može lako povuci za sobom i gubitak kraljevstva nebeskog, kad se bolesnikove misli uvijek odvraća na ovaj jedni život i na zdravlje. Koliko su puta svi oko bolesnika uvjereni, da će umrijeti, da mu nema pomoći, pa ipak bolesniku lažu i varaju ga, da mu ne prijeti nikakova pogibeli, da je bolest malenkost; o smrti da ni govora nema! Pače, znadem, gdje je i bolesnik saš tražio i molio, da mu zovu svećenika, a nijesu mu ga htjeli zvati, već su ga i dalje varali i lagali mu, da o smrti ni govora nije: Da lažu, o tom su bili uvjereni i sami. Kako će jednom teški račun polagati vječnotne Sacu!

Dakako da nije meni bilo teško, misli naše bolesnice držati upravljene i uplijene u smrt. Ta duša, koja živi svoj život, kako ga živjela sestra Celestina, lako gleda smrti u oči. Hvala se doduze i neki „junaci“, da se smrti ne boje; ali, ide li ta hvala onako, od srca, ne znam, kad ne vidim ni u svoje srce, kamo li bih u tuge. Čini mi se pak, da toga ni takav „junak“ ne vidi u sebi. Istina je to, kojoj smo mi svećenici toliko putia svjedocima, stara je istina: „Kakav život, takova smrt.“ U tom je tražiti uzrok, što se jedna milosrdna sestra smrti ne boji. Milosrdna bo sestra ili će živjeti, kako joj zapovijeda njeni sveta Regula, ili će istupiti iz samostana. Pa ako je ona, poput naše Celestine, preko 30 godina proživjela u samostanu, onda niti se ona smrti ne boji, a niti se ja za nju na njenoj smrti ne bolim.

I nijesam se bojao za našu dobру sestruru Celestinu, te sam joj rado diljem cijele teške bolesti držao smrt pred očima. Nije to bila okrutnost, ne; bilaće to za nju mila i lijepa utjeha. K Isusu, dragome Isusu, k njezinu nebeskomu zaručniku imala ju smrt prenijeti.

I premijela ju.

Jako je žalila, što nije mogla svaki dan primiti svecu pričesti. Bila je ipak i tu odana i predala se u volju Božju. Pokornost nadomještala svetu pričest.

Bilo i meni od srca žao mile mi bolesnice. Imala je uzimati lijekove, a žegja ju morila i sušila joj grlo, te joj valjalo gutnati ovdje ondje vode. Češće je ipak sve podnijela i trpjela sve, da ostane na tašte, da se pričesti. Za otajstvenim Isusom je upravo čeznula.

Tako prolazili dani, dani odbrojeni. Malo nade u zdravlje, ali puno nade i zaufanja u dragoga Boga, u Srce Isusovo, u našu nebesku Majku i u nebeske naše zaštitnike. I sestra Celestina počela uvijgjati, da nije više za ovu suznu dolinu. „Je li vam teško”, upitam ju jednoga dana; „recite mi po duši.“

„Nije“, reče mi; „pače, sasma sam odana. Pa što gubim s ovim svijetom?“

„Jest, što gubite s ovim svijetom?! Ništa, baš ništa“, reći će ja. „Mi smo svi osuđeni na smrt. Tu nema pardona, nema pomilovanja. Ako sad osudi nekoga na smrt, taj ima još uvijek nade, da će ga pomilovati. Ovu nadu goji do zadnjega časa. Ja?! Ja ne ču, da, niti ne mogu biti pomilovan; tako je jednom određeno, a odredio je to naš dragi neheski Otač. Ljudi se smrти toliko plaše. Zašto? Jer nemaju živivere i boje se kada misle, što će to ipak biti, kad duša izgje iz tijela. Strah ih spopada. Jest, i Svetaca je bilo, koji se tresli na smrtnom času; ali taj strah je bio većinom kratak, a onda je nastupila ugodna, veoma ugodna i mila nada. Tu nadu ulio im u dušu dragi Bog. Smrt je koncem konca naša najbolja prijateljica. Treba je razumjeti, treba se s njom sprjateljiti. Ako si se s njom sprjateljio, bit će ti mila prijateljica; ako ju od sebe turaš, odbacuješ, bit će ti strašna, okrutna. Ako si se s njom sprjateljio, bit će ti mila, i kad dogje, ne će ti učiniti ništa na žao. Uzet će samo tvoju dušu i premijeti će ju pred dragoga Boga, pred dragoga Isusa, koji ju je stvorio i otkupio, čija i onako jest.“

“

Tako i slično umovao sam opet sa bolesnom sestrom Celestinom. Umovali smo i o nebesima. Odje su nebesa? pitali smo se. Odje su? Tamo, ondje gore. Isus je uzašao na nebesa — dakle gore. Tamo će blaženi biti na vijke vilenkova, i biti će im na vijke vijekova lijepo, ne će im biti dosadno, uvijek će se nalaziti nešto nova u nebesima!

Nebesa nijesu neko duhovno kraljevstvo, ne. Nebesa su neko mjesto, u kojem stamije ne samo Bog s Angelima, već stamije u njemu i Isus sa svojim čovječjim tijelom i Majka Isusova sa svojim tijelom i svi Sveci i Blaženici. U nebesima će poslije sudnjega dana stanovati sa svojim tjelesima svi oni, koje će Isus na sudsjet danu staviti na desno. Nebesa imadu

potom biti neko kraljevstvo, koje se vidi, jerbo će ga blaženi svojim tjelesnim očima gledati.

Tvar, od koje su nebesa stvorena, nije nam poznata; ali valja da je ta stvar puno dragocjenija od ne tvari, od koje su stvorena ostala nebeska tjelesa, sunce, mjesec i zvijezde. Pošto je Bog nebesa stvorio za sebe i za svoje odabранe, za blažene, stvorio ih je sigurno od tvari tako dragocjene, da ih se blaženi na vjeke vijekova ne će moći dosta nagledati.

Nebesa su tako sjajna, da sav sjaj i sunca i svih zvijezda i svega što sjaji na zemlji napravim onomu sjaju nije a maništa. Pa kako će i tjelesa Svetih na nebu biti neizmjerno-sjajna, i što je tko na zemlji svjetlije živio, to će na nebu biti sjajniji u svojem tijelu: pomislimo, koji će to sjaj, koja mila jasnost biti na nebu!

Da one neizmjerne velike nebeske prostorije nisu puste i prazne, to je sigurno. Kako bi onakav majstor, kakav je dragi Bog, koji usto stvara bez svakoga truda i troška, kako bi ih on bio pustio puste i prazne?! Ako je već naša zemlja tako lijepa i veličanstvena, da sam toliko puta ili pred morem, ili na kojem brdu stojao, i zapanjen ljestvotom i divotom oko sebe motrio, i nijesam se mogao te ljepote dosta nagledati. Motrio sam dugo i dugo, i ne samo da se nijesam mogao dosta nagledati, već sam došao i drugi i treći put, pa sam opet gledao i motrio. I druge sam zvao; neka idu, neka vide, neka gledaju i neka se dive. I kad su se i drugi tomu divili, ja sam baš i u tom uživao: kako tek bina da su lijepa i veličanstvena nebesa, koja je ovaj veliki majstor, dragi Bog, stvorio za sebe i za svoje odabранe?! O seko Celestino, a vi drugi, i mrtvi i živi! kako će nam lijepo biti u tim svetim nebesima!

Ovo nije moja mašta, ovo je prava i živa istina! Vrijedna su nebesa, da za njih živimo već ovđie.

U Beču, u Parizu i u tolikim drugim gradovima motrio sam, zapanjen, divne palače. Ali što su sve palače od bijelog mramora, što su svi i najljepši gradovi i varoši i mjesta napravim onom nebeskomu Jeruzalemu! „Kako su mili žatori tvoji, Gospodine vojska”, kliče kralj David u psalmu 83. „Čezne i zanaša se duša moja za dvorcima Gospodinovim!”

Ako imade na ovoj zemlji, u ovoj „suznoj dolini” tako veličanstvenih, tako milih gajeva, u kojima čovjek uprav-

uziva; vrtova, prekrasnih prekrasnim drvećem i cvijećem; kakova će tekar biti krasota i divota u nebesima!

Pred više nego dvadeset godina bio sam premješten iz Koruške, iz Celovca, u Baden kraj Beča. Došav onamo, zaputio sam se i lijevo i desno, i ovamo i onamo, i kuda sam hodao, valjalo mi stati i gledati. U Badenu imadu velikaši i bogataši bečki svoje vile, svoje stanove za ljeto. To je sve tako veličanstveno, tako sjajno uregjeno, da ne mogu reći što, već idu i vidi. Ja sam hodao kroz nekoliko godina onada

Lepoglava, pjevnički zbor.

dan na dan, gledao sam i motrio one palače, one vrtove i gajeve, one brda i mlađe doline, i nije mi dodijalo; svijek sam i opeta dolazio na ista mesta, i opeta sam gledao i motrio, i uživao sam u tom. Pa ipak, sve su ovo učinile ljudske ruke. Kako će potom biti ono, što je u nebesima učinila Božja ruka.
— Božja ruka za Božje odabranike!

Da nam dragi Bog što prije osamio doći! Ne čemo se na vijek vijeka moći dosta nagledati.

Da će u nebesima imati svaki odabranik svoje posebno

mjesto, svoje posebno prijestolje, kako će si ga zasluziti, lako pomisliti. Da će tu biti vrtova sa prekrasnim cvijećem i voćem, to slobodno vjerujemo. U nehesima ćemo se posjećivati, jedan će zalažiti k drugomu, sví ćemo biti u najmilijem prijateljstvu. Poznavat ćemo se sví. Bit će nam lijepo.

Ovako sam jednom govorio bolesnju milosrdnjim strama u samostanu. „Što ste mi to govorili?“ reće mi kašnje jedna sestra, koja nije bila prisutna. „Bile su sve uznesene!“

Jest, i može biti čovjek uznesen, kad se govorí o nehesima.

I sa Celestinom sam o tom govorio, i bijaše joj milo, veoma milo. Već se intjela vinuti put nebesa. Pa zar joj smrt nije bila prijateljicom, kad ju je imala prevesti, ako i preko čistilišta, ali ipak u nebesa!

I umrla je; umrla je blago, lijepo. Utirla je snrču pravednih — kako si želim umrijeti i ja. A želim to i svakomu nas.

Zadnjega dana, a mjesam ni slatio ončas, da joj je zadnji posjetim lu po običaju oko sedam ujutro. Razgovarao sam s njom po običaju, obećav, da će opet doći. Između 9—10 dočrči netko k meni: „Prečasni, sestri Celestini je zlo.“ Dobro, evo me umah k njoj.

Vidim, da je ozbiljan čas.

„Hoćete se, možete li se pričestiti?“ upitam. „Mogu, lijepo prosim.“ — „Dobro; idem i dogjem sa Svetotajstvom.“ Obavismo i opeta isповјед i pričestim ju. Molio sam nad njom, ali vidim, da nije vrijeme, da joj „preporučujem dušu“.

I odem. Al za sat, evo ti i opet nekoga k meni: „Celestina umire!“ Idem umah, al nagjem već i drugog svećenika kod nje, koji se slučajno desio u kući, u penzionatu. On već molio nad njom molitve za umiruce.

Najavim joj se, neka znade, da sam i ja tu. Klekoh sa ostalim prisutnim sestrama, i moljasno „zlatnu krunicu Srca Isusova“, krunicu i Celestini i nama drugima tako milu.

Mi smo još molili, kad nam svećenik reče: „Umrla je“. Navale i suze, ma da i nebotice; al „zlatnu krunicu“ svršisimo. Svrljavši ova, moljasno i Gospinu, žalosni dio; moleći ju, bacamo poglede sad na kip Majke Božje, sad na mrtvu sestru.

„Celestino“, rekoh, „bio Ti blagi sudac onaj, komu si se zavjetovala, kojega si bila zaručnica, kojemu si cijeli život tako vjerno služila!“

Pokoj vječni daruj joj Gospodine, i svjetlost vječna
neka joj svijeti. Neka počiva u miru. Amen.
Oče naš — daj joj ga.

Pravi apostol!

Javila nam jedan gradski redar u Zagrebu, član Marijine kongregacije:

Živio sam poldrug godinu među drugovima, zlima da Bog sačuva. Psovali su, kleli su, grdili Crkvu i svećenike, živjeli raskošno: mislio bi, da si dospio u pakao.

Ja to nijesam mogao mirno slušati ni gledati. Opomenem ih, nek se barem Hoga boje, kad se već ljudi ne stide, a oni psuј još gore. Više puta bih im rekao, kako je ružno, kad čovjek živi kao životinja i ne misli na dušu i na vječnost, a oni vele, da nema ni duše, ni neba, ni pakla. E pa što ćeš im? Gotova marva, pomislio bi. Sjetio sam ih i muka Isusovih, što ih podnjo za nas. A oni kažu, da Isusa nije ni bilo, da su to sve izmisili popovi, da je vjera samo nesnosan zapr i tako dalje. Tako bivalo dan na dan. Ja tjerao svoje, a oni svoje.

Došao i mjesec ožujak 1910., korizmeno vrijeme. Ja ih sjetim njihove kršćanske dužnosti. A šta oni? Pametan (?) se čovjek, vele, ne ispovijeda; što je briga svećenika, što oni rade, i tomu slično. Krsti vuk, vuk u goru.

Pretplatnik sam „Glasnika“, u kom sam čitao mnogo primjera, kako je Presvelo Srce Isusovo znalo umekšati i najtvrgja srca, pa počnem i ja moliti devetnicu za svoje druge i obećam jednu svetu misu i zahvalu u „Glasniku“.

Jednog dana ja ču opet spomenuti ispovijed. I gle čuda! Sad nijesu psovali ni vikali. Jedan pače reče, da baš ne bi bilo s gorega, kad bi se i on jedamput ispovjedio. „Ta i mi smo ljudi,“ pridoda, „pa treba da ljudski i živimo.“ Drugi se počeo izgovaratati, da nije bio već pet godina na ispovijedi, pa kako će sada. Treći valja da ga utješi, da se nije već sedam godina ispovijedao, četvrti pače već osam godina, i tako redom. Jedan reče, da mu već ni sam Bog ne može oprostiti, što je sagriješio.

Mene veselilo, što su i to priznali, pa svakomu od-

govorim, kako sam bolje znao i mogao, da ih uslobodim. Sjetim ih onih riječi Isusovih, da će veća biti radost na nebu nad jednim griešnikom nego nad devedesetidevet pravednika, kojima pokore ne treba. I gde, ja nijesam devetnica još ni svršio, a njih sedmorica lijepo se isповjedila i pričestila.

Hvala i slava milosrdnom Srcu Isusovu! (T. H.)

***

Što je tuj pomoćao?

Velečasni gosp. župnik Velike Kopanice u Slavoniji poslao nam uz potvrdu i preporuku ovu zahvalnicu jedne djevojke. Ona piše:

Bijah od poroda posve zdrava. Kao sirota, nemajući ni oca ni majke, valjalo mi je ostaviti moje rodno mjesto, netom sam izšla iz škole, te stupiti u službu. A bila sam i tu posve zdrava sve do šesnaeste godine svoje.

Tada me snagje strahovita bolest: padavica. Bolest je tako napredovala, da sam već skoro svaki dan po dva puta padala, a osobito subotom, a često se veoma ozlijedila i izranila, i tako su prošle skoro četiri tužne godine. Za službu dakako nijesam više bila, a pomoći ni otkuda. Svatko mi reče, da se te bolesti nikada riješiti ne će. I doista, polazila sam i liječnike i ljekarne, ali sve bijaše uzalud,

Što će sada? — U velikoj bijedi i stisci pogjem k svojim tetkama, i obratimo se na velečasnoga gosp. župnika rodnoga nam mjesa, ne bi li nam znao kakav savjet. A on nas lijepo uputi, neka učimimo devetnicu na čast Srcu Isusovu i neka zavjetujemo javnu zahvalu u Glasniku, ako za godinu dana potpuno ozdravim.

I gle čuda! Od onoga vremena, kako sam počela moliti devetnicu i postiti onaj dan, na koji me je bolest najviše spopadala, nijesam nikada više pala. Sada se je 1. listopada 1910. navršila godina dana, što sam posve zdrava, te sam i opet u službi gdje i prije.

Hvala i slava budi do vijeka Presvetom Srcu Isusovu, onomu nebeskom Liječniku, koji mi je povratio zdravljie!

***

Pod zaštitom Srca Isusova

Pripovijeda nam jedan stražar zemaljske kaznione u Zenici (Bosna):

Bilo je to 17. rujna 1909. Imao sam taj dan službu pod puškom u dvorištu središnje kaznione.

Došlo je vrijeme, kad je željeznički teretni vlak imao da unigje u to dvorište. Ovaj put dolazio je s punih pet vaguna ugljena i rezanaca sladorne repe. Po običaju pošlo nas je tri stražara, da otvorimo velika željezna vrata. No u zao čas! Upravo kada je jedan od nas s ključevima htio da otvori vrata, provali vlak s ogromnom silom kroz jaka željezna vrata, a ma ko da su bila od papira. Vlak obori stražara, koji je bio na sredini, te je nesretnik iza pet sati u groznim mučama ispušto daš, opremljen svim sakramentima umruti. Mojega druga i mene, koji stajasm desno i lijevo pomažući, bacio vlak žestoko na zemlju. Trpio sam od toga silnoga udarca, no još više od velikog straha i uzrajanosti. No u ostalom nije mi se ništa dogodilo.

Mili čitatelu, a komu da pripišem, što sam sretno izmakaо u tolikoj pogibelji? — Čaj! Onaj isti dan, prije nō se je ta nesreća dogodila, preporučio sam se bio Presvetomu Srcu Isusovu, da me očuva od svih pogibelji duše i tijela, a osobito od nagle i nenadane smrti.

I ono me je doista očuvalo!

Stoga svima preporučam, da se svaki dan s velikim uzdanjem preporuče Presvetomu Srcu Isusovu, pa im ono zaciјelo ne će uskratiti zaštite svoje! (I. P.)

Molitvena vojna za obraćenje Crnaca.

„Družba svetoga Petra Klavera“ svake godine pozivlje prijatelje katoličkih misija, da pred blagdanom „zaštite svestoga Josipa“ učine devetnicu za obraćenje Crnaca. Potom će se ta devetnica ove godine držati od 28. travnja do 6. svibnja uključno. „Otpošnja Božanskomu Srcu za Crnce u Africi“, koja se u to ime svaki dan devetnice molit, dobiva se besplatno i franko, kolikogod tko zatraži, bilo u hrvatskom, bilo u kojem god drugom jeziku. Tko želi, neka se izvoli obratiti na adresu: „Slavna Marijina kongregacija gospogia, Zagreb, Palmotićeva ulica 33“.

Šveća po malo

— VOJSKA SRCA ISUSOVA u Silbi (Dalm.) krasno uspijeva, te se junački bori proti pusti i kletvi. (V. S.)

— DRUŠTVO DJEVOJAKA ZA NAKNADNU SV. PRICEST osnovano je:

1. u Ravi na otoku Hvar velikom, u Dalmaciji;

2. u Silbi na istoimenom otoku, u Dalmaciji. Tu su na koncu stare godine dva revna oca franjevaca držala pučku sv. misiju, te ovom prigodom osnovalo se je rečeno društvo. Upisalo ih se na mali 110 članica, a broj sveudilj raste. Sakupile već lijepu svetu za nabavu kipa Srca Isusova, koji će nadomjestiti staru sliku od godine 1854. Mlado društvo oduševljeno žeka blagdanu Srca Isusova, da ga što svećanije proslavi. Divota ih je bilo gledati na svećanoj večernjoj procesiji dne 23. prosinca, na zadaj i dan misije. (V. S.)

— KRŠTANOVEC u gornjem Megjumurju. — Ovdje se je 11. listopada uz lijepu svećanost blagoslovila nova kapela Srca Isusova. Drugom zgodom opštnije o tom. (V. Zg.)

— TRAVNIK (Bosna), sjemenište. — Ima tuj ljetos 133 preplatnika „Glačanika“ (konviktori preplatili svi do jednoga, živjeti!), 68 preplatnika „Zastave bezgrješne Djevice“, a „Kalendara Srca Isusova i Marijina“ raspolaže preko 100 ispisaka. (J. Pr.)

— PLAT (Dalm.). — Premda u župi Mlini i opštini „Vojska Srca Isusova“, ipak se je i u filijali Platu osnovala posebna „Vojska“, koja je nabavila i svoju posebnu zastavu. Stajala je 140 krama, a blagoslovila se dne 26. svibnja 1910. A pomislite si: Plat ima samo nešto preko 200 duša! (M. St.)

— U CRKVI JE SAMO JEDAN „MILOSTIVI, GOSPODIN“. Neki veliki gospodin bio svake nedjelje i blagdana k svetoj misi i sv. pricesti. Jednogut mu padae u crkvi rukavica na pod. Sluga, koji ga je uvijek pratio, prigne se, digne rukavicu i pruži je gospodinu veleći: „Milostivi gospodine! Rukavica vam je ispalta.“ Na to će mu gospodin reći: „Milostivi je gospodin ostao pred vrata. Ovdje je samo jedan milostivi Gospodin, onaj, naime, koga smo moj prije obojica primili.“ I pravo reče. Pred Bogom, u kući njegovoj, svi su jednaki. (A. B.)

— TKO IMA PRAVO? — Ima ljudi, pa i vrlo pobožnih, kojima nije po čudi, ako se kod crkvenih svećanosti razvija veliki vanjski sjaj. Misle oni i govore, da izvanredno klešenje crkve, trgovca, ulica, stavoluci, dvoreći, zastave, izvjeseni sagovi, slike i crviće ma prozorima i tako dalje — ne vode k pobožnosti, nego samo k rastresenosti. No drugdje misli sveti Otac papa Pij X. Prigodom 300. gođišnjice smrti svetoga Alojzija on, tada biskup mantovansk, živo je sudjelovao kod vanjskih priprava za tu svećanost. Sam bi bio među mladež, s njom radio, pače nije se žao, da biskupskom svojom rukom sadi kolce i vješa makite i zastave. — I doista pokazuje iskustvo, da ovakove sjajne svećanosti silno pobuguju vjersko oduševljenje, te mnogu militava dušu trguša mrtvila i vjerskoga nekaja. (M. St.)

Izlazi mjesечно. Čijena 48 lipira, poštom 1—10
ilišaka po 80 lipira, 10—50 po 70 lipira, 50 i
više po 60 lipira. Za inozemstvo 1 K 20 lipira.

Uredništvo: Zagreb, Palmitičeva ulica 38.

Uprava: Tiskara Antuna Schelza, Zagreb
Gajeva ulica 7.

Broj 5.

Svibanj 1911.

Godina 20.

Namjena molitava i dobrih djela za svibanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Vjerovanak u javnoj nastavi.

Poznato je, da svi su listovi o tome pisali, kako je prema kraju siječnja nastao velik nemir na sveučilištu u Krakovu (u Galiciji). Ljudi provališe u predavaonice, te razbiše, što se razbiti dalo. I na drugim sveučilištima držale se borne skupštine. U Štajerskom Gracu javno na ulici istukoće katoličke glake, a da se policija ni makanula nije.

A što je bilo uzrok ovim nemirima i demonstracijama?

Neki učeni svećenik bio je pozvan, da na sveučilištu krakovskom drži predavanja o socijalnim znanostima. Nitko nije bio dužan, da ih sluša. Ali kraj svega toga „slobodoumni“ glaci tako se uskomešaće, te svagdje držahu bilesne govore, zahtijevajući, neka se bogoslovije uopće izbaciti iz sveučilišta. Prava je drskost, rekoće, što bogoslovije još i sada zauzima prvo mjesto na sveučilištu, gdje zakletvoim proti modernizmu uništaje znanost. Sa svih strana čela se divlja vika: „Dolje s klerikalizmom!“

Pa i u Zagrebu zahtjevali su lanske godine „napredni“ glaci, da se bogosloviju oduzme časi i mjesto na zagrebačkom sveučilištu.

Evo, kuda smo došli i u našoj katoličkoj monarhiji!

A ovakovi gjeti, ovakovi sveučilišni gragjani, uza sve to hoće, da ih ubrajamo u cvijet izobraženoga svijeta. Da, cvijet hodljikavog drača! Uzmi, da ja komu dogiem, koji mi nije nikada ništa na žao učinio, pa mjesto da mu nazovem „dobar dan“, mjesto da ga uljudno, ili dajbudi pristožno pozdravim, ja ni pet ni šest, već se latim batine, te mu u njegovoj sobi sve razbijem — zar bi to bila „izobraženost“? zar ne bi to bilo pravo divljaštvo i razbojništvo? A takovim „akademijskim“ divljaštvom navaljuju na Krista i na Crkvu. Ne traže samo, da se u drugim predmetima ništa ne govori o Kristu i o Crkvi, osim da su to zastarjele stvari, za koje ne valja mariti — ne, oni traže, da se i sami bogoslovije odstrani sa sveučilišta; oni to traže, ne razlozima (kojih nema), nego batinama i toljagama. Pokretaši — batinaši, toljagaši.

Nemir u Krakovu bili su tek malo, kreševo, dio jedne velike bitke, koja se sada razmahuje, i za koju mnogi katolici u svojoj nehajnosti niti ne znaju. Borba se bije, a oni mirno spavaju. Protivnici hoće, da vjersku obuku ukidu na svim javnim učilištima. U pučkim, u gragjanskim, u srednjim školama još uvijek se predaje vjerouanak, nače ovaj predmet u svjedodžbi stoji na prvom mjestu. Tomu valja da bude kraj! Citati, pisati, računati, k tomu zemljopis, povijest, prirodopis, fiziku, latinski i grčki — sve to i koješta drugo neka marljivo uče djeca i mladići, ali van s vjerouanakom! Česnu da znadu djeca i mladići, da imia Bog, koji nagraguje dobro, a kažnjuje зло? To ih samo smeta, te im ne da зло činiti onako po miloj volji, kao što čini čoviek, koji ništa ne vjeruje, koji samo ide za novcem i uživanjem, ma bilo po što i na koji način. — Tako govore ti ljudi, a nije ih malo; nego je njihov broj za zadnjih godina silno porastao. Nabuiala riječka, poplavila svijet.

Pa kad bi samo ostalo kod pustih riječi. Ali ne, došlo je i do djela. Do kakovih djela? Do Šaka i batina! Evo na prilika onih divljaka u Krakovu! A kako je drugdje? — U Španjolskoj bio neki Ferrer, koji je nazad dvije godine radi zločina bio osuđen i ustrijeljen. Taj je hezbožnik na sav glas propovijedao rat i palež i ubijstvo proti Crkvi i svećenicima. On je osnovao mnoge anarhistične škole, gdje je mladež uzgajao u mržnji proti Kristu i kršćanstvu. — U Francuskoj su već odavna u svim državnim školama

ukinuli vjeronauk, te paklenim bijesom progone one redovnike, što se bave izgojem mladeži. Posve jasno govore, da hoće svu djecu „osloboditi od silništva kršćanstva“. — U Italiji nijesu daleko zaostali za Francuskom u borbi proti vjeromučku u javnim školama. — U Njemačkoj i u nizu drugih monarhija može se glasovi, koji traže, neka se isto učini kao u Francuskoj. — Beskonfesionalna škola (škola bez vjeronauka i vjerskog značaja) nalazi sve to više pristaša. Pa dok oni govore o beskonfesionalnoj školi, drugo im je na jeziku, a drugo u srcu. Oni hoće upravo protikonfesionalne škole, hoće da mladež sakvijem odvrati od Krista i od Crkve.

Kako vidite, dragi čitateљi, bezbožnici razmehali su borbu proti vjeronauku u javnoj nastavi na cijeloj liniji. Hoće da sotona zavladala ovim svijetom. Hoće, da izbace Crkvu. U nekim je zemljama sotona sa svojim ortacima već pobijedio. Tko nam žari, da on ne će još i dalje napredovati? Kad vidimo, koliko ih i u našim krajevima više se mari za vjeru; kad inozrimo, kako se i u našoj monarhiji, koja je ipak protežno katolička, katolički gjeti na svečilištinama samo još nekako trpe, te usoga hiti vešeli i zadovoljni, ako samo ne navale na njih u pobijedog dana, da ih u martvo ime isprebjaju: zar nije onda ludo, ako se tko poda golemlim nadama?

No zar da stoga klonimo duhom? — Nipošto. Nego valja da tražimo pomoći, i to tamo, gdje je i nači možesno. Vlade ne će pomoći. Gdje vlade nijesu očito proti Crkvi, tamo se ipak povode za „javnim mnenjem“. A javnim mnenjem znaju svojom divljom vikom gospodovati bezbožnici. Treba da se osvijesti katolički narod, treba da se **svrsti** u jakе redove proti vojsci sotoninoj, koja sve to više napreduje. No za to valja, da se narod prije svega opet okrijevi i utvrdi u vjeri, da se obnovi u kršćanskom životu. Tu ne može pomoći do li dragi Bog — time, da u Crkvi svojoj probudi muževne, svećenike i laike, pa i žene, koji će sve sile svoje uložiti za Boga i za Crkvu i za sva njihova prava. Mi se vozimo uzburkanim morem; valovi prijete, da nas прогutaju. Pristupimo Božanskomu Spasitelju i vapimo: „Gospodine, spasi nas, pogibosno!“

Ima staro proročanstvo, koje za svakoga papu daje po-

sebnu oznaku. Pijo IX. bio je po tom proročanstvu „križ od križa”; Leon XIII. „svijetlo s neba”; Pijo X. „gorući ogan”; a za budućega papa veli, da će biti „vjera opustošena”. Ne čemo ovdje da istražimo, da li je ono pravo pravcato proročanstvo. No to stoji, da one oznake vrlo dobro pristaju uz sadašnjega sv. Oca papa i njegove predstavnike. Hoće li se obistiniti i kod budućega pape? — Bezvjerstvo strahovitim načinom napreduje, a većina katolika spava. Bude li tako dalje išlo, bude li se napose vjeronauk sve dalje istiskivao iz javne nastave, e onda je kršćanskoj kulturi u našim zemljama odzvonilo.

Nastojmo dakle molitvom, čestim primanjem sakramenata i pravim kršćanskim životom, da otklonimo toliku nesreću. Kad bi pet pravednika dosta bilo, da od propasti spasu Sodomu i Gomoru, zar onda toliko i toliko pravednika ne bi moglo zaustaviti propadanje katoličkih škola, na kojima se velikim dijelom osniva kršćanski život? Kršćanske su škole jedan od glavnih stupova cijelog kršćanskog društva i poretka. Ne dajmo dakle, da propanu: molimo se i borimo pod zastavom Srca Isusova za katoličke škole, za vjernike u javnoj nastavi.

(E. Spr.)

* * *

◎ prvoj i čestoj pričesti djece.

(Pisac Stjepan Babunić D. I.)

„U prvo kršćansko doba bio je u Crkvi običaj, da su se ostanci sv. prilična poslijе pričesti odraslih davali nedužnoj djeći, koja još ni k razumu ne bijahu došla, pače i onoj, koja su još na rukama materim bila. Što više, sve do 13. stoljeća davala se sv. pričest nejako dječici već kod sv. krštenja. Istom općenitij crkveni sabor lateranski IV. izdao je godine 1215. zapovijed, da svaki vjernik obojega spola, po što je došao k razumu, ima sam svoje grlijehe vjerno isповjetiti barem jednom na godinu vlastitom svećeniku, a najmanje o Uskrštu da se mora i pričestiti. Ovu je crkvenu zapovijed potvrdio svećano sabor tridentski.

„Ali tečajem vremena uvukle su se nemale bludnje i žalosne zloporabe u to, kako se ima ustanoviti ta doba razuma ili spoznavanja. Bilo ih je naime, koji su misili, da se imade za primanje sakramenta pokore označiti drugo doba raspo-

znavanja, a drugo za primanje sv. pričesti. Sudili su, da je za pokoru ona doba raspoznavanja, u kojoj se može lučiti, što je pravo, a što je krivo, prema tomu sagriješiti; a za sv. pričest da se zahtijeva ozbiljnija doba, u kojoj se može postići potpuno poznavanje vjerskih stvari i zrelja priprava duše. I tako je prema različitim običajima mjestu i mišljenju ljudi ustavljena doba za primanje prve pričesti ovdje deset godina ili dvanaest, ondje četrnaest ili takogjer više, te se međutim ne puštaju na pričest djece ili mladež ispod propisane dobe."

Ove riječi uzete su doslovno iz odluke sv. „Zbora za Sakramente”, izdane dne 8. kolovoza 1910., a odluka sv. Crkve osuđuje ovu po nedužnu dietinju srca veoma štetnu zlorabu, što se uvikla u Crkvu, a mimo voće sv. majke Crkve, pa određuje za svakliku Crkvu među ostalim i ovo:

I. „Doba raspoznavanja, kako za ispovijed tako i za pričest, jest ona, u kojoj dijete počne razmišljati, to jest oko sedme godine bilo iznad bilo i ispod. Od tega dobi počne dužnost zadovoljiti jednoj i drugoj zapovijedi ispovijedanja i pričesti.”

U buduće dakle nije slobodno djeci samo ispovjediti, pa onda istom iza dvije tri ili ispovijedi pustiti k prvoj sv. pričesti, već se imaju odmah iza prve ispovijedi prvi put i pričestiti.

Neka se ne rekne: to je odviše rano; djeca u toj dobi još pravو i ne znaju, što je to sv. pričest, jer evo što veli pomenuta odluka dalje:

II. „Za prvu ispovijed i pričest nije potrebno potpuno i savršeno poznavanje kršćanskoga nauka. Dijete će ipak morati poslije postepeno naučiti cijeli katekizam prema mjeri svoga razumijevanja.”

Krivo dakle imaju, koji misle, da djeca moraju poznavati ne znam kako dobro katekizam. Evo što se prema točki 3. odluke od djece zahtijeva:

III. „Znanje vjere, koje se zahtijeva za dijete, da se dočno pripravi na prvu pričest, jest ono, kad prema svojemu dohvatu shvaća ona ostajstva vjere, koja se neophodno nužno (necessitate mediis) moraju vjerovati, i kad razlikuje kruh pričesni od običnoga i tjelesnoga tako, da pristupi k sv. pričesti onom pobožnošću, koja je prema njegovo dobi.”

Dobro je rekao o. Krus D. I. na velikom austrijskom katoličkom sastanku ove godine u Innsbruku, da dijete ne počinje biti kršćaninom istom onda, kad počne polaziti školu,

jer onda ono dijete, koje u školu nikad i ne zaviri, ne bi nikad ni kršćaninom bilo! Stoga pravo veli ona odluka:

IV. „Obveza zapovijedi isповједanja i pričesti, koja te-reći dijete, pada osobito na one, koji se moraju za nj brinuti, te jest na roditelje, na isповједnika, na odgojitelje i na župnika. Ali očeva je dužnost, ili onih, koji oca zamjenjuju, i ispo-vjednikova prema rimskome katekizmu, da pripuste dijete k prvoj pričesti.“

Ne treba dakle čekati na školu ili pače na drugi razred pučke škole, da se onda istomi dijete prvi put ispovjedi, a ston u trećem razredu prvi put pričesti, kako je to i kod nas do sada s veće strane bio običaj. Očito je naime, da barem naša hrvatska dječa dolaze doista već oko sedme godine k razumu, pa da uz malo pouke od strane roditelja ili svećenika mogu lako naučiti najglavnije kršćanske istine i razlikovati sv. pričest od običnoga kraha.

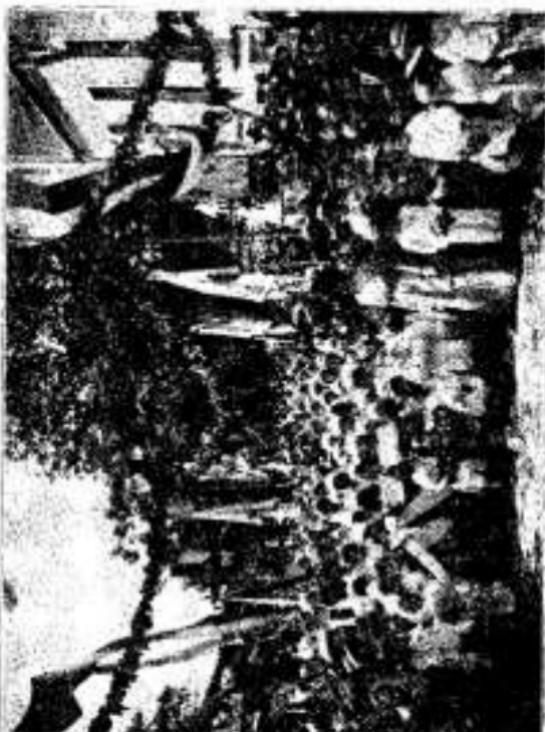
Ako ipak držiš, da ti dijete još nije toliko razvijeno, zašto mi onda, molim te, zamjeraš, pa ga još i koris i kazniš, prije nego dogje u dragi razred pučke škole, ako ti malko slaže ili bude prkosno, neposlušno ili što nevaljalo izlaze?! Istina i nejaka se dječa kazne, ali im se ne zamjera, nego se još ispričavaju, jer da ne znaju, što govore ili rade. Ali odraslijoj velite i sami: „To već moraš znati, da ne valja!“ I doista, ako dijete ne zna, što radi, nije ni krivo, pa ne zasljužuje ukor i kazna; ako li pak znade razlikovati dobro od zla, onda već „počima razmišljati“, a to je ono doba, kada dijete dolazi k razumu, pa je sposobno i za ispovjed i za pričest. Koliko je djece, koja se ovako duševo razviju već u šestoj, pače i u petoj godini! Puno su kod nas rjeđaj slučajevi, da dijete još ni u osmoj ili čak ni u devetoj godini nije dovoljno duševo razvijeno.

U prvo kršćansko doba bio i taj običaj, da su se svi od-rash, koji su bili kod sv. mise, zajedno s misnikom i pričestili. I taj je običaj na žalost poslije veoma popustio. Sv. Otac papa Pijo X. živo nastojao, da taj „tako spasonosni običaj“, kako ga Crkva zove, opet po svem svijetu uspostavi, pa je u tu svrhu izdao već više važnih odluka. Sve te odluke o čestoj i svagdanijoj pričesti naći ćete u knjižici: „Hrvatskom katoličkom puku. O čestoj i svagdanoj sv. pričesti.“ Naručuje se kod „Hrvat. katol. tiskovnog društva, Zagreb, Kaptol 27.“, a stoji samo 30 filira. Bez te knjižice ne bi smjelo biti ni jedne kršćanske kuće.

Već prije izjavila je sv. Crkva na usta svoje vrhovne glave sv. Oca pape, da se često, pa i svaki dan, mogu pri-

češćivati i djece odmah poslije prve svoje pričest. Pa i u reženoj ulici od 8. kolovoza 1910. naređuje Crkva ovo:

Vl. „Oni, koji imaju hrabru za djece, imaju svetu povijest nastojati, da poslije prve pričesti im djece češće pri-

Slavlje u Bolinjima - Prosveta, Škola Isusova, 8. V. 1910.

stupaju k svetome stolu, i ako je moguće, tako gier svaki dan, kako to želi Isus Krist i mala Crkva, i da tu čine unom pobožnošću dešće, kakova je prema njihovoj dobi.“

Prema tome ne samo da nitko ne smije djeci čestu i svagdanju sv. pričest braniti, nego ju imaju na to još nukati, u prvom redu roditelji i njihov isповједnik. Nije naime sv. pričest nagrada, već lijek ljudskoj slaboci; lijek, koji veoma uspješno djeluje upravo kod nedužne djece, da ih ne okuži kužni dah ovoga svijeta. Lijepe upute o čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti nači će djeca u ovoj knjižici, upravo za nju napisanoj: „Mlađeći pučkih škola. O čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti.“ Stoji takogje samo 50 filira, a naručuje se u Zagrebu, gdje i ona knjižica za puk. Naručite tu knjižicu svojoj djeti!

Koliko je svetoj Crkvi bilo do toga, da se ove odredbe točno po svem svijetu vrše, vidi se najbolje odatle, što je sv. Otač papa naložio, da se ova odluka o dobi prvopričešnika svake godine u uskrsno vrijeme u narodnom jeziku pročita puku, pa da biskupi moraju svakih pet godina izvijestiti svetu Stolicu, kako se ova odluka u njihovim biskupijama vrši.

Istom što se za ovu odluku doznao, našlo se jedno sedmogodišnje dijete u Francuskoj, koje je već znalo pisati; pa je napisalo pisarice sv. Oca papa i zahvalilo mu, što mu je tom odlukom dopustio, da se već sada smije prvi put pričestiti. To je pisarice svetog Oca tako obradovalo, da je vlastitim rukom odgovorio tome dijetetu, pa mu i lijepu uspomenu — srebrnu medaliju — za prvu sv. pričest poslao. U tom dakle odgovoru veli sv. Otač:

„Dragi moji Gerarde! Tvoje milo pisamice veoma me utješilo, jer, kako veli psalmista, Boga još najsvršenije hvale djeca. On (Bog), koji dade djeci usta, htjede, da im se dade i odluka o prvoj sv. pričesti. Hvala ti za tu utjehu i još više za molitvu, koju češ prikazati za me dragom Spasitelju, kad ga za nekoliko dana primiš. U znak priznanja šaljem ti malu uspomenu, pa ču-se i ja moliti za te, da uvijek ostaneš tako dobar, kao na taj dan, a na utjehu cijele obitelje vaše. A sada, dragi Gerarde, podjelnjem od sveg srca tebi, tvojim miliim roditeljima, tvojoj braći i svoj francuskoj djeci poseban blagoslov, ne bi li svj sljedili tvoj primjer i zarana primili sv. pričest, pokazavši tako svoju ljubav k Isusu. — U Vatikanu, 2. rujna 1910. — Pijo X. Papa.“

Dao Bog, te se i hrvatski mališi ugledali u ovoga francuskoga, pa zarana primili Bož. Spasitelja u nedužno srce svoje, i ostali takvi, kakvi budu bili na dan prve svoje pričesti, kroz sav svoj život.

Proslava Srca Isusova u Mlinima.

(Uz naše slike.)

Sat i pol hoda Dubrovniku na istoku, u ubavoj „Zapi“, prostire se župa „Mlini“. Divan je tu kraj. Amo pučina sinjega mora, onamo visoka brda, a posvuda obilje živih voda. Sred bujnog zelenila svakovrsnog stabala ponikle uredne kuće, u kojima stanuje radilan i bogoliuban narod.

Dne 8. svibnja 1910., prigodom svetog poslanstva, što ga držače velečasni oci Isusovci Stipković i Dragičević, priredila se veličanstvena procesija na proslavu Presvetoga Srca Isusova. Ta bogoliubnost već se je od prije duboko uvriježila u srcima onoga naroda; no ovom prigodom planu svetim planom oduševljena. S pravim zanosom i samoprijevorom svatko se je takmio, da se što dostojnije proslavi Božansko Srce, i da bi uspomena i plod ostali trajni, ustanovila se je „Vojska Srca Isusova proti psovki, kletvi i prokljenju“ i „Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest.“ (A. A.)

Liš mišionara iz Kineske.

Eto opet lista od velečasnoga oca Alojzija Schwarza, mišionara u Kineskoj. Stari nam je znanac. (Vidi Glasnik 1909, str. 51.; 1910. str. 48.) List je napisao dne 5. veljače, a putovanje je preko mjesec dana, dok je osvanuo kod nas. Evo ga:

Pišem vam, dragi čitatelji, iz naše južne misionske postaje Tai-Ming-Son, gdje sam upravo svršio svoje godišnje duhovne vježbe. Htio sam, da se sutra povratim na sjever u svoju postaju, ali da, pučekaj: napao je preko običaja dubok snijeg, te sve putove učinio neprohodnjima. Kô u Kineskoj. Šta ćeš, već upotrijebi dokoljcu, da pozdraviš svoje stare znance u Evropi.

A prije svega dajte, da vam najsrdačnije čestitam mlado ljetol!

Oho, reći ćete; zar se kod vas u veljači čestita mlado ljetlo? Bit će to opet nešto kinesko!

Pogodili ste! Baš je danas prvi dan prvoga kineskoga mjeseca, dakle mlado ljetlo. Na sve strane grbe se Kinezi, klanjući se do crne zemlje; perčni im se štitna čeli dan.

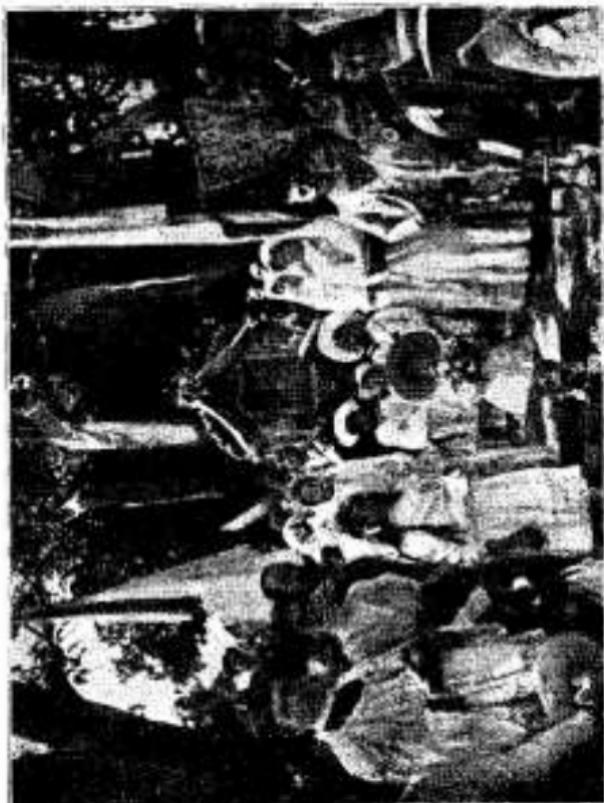
a usta su im prepuna cvjetnih, medenih, cifrastih čestitaka.
Kad bi samo ta komedija kome koristila!

Dobio sam ožujski broj hrvatskoga Glasnika (1910.) — ali za čudo tek u listopadu. Otvorim, prelistam: kad tam, evo i mojega zadnjega pisma od početka do kraja otisnuta. To mi je opomena, da i opet pišem, jer ne daj Bože, da bi čitatelji Glasnika zaboravili moju siromašnu misiju; nego sjetili se i nadalje, tko kapom, tko šakom, a tko vrućom molitvicom Presvetom Srcu Isusovu.

Već je tomu davno, preko godinu dana, kad iznenada dobih punu kutiju lijepih medaljica. Ala će se veseliti moji Kinezi! No ne nagjoh pisamca, koje bi mi odalo, otkuda taj preugodni dar. Malo po malo — daj ovomu, daj onomu — sve više ponostajalo medaljica, i već se je vidjelo dno kutije. Kad eto ti, gdje se na dnu kutije bijeli nekaki papir. Izvadim ga. Sta je? — Lijepo, pobožno hrvatsko pisamce iz samoga bijelog Zagreba, potpisano: Ana Šostarec, Zagreb . . . Evo-dakle plemenite dobročiniteljice mojih Kineza! Žao mi je, što niješam već prije našao ovo pisamce: no i tako sam se češće u svojim molitvama sjetio nepoznate dobročiniteljice. Prilažem ovomu listu malu uspomenu za nju: fotografiju petorice misjonara — mučenika iz zadnje bune bijesnih boksera. Jedan od tih mučenika bio je moj predšasnik na misionskoj postaji, koja je sada meni povjerena. Vašoj želji, da vidiš i moju fotografiju, ne mogu zasada udovoljiti, jer mi nije nijedna pri roci. Ako mi jedan put moje kinesko lice dogje pod ruke, drage će vam ga volje na milost i nemilost predati.

Meglutim valja mi svoju glavu s kineskim perčinom lijepo nositi u torbi. Ta, azijska kuga („crna smrt“) sve se više približuje. Svi su u smrtonome strahu. Na sjeveru Kineske kuga strašno hara; a već su se neki slučajevi dogodili i u našoj misiji. Bog nam se smilovao i očuvao nas toga strahovitoga bića! Molite se za nas! Kad bi kuga došla u našu misiju, e onda bi slavila pir! Jer kod nas našla bi sve najpovoljnije uvjete. ~~đ~~ Žitave krajeve pretvori u pusto groblje. Zemlja je kod nas prenapučena, narod siromašan ko u liku obučen, stanovi su nezdravi, sve je nečisto, ne upotrebljuju se niti najjednostavnije mjere, da se kuga na svom putu zaustavi, da se zatvore okužena mjesta, nema liječničke pomoći, ne brinu se poglavarstva niti za pogreb onih, koji od kuge umiru. Nema tu ništa do li poganske gospodstvi i zdvojnosi. — U ostalom: u rukama smo Božjim!

Dajte, da vam jošte štogod pripovijedam o svojoj misiji. U svojoj glavnoj postaji Čao-Kia-Čuang, recimo u svojoj „župi“, imam oko 900 kršćana iz 300 pogana. Osim toga imam još 2000 ovčica raštrkanih po 25 sela, pa leti sad amo.

Mini = Dalatnija: Prodavan Šreći Janova N. V. 1910.

sad tamo. Ako sam u prvi petak mjeseca kod kuće, u svojoj glavnoj postaji, da vidite onda, kako mi ga svećano slavimo! Ujutro se izlaže presveti sakramenat, a navečer je blagoslov. Glavni je oltar taj dan uvijek krasno nakićen. Ta, ja govorim

kineskim djevicama, da je izlaganje presvetoga sakramenta nešto vrlo veliko i svetu, pa valja da što bolje razvesele Srce Isusovo. Dakle samo sve lijepo priredite! Dakako sve po kineskom ukusu. A nije ni loš. Megjutim ja tri dana odsjedim u ispunjedaonici, jer ima svaki put na stotine pokornika. Na sam prvi petak ima vam tri do četiri sto svetih pričestih, ne brojeći onih, koji se dan prije ili poslije pričešćuju. Ta, i svagdaju se je pričest kod nas već dobrohodno udovilla, da bi sveti Otec papa Pijo X. s nama Kinezima mogao biti prilično zadovoljan — tko zna, možda i više nego li s vama, dragi čitatelji? Da ste vi Kinezi pa da ste u mojoj misiji, tko zna, ne biste li se češće pričešćali?! No zar Srce Isusovo voli Kinez nego li pobožne Hrvate? Ili pak da Hrvati manje hube Božansko Srce nego li Kinez? Sto da reknem? Ređi vam ono isto, što svojim Kinezima govorim: Srce Isusovo vas zove, svaki dan zove: odazovite mi se dakle; odazovite mi se, ako je moguće, svaki dan!

No sada s Bogom, dragi čitatelji! Molite se za me, kineskog misjonara, i za moje dobre kineske kršćane!

Dopisak uređništva. Želi li tko štogod poslati ovomu velečasnomu ocu misjonaru za njegove Kineze novaca, medaljica, krunica, nabožnih sličica (ali samo novih!) it. d. — neka to slobodno pošalje nama, to jest na adresu: „Uredništvo Glasnika Srca Isusova, Zagreb, Palmotićeva ulica 33.” — ali ne zaboravite nikada usto napisati: „za katoličke misije u Kini”. Uredništvo će to otpraviti na prokuratora ove kineske misije. Za one, koji bi željeli, da sam pošalju stvari tomu prokuratoru, evo njegove adrese: „Monsieur l' abbé M. Delerive (Procureur de la Mission), Collège Notre-Dame, 6, rue du Convent, Le Tuquet, Mouscron, Belgique.” Tko njemu šalje, neka točno i čitljivo napiše, da je to za našega oca Schwarza: „pour le rev. P. Louis Schwarz”.

Zdravo Marijo u ġostioni.

Citajući u prvom broju janjskoga Glasnika Štivo: „Zlata krunica u krčni”, ponuka me nešto, da vama, dragi čitatelji, i ja nešto sličnoga opišem, što sam nedavno doživio. Jednoga dana navečer bio sam u jednoj gostioni ovde

u Prelugu, u Megijumurju. Oko stola sjede gosti u veselom razgovoru, a nekoji se zabavljaju kartanjem. Najednom uđe u sobu gospodinčar, donesavši iz pivnice veliki vrč vina, i reče: „Gospodo, zvoni na zdravu Mariju!“ A gosti kao na komandu poskidaš šešire — tko ga još imao na glavi, ostave karte, razgovor unukne, nastane svečana tišina, samo se čuje zvono sa tornja župne crkve, kako milo pozivlje vjernike, da molitvom pozdrave Kraljicu neba i zemlje. I gosti, koji su se čas prije zabavljali, uromiše u tihu molitvu, šapčući gdje koli više srcem no ustima: „Zdravo, Marijo, milosti puna . . .“

Taj me se je prizor tako dojmio, da ga se i poslije mnogo puta sjećam.

Ima, hvala Bogu, jošte ljudi, koji se ni pred kim ne stide svoje svete vjere.

Oj vi svi, koji se rugate svetoj vjeri katoličkoj, njezinim lijepim običajima i samomu Gospodinu Bogu, vi bezvjerci, vi bezbošci, znajte, da ne ćete tako brzo pokvariti i zavesti cijeli naš hrvatski narod! Ne ćete! Više vjerujemo Bogu i Crkvi, nego li vašemu naklapjanju!

Ali molimo se, dragi čitatelji, Presvetomu Srcu Isusovu i njoj Majci Božjoj, da sveta vjera ne ohiadni, nego da još više oživi u srcima svih Hrvata! (I. Kv.)

„Šta, zar se ne ćete moliti?“

Kako i nekoji inovjerci štaju katoličke običaje, neka pokaže ovaj slučaj iz mojega života.

Prije više godina bio sam po svom zanatu zaposlen kod jednoga židova trgovca u jednom megijumurskom selu. Bilo je pred podne. Radio sam u dvorištu na stolu pod sienatim orahom. U mojoj blizini igrala se djeca. Uto dogje i gospoginja židovka k meni, da vidí, kako radim. Ja baš svršavam posao, kad zazvoni podne. Kako sam htio, da što brže svršim, a nešto i iz obzira radi prisutne inovjerke, nijesam skinuo šešira, da se pomolim. Ali mi ona najedamput reče: „Šta, zar se ne ćete moliti?“ Mene bilo sram, te u neprilici odgovorih: „Hocu već poslije.“ — „Ali onda bude već odzvomilo,“ reče ona. I to me se je tako kosmislo, da nijesam znao od stida, što da rečem. Odlučio sam, da se ne ču više ni pred kim sramiti svoje kršćanske dužnosti. (I. Kv.)

Zahvalnice Majci Božjoj.

— Zahvalnice treba da su potpisane potpisom imenom i prezimom, inače ih ne moževo nikako učiniti. Uruči.

— Pod obrambu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice! **Hrvatska.** — Teškom mukom postigavši službu općinskog juga, eto nevolje. Nekoju, kojima ne bijah po čudi, nabuskaše skoro sve ovlaštenike proti meni, tako da su me tužili čak visokoj vladu. Znajući, da nijesam ništa kriv, sjetih se one: „Pod obrambu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice!...“ te sa svojom porodicom izmolih nekoliko puta dio kranice, obedavši javnu zahvalu, budem li uslišen. A zar da dobra Majka nebeska ne će uslišiti nevoljne djece Evine, kad joj vace iz ove doline suza? — Olt, hoće, hoće! — I doista osjetili doskora njezinu pomoćnicu ruku. Visoka vlasta nije povjerovala tužbama mojih protivnika, a oni zastigjeni priznadoše sadu sami, da sam ja nevin, te me počeše opet lijepo susretati. Hvala ti i slava, Majke nebeske!

— **Bezgrješno Začeće.** Brod na Savi. (Slavonija). Mila mi je majka teško oboljela, a sva lječnička pomoć bila je bez uspjeha. Sve joj išlo na gore. Tada čuju jednoga dana sjetiti kršćanske dužnosti, a ona namah pristala. Dogie svećenik, isповjedi je, te joj podiže i svetu pomast. Odilazeći reče mi: „Budite svaki čas pripravni!“ Ipak pozvah još jedan put lječnika. No i taj mi reče, da neima više pomoći. Još mi je jedna nuda ostala: utekoh se bezgrješnomu Začeću blažene Djevice Marije, poček devetnicu, te obećah, da ču svake godine noći njezinu blagdanu positi o kruhu i vodi, a na sam blagdan primiti svete sakramente. I gledaj majku se poče oporavljati, te je ponovo potpuno ozdravila. Blagoslovljenu budi neokajano Začeće presvete Djevice i Majke!

— **Naša mila Gospa od Presvetoga Srca.** Beč (Hacking). — Hvala i slava našoj miloj Gospi od Presvetoga Srca, koja je uslišala vruće molbe nas gojenica, te nam ozdravila Čestnu poglavarcu našega penzionata, kojim je majku ljubimo.

Naša Gospa Jadrnska.

— **Hrvatsko Primorje.** — Služim u financijalnoj mornarskoj strazi. Kako mi se u toj službi nije bilo slobodno vjenčati, prevario me stari vrag, te stadoh živjeti u divljem braku. No savjest nije mi dala mira ni po danu ni po noći, osobito što nijesam mogao zadobiti odrješenje u ispovijedi.

U tom grješnom stanju proživio sam već nekoliko godina. Kad eto ti čitam, da će krenuti u Lurd prvo hrvatsko hodočašće. Sakuplju se i milodari za zlatno srce, što će se u Lurdru prikazati blaženoj Gospi. Tko je što dao, taj je mogao napisati, što želi, da mu ludska Gospa isprosi. Sve će se ove molbenice sitno napisane uključiti u ono zlatno srce, te će tako s hodočašćem dospjeti pred noge ludskej Gospo. Ja sam napisao, neka mi ludska Gospa isprosi, da se mogu vjenčati. I krenu hodočašće i ponese moju molbenicu pirenejskoj Djevi. U sto dobrih časa, jer evo, što se je dalje sa mnom dogodilo. Prošlo nekoliko mjeseci, a raspisao se način među nama za jednu ženidbu. Namah napisali molbenicu. No bilo nas je više molitelja, a tek jedan će dobiti dopuštenje. Rijetka sreća; hoće li baš mene zapasti? — Uzdanjući se u zagovor ludske Gospe, započeh namah devetnicu njoj na čast. Nakon 9 dana tako oboljeh, te nije nitko mislio, da će ostati živ. Bolest sve to više napredovala, a ja iza dva mjeseca odoh u bolnicu, misleći, da ću tamo umrijeti. Bože moj, a što će biti od Žene i od moja tri dijeteta, ako ja umrem? Žena i djeca nezakonita — neopskrbljena. A što će tek biti od moje jadne, grješne duše, ako ovakav osvanem pred sudištem Božjim? Ah, ludska Gospo, sjeti se mene! Pomozi! — I evo, netom sam došao u bolnicu, dohijem obavijest, da mi je molbenica uslišena, da se smrtni ženiti. Ja namah drugi dan pozovem svećenika, skrašeno se ispovjedim, onda u kola, pa iz bolnice u crkvu, tamo se vlenjam, pa natrag u bolnicu, natrag na postelju. Sad tko sretniji od mene: jedno, jer su mi, ako i umrem, Žena i djeca opskrbljena, a drugo, što je glavno, jer sam se pomislio s dragim Bogom. Sad mogu mirne duše umrijeti. — No zar da doista sada umrem; sada, kada bih tek mogao početi pravi kršćanski život, te popraviti svoju grješnu prošlost? Zar predohra ludska Gospa, koja mi je isprosila zdravljie duše, ne će i tijek? — I ja zavjetovali, ako ozdravim dvije sv. mise, 2 krune za hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu, i pretplatiti se na „Glasnik Srca Isusova“ i na „Našu Gospu ludsку“, dok budem živ i dok budem vidio na svoje oči ženiti. Ne progje ni par dana iza mojega zavjeta, a bolest krenu na bolje. Danas sam opet zdrav zdravcat, kog i prie svoje bolesti. Stoga svim srećni i svom dušom zahvalio kličem: Koliko je u moru pjesaka i u šumi lišća, toliko puta od vijeka do vijeka neka bude hvata i slava Presvetomu Sru Isusovu i miloj Gospo ludskoj!

— **Lurdska voda.** Grizane (Hrv.). — Rodilo mi se umije. Biće mi je tek 8 dana, kad eto ti obolje. I već je mali Martin zaklopio oči i prestao dihati. Ah, sad će, na, umrijeti. Žalosne li majke, videći, gdje joj u naručaju umire milo čedo. No ja se starac odmah sjetih Majke Božje lurdskie, uzmem lurdskie vode, te izmolim jednu molitvu, a majka dade dijetetu nekoliko kapi lurdskie vode u usta. I gledam, netom je dijetetu okusio te čudotvorne vode, a namah kao da je oživjelo. Bilo mu je sve bolje i bolje, a danas je malis zdrav i veseo i dobro napreduje. Tisuću i tisuću puta budi hvaljena naša milostiva lurdskia Gospa!

Šveđa po malo.

— **SPANJOLSKA, o dva žan prosavjeđ.** — Sadašnji spanjolski ministar predsjednik Canlejas (sr. Glasnik broj 2. str. 21) primio je nedavno neobično odaslanstvo. Dođlo pred njega 15 gospoginja, a na čelu im markgrofica Camillas, koja pripada jednoj od najbogatijih obitelji spanjolske. Markgrofica izjavila ministru predsjedniku, da je došla u ime 200.000 članova „Saveza Sreca i sreća“ i u име svih spanjolskih žena, da prosvjeđaje proti njegovoj protutkvenoj politici. Ministar stao se isprčavati, pozivajući se na svoje tobožnje domoljubne namjere. Na to plemenite i jugočke gospoginje odvrašile: „Nada svima i u svakoj stvari valja da bude Gospodin Bog, a koga treba upirati svoj pogled.“ Slava ovim odvadnim gospoginama! (Sr. „Dam“ broj 10. str. 2.)

— **KADA SUNCE SJA, GUBE SE SVE ZVIJEZDE.** Na istoku u misijama ohratio misionar i jednog mladog kraljevića. Za njega je misionar dao u crkvi napraviti posebno klecaslo, lijepo ukrašeno i barsunom presvremenno. Ali kraljević ne htjede podnijepštiti na nj ga klekne. „Ovdje, u kući Božjoj — reče — nalazi se Isos Krist sunce svetosti i pravde. Kad a sunce sja, gube se sve zvijezde, velike i male, Izvaz crkve sam kraljević; ovđe pak, kao i svaki drugi, grijesnik.“ — Sto vele na to oni, koji, ako ne mogu dobiti u crkvi mjesto, kakvo si oni žele, ne će ni u crkvu da idu? (A. B.)

— **REVNA POVJERENICA** piše nam iz Bj. u Hrvatskoj: Već je tomu skoro dvije godine, što nosim časno ime „povjerenice“, no nijesam se javila, jer mi je bilo stid malenoga broja preplatnika; ta, teškom mukom sabrala sam tri preplatnika! No ove godine dobila još tri nova preplatnika, a usto uzeh na sebe i sve ostale Glasnike, koji su sa razne adrese dolazili, tako da sada imam pedeset preplatnika. S veseljem svaki mjesec dijelim Glasnike, pače mi je to jedan od najugodnijih posala. (J. Sp.)

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Novo društvo „Kćeri Srca Isusova”.

Da si ti, dragi čitatelju, dne 5. veljače bio u Splitu, u skromnoj kapeli Srca Isusova, imao bi šta vidjeti. Još prije zore, u 5 i po ujutru, evo taj sakupljenih 60 djevojaka: svakoj se na crvenoj vrpci oko vrata blista medaljica Srca Isusova, s koja ih odsjeva neobična radost i pobožnost, a s pravim zanosom pjevaju „zlatnu krunicu”. Milina ih je bilo gledati, kada su uz ostali mnogobrojni narod pristupale k svetoj prijesti.

A što je značila ova ganatljiva svečanost?

To je bio osnutak društva „Kćeri Srca Isusova”, društva, u koje se primaju samo gradske sluškinje.

Kad se je navečer svršlo blagoslov, ostale su sve djevojke društva u kapeli. Upravitelj će im držati govor. No i ostali narod nije htio, da ostavi kapele, znatiželjan, da vidi i čuje, kakovo je to novo društvo, za koje se sav grad zanimao. Pa dobro, nek vide, nek čuju!

Iza molitve i pjesme velečasni otac upravitelj progovorio. On priopovijeda, kako je to društvo još za pokojnoga oca Ayala Družbe Isusove bilo osnovano, ali kasnije, kako mnoga dobra stvar, na žalost zaspalo. Sada se je evo opet uskrislo. Bilo sretno, bilo na slavu Srca Isusova i na spas mnogili duša!

Ovo je društvo i od svete Stolice potvrđeno te obda-

reto oprostima: na dan upisa i na dan udaje svaka članica dobiva potpun oprost, a za svaku zabavu, koje se za ljubav Srca Isusova odriće, po 300 dana oprosta.

Pravila društva djele se na tri odsjeka: u crkvi, kod kuće i izvan kuće.

U crkvi članice imaju jedan put na mjesec zajedničku sv. pričest, a poslije podne sastanak.

Kod kuće valja da su članice: 1. poslušne, slušajući svoje gospodare, kako je Isus slušao presvetu svoju Majku i svetoga Josipa; 2. radine, ne žaleći truda za ljubav Srca Isusova; 3. mirodubivice, pravi angeli mira, ne svagajući se ni s kini u kući.

Izvan kuće: 1. ne smiju u kasno doba izaći iz kuće, ako ih ne šalju gospodari za koji posao; 2. ne smiju govoriti proti poštenju mlađih žena, djevojaka, a navlastito ne djevojaka društva.

Iz društva se isključuje samo radi nepoštenja ili radi govorja proti poštenju drugarica.

Kada je velečasni otac upravitelj svršio razlaganje pravila, onda zapita redom svaku članicu: „Daješ li pred cijelim društvenom poštenju riječ, da ne ćeš govoriti proti poštenju svojih drugarica?“ — A svaka na glas odgovarala: „Dajem!“ To vam je bio tako gauntljiv prizor, da ga ne će nitko zaboraviti.

Spomenimo medaljice Srca Isusova. Svaka članica društva, kad pristupa k svetoj pričesti, nosi medaljicu i napršnik Srca Isusova. Ovaj je napršnik (broš) mali ovalni pozlaćeni štit, na kojem je Srce Isusovo, križ i sidro (vjera, ufanje i ljubav). Članice ga nose i onda, kada ujutro idu na trg, te se po tom znaku prepoznaju i kao sestre sastaju. Svaki put, kad koja sretne drugaricu sa napršnikom, u srcu valja da govoriti: „Srce Isusovo, pomozi i mene i nju!“

Osmotak ovoga društva najugodnije se je dojavio u gradu; nijedna se gospodarica nije protivila, da joj sluškinja stupi u to društvo, pače svaka hvalli društvo, to više, što se ne prima nijedna sluškinja, o kojoj bi kolao slabti glas.

Jur su neke primile „pčelicu“ za prištednju, tako da će svaka članica pri koncu godine imati kojih 100 do 200 K.

Svaki se mjesec vježbaju u kojoj kreposti. Za prvi mjesec odregjena bi za to poslašnost. Svako jutro, netom

ustaju, kažu: „Isuse moi, slušat će gospodare svoje, kako si ti slušao presvetu Majku svoju i svetoga Josipa!“ Navečer, ako im je dobro uspijelo, reći će: „Hvala ti, Isuse, što je bilo dobro!“ — ako li se sjeti koje pogreške ili nemarnosti proti toj krepstii, reći će: „Prosti mi, Isuse!“

Za primjerom prvih 60 članica povele su se već i druge, tako te je broj članica već prvoga mjeseca poskočio na 80.

Božansko Srce Isusovo, daj, blagoslov ovo mlado društvo, koje je tebi posvećeno!

(Dopis.)

Iz prvoj Srca Isusova.

Već smo jedamput naša dična „društva djevojaka za naknadnu svetu pričest“ nazvali „perivojem Srca Isusova“, a to ime doista i zaslужuju. Evo vam opet nekoliko primjera njihove revnosti, i to iz biskupije dubrovačke.

U župi „Milin“ kod Dubrovnika osnovalo se je društvo djevojaka tek lanske godine. Nije prošlo ni 4 mjeseca i pô, a već su imale svoju zastavu, i još kako lijepu! Stajala je 273 kruna. Brat glavarčin darovao za nju 100 kruna, kum 50 kruna, pa i kuma lijepo svoticu. Kum i kuma bili vjerensik i vjerenica. — Mnoge se članice i više puta na mjesec pričešćuju. — A čuje, što je pjesnička duša voće, g. župnika zamislila! Predloži on društvu, kad se koja od njih udaje, da bi joj drugarice kao uspomenu darovale fin kralješ (krunicu) od nekoliko kruna vrijednosti. Sve na to pristaloše. Kad je prvoj, što se je vjenčala, župnik baš pred oltarom u ime društva predao taj dar; kad je usto tako lijepo isticao, kako se taj kralješ ima čuvati kao slatka i mila uspomena: to vam je bilo tako gamuljivo, da je u crkvi skoro svatko preplakan.

U župi Mandaljeni kod Dubrovnika djevojke se pričešćuju većinom u sam prvi petak. Kolika je to žrtva za njih, možete si lako predstaviti, kad pojmislite, da je to dječatni dan, društvo broji kojih 70 članica, a župnik je obično jedini isповjednik. Dobre djevojke znale koji put pregorjeti cijelo jutro na čest Božanskome Srcu!

U Podstranju, gdje nemaju svećenika, sakupe se same djevojke popodne u crkvi i lijepo obavljaju svoje pobožnosti.

U jednom mjestu dubrovačke biskupije, gdje je cvalo

ko nigrđe društvo djevojaka, njihov je primjer na mnoge dje-lova više nego li ponajbolja propovijed. Tako jedan otac, koji je dosta psovaо, kad je vidio, kako mu je kći u društvu postala pobožna, kako kleći i moli, reče napokon ganut: „Kako bih ja još dalje mogao psovati, kad mi kći tako lijepo kleći, moli i svojim me ponašanjem kor!”

O da bi se poninožio broj ovakovih društava i ovako-vih uzor-djevojaka! (M. St.)

„Čuvala me je Majka Božja!“

Piše nam pobožna seljanka iz Županjca (Bosna):

Ja svakog svoje dijete, netom znade tepati prve riječi, učim da govorit: „Čuvaj me, Majko Božja!“

Jednoga ljetnoga dana pošla sam na vodu, da percem haljinice svoje dječice. Trčao za mnom mali Ciprijan, dijete od tri godine. Ja mu govorim: „Bjež, Ciprijane, vrati se kući!“ Dijete poslušalo, pa mi odgovori: „Ti hajde, mene će čuvati Majka Božja!“ I tako se moj Ciprijan vrati kući, a ja žurno nastavim put k potoku.

I već sam se bila dosta odinaknula, kad eto ti nesreće.

Ciprijan imao na sebi novu crvenu robicu. Kad je prolazio pašnjakom, gdje je moja krava bila privezana uz kolac, ova pobijesni, ugledavši crvenu haljinicu, otrguse se od kolca, te povali mališa poda se. Zapomaga mali, krič i vršći, ko da je nā kocu.

Kad se ja na to obazrem, imam šta i vidjeti. Mili Bože, šta mi to krava radi od dijeteta! Pritrčim mu u pomnoć, odbijem kravu i uzimem dijete na krilo. U najvećem strahu razgledam dijete, no gle čuda, nije mu krava ništa na žao učinila. Moj je Ciprijan čil i zdrav!

Jedan starac težak, koji je to iz daleka gledao, doleti i pita: „Je li živo dijete?“ — „Jest, hvala Bogu!“ Ja govorim mališu: „No, Ciprijane, reci dedi, tko te je čuuo, da te krava ne satare?“

„Čuvala me je Majka Božja!“ odgovori mali veselo.

Broj 6.

Lipanj 1911.

Godina 20.

Blagdan Srca Isusova.

I. Božanski Spasitelj i sveta Majka Crkva.

Božanski Spasitelj, ukazavši se blaženoj Margariti Abkok, reče: „Ja od tebe tražim, da **prvi petak iza osmine Tijelovske** bude posebna svetkovina u slavu mojemu Srcu. Na taj dan neko se primi steta pričest, i neko se Srcu mojemu svećanom oprodojujom povrati čast povrijegjena upredama, koje su mi nanesene za vrijeme, dok je ono bilo izloženo na oltarima. A ja ti obećujem, da će se Sreća moje radiriti, i milostima ljubavi svoje obilno nadariti one, koji mi iskažu ovu počest, ili uznoštje, da mu je drugi išaku.“

Sveta Majka Crkva odazvala se želji svojega nebeskoga Zaručnika. Ona je naredila za taj dan svetu misu i časoslov o Presvetom Srcu. Leon XII. uživio je taj dan na svetkovinu prvog reda za svu Crkvu. Ipak sveta Majka Crkva nije još pronašla shodnim, da taj dan proglaši zapovjednim blagdanom. Ona je pače dopustila, da se svaka vjanička svečanost prenese na slijedeću nedjelju, i da se onda i svečana sv. misa oper služi o Presvetom Srcu.

No time Crkva ne će da prijeći revnosti štovatelja Srca Isusova. Ona rado, vrlo rado vidi, kada vjernici po mogućnosti slave Srcu Isusovo na sam petak. Stoga je

presvjetli g. biskup krčki dr. Anton Mahnić, sasvijem po duhu sv. Crkve g. 1900, odredio: „Ako gdje vjernici žele, da se blagdan Presvetog Srca Isusova svečanije slavi, neka dušobrižnici podupiru ovu pobožnost svojega naroda, neka mu razboritim načinom idu na ruku.“ (Glasnik 1900, str. 258.) A pokojni biskup spljetski Filip Nakić u jednom je pastirskom listu izjavio, kako on ne samo „dopušta“, nego upravo „želi“, da se blagdan Srca Isusova prema želji samoga Božanskoga Spasitelja proslavi u sam petak. Samo onđe, gdje to poradi raznih okolnosti ne bi shodno bilo, „dopušta“, da se vanjska svečanost prenese na nedjelju. (Glasnik 1908, str. 104.)

2. Bolje išta nego ništa!

Istina, nije lako slaviti Srce Isusovo u sam petak. Petak je radni dan, a naš većinom težački narod baš u lipnju ima pune ruke posla.

Stoga se svetkovina Srca Isusova ponajviše slavi u nedjelju.

Ali zar da se zato petak savijem zanemari? Zar da se ne učini barem ono, što se može, da se udovolji želji samoga Spasitelja? „Bolje išta nego ništa“ vrijedi i tu.

I doista vidimo, gdje se u mnogim krajevima blagdan Srca Isusova slavi ne samo u nedjelju, nego prema okolnostima barem dohekle i u sam petak.

Tako se na priliku ovaj dan u Šapetu na Braču (Dalmacija) slavi „velikim slavljem i osobitim bogoljubstvom“. U Brckovljanim (Hrv.) članovi bratovštine Srca Isusova taj dan primaju svete sakramente i za misce pjevaju pjesme u čast Srca Isusova, čija je slika krasno urešena. U Kloštru Ivaniću (Hrv.) članovi bratovštine sa škapularima Srca Isusova na prsim dolaze u crkvu, gdje je svećana sveia misa i propovijed, a poslije podne jedan sat klanjanja. U Svilovcu (Hrv.) taj je dan sv. misa, propovijed i večernjica; narod ostavlja poljske radnje i hrli u crkvu. U Stubići Dónjoj (Hrv.) crkva je puna, a svećana procesija sa tri svećenika ide trgom. U hiskupiji krčkoj slavi se petak u svim dušobrižničkim postajama, kojih imade 25, vanredno svećano: svagdje je sv. misa, propovijed, ophod i t. d.

U mnogim župama pripravlja se narod na taj dan zajedničkom trodnevnom ili devetdnevnom pojedinstveni u zakri

3. Zapovjedni blagdan.

No sve ovo kao^e da još nije dosta revnosti štovatelja Srca Isusova. Njima je ovaj blagdan osobito mio i drag. Rado bi što bolje udovoljili želji Srca Isusova. Rado bi, da se Srce Isusovo taj dan ne samo od nekolicine pebožnih

Brčko. Procesija na blagdan Srca Isusova 1900. Pred općinskom vijećnicom.

duša štaje i časti, nego da slavlje Kralja srdaca bude što općenitije, što svečanije. Rado bi, da se svi i svaki mogu obogatiti onim blagom milosti, što ga je upravo za ovaj dan obećalo. A jer tomu nemalo smeta rad i posao, stoga se nerijetko pojavila želja, da bi blagdan Srca Isusova postao

Ne čekajući, dok se taj blagdan svagdje uvede, već je g. 1718. u Lionu u Francuskoj revni natpastir naredio, da se taj dan u čitavoj njegovoj biskupiji slavi kao zapovjedni blagdan. U gradu Marsilji zavjetovalo to isto g. 1722. gradsko poglavarstvo. U Portugalskoj uveo je god. 1779. na molbu pobožne kraljice Marije Franje, sam papa Pijo VI. zapovjedni blagdan Srca Isusova, i to s postom neći toga dana. Junačka Tirolska zavjetovala taj blagdan u teškoj ratnoj godini 1796.

Kasnije se u ovim zemljama zbog nepovoljnih prilika taj blagdan na žalost opet morao napustiti. Dandanas samo još pojedine župe ili općine dragovoljno svećuju Srce Isusovo kao blagdan.

U našim pak krajevima taj je blagdan zapovijedan samo u biskupiji makarskoj (u Dalmaciji). Kada je naime g. 1815. strahovita kuga harala po Makarskoj i okolicu, svećano bi učinjen zavjet, da se blagdan Srca Isusova u sva buduća vremena slavi kao zapovjedni, pa tako ga još i dana slave. O tom vam je Glasnik opširno priopovjedaos. (Vidi Glasnik 1906. str. 203.)

Daj Bože, te se sve hrvatske biskupije ugledale u ovaj primjer biskupije makarske! Kamo sreće, kad bi blagdan Srca Isusova postao sveopćim hrvatskim narodnim blagdanom!

Grad Makarsku prinukao je na taj zavjet — kuga. A zar kod nas ne hara nikakova kuga? Ali, sto putagora kuga nego ona, što je Makarskom harala godine 1815., već odavna hara milom našom domovinom. A ta je kuga: bogomirska psovka (kletva), nečudorenost, pače gdjeđje i očita bezbožnost. Ova je kuga pogubna ne samo za ovaj ili onaj kraj, nego za čitavi hrvatski narod, ne samo za vječnu sreću tolikih, nego i za samu vremenito blagostanje naroda.

A otkuda pomoći nego od Presvetoga Srca Isusova? Pa da se te pomoći učinimo vrednijim, zar bi odviše bilo, kad bismo se odazvali izričnoj želji njegovoj, te svećano proslavili blagdan njegov u sam petak?

Ima, istina, sva sila poteškoća po srijedi, ali pred izričnom željom Božanskoga Spasitelja svaki prigovor mora umaknuti „Bog to hoće!“ — Šta ćeš više? Je li tko mudriji od Boga, da bi se usudio niemu nriečvarati?

4. Dragevoljni blagdan.

Da bi se naši revni vrhovni pastiri radošno odazvali ovoj želji samogđa Božanskoga Spasitelja, o tom ne smije nitko ni da posumnja.

Ali šta bi na to narod? Bi li on drage volje pristao, kad bi se ovaj blagdan svagdje uveo kao zapovjedni, a zato možda koji drugi blagdan ukinuo?

U mnogim te mnogim krajevima naše domovine zaci-jelo bi se narod s najvećim oduševljenjem odazvao, jer je pobožnost k Presvetomu Srcu u zadnje vrijeme postala vanredno oblubljena u hrvatskom narodu. Pače mnogima se nije dalo ni čekati na izričnu naredbu najviše duhovne oblasti, već su blagdan Srca Isusova od drage volje počeli slaviti kao zapovjedni blagdan. I ovaj sveti, hvalevrijedni pokret sve više preotimlje malta.

Ne čemo ovdje da nabrojimo sva mjeseta, sve župe, gdje se je već uveo običaj, da se drage volje slavi blagdan Srca Isusova u petak kao zapovjedni blagdan. Imamo ih — koliko smo mogli doznati — oko 135. Nego evo samo nekoliko primjera.

U nadbiskupiji zagrebačkoj evo Dubice, koja je dobrovoljno odločila slaviti blagdan Srca Isusova svećano kao zapovjedni blagdan. (Glasnik, 1900, str. 189.) Župa Davor uzela si kao zavjet, da blagdan Srca Isusova što svećanje proslavi. Pripravljaju se devetnicom. U četvrtjak drže drage volje post. Na sam blagdan mužari gruvaju, crkva dupkom puna, mnoge pričesti, čitav se dan svetkuje kao najveći god, nema ni jednoga, koji bi taj dan radio. (Glasnik 1898, 210; 1899, 201.)

U biskupiji gjakovačkoj krasan primjer dala župa Šumeće. Tu dogje g. 1905. imči blagdana narod k velečasnotu g. župniku, pa mu kaže: „Velečasni gospodine, mi Čemo sutra svećkovati!“ I doista sva se skoro župa ispo-vjedika i pričestila, a svećanoj procesiji prisustvovali svi župljani. Poslije propovijedi i sv. mise župljani Šumečki za-vjetovaše se pred Presvetim, da će u njihovoј župi biti blagdan za sva vremena na dan Presvetoga Srca. (Glasnik 1905, 177.)

„U premnogim župama senjsko-moderške biskupije nema ni jednoga, koji bi na taj dan radio. Iza sv. mise i propovijedi bude procesija, pa sve, što može, dogje,

kraja." („Cvijeće Srca Isusova“ 1900. str. 77.) — U Toužju noći petka svećana je zvonjava. Na sam blagdan nitko ni ne misli na kakav rad, makar bio i silno potrebit, već mlado i staro hrli u crkvu, ko na Božić ili Uskrs. Procesija ko na Tijelovo, (Glasnik 1903. 163.) — Iz Sv. Jurja kod Senja javlja jedan revniti Srce Isusova; Godine 1892. počeli smo častiti Presvetu Srce Isusovo. Čuli smo pak od naših starih župljana, kako si ovdje ondje pojedine župe osim župnoga zaštitnika izaberu još kojega drugoga ugodnika Božjeg kao n. pr. sv. Antuna Padovanskoga, sv. Roka, sv. Franju asiskoga. Njegov blagdan od drage volje slave kao zavjetni blagdan. Nato probudila se u nama želja, da izaberemo Srce Isusovo kao zavjetni blagdan. To saopćismo vlč. g. župniku, i on stade iz svih sila nastojati, da se to što prije k svrsei privede. Bilo je u prvi mah poteškoća, ali se sve, hvala Bogu svladalo, te sada iza osmine Tijelovske mi slavimo Srce Isusovo kao zavjetni blagdan. — Nazad nekoliko godina — tako nam piše vlč. g. župnik iz Zavalja — govorio sam ja jednu ili dvije nedjelje prije Srca Isusova u propovijedi puku, kako bi bilo lijepo, a Srcu Isusovu neizmijerno milo, kad bismo pobožnost našu spram njega okranili time, da njegov blagdan dragovoljno slavimo kao i druge zapovjedne blagdane. Neka se pojedina imena: Živković, Babić, Mlinarić i t. d. među sobom sporazune, da li bi mogli ili ne. Poslije dogovora izjavlje mi pojedina imena moje župe, da će rado posvetiti taj dan Presvetomu Srcu. I tako je odonda na taj dan svećana sv. misa, propovijed i večernja, kao u druge svetkovine, a čitava se župa uzdržava od svakoga težačkoga i poljskoga rada. U Fužinama je tvornica pokućstva. Na molbu radnika zatvara se na taj dan Srce Isusova tvornica, premda je u rukama židova.

Iz Šterne u biskupiji tršćanskoj javilo se je Glasniku: „Narod ima istinu, u mjesecu lipnju mnogo da radi oko kukuruzza, sve do u gluho doba noći, ipak svetujuemo Srce Isusovo kao blagdan.“ (Glasnik 1897. 237.)

To su krasni primjeri. Možda nigdje na svijetu, ni u kojoj zemlji ni kod kojeg naroda ne bi se lakše dao blagdan Srca Isusova uvesti kao općeniti narodni blagdan, nego li kod nas. Koja bi to časti bila za hrvatski narod, kad bi on između svih naroda u današnje vrijeme prvi se odazvao želji Božanskoga Spasitelja, te njegov blagdan slavio u sam

iznoguj svih naroda u današnje vrijeme prvi se odazvao želji Božanskoga Spasitelja, te njegov blagdan slavio u sain petak?!

5. Krasan prijedlog.

Krasan prijedlog čini, tko? — nitko drugi nego sam preuzvraćeni g. dr. Josip Štadler, nadbiskup vrhbosanski. Godine 1899. naime preporučio je, da se blagdan Srca Isusova svečano proslavi na sain petak, i to svaka župa za

Herku Procesija na blagdan Srca Isusova 1909. Pred općinskom vjećnicicom.

se; a zato u nedjelju ništa? O nel već neka se župnici pojedinih dekanata dogovore i neka izaberu jednu crkvu, gdje će se u nedjelju sastati narod iz svih obližnjih župa, da zajedno još jedanput i još većom svečanosti proslave Srce Isusovo. A tko muže, neka ide na proštenje jednoj crkvi, zadje se taj blagdan osobito sjajno slavi, kao n. pr. u Sarajevu. (Sr. „Vrhbosna“ 1899, str. 71.)

Prema ovoj divnoj zamisli mogao bi blagdan Srca Isusova doista postati **besprimjernim narodnim blagdanom!**

djetju još svečanija proslava u jednoj crkvi svakoga dekanata ili kraja; a najveća svečanost u samoj biskupskoj priestolnici, u prešteinstima i zavjetnim crkvama Srca Isusova!

Hrvatski narode, šta veliš na to? Kako ti se svigia ovaj prijedlog velikoga štovatelja Srca Isusova, nadbiskupa Stadlera?

Odažovi se, odažovi još ove godine! Kako bismo time obradovali samo Srce Božansko, koje bi onda prema svojevu obećanju „milostima ljudjavi svoje obilno nadario“ — svoj vjerni hrvatski narod.

„Organj sam došao baciti na zemlju, pa šta hoću, nego da se zapali?“ (Luk. 12, 49.)

A jeste li se odažvali, javite to Glasniku, koji će to objelodaniti Srcu Isusovu na čast, a drugima na ugled.

***

Hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu.

U Zagrebu imamo najveće svetište Srca Isusova, zajedničko svim Hrvatima — ali je proslava blagdana Srca Isusova desada bila još dosta čedna. Dajte, braćo, pomožite, da desada bude upravo velebita!

U to ime najljepše pozivljeno grad Zagreb, da bi što više sudjelovao, osobito u sam petak; okoline pak župe, pošto su blagdan Srca Isusova u petak prošavile kod kuće, najljepše i najsrdačnije pozivljeno, da bi u nedjelju, što može, pohrlio u Zagreb. Dajte, doglije u što većem broju! Doglije, ako je moguće, u čitavim procesijama, s križem i zastavama! Doglije, da u ime cijelog hrvatskoga naroda što svečanije proslavite Božansko Srce: da mu u samoj priestolnici našoj dadnete javnu i svečanu zadovoljštinu za grijehu cijelog hrvatskoga naroda.

Evo vam, kako će se ove godine u hrvatskom svetištu Srca Isusova u Zagrebu proslaviti njegov blagdan:

U sam petak iza osmine Tijelovske, dakle dne 18. lipnja:

I. Cijeli dan, počevši od prve sv. mise, pa sve do konca večernice, bit će javno izložen Presveti Sakrament, pa se svi štovatelji Srca Isusova moći će da bi mu se desali kloniti.

3. U 6 $\frac{1}{2}$ navečer propovijed i večernica sa svečanom otkrošnjom Presvetom Srcu.

U nedjelju, dne 20. lipnja:

1. Obične sv. mise u 5 $\frac{1}{2}$, 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$.

2. U 9 sati propovijed, zatim svečana pjevana sv. misa i procesija.

3. Poslije podne u 5 sati propovijed i večernica s posvetom Sreć Isusova.

Dragi štovatelji Srca Isusova, blagdan Presvetoga Srca, to je u vlasništvo blagdan: dajte, uprite sve sile, da se on svadje po mlijeku našoj domovini što ljepe preslavi!

—♦—

Blagdan Srca Isusova u Brčkoj.

(Uz naše slike.)

Ko svake godine, nagrulila je i preklastinske godine sva sili naroda iz bosanske i slavonske ravne Posavine na blagdan Srca Isusova u Brčku. Došle procesije iz Bjeljine, iz Vidovice, iz Gorica, iz Ulaca, iz Zovika, iz Guseva, a sakupilo se svijeta sa sviju strana. Kako je župna crkva vrlo malena, to je čitav prostor oko nje i cesta desno, lijevo bila puna svijeta. Veleč, o. dekan fra Ante Ikić propovijedao je o psovki, kojim grjehom naš inače dobar narod najviše ranjava Božansko Srce. U dugoj krasnoj procesiji vladao je pravato uzoran red. Svaka skupina, sad muških, sad ženskih, sad školske djece, sad iz ovoga, sad iz onoga sela, stupala je, dva i dva, za svojom zastavom. Pjevalo se i molilo, da se je sva Brčka ozvanjala. U čemu to motriš krovjerici. Takav izliv žive vjere i usrdne pobožnosti ne nalazi se nego u pravoj Crkvi Kristovoj.

Desio se je tom zgodom u Brčkoj i urednik našega Glasnika, pa evo vam mjesto daljnog opisa svečanosti nekoliko njegovih fotografija.

—♦—

Nakana molitava i dobrih djela za lipanj.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Godišnja misija Srca Isusova.

Tko nije čuo o pučkim misijama ili svetim poslanstvima? Neprijatelji Crkve na njih obično dižu kuku i motiku, što

je ponajbolji znak, da su pučke misije veoma spasobna uredba. Doista ni danas prokušana moć tih slijednih propovijedi i duhovnih vježba za obnovu puka u Kristu nije oslabila. Osuhito ondje, gdje revna molitva pripravlja put milosti Božjoj, tu se i dandanas kod misija dogaglaju prava čudesa u dušama grješnika, kao što sa nedavno bunjevačke novine pisale o prekrasnom uspjehu pučke misije u Subotici (16.—24. prosinca 1910.). Prigodom ove misije bilo je naime 20.000 ispovijedi, i stotina nezakonitih para vjenčala se po kršćanskom zakonu.

Megjutim pučkih misjonara ima razmjerno mašo, te se takove vanredne duhovne vježbe za puk i uz najbolju volju svećenstva mogu držati u pojedinim župama tek svake 10. do 15. godine. Zato se nerijetko dogagla, da i dobro uspjela pučka misija ne će urođiti trajnim plodom, jer često na žalost iza odlaska dobrih misjonara Kristovih kriomice se u župu uvlače dragi misjonari ili izaslanici paklenskoga duha u obliku novina i knjiga, kao i hrambenih bezvjeraca i društava, pa se onda iznova obistinjava priča Gospodnja o dobrom sjemenu i o kukolju, „Kad ludi pospaše, dogje neprijatelj i posija kukolj po pšenici“ (Mat. 13, 25). Istinito o tom veli preuzvišeni gospodin nadbiskup zagrebački u Janjskoj korizmenoj okružnici: „...I kod nas se pojavljuju oni grabežljivi vuci, koje je sveti Pavao navijestio, a dolaze, da razdiru stado Kristovo (Dj. Ap. 20, 29, 30); pojavljuju se neprijatelji katoličke Crkve, koji pod krankom otadžbenišiva i lažne pravštice nastoje i pakosnim govorom i razvratnim novinstvom, i lažima i klevetama narod odvratiti od Krista i njegove Crkve, od namjesnika Kristova, od biskupa i svećenstva katoličkoga, koje ugledom od Boga dobivenim navješta narodu Bogom objavljene istine i dijeli milosti spasenja.“

Kako da stanemo na put tom pogubnomu djelovanju paklenih izaslanika? Zar Crkva Kristova tako oskudjeva uspješnim sredstvima spasa, te ne bi imala lijeka proti toj modernoj kugi u pojedinim župama? Preuzvišeni g. nadbiskup zagrebački, slijedeći u tom nauku zadnjih svetih otaca papa, u istoj okružnici svojoj jasno označuje glavni lijek: razjerenje pobožnosti k Srcu Isusovu.

Sam Božanski Spasitelj bio je od vajkada nenakršljivi uzor svih pravih misjonara ili poslanika Božjih. Kao misjonara, kao poslanika i pomazanika Božjega za navješčivanje riječi Božje i za liječenje svih du-

ševnih rana naših prorici ga proroci, koji ujedno već unaprijed krasno opisuju divnu blagost i sva značajna svojstva Presvetog Srca njegova. I koliko puta sam Božanski Spasitelj ističe ovo misijonarsko zvanje svoje! U zhornici nazaretskoj on izrično tumači o sebi proročke riječi Isajine: „Duh je Gospodnji na mени; zato me je pomazao, da navijestim evangeliće siromasima; poslat me, da isčijelim one, koji su skrušena srca; da propovijedim zarobljenima otpuštenje, i slijepima da će progledati; da pustim satrte na slobodu, da

Brčko. Procesija na blagdan Sreća Isusova 1909. Kod Željezničke postaje.

propovijedim prijatnu godinu Gospodnju i dati plăće” (Lk. 4, 18–19). Drugdje Spasitelj veli: „Nije Bog poslao Sinja svoga, da sudi svijetu, nego da se spasi svijet po njemu” (Jv. 3, 17). Drugdje opet: „Ovo je volja Oca moga, koji me je poslao, da svaki, koji u miju vjeruje, ima život vječni” (Jv. 6, 40). I opet: „Kao što je mene Otac poslao, tako i ja vas šaljem” (Jv. 21, 21).

Istina me mna volja Božja, da Isus vidljivim načinom vazda kroz stoljeća i stoljeća među nama hoda, da poput sa-

dašnjih pučkih misijonara neprestano obilazi sva kraljevstva i sve narode. Na takove vanjske misije poslao je apostole i svećenike svoje. Sam je sebi pridržao za sva stoljeća nutarnju misiju i nutarnje djelovanje milosti svoje u nama, kad je rekao: „Evo ja sam s vama sve dane do svršetka svijeta“ (Mt. 28, 20). Tamo u kući Božjoj, u svetohraništu on stanuje među nama dan i noć. I premda je obično sve tamo oko njega, i premda sam ne odaje u toj tišini nikakova znaka života i rada, to je ipak živa i životna prisutnost i djelatnost njegova u oltarskom otajstvu. Što dakle Spasitelj radi tamo? Radi isto. Što rade najrevniji misijonari, samo kud i kamo bolje i uspešnije. Hvali Boga Oca svoga i obraća griešnike. Svima neprestano dovršuje: „Dogđite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni, i ja će vas okrijepliti“ (Mat. 11, 28). Svima propovijeda primjerom i nutarnjom riječju svojom, sve liječi i tješi milošću svojom.

Ali su ga preminogi posve zaboravili, preminogi se posve odvratili od njega, otkako je ustijed zatornog djelovanja paklenih ortaka i društava ohladnjefla ljubav i obamrla vjera u njima. „Isusa Krista ne poznaju više; Isusa Krista ne ljube više; sve proučavaju, samo ne Isusa Krista... Srca im se odusevljavaju za sve, samo ne za Isusa Krista... Zato je nužno, da jačim glasom nego inače pozovemo vjernike k Spasitelju, te da ih mnogobrojnije sakupimo oko njega, pošto nam je očitao Božansko Srce svoje te nas tako upućuje u spoznaju i ljubav svoju... Kako je to divna škola spoznaje i ljubavi Kristove čitav mjesec dana, što ga posvećujemo razmatranjima i bogoljubnostima u čast Presvetoga Srca! Kakvim obraćenjima možemo se tu nadati! Kakvu napretku u svakoj savršenosti! Kakvu preokretu svijeta! Kakvoj obnovi svega u Kristu!“

Tim vatrećim riječima kardinal-vikar rimski Respighi u ime i po nalogu samog svetog Oca pape Pija X. 20. svibnja 1907. poziva rimske katolike, da bi revno obavili zajedničku pobožnost „mjeseca Srca Isusova“, za koju je papa nedavno podijelio vanredne oproste. Ta pobožnost stoji u tom, da se kroz mjesec lipanj ili svaki dan drži kratka propovijed i blagoslov u čast Presvetoga Srca ili barem za osam susjednih dana u lipnju da se drže propovijedi slič na duhovne vježbe u čest istog Srca Božanskoga. Vrijedno je zaista, da se zanimamo za ovu godišnju misiju Srca Isusova, koja je već na mnogim mjestima i u samom

caraskom Bođu svedena, te će osobito kod našega puka najlepšim plodom uroditи. Boljega misijonara od samog Pre-svetog Srca Isusova ne možemo naći. Slika Sreća Isusova izložena kroz mjesec dana na štovanje vjernika uz vatrenu riječ revnog dušobrižnika i javnu pobožnost stanija istog Božanskoga Srca zajamčit će nam prema samom objedanju Spasiteljevu sve glavne plodove izvrse misije. (I. P. R.)

***

Islost misijonara iz Afrike

Opet nam se javlja vič, o. Bernard Kohnen iz Dražbe „Sv. Sreća Isusova“, bivši travnički seminarac, a sada misijonar u Sudanu. On piše:

Tonga, White Nile dne 4. prosinca 1910. Ove godine prvi smo put javno u crkvi pokrstili nekoliko odraslih Crnaca. Bilo se je prijavilo za krštenje i nekoliko dječaka, no kad je došlo do gusta, kad je već imao početi sveti obred, jedan za drugim tih se odšutljao. Spopao ih neki strah, jer im je taj tajanstveni „Pi-Conk“ (krst Božje vode) bio nešto nevrijedno, nečuveno.

Slijedeći tjedan započet ćemo graditi crkvu. Bit će to, ako Bog da, prema našim afričkim prilikama doista lijepa crkva: duga kojih 18 do 20 metara, sve od opeke. Što smo je razumije se, sani i ispekli. Dosada služila nam je crkvošnja jedna soba našegu misijonarskoga stana. Dakako da je pre-malena, osobito nedjeljom; jer Crnci u velikom broju dolaze u crkvu većinom dakako iz puke raduznalosti. Stvaraju pouku, no dale je ni inakac. Već su u cijeloj skolici većini Crnaca, osobito mladeži, poznate glavne istine o Bogu i o drugom životu — no ipak se još nije u njih probudila života želja za svetim krstom. Skolska djeca govore: „Mi smo još premašeni; kad budemo veći, onda ćemo se dati pokrstiti.“ — „No ako vi međutim umrete, šta onda?“ — „Pa, kad budemo na umoru, onda ćemo te već brzo pozvati, i ti ćeš nas pokrstiti.“

Prije nekoliko sedmica pokušao sam, da otvorim školu u nekakvom udaljenom mjestu. Dva puta na tjedan podržim onamo na dvokolici (koturači). Djeca rado dolaze, jer im svaki put nosim po koji darak; ali stari neki Crnci prajekim,

Djeca se u jednoj kolibi lijepo okupila i posjedala oko mene, dječaci i djevojke, kad najedamput kroz niski i uski otvor kolibe — recimo kroz „vrata” — postoli grđno lice stari, šepavi poglavica, držeći u ruci debeću šibiku od „durrah” stabla. Izgledao ko pravi, živi, crni „krampus”. A ne zna za šalu. Bljesan je. Skoči megju djecu, te dijeli desnu lijevo masne adarce. Stade djecu dreka i vika, te se razbjegou kud koji, tražeći zaklonište u kutovima kolibe. Skočim i ja na noge, te se otresem na staroga: „Šta mi to djecu tučeš?” — „To su moja djeca. A Šta ti ovđe tražiš? Tko te je pozvao?...” Djeca brže bolje upotrijebila taj čas, navale na usku vrata, te šmuc napolje. Pošto sam ja poglavici očitao poštenu lekciju, pokupi se i on kroz niska vrata, sve grdeći i ražeći. Zatim sukupih djeca opet u susjednom dvoru, te svrših poučavanje. Onda se batih na svoga željeznog konja, pa hajd' kući. — Što će još sve doživjeti u onom selu s onim goropadnim poglavicom i nekim stariim vješticama? — Mogli bi mi pokvariti posao!

Kako vidite, dragi čitatelji, hoće nam se velike streličnosti s ovim našim Šiluk-Crncima, dok od tih divljaka s pomoću Božjom malo po malo ne načinimo djecu Božju. Molite se Presvetomu Srcu Isusovu za njih i za mene — crnačkog misjonara!

Priopćena u rednici, U „Kalendaru Sreća Isusova i Marijina” za godinu 1912, bit će vrlo zanimiv članak o toj misiji uz 14 izvornih slika.

Zahvalnice.

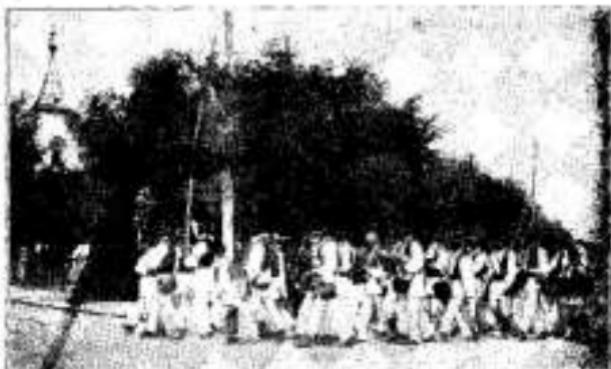
~~■■■~~ Zahvalnice treba da su potpisane poljnim imenom i adresom, mada ih ne možemo nikako uvesti.

Ureda.

Zlatno zdravlje.

Jedna č. s. milosrdnica priповijeda: U Petrinji (Hrv.) neka otmena gospoginja već dulje vremena bolevala od histične bolesti. Došlo koji put i do ludila. Usto ju uznenirivala savjest, jer se već dugi niz godina nije ispovjedila. Sve nastojanje liječnika ostalo je bez uspjeha. U osmini Tijelovskog god. 1909. počeli devetnicu Srcu Isusovu za nju, te sam više puta i s njome motila. I ne bi dugo, a ona u svjetlu ispovijedi

Mjeseca prosinca 1909. najednou obolje jedinac nekoga okružnoga lijeđnika od tifusa (ognja). Preneše ga u bolnicu u Osijek (Slav.), gdje su ga liječila četiri vršna liječnika. No napokon izjavio je, da je svaka ljudska pomoć uzaludna. Svi očekivali njegovu smrt. Bolesnik, zbornik Marijin, vruće se pomoli Majci Božjoj, zavjetovavši se, da će pohoditi jedno njezino svetište; ustro obeća, da će obaviti devetnicu na čast Srcu Isusova, primiti svete sakramente i javno se zahvaliti u Glasniku. I gde, groznica popusti, te se je on malo po malo oporavio. Odmah pogje na proštenje, a sada se javno zahvaljuje i Presvetomu Srcu Isusovu.

Brčko: Procesija na blagdan Sreća Isusova 1909. Povratak u župnu crkvu.

Novi Vinodol (Hrv.). Moja sestra teško je oboljela. Utekli smo se devetnicom Božanskoumu Srcu uz obećanje javne zahvale, i odmah je bolest krenula na bolje, a po dovršenoj devetnici sestra je posve ozdravila. Hvala i slava Božanskomu Srcu Isusovu toliko miliuna puta, koliko ima cvijeća u proljeću, ploda u ljetu, lišća u jeseni, snijega u zimi, i stvorova na nebu i na zemlji!

Lun na otoku Pagu (Dalm.). Bio sam vojnik u Splitu, te bijah postavljen na stražu. Te me usred noći spopade teška bol u prsima, te bijah prenesen u vojničku bolnicu u Zadar. Ovdje sam bolovao puna detiri mjeseca, a svaki me dan dva puta pregledao vojnički liječnik. Ali sve bilaže uzalud. Na-

pokon mi lječnici izjave, da mi pomoći ne mogu, te me otpuste kući. Dogioh kući više mrtav no živ. Što će jadan? Pokušam i opet tražiti pomoći kod više lječnika, ali sve bez uspjeha; svaki mi kaže, da ozdraviti ne ču. Sav žalostan, što u dvadeset i drugoj godini života morant poči u crnu zemlju, odluči još tražiti liječka u onoga, koјi čini, da mrtvi ustaju, hromi da prohodaju, i slijepi da progledaju — to jest u Božanskog Srca Isusova. Ja mu oběćah, da ču kroz devet mjeseci svaki prvi petak primiti svete sakramente njemu na čast i da cu mi, ako mi pomogne, javno zahvaliti u Glasniku. — I evo, ne progju ni tri mjeseca, a bolest krenu na bolje. Sada sam svršio svoja velika devetnica, te sasni potpuno zdrav. Hvala i slava Božanskomu Srcu onoliko puta, koliko je zvijezda na nebū i pjeska u moru! (Vidio i potvrdio vič. g. župnik.)

Šveđa po malo

— OPROSTL — Ako je na stanovili dan za pokond koje crkve ili oratorije podijeljen oprost potpun ili nepotpun, jedan put na dan ili za svaki pokond preko dana, inžire se taj oprost dobiti već od podne noći dočićnoga dana. (Odluka kongregacije svetog oficija, otlo za oproste, od 26. siječnja 1911.)

— JANJEVO (Turska). — Pobojnost k Srcu Isusovu ovdje u turskoj zemlji (Arbanaskoj), u našem hrvatskom selu, krasno evane, usno bilo otkako nam je župnikom naš zemljak Don Nikola Glässović. Prešle godine u lipnju svaku jutro kod svete misa pri-povljedao koji događaj o Srcu Isusovu. U zadnju nedjelju mjeseca maja i veliko pristupilo k svetom pridestu, svega 1235 vjernika. Ujeli je taj dan narod u procesiji izlazio iz crkve, obilazio ju, pa upet unilazio, da što više puta dobije potpuni oprost, što ga je sveti Otc papa Pijo X. za svaki pokond crkve na taj dan udjelio. (Vidi Glasnik 1907. str. 101. 1908. str. 101.) Osobito je krasna bila procesija poslije večernje: Janjški, učiteljstvo, 230 školske djeće i cijeli narod obilazili oko crkve, pjevaljuci litanijske Sece Isusove i pjesme: „Pjevaljmo, braćo krišćani“. — Odonda pa sve do danas sva školska djeće svaki prvi petak primaju svetu pridest, a ima ih svaki put oko 280 i više. — Prešle godine bilo nas je 7 preplatnika na Glasnik ovje godine 30. a do godine, nadamo se, bit će nas još više. — A sreć to u turskoj zemlji! Braćo, ugledajte sel (I. B.)

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Za zastavu Presvetoga Srca Isusova.

(Bopis ggjese, učiteljice iz Gorjana kod Gjakova).

Evo i mene iz ravne Slavonije, da se oglasim u našem milom, malom Glasniku.

Velikom ravnicom našem odjekuje vesela pjesma djevojaka, pa se u daljinu gubi i umire; a meni se pričinja, kao da se tako gubi i moire prava kršćanska reynost i u mnogoj duši u lijepoj i plodnoj Slavoniji. Moj naredi, ta ti više misliš, kako ćeš se okititi, kad pogreš u crkvi, nego li kako da se tamо pobožno pomoliš. Poput nezdrave magle zaokupljuje ti taština duša, te ne da, da progledaš u svojoj budućnosti. Češće ponaučjam, ta što će te spasiti, moj mili narode? Nijesam duza vijeka, a eto vidim, gdje te danonice nestaje: tngjinač na tvojoj ringjenoj gradi uspijeva, raduje se, napreduje — a ti propadaš! Tek jedina mi je nada Presveto Sreću Isusova i njegovo milosrđe.

Bilo je na dan obrnove posvete hrvatske omladine Presvetomu Srcu Isusovu. Naša se školska djeca (u selu Gorjan kod Gjakova), oko 350 na broju, i mnogo naroda sakupi u procesiju. Do 50 djevojčica u bijelini nosi u ruci male hrvatske trobojnice, na kojima je u sredini milo Presveto Srce, te prate kip Gosподinov, što ga ponosno nose i ostali dječarci na svojen ramešima. Za njima stapa narod, te po božno pieva:

Dakom, tijekom vječi sam žvol

Taj pogled na nedužnu dječicu, gdje časte Božansko Srce, duboko se je dojnio mnoge duše. Ta bio je tako nježan! Mnogi se toga dana dugo spominjali, mnogi mi rekoče: „Još nikada u našem selu nije bilo tako lijepo procesije.“ Sam narod odluči, da će odsada uvijek na taj dan svetkovati i slaviti Presveto Srce.

Obodren tim slavljem dobri naš g. liječnik položi prvi oveći dar za nabavu školske zastave Presvetoga Srca Isusova. Dadosno se na posao, da sakupljamo novac, da nam zastava bude lijepa, pa da se pod njezinom zaštitom kriju naša djeca. U to ime priredimo i predstavu.

*

Bogovljienje je — u našem selu god. Poslije podne sakupi se sve: djeca, djevojke, momci kod „šatre“, pa kupuju: šećera, sviralicu, igračku, kolaču, naranču — svakomu nešto na dar. Ta danas je god u staroj kapelici Svetih triju Kralja, gdje su nekada Turci smonovali: treba, da je sve veselo.

Poštujte koju o toj kapelici! Kada su Turci gospodovali u ovim krajevima, bila je to turska kula nekoga Jaije-Bega, a kad je Turke carska vojska godine 1687. otijerala, pretvorile tu kulu u hambar (žilnicu). No nije dugo služila kao hambar, jer se je žito u njoj kvarilo, već postade staja za marvu. Počeo je župnik Adam Filipović obrati ju u kapelu, te napisala nad vratima: „Godine 1687. kuća turska, godine 1837. kuća Božja.“

Sad se vratimo našoj zabavi. Na taj dan općeg veselja skupe se ipak naša djeca u školi. Danas će oni davati nabožnu predstavu u korist svoje zastave Srca Isusova.

Školska se soba napuni gostiju. Skromni zastor se podigne, dvije djevojčice u narodnoj nošnji rastumače svrhu, te pozdrave posjetitelje. Sad će odigrati dirlijiv igrokaz: „Moj Isus, jesli li tui?“ Nije bilo srca, koje se nije gasilo, a mnogi je i proplakao od milja kod prizora, gdje mala Mara u crkvi prostodušno, puna vjere, kuca na svetohranište i molji Isusa, da mu obrati oca. Isus joj se javlja i sve obećaje. Kod poslijednjeg čina Gospodin uslušava sve molbe, te još nagrađuje mnogim darovima dobru djecu. Kako je taj prizor razblazio svačiju dušu!

Oduševljeni za slavu Božju vrate se mnogi, propovijedajući drugima i pozivajući ih, neka i oni poslete tu predstavu. I tako nam se i sutradan napuni prostrana soba gle-

dalaca. Nekoji nas obilno nadariše, te tom zgodom sakupisimo za miliu zaštitu 122 kruna.

Hvala i slava Presvetomu Srcu, koje je pomoglo. Bilo sve Njemu na čast, a na spas milorne naroda našem! (Z. D.)

Gjaci i blagdan Srca Isusova.

„Mladiću, gjače! Moćeš li iskazati svome Božanskom Ugledu ljubav, odanost, to svim srećem štui i ljubi Presvetu Sreću Isusovu, koje ljudi toliko ljubi! Njegov bi blagdan morao biti upravo pravi gjački blagdan, jer ćeš time kao gjak katolički najviše zadovoljiti Božanskom Spasitelju, kome je toliko uvreda naneseno od tvojih drugova... Osim toga ti se, hrvatski katolički gjače, možda jošte sjećaš one svoje prve posvete tome Srcu godine 1900.; a svakako će ostati u lijepoj uspomeni i oni historički dani desete godišnjice ove posvete – godina 1910. Da, pobožnost Srcu Isusova preporodit će naš narod, naše gjaštvo! Zato i ti treba da budeš osobiti štovatelj tog Sreća...“ (Iz krasne knjižice: „Katolički gjak“, str. 396. Vidi oglaš na omotaču prošloga broja Glasnika.)

Mali Prolog u Dalmaciji.

Još godine 1908. bi ustrojeno mladenačko društvo, ali s našega nemara, a najviše s tugnjeg nagovora jedva je životarilo. No ove godine oživjesno naše društvo pod zaštitom Presvetoga Sreća Isusova.

Dne 11. veljače ispovjedisimo se, a sutradan svi se skupisimo na Malom Prologu, te s našim župnikom svečano krenusmo k župnoj crkvi u Otrić. Bila je divota vidjeti centdesetoručni organizovanih mladića sa župnikom pod barjakom Kristovim; a milota je bila slušati mlagje, gdje žale, što još nijesu dorasli, te bi mogli stupiti u naše društvo. Tješili su se i oni: i ja ču do godine, drugi: ja ču do dvije i t. d. Roditeljima pak i drugima seće raslo, gledajući tako obrannu četu, uzdanicu svoju. U crkvi, sakupljeni oko žrtvenika, s užganim svijećama u ruci, ponovisimo posvetu Presvetomu Sreću Isusovu. Na upravo očimske opotnene župnikove mnogo se oko orosilo, a čuli se i glasni uzdasi prisutnih roditelja. Okrijepljeni hožanskim Tijelom Isusa, s gorućim svijećama pratili smo u ophodu presveti sakramenat. (Sr. „Mladost“ broj 3. str. 43.)

Svagdanja sv. pričest kod indijske djece.

Cujte, draga djeco, što vam priovijeda jedan velečasni otac misijonar o vašoj žuto-snijegoj braći, o malisima u istočnoj Indiji, u Maduri.

Pročitao sam — veli — u crkvi odluku svetog Oca pape Pija X. o čestoj i svagdanjoj svetoj pričesti. Poslije službe Božje eto djece, gdje se salijetaju oko mene, te navaljuju raznim pitanjima, da im još ovo i ono razjasnim.

„Mi se dakle,” rekoše, „u buduće smijemo svaki dan pričestiti, je l' tako?”

„Jest, tako je!” odgovorih.

„A je li to slobodno i našim manjim drugovima?”

„Bez sumnje. Odluka svetog Oca pape upravo za djecu osobito vrijedi.” Djeca klikoše od veselja; stadoše skakutati te veselo opetovati: „Hurrah, sad smijemo svaki dan k svetoj pričesti!”

„Da, ali šta ćemo onda,” primjeti jedan od većih, „kada „sani” (svećenik) ide u selo, da tamo dijeli svete sakramente, pa ne će s toga kod nas služiti svete mise?”

„E, onda ćemo trčati za njim,” živahno odvraćaše drugi.

„To možete vi,” žalosno će mali Antun, „no što će ja, koji još nijesam primio ni prve svete pričesti?”

„Ja će te što prije priputstiti k prvoj svetoj pričesti,” uzeli ga tješiti: „samо nauči dobro katekizam i lijepo se pripravljaj.” Zahvalno me pogleda Antun. Nije mi više dan mira, dok ga nijesam priputstio k prvoj svetoj pričesti. A odonda nije još ni jednoga dana propustio, a da ne bi draga Isusa primio u svoje nevinu srce.

U one dane, kad mi je trehalo ići u okolna sela, velika je bila žalost mojih mališa. Videći gdje se kola spremaju, da odilazim, glasno bi jadikovali: „Joj, sutra nam valja postiti!”

*

Draga hrvatska djeco! Zat ne bi bila seamoš za vas, kad bi indijska djeca više ljubila Isusa, nego li vi? — Idite, idite k svetoj pričesti, što češće možete. Lijepu pouku nađe ćete u knjižici „O čestoj i svagdanjoj sv. pričesti. Mlađevi pučkih škola.” Stoji samo 50 flira. Naručuje se kod „Hrvatskog katoličkog društva” u Zagrebu. Kapitel 27.

izlazi mjesечно. Čijena 45 flira, poslovni 1—10
ilišaka po 80 flira, 10—50 po 70 flira, 50 i
više po 60 flira. Za inozemstvo 1 k. 20 flira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotičeva ulica 33.

Uprava: Tiskara Antuna Schelza, Zagreb,
Sajeva ulica 7.

Broj 7.

Srpanj 1911.

Gedina 20.

Pismo svetođ Oca pape Pija X.

Lanske godine navršilo se upravo pedeset godina, nikako je počeo izaziti prvi „Glasnik Srca Isusova”, a na francuskom jeziku. Tom prigodom upravio je sveti Otac papa Pijo X. pismo uredniku rečenog časopisa, generalnomu ravnatelju Apostolstva molitve, velečasnomu ocu Josipu Boubée Družbe Isusove. Kako se ovo pismo uvelike tiče i našega hrvatskoga Olasnika i svih članova Apostolstva molitve, to ga evo u cijelosti iznosimo.

Predragi sine, pozdrav i apostolski blagoslov!

Ima, istina, mnogo katoličkih poduzeća, kojima se naštoji izlijječiti ona tolka i tako različita današnja zla, od kojih boluje ljudsko društvo; ali ništa nije korisanje od ovoga djela i ove službe (Apostolstva molitve), kojemu si ti, dragi sine, na čelu. Težili ho ljudi kolikom god brigom i revnješću za zajedničkim spasom, ipak im je sav trud uzaludan, ne pomogne li Bog njihova nastojanja. Jer kao što sve, stogod jesmo i stogod imamo, od njega dolazi, tako je on jedini izvor i svega onoga, što trebamo. Tko pak ne bi znao, da nam po nauci svetoga evangelija nijedan drugi način ne otvara toga Izvora, do li jedino ponizna molitva? A vi, dok u jednu ruku gledate, kako biste svagdje probudili pouzdanje u dobrotu Božju i revnješć u molitvi, u drugu ruku najviše u to ulažete

svoje brige, da bi ljudi što bolje upoznali i uzlijubili predragoga Spasitelja našega, te sjednjivši svoja srca ljubavlju spram njega, da bi odvažno branili probitke svete Majke Crkve.

Da postignete ovaj tako korisni cilj, koji po našem suđu sadržaje spas pojedinaca i države, vrlo je zgodno ono sredstvo, što ga pedeset godina upotrebljujete, naime Izdavanje **Glasnika Presvetoga Srca Isuseva**. Mi smo saznali i veoma se radujemo, što je ovaj časopis u raznim jezicima, na daleko raširen, te u rukama tisuća ljudi, i da je time broj članova Apostolstva molitve divno porastao. Lako je prosuditi, na koliku je to korist kršćanskomu narodu. Zato vam čestitamo, te vas hodrimo, da biste u poduzetonu djelu postojano ustrajali.

U to iste, kao začlog darova Božjih, iz svega srca podjelejmo apostolski blagoslov rebi, predragi sine, i ostalim ravnateljima i članovima ove zadruge (Apostolstva molitve), osobito onima, koji svoje sile ulazu u pisanje rečenih časopisa.

Dano u Rimu kod svetoga Petra, dne 9. travnja 1911.,
u 8. godini našega papovanja.

Pijo papa X.

Našana molitava i dobrih djela za srpsanij

[Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.]

Katolička Crkva u Saveznim Državama.

Divan li je napredak katoličke Crkve u Saveznim Državama sjeverne Amerike!

Kada je godine 1790. prvi biskup za Savezne Države bio posvećen, nije u svojoj prijestolnici, u Baltimoru, imao do li jednu malu kapelu iz proste opeke. Nekoliko svećenika iz raznih narodnosti — to je bilo cijelo njegovo svećenstvo.

A danas iza 120 godina? — Danas ima u Saveznim Državama 14 milijuna katolika, 17.000 svećenika svjetovnih i redovničkih; mjesto jedne biskupije ima ih sada 94, kojima upravlja 13 nadbiskupa i 81 biskup. Skoro svi crkveni redovi, koji opстоje u Evropi, imaju svojih kuća i u Saveznim Državama, te blagoslovno djeluju. Crkve i kapele i katoličke škole mnoge se, kako je to samo u Americi moguće. U samom

gradu Chicagu (Čikagu) sagradilo se za zadnjih 25 godina 188 crkava. U New Yorku (Njujorku) posvetila se je prije malo godina crkva svetoga Patrika, jedna od najvećih na svijetu. Gradila se '50 godina, a potrošilo na nju 20 milijuna. Katoličkih škola ima u samom New Yorku 151 sa 74.000 djece. Ove škole vrijede 50 milijuna, a njihovo uzdržavanje i učiteljstvo stoji svake godine 3 milijuna. Svega ima u Saveznim Državama 13.463 katoličkih crkava ili kapela, 4.972 katoličke škole sa 1.270.000 učenika. Osim toga imaju katolici 82 velika sjemeništa, 225 uzgojilišta za mušku, a 695 za žensku mladež. Redovničuima kojih 50 ili 60 tisuća.

Zar se nije svemu tomu diviti, osobito ako se uzme u obzir, da su sve to katolici sami učinili, za samih 120 godina, da sve sami uzdržavaju, sve bez ikakve vladine pomoći. Vlada naime u Saveznim Državama svakome vjerskom društvu daje potpunu slobodu, ali im ne pomaže ništa.

No ne valja zaboraviti, da je počanstvo u Saveznim Državama velikom većinom protestantsko. — Kako je kod njih?

— Upravo žalosno. Pomišlite si: ima u Saveznim Državama ništa manje nego 164 protestantske sljedbe. Tko vjeruje ovo, tko ono, a tko i ništa ili skoro ništa. Pače neki tvrde, da polovica pučanstva ne vjeruje više ništa ili samo ono, što sami hoće — što je napokon jedno isto.

Koje čudo, kada se svaka protestantska sljedba poziva na nauku svetoga Pisma, pa ipak svaka drugo uči? Tko bi se taj snašao? Nerijetko se čuje kod radnika, gdje govore: „Pokušao sam crkvu prezbiterijanaca, a sada ću pokušati crkvu metodista“. Lutaju jadni, željni istine i spasa, od crkve do crkve, ali im ni jedna ne može zadovoljiti. Cijeli je protestantizam u potpunosti rasuš.

Pa kako i ne bi? Samo je jedna crkva sazidana na stjeni, sve ostale na pijesku. Samo je jedna crkva osnovana od Božanskoga Spasitelja, sve ostale od griešnih ljudi. Samo je jednoj crkvi obećana pomoć Duha svetoga, pobjeda nad vratima paklenim i trajanje do konca svijeta; sve su ostale crkve nestalne i prolazne kao svako ljudsko dijelo. Ta jedina prava Crkva Kristova jest katolička Crkva, kojom upravljaju zakoniti naslijednici svetoga Petra apostola, rimski pape.

Bogu hvala, mnogi protestanti to uviglaju, te ih se svake godine na stotine vraća u krilo katoličke Crkve. Dok

protestantske crkve u Saveznim Državama sve više propadaju, jedina katolička Crkva sve više napreduje.

To je dakako vrlo utješljivo. No uza sve to nije ni kod katolika u Saveznim Državama sve samo čisto zlato. Živući usred protestanata i bezvjeraca, a u zemlji najveće slobode, izvragnuti su velikim pogibeljima za vjeru i čudorednost, i mnogo ih propada u vrtlogu bezvjerstva i nečudorednosti.

Molimo se dakle po želji svetoga Oca pape ovoga mjeseca Presvetomu Srcu dobrog Pastira, da bi katolička Crkva u Saveznim Državama pobijedosno napredovala, te onu prostranu zemlju orijaškoga napretka i velike budućnosti posve osvojila i vodila putem vječnoga spaša!

Vojjska Srca Isusova u Gjurgjevcu*

Jednoga ljetnoga dana, u nedjelju poslije podne, kada je sparina već počela popuštanja, prošetao se je mladi svećenik iz Molva (u hrvatskoj Podravini) put Drave. Oko njega obilježalo nekoliko gjakia. Veseleo skakući, trgaju cvijeće, trče za leptirima. Ta, praznici su; što će im zamjeriti nedužno veselje?

Iza dobrog sata vide izdaleka nekoliko kuća. One već spadaju u župu gjurđevačku, jednu od najvećih u Hrvatskoj: ima kojih 11.600 duša, od kojih je 8.600 u samoj matici, u selu Gjurgjevcu. No kako je u ras velika neslašica svećenstva, to imaju samo tri svećenika u ovoj ogromnoj župi.

Došavši bliže, opaze pred jednom kućom lijepo načijen slavoluk i dvije trobojnice, što lepršaju zrakom, a iznutra čuje se pjevanja.

„Velečasni,” rekoše gjac, „ovdje su svatovi.“

„Nijesu, djeco moja,” odgovori svećenik, „nijesu tu svatovi. Ta, ne vidite li na samoj kući usrijed zelenog vijenca, sličicu Srca Isusova? Amo je gjurđevačka Vojjska Srca Isusova prenijela svoj kip, te sada drži svoju pobožnost.“

Znatiželjno navale gjac na velečasnoga sa deset pitanja na jedan put. Jedan pita: „Ta, kakova je to Vojjska Srca Isusova?“ Drugi pita: „Ma kakova je to pobožnost, kad tu nema

*) Sravni Glasnik Srca Isusova 1908. str. 56. i 106.

kapelice?" Treći pita: „Pa hoće li kip Srca Isusova uvijek ostati u ovoj kući?" Pitanjima ni kraja ni konca.

Velečasni odgovori im samo: „Strpite se malko, djeco, sve ćete čuti. Hajdem, najprije da vidimol!"

Stupiše kroz slavoluk u dvorište, pa u kuću. No kad tamo, sve puno ko u košu; u sobama i na hodniku sve puno svijeta. Srećom ih opazi jedan prijazan mladić, te se požurí, da im prokrči put u glavnu sobu. Tu je postavljen priprost istina, no lijepo iskićen oltar. Na njem stoji kip Srca Isusova. Naokolo svijeće i cvijeće, ama misliš, da si u kakovoj kape-

Gjurgjevac, kuća svećano okićena za doček kipa Srca Isusova.

bici. Tu se molí i pieva: narod, skoro sami muškarci, tako se lijepo i pobožno vlađa, da ne bi ni u crkvi bolje. Nema tu svećenika, nego svat ovu pobožnost vodi mlad oženjen čovjek, Ivan Kundačić. On je predsjednik ove Vojske Srca Isusova,

Kad se je pobožnost svršila, potraži svećenik Ivana, te okružen svojim gjacima, pozdravi ga: „Hvaljen Isus, Ivane!"

„Uvijek hvaljen bio, velečasni. A smijem li pitati, kako vam se svigja naša pobožnost?"

„Vrlo lijepo, dragi Ivane. Čuo sam već mnogo pripovijedati o vašoj Vojsci Srca Isusova, no danas sam prvi put viđio vas sastanak. Da sam znao, kada ćete prenositi kip, bio

bih došao s roketom i štolom, da vodim vaše procesiju. No sada dajte, pripovijedajte nam sve redom o vašoj Vojsci, jer sam dosada samo onako napola čuo, a i ovi glaci vrlo su znatiželjni. Misili su, da su u ovoj kući svatovi."

"Drage volje, velečasni," odgovori Ivan; „eve izvolite, sjednite amo na klupu pred kućom, pa ču vam sve redom pripovijedati, što i kako je s nama Vojskom."

Gjurgjevac, vojskovogja Srca Isusova.

vrlo blagoslovne radile. Osobito su nastojale, da djecu i narod upoznaju sa pobožnosti k Presvetom Srcu. Dogovorno s našim revnim duhovnjima pastirima osnovala se je bratovština Srca

Svi posjedaše na klupu, u sredini svećenik, desno i lijevo glaci, a Ivan si uze stolicu iz kuće, te sjedne prema njima. Onda im poče pripovijedati.

Zameci pobožnosti k Srcu Isusovu u Gjurgjevcu.

Davno je to bilo, samo još stari pamte, kad su kod nas u Gjurgjevcu prvi put bile svec misije.* Na uspomenu tih dana milosti ostaviše nam velečasni oci misjonari lijepu sliku Srca Isusova, što je u ono doba nešto vrlo rijetko bilo u našem kraju. Slika se još danas čuva u župnoj crkvi. Misjonari su zacijelo i propovijedali o pobožnosti k Srcu Isusovu, no oni nas brzo ostaviše, a pobožnost k Srcu Isusovu ode u zaborav. Narod nije niti znao, u koji je dan svelkovina Srca Isusova.

Srećom su kasnije u Gjurgjevcu časne sestre milosrdnice preuzele djevojačku školu, te ovdje 17 godina (1892.—1909.)

* Godine 1857. od 24. svibnja do 4. lipnja. Misije su držali velečasni oci Družbe Isusove Vincencije Basile, Anton Ayala i Bernardin Carrara. (Sravnji „Zagrebački katolički List“ 1857. broj 24.)

Isusova, a prigodom svetih misija godine 1901. i Apostolstvo molitve. U školi pak milosrdnica osnovalo se je iste godine i društvo djevojaka za naknadnu svetu pričest.

Prva četiri junaka.

Odmah se je što lijepše proslavio blagdan Srca Isusova, a osobito počevši od godine 1906. Te godine na dan Presvetog Trojstva bio sam pozvan u „stari grad“, znate, u onaj lijepi starijski dvorac s vrtom. Vele, da je još iz 14. stoljeća. To je tada bio samostan i škola milosrdnica. Kad tamo, a evo još dva čovjeka i dvije žene.

Časna sestra poglavarica Lina Ježek okupi nas oko

Gjurgjevac, „stari grad.“

sebe, pa će nam: „Dragi moji, znate li, zašto sam vas sazvala? — Molila sam prečasnoga gospodinu župnika (sada već pokojnoga začasnoga kanonika Josipa Banješa), a on mi dopustio, da na blagdan Srca Isusova, u sam petak, bude u 6 sati ujutro procesija, a poslije svećana misa. A ja bih željela, da bi u toj procesiji nosili sliku Srca Isusova — ne djevojke — nego četiri mladića. Sad tko će mi naći te mladiće?“

Odgoverim ja: „E, to nije lako. Ne znam, hoće li se naći četiri mladića, koji bi za to bili pripravljeni. Bojat će se, da im se ne bi svijet rugao.“

Ali će nato jedna žena: „Moj sin Andro nije takova bena i kukavica, on će biti pripravan, da nosi, pa i njegov drug Gjuro.“ — A druga žena reče: „Pa će i mojega brata Ivan nositi.“

„E, kad je tako,” rekoh ja, „onda lako. Kad vi jamčite za onu trojicu, a ja mogu jamčiti za Petra J., uzornoga mladića, pa evo vam četiri nosioca.“

I doista se oni edazvaše, te na dan Srca Isusova do-gioše u svećanom narodnom odijelu u crkvu, i nosiše u procesiji sliku Srca Isusova. Sva tri naša svećenika pratila procesiju pa i lijep broj naroda.

18 novih junaka.

Druge godine 1907. na Duhovski ponедјeljak ode jedna žena u župni dvor, da plati svetu misu za dan Srca Isusova. Zapita ju prečasni g. župnik: „Drago dijete, hoće li na dan Srca Isusova opet biti tako lijepa procesija kao što lam?“ — Odgovori mu ona: „Prečasni mi bismo htjeti još lijepše, ako bude moguće.“ Zapita ju opet prečasni: „A čija je ona slika Srca Isusova, koju su nosili lani oni mladići?“ — „To je slika jedne članice bratovštine.“ — „Pa zar mi nemamo u našoj crkvi sliku Srca Isusova, zašto ne biste nosili ovu?“ — „Prečasni, slaba je i stara.“ — Nato će prečasni gospodin: „E, pa znate šta, ja ću kupiti novu sliku Srca Isusova.“

Žena sva radosna još isti dan sve isprislovjedi časnim sestrma, a ove namah pošle u župni dvor. Na njihovu molbu dopusti im prečasni g. župnik, da naruče, ne sliku, već kip Srca Isusova.

Namah bi naručen kip, a on dogie još za vrijeme, u nedjelju prije blagdana Srca Isusova. Tko veseliji od nas!

No ovaj put nije nam dosta samo četiri mladića. Mi želimo, da bi ih pratila još koja dvadesetorka mladića s gorućim svijećama. Sad kako ćemo ih naći?

Bilo je tu šest mladića, koji su o Duhove lijepo pjevali bili u crkvi. Ja ih uzmjem moliti: „Dragi dečki, posluhnite vi mene. Ja ću vas naučiti litaniye Srca Isusova, a vi ćete ih onda pjevati u procesiji, da bude što veća slava Srca Isusova.“ No baš sam se zainjerio na prave kukavice. Nit mi oni rekoše: „mi dogjemo“, a niti: „mi ne dogjemo“. Bio je u njih jači obzir ljudski, nego li ljubav k Presvetomu Srcu Isusovu.

Šta ćemo sada? Već je predzadnji dan. Uto opazim navečer dobre djevojke, gdje pletu vijence za slavoluk, što će se postaviti pred crkvom. Zapitam ih, bi li one znale mla-

dječa, koji se ne će stidjeti doći na tu svečanost? Djevojke su mi po redu imenovale mladiće, a ja sam ih sve popisao i poslao časnoj sestri poglavarici, da bi ona svakomu po školskoj djeci poslala poziv u kuću, neka dođe na blagdan Srca Isusova rano u sakristiju. I doista odazvalo se je uz onu četvrticu od janjske godine još 18 mladića. Ja sam svakoga naredio trobojnom vrpcem i kokardicom Srca Isusova i svakomu dan debelu voštanicu u ruku. O kako je to bilo lijepo gledati, kada su oni, dva a dva, stupali u procesiji kao počasna straža oko kipa Srca Isusova!

No i ostali narod u nedjeljom se brogu priključio procesiji. I tako je ova procesija s kipom Srca Isusova bila dosta velika, oduševljivnje pak neizrecivo. U župi se taj cijeli dan svetkovao, primda je īprijašnje nedjelje javno u crkvi bilo rečeno, da to nije zapovjedni blagdan, već neka bi župljani po mogućnosti prisustvovali svetoj misi, propovijedi i procesiji, a zatim svak na svoj posao. No nije to dosta bilo stvarateljima Presvetoga Srca. Bili su uvjereni, da će Božansko Srce njihov posao još više blagosloviti, ako njegov blagdan posvete samo njemu. Pa dođi i na večernicu

Gjurjevac, kućni oltar Vojske Srca Isusova.

Osnutak Vojske.

Poslijje blagdana Srca Isusova reče mi časna sestra Lina: „Dragi Ivane, pozovite sve one mladiće u nedjelju u stari grad; ja ču svakomu dati slikicu Srca Isusova.“

I oni dođoše, te zahvalno primiše lijepu uspomenu.

Tom prigodom upitat će časna sestra prisutne: „A kuda ćemo sada s novim kipom Srca Isusova? U crkvi već ima

kip Presvetog Srca na velikom oltaru — pa dosta jedan: Šta ćemo s drugim? — Nego znate šta? Imat će tko od vas malo više prostora u kući, dvije, tri sobe; postavite kip u njegovu kuću, pa možete se svakoga tjedna kod njega sastati, tamo se bratski razgovarati, a na koncu malo se pomoliti i nešto na čast Srcu Isusovu plevati.”

Taj je prijedlog sve uvelike obradovao. Namah se je viječalo, u čijoj bi se kući kip postavio. Svi se složisno, da ćemo ga odnijeti Andriji, koji je prvi nosio sliku Srca Isusova u procesiji. Odnijet ćemo ga u subotu (na Vidovo: dne 15. lipnja), navečer poslije pozdravljenja. Bila je prisutna i Andrijina majka, pa joj preporučih: „Naredi lijepo kakav oltar, kako ćemo kip postaviti, pa ga što bolje nakiti cvijećem i svijećama.”

Zadovoljni se rastadosmo.

No opak svijet nikada ne miruje. Kada su oni mladići odilazili iz staroga grada, dočekala ih još u vrtu neki nevaljaci, te im se stadoše rugati: „A što ste se vi dali navoriti u stari grad? Morat ćete nositi škapular i uže, kako nose trećoreci.” Nato odgovoriše vrijedni mladići: „Pa što za to? Pače mi bismo željeli, da isam je kakovo društvo. Kako je to lijepo, što djevojke imaju svoje društvo: mi bismo željeli, da i mi mladići imamo svoje društvo!”

Kad sam ja to dočuo, ne mogu vam kazati, kako mi je to bilo drago. Društvo Srca Isusova za mladiće — kako bi to lijepo bilo! Sjetim se knjižice „Vojska Srca Isusova“,* proučim je još jedan put, dogovorim se s revnim g. kapelanom Ferdinandom Kubovićem i sa časnom sestrom Linom, te na blagdan svetog Petra i Pavla pozovem opet one mladiće na dogovor u stari grad. Došlo s njima i drugih mladića lijep broj. Mi smo im, časna sestra i ja, turmačili, što je „Vojska Srca Isusova“ i što hoće. Predočivali smo im, kako je to žalosno, što se ime Božje toliko grdi i psuje u našem narodu, i kako bi lijepo bilo i dragomu Bogu ugodno, kad bismo mi svi zajedno ustali, te se složili u „Vojsku“, da branimo slavu Božju, a častimo Presveto Sreću Isusovo.

Mladići su rado pristali; no kako je velečasni g. kapelan bio zapriječen, da dogje na našu skupštinu, to niješmo ovaj put mogli osnovati društva.

*) Vojska Srca Isusova. Izdao glavni odbor, Tiskara Antuna Scholza, Zagreb, Gajeve ulica 7, Cijena 20 filira, poštum 30 filira.

Druge nedjelje budu opet svi pozvani, a dogioće u još većem broju, među njima i mladi oženjeni ljudi. Došao i velečasni g. kapelan Ferdinand Kubović, pa im je sve lijepo razložio o Vojsci Srca Isusova. Svi prisutni jednoglasno pristadoše, da hoće biti u tom društvu. Bilo ih je 42, koji su se narednih upisali. Tim se je dakle osnovala naša „Vojska“. Bilo je to dne 7. srpnja godine 1907. (Svršit će se.)

Što ima novih u hrvatskom svetištu Srca Isusova?

Ima opet novih ureza u hrvatskom svetištu Srca Isusova, i to tako divnih, te je sav Zagreb listom pohrlio, da se nagleda i naužije.

Došao cvjetni svibari, a s njim mila svibanjska pobožnost. Već prvi dan donio iznenagjenje. Mjesto slike Srca Isusova bio je na krasno urešenom glavnom oltaru kip svibanske Kraljice. No taj je kip bio premalen, samo privremen. Iza nekoliko dana došao nov, golem kip, visok 2 metra i 20 centimetara, upravo kako treba za tako visok i velik žrtvenik.

Drugo iznenagjenje bilo je još veće.

Prvih dana svibnja desio se je u Zagrebu mnogo poštovani otac Bernardin Skrivanić, provincialni č. o. kapucin na Rijeci. Pogledavši na glavni oltar, uskliknu: „Aha je taj oltar kao rijetko koji prikladan za električnu rasvjetu!“ — „A to će i biti za koji dan“ — bi mu odgovoreno.

I dočista, za koji dan, kada je narod bio sakupljen na svibanjsku pobožnost, najednom zasinu čitav vijenac električnih žarulja oko kipa svibanske Kraljice; druge žarulje oko križa na vrhu oltara; treće žarulje oko kipa Jaganica Bođlega. Nije ni pri tom ostalo. Pridošlo sve novih i novih žarulja: oko kipa sv. Ivana apostola i blažene Margarite Alakok, oko Presvetoga sakramenta i tako dalje. Na koncu bilo je svega namještenih oko šest stotina električnih žarulja. To je divota! To se ne da opisati, niti fotografirati, to valja gledati! Bez sumnje je to mnogo doprinijelo, te je za svibanjsku pobožnost svaki dan prostrana crkva bila upravo djepljom puna.

Razumije se, da je ova divna rasvjeta glavnog oltara bila i u mjesecu lipnju, te su oltar i slika Srca Isusova bili obasjani divnom svjetlošću onih stotina žarulja.

Bude li moguće, to će se bijele žarulje anno tamen izmijeniti sa žaruljama u raznim bojama duge nebeske, te će okružiti sliku Srca Isusova, dotično kip Majke Božje, poput sjajnih dragulja, što će opet uvelike povećati ljestvu i krasu već i onako prekrasnog žrtvenika, te mnoge duše primamiti k izvoru svakoga svjetla i svakoga žara, k Presvetomu Srcu Isusovu.

No uz ove radosne novosti ima u hrvatskom svetištu Sreća Isusova i manje radossa novosti naime nov, velik dug. Ta, novi je kip Majke Božje stajao 1900 kruna, a uvedenje i uređenje električne rasvjete oko 1500 kruna, dakle svega oko 3.400 kruna. Revni štovatelji i štovateljice Sreća Isusova i Majke Božje darovali su već nekoliko stotina kruna, ali najveći dio duga još je ostao. Dakle, braće, sestre, pomozite! (Darove „za hrvatsko svetište Sreća Isusova u Zagrebu“ najzahvalnije prima i svrsi dostavlja „Uredništvo Glasnika Sreća Isusova“, Zagreb, Palmotićeva ulica 33.)

Ne odbijaj tvrdokorno spasonosne opomene.

Imao sam u Zagrebu prijatelja Niku. Zanatom bio je krojač. Već od mladosti svoje nije pano valjao; a otkad obudio, kao da je sam glavo — Bog da prosti — nšao u njega. Nitko već nije mogao njegove zle čine ni gledati ni služati.

Ja mu bio jedan od najbližih prijatelja, pa ga stanem moliti i zaklinjati, da se oženi, kako će biti kraj razuzdanosti života njegovu. I psovao je i prokliman, da ti se koža ježi. Nagjem mu i drugaricu iz poštene kuće, koja bi se htjela žrtvovati za njega, samo da ga na pravi put privede. Druge ni čuj i o njemu.

I oženio se po drugi put. Žena, da ne može biti bolja, a tako i tasi i punica. Svaki bi mjesec dovezli im po kola drva, po vreću brašna i drugoga smoka. Ništa nije moralo krovovati do malo govedine za juhu. Ali moj Niku ostao onaj stari Niko. Pije, psuje, kune i proklinje, da je strahota. Ja ga koji put nekako nagovorim, da ide s menom u crkvu; ali

jedva se ja prekrstim, poklepnem i obazrem: koga netma, već moga Nike? Izniknu, utečet! Poslije mise i blagoslova zavirim u krčmu, a moj ti se Niko raskokodakao, kao da je cijelo selo njegovo. Uzalud moje molbe, uzalud karanje i nagovaranje: krsti vuka, vuk u goru.

Jednog dana ja ču mu onako prijateljski: „Čuješ, Niko! Ti si se sada oženio i okućio, da ti srce ništa već ne želi. Jedno ti samo manjka, a to je: da se odučiš već jednom te bogumirske psovke i kletve, pa da i u kući izviesiš kakav kršćanski znak, da ne mislim, kad ti dogjem, da sam došao k židovu.“

A moj mi Niko odreže: „Pusti ti mene već jedamput na miru. Prodigui ti drugome, koji će te slušati; ja ne ču. Šta će mi svete slike? Od slike se ne živi.“

Vidim ja, da je u grijehu već sasvim okorio, pa ga puštim to više, što je napokon već zamrzlo na me, što ga opominjem, da se popravi.

Nije bilo dugo, kad najednom poče nekako u stranu govoriti. Promjerio nesretnik pameću. Jednog dana izrezao na komadiće svih 12 prsluka, što ih malo prije sašlo. Sirota žena dade ga u ludnicu, da ne počini u ludilu kakvo veće zlo. Tu unutri već za četiri mjeseca onako lud i okorio, kako je i živio.

Bog je spor, ali dostižan. Oslobodilo nas Presveto Srce Isusovo ovakova svršetka! Zato: Ne odbijaj tvrdokorno spasonosne opomene. (S.)

* * *

Kad u ured — pametan; Kad u crkvu — lud.

Nijesmo ga još poznavali, pa nam ga kao lukačastu orišali. Službe radi budi premješten u Zagreb. Uzesmo se s njime razgovarati, promatrati ga izbliza i izdaleka; ali ne mogosmo se ipak uvjeriti, da je doista lud.

Zašto lud? Jer ide u crkvu, jer se tu kršćanina katolika doslojno ponaša. Da priprosto čeljadi, stara baka, mirno dijete ruke sklapa i Bogu diže, tomu je svijet još vičan, ali da gospodin u rukavicama ruke sklapa, to mu je ludoš. U uredu je taj gospodin radin kao mrav, savjestan, trijezan, oprezan: on je pametan. Ali kad koji vjerski čin obavlja, on je i opet

„lud“... Ako svoje račune i spise dva tri puta na godinu pod kontrolu stavlja, pametan je; ako s Bogom u sakramantu pokore računa — lud je. Ako točno jutrem osvanjiva u uredu dnevice, pa i u nedjelju, pametan je; ali ako prije toga sluša, osobito nedjeljom, koju sv. misu, lud je. Kad bi svoj novac s prijateljima protepao, bio bi pametan; ali jer svoj novac razborito podijeli u ovu ili onu dobru svrhu: nešto kući, nešto mlagajima u obitelji, nešto na dobre knjige — zato lud. Kad bi u nedjelju popodne potratio vrijeme ne samo u ludo, već griješno, bio bi pametan; ali jer svečano odjeven ide na večernjicu, sluša kršćanski nauk, zato je lud. Ako sa svojim spisima sjedne uz put u kavansu s kojim prijateljem, pametan je; ako s istim spisima posjeti najdostojnijega prijatelja i na klesalu, odloživ svoje spise, u molitvi preporuči Bogu sebe i svoj rad, onda je i opet lud.

Tako sudi svijet toga čovjeka, a kako Bog? Vidjet će se onda, kad bude mnogi morao reći sam sebi: O luda mene!

(S. Kl.)

***

Zahvalnice

Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, može ih ne možemo nikako uročiti. — *Oređen.*

Neprilike u službi.

Piše jedan učitelj iz Istre: Radi političkog prekršaja prijectio mi gubitak službe. To bi značilo materijalnu propast za mene i moju obitelj. Ko da mi je moć visio nad glavom. Moderni čovjek bio bi se u tom zdvojnom času mašlo samokresa — mi ja sam kao kršćanin bojni uzdah višuo k Srcu Boga-čovjeka. I ono je postalo Angjela, koji je uklonio moć od glave moje i spasio mene i moje od propasti. Presveto Srce, beskrajna ti hvala!

S l a v o n i j a. Služio sam kod jedne vojničke oblasti s jednim drugom. Taj me je počeo iza legia klevetati, a i javno vrijeđati, dok me nije na poslijetu tako potvorio, te sam mogao i službu izgubiti. Vidjevši se u tolikoj pogibiji, nijesam ipak svojemu neprijatelju želio nikakve osvetu, nego sam sa suprugom počeo devetnicu na čest Srcu Isusovu uz razne zavjeti. I nijesam se prevario u nadi. Za kratko vrijeme stvar se svrši posve meni u prilog; pače i neprijatelja

bih riješen, jer su me prenijestili k dragoj oblasti, gdje imam usto i pano lakšu službu. Nikada ne će zaboraviti na toliku milost Presvetoga Srca, a svoju nejaku dječicu uvijek opominjem i upućujem, neka se u svakoj bijedi i nevoљi uteku Presvetomu Srcu Isusovu.

Piše nam jedan podčasnik naše bojne mornarice iz Pulijske (Istra): Upadoh u veliku nepričku, tako da je budućnost moja i moje obitelji u takovu položaju bila, kao i život mornara u strašnoj oliji na pačini morskoj, kada mu lagaj počne tonuti. Bio sam tomu podosta i sam kriv radi nepomišljenoga čina, a k tomu sam imao nekoga neprijatelja — dragi Bog mi oprostio! — koji je bio iskopao duboku jamu pred mojoj budućnosti. U tom očajnom položaju utekoh se Presvetomu Srcu Isusova i drugimi zaštitnicima nebeskun s raznim zavjetima, a osobito da će devet mjeseci izasepe svaki mjesec barem s jednim još člunom svoje ohtilje primiti svete sakramente, a svake godine, dok budem živ, pričestiti se na blagdan Srcu Isusova, poslati 50 kruna za hrvatsko svetište Srcu Isusova u Zagrebu, javno se zahvaliti i tako dalje. I gde, većiza dva dana strašne oluje osvana mi prvi tračak nade, a malo zatim primih radosnu vijest, da je sve riješeno, kao da nije bilo nikada ništa. Stoga zahvalna srca i suznih očiju kličem: Neizmjerna budi hvala Presvetomu Srcu Isusovu, izvorni svake milosti!

U norčanoj neprilici.

Iz Zagreba javlja se jedan mesar ovom lijepom zahvalnicom: Svidjelo se Providnosti Božjoj, da me pobodi teškom kušnjom. Ni kriv ni dižkan zapao sam u skrajnju bijedu, nevolju i stisku. Bilo mi je da zdvojim. Od žalosti ne mogoh ni jesti ni spavati, te sam tjelesno i duševno posve smaklasao. Neprestano mučila me je užasna misao: Još malo, i propast ćete, ti, tvoja žena i mnogohrušna tvoja neopskrbljena nevinia dječica! — Kad najednom očutim u srcu svojem utješljiv glas, što mi svjetuje, neka se utečem u zaštitu Presvetoga Srcu Isusova i blažeze Djevice Marije. Ja posluhnem, te zavjetjem javnu zahvalu, budem li uslišen, i počnem se pouzdano moliti. Ne bi dugo, a sve se sretno preokrenulo. Minula bijeda i nevolja, povrati mi se mir duševni i snaga tjelesna, te se sada nalazim u dosta povoljnijem položaju. Zar nije tu očita

pomoć Božja? Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu i blaženoj Djevici Mariji!

Z a g r e b. Kao blagajnik pregledam jednoga dana o podne blagajnu, te pronađem manjak od dvjesto kruna. Srsi me progut. Navečer, prije no će se zaključiti blagajna, valjat će mi pred kontrolom prebrojiti novce, a ne budem li došao našao onih dvjesto kruna, morat ću ih nadoknaditi iz svojega džepa. U tom strahu ponosim se Presvetomu Srcu, te zavjetujem javnu zahvalu. Tražeći poslije podne novce, našjem na jedan omot zlata, u kojem po običaju ima biti 50 komada po 20 kruna, dakle 1.000 kruna. Prebrojim — i našjem 60 komada. Odlahnulo mi je. Sva sreća, što nijesam nikomu izdao taj omot pod 1.000 kruna. Hvala Presvetomu Srcu Isusovu!

Šveđa po malo

— GJUROJEVAC (hrvatska Podravina). „Vojska Srca Isusova“, o čijim osnutku pripovijeda gornji članak, neganjim je krasno mapredovala, te broji do 420 članova. Sagradili su i veliku kapelu na čast Srca Isusova, koja će se u nedjelju dne 25. lipnja uz veliku svečanost blagosloviti. No u tom drugom zgodom opširnije.

— SPLJET. Društvo „Kćeri Marijinih“ (stuškinjë) dobro uspijeva. Već ih imade 120. — Male se djevojčice organizuju u Apostolsku molitvu. Tih djevojčica imade preko 200.

— „KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA“ za godinu 1912. opet će uz svaki mjesec donijeti slike i povijest po jednoga hrvatskoga svetišta ili vjerskog spomenika, i to ovim redom: 1. Crkva Srca Isusova u Gjakovu — Slavonija. 2. Lurdska spilja u Prikovcima — Slavonija. 3. Kapela Srca Isusova u Velim Dragama — Hrvatska. 4. Majka Božja Volavská u Hrvatskoj. 5. Gospa Čarskoga polja na dalmatinskom otoku Korčuli. 6. Crkvica Srca Isusova u Podgori kod Makarske — Dalmacija. 7. Majka Božja od Utjehe („Trošmarija“) u Otoču na Dobri — Hrvatska. 8. Sveta Gora pri Gorici u Austriji. 9. Majka Božja Jernuzaelska na Trškom vrhu u Kragujevcu — Hrvatska. 10. Gospa od Ružarja u Makarskoj — Dalmacija. 11. Gospa od Zdravila u Veloj Laci na dalmatinskom otoku Korčuli. 12. Gospa od sv. Vida u Blatu na dalmatinskom otoku Korčuli.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Zbor »Kćeri Srca Isusova».

I. Osnutak i uskrsnuće.

Mnogi naši dobri starci i starice pamte blagopokojnoga oca Ayala Družbe Isusove, koji je nazad kojih 40, 50 godina skoro po svim hrvatskim krajevima s najlepšim uspjehom držao puške misije, te ovom prigodom svagdje širio i pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu. Tako je negdu ostalim u mnogim župama uveo i djevojačko društvo „Kćeri Srca Isusova“. Možda se još gdjegod nađazi knjižica: „Pravila za zbor kćerij Presv. Srca Isusova“, što ju je otac Ayala dao tiskati u Rimu godine 1865.

Ovaj „zbor kćeri Srca Isusova“ bio je slično organizovan kao „Marijine kongregacije“. Članice su svaki mjesec imale svoj sastanak u crkvi ili u kojoj kapeli i zajedničku svetu pričesu. U zbor primale se se na vrlo svećan način, pošto su se posvetile Presvetom Srcu.

Kao primjer, kako ovaj zbor svoje članice puti na krepstani život, neka nam služi njegovo 9. pravilo: „Kćeri Presvetoga Srca imaju biti uzorom i ogledalom cijeloj župi. Zato će 1. ujutro i navečer točno obavljati svoje molitve; 2. prisustovati će svetoj misi, po mogućnosti i u djelatne dane; 3. izmoliti će svaki dan Gospinu krunicu, bilo same za se, bilo s dražinom; a ne mogu li to s koje zapreke, izmoliti će barem 6 očesaša, zdravomarija i slavaocu; 4. navečer, prije no će poći na počinak, ispitivat će nekoliko časova svoju sa-

vjest, te će svršiti s djelom skrušenja; 5. naučit će se, da više puta preko dana izgovore po koju strjelovitu molitvicu."

Sveti Otač papa Pijo IX. obogatio je ovo hrvatsko društvo raznim oprostima i povlašćicama, a poput goruščnog zrnca narasio je na veliko stablo, tako te se je zbor razgranio ne samo po našim zemljama, nego i po Italiji. Tamo imade suda ovo društvo tri stepena članica: A. „Služavke Presvetoga Srca“, to jest kandidatkinje ovoga zbora. Ove se primaju posebnim obredom, te nose medaljicu Srca Isusova na zelenoj vrpci, dok ne budu: B. prave „kćeri Presvetoga Srca“, koje se svećano pred oltarom njemu posvećuju, a kao znak ove posveće nose medaljicu na crvenoj vrpci. Neke izabrane duše među njima idu još dalje, te postanu: C. „zaručnice Presvetoga Srca“, to jest izabera Božanskoga Spasitelja za zaručnika svoga, komu će služiti kroz cijeli svoj život. U Modeni izlazi posebno glasilo za ovo društvo, te imaju i svoj veliki i mali priručnik.

No dok ovaj zbor „kćeri Srca Isusova“ u Italiji još danas bujno cvate, u našim je krajevima maline iščeznu. Zamjeniše ga donekle slična društva: „društva djevojaka za naknadnu svetu pričest“.

Kad eto ti, došlo je vrijeme, da se ovo društvo kod nas opet uskriši: najprije u Splitu, dne 5. veljače ove godine (vidi naš Glasnik broj 5. str. 97.), a onda u Dubrovniku. Ta je revni biskup dr. Josip Marčelić kanoniku Don Ivi Ferrantiu povjerio zadaću, da ovo društvo najprije podigne u samom biskupskom gradu.

Već tajnske godine počela je priprava. Prve nedjelje mjeseca srpnja intalo se je društvo prvi put sastalo. U kratko vrijeme bilo ih je preko sto djevojaka. Na Blagovijest ove godine primilo ih se je 52 u same „kćeri Srca Isusova“, dok su druge ostale kandidatkinje, čeznući za danom, kad će i njih zapasti ista sreća.

Sada se radi o tom, da se društvo još bolje organizuje, po uzoru Marijine kongregacije, i da se onda razgrani po cijeloj biskupiji. Dubrovačko društvo imalo bi biti središtem i maticom svim ostalim istoimenim društvima u biskupiji.

Ne sumnijamo, da će sveti Otač papa ovomu društvu, kad se bude ustalilo, podijeliti obilnih milosti i oprosta, to više, što je već pokojni papa Leon XIII. izrazio živu želju, da se posvuda među mladeži podignu društva na čest Pre-

svetomu Srcu Isusovu (Sravni naš Glasnik 1902. str. 138.)
Pr. Ks. H.

2. Kćeri Srca Isusova u Dubrovniku.

A sada da čujemo, što nam jedna članica novo osnovanog zbora „kćeri Srca Isusova” u Dubrovniku priopovijeda o njegovu svečanom otvorenju.

Svečanost skromna, ali ganđljiva, kojoj je Dubrovnik dne 25. ožujka bio svjedokom, ostat će neizbrisiva u srcima našim. Kako i ne bi, kada smo punih osam mjeseci čeznule za tih sretnim danom.

Naše mlado društvo „kćeri Srca Isusova” sastajalo se za vrijeme kušnje svaki mjesec pod ravnateljem prečasnog kanonika Don Ive Ferrantia, pa nas i presvjetlji g. biskup jednom počastio, predsjedajući sastanku i držeći nam krasan govor.

Napokon je prošla duga kušnja. Kako je prečista Djevica Marija naša osobita zaštitnica, to će nas ona sama, na svoj blagdan Navještenja, prikazati Presvetomu Srcu svojega Božanskoga Sina, a mi ćemo na najsvećaniji način kazati našem idealu: „Isuse, tvoje smo, tvoje hoćemo da do smrti budemo!” Što se više približavao taj dan, naše je veselje, naš zanos bio sve to veći.

Svamuo napokon i taj dan. Ranim jutrom zvona stolne crkve veselo i svečano pozivaju bogoljubni puč, da se okupi oko oltara Presvetoga Srca. I mi pohtljimo onamo. Pohtliće s nama i roditelji naši, da i oni budu dionici našega svetoga veselja. Netom smo stupile pred oltar Srca Isusova, a sveta čuvstva obuzeće naša srca, te nam se je činilo, ko da nam dragi Spasitelj iz svoje slike progovara: „Dognite k meni... ja vas čekam, da se pošvete mojemu Srcu... Ja vas ljubim neizmjerno... Ja sam izvor sreće i života... Tko mene ljubi, taj ne će propasti na vijeće.”

Oltar Srca Isusova krasno je bio nakićen, vas u svježem cvijeću; sa strane dizali se stupovi od zelenila i cvijeća, a mnogobrojne voštancice, cvijećem nakićene, plamsale na žrtveniku.

U 7 sati naš revni biskup, pravi apostol Presvetoga Srca, poče svetu misu, a milozvučni poj djevojačkih grla razlijegan se hramom Botišem. Pjevale smo pjesme na čest prečistoj Djevici i Presvetomu Srcu Isusovu, a osobito onu

ganatljiva: „Za tobom mi vene duša“. To nijesu pjevale naše usnice, to je pjevalo naše srce, to je bio pravi izliv mlađačkih duša. Da, čeznule smo za našim idealom; čeznule smo, da njega posjedujemo, te s njim vazda budemo sjednjene. I preko sto nas, što kandidatkinja, što novakinja, primilo je svetu pričest iz biskupovih ruku.

Iza svete mise presvjetlj g. biskup upravi — prema obredniku — nekoliko upita kandidatkinjama, a zatim sve, 52 na broju, poklepnusno pred oltar Presvetoga Srca, da se njemu posvetimo. Nasta grobna tišina. Jedna od nas ispred sviju izgovori posvetu Srcu Isusovu. Oh, bio je to svečan, nezaboravan čas. Srce nam je okušalo rajske slasti, na očima nam se pomolila suza radosnica, a iz grudija izvinuo nam se uzdah, koji se je razlijegao cijelom crkvom: „Slatko Sre Isusovo, daj da te ljubim sve to više!“

Presvjetlj g. biskup blagosloví medaljice Srca Isusova, te nam ih objesti o vrat. Zatim nam progovori riječi tako žarkih, kako to može samo onaj, koji Isusa ljubi i koji želi, da bi ga ljubio cijeli svijet. Kada nam je presvjetlj g. biskup na koncu podijelio blagoslov, onda iz naših grla zaori crkvom pjesma posvetnika: „Do nebesa“, a kandidatkinje položile na oltar Presvetoga Srca jedno veliko srce od umjetnog cvijeća s vrpcom, na kojoj bijaše natpis: „Tvoje smo, tvoje hoćemo da budemo!“

Ovako je svršila ova ganatljiva svečanost. Ali nije svršila poput svjetskih svečanosti, koje ti ostavljaju prazninu u srcu, a grizodušje u saviesti, nego ona svečanost, ona naša posveta traje u svačijem srcu, i trajat će u svojim plodovima i milostima.

I doista smo već osnovale dvije sekcije, jednu euharištičku, a drugu za dobru štampu.

A ti, Ljubavi srdaca naših, predragi Isuse naš, blagosloví oву malu četu štovateljica tvojih, blagosloví mladi zbor kćeri tvojega Presvetoga Srca! Tvoje smo, tvoje čemo do smrti biti; pod tvojom čemo zastavom do zadnjega trenutka našega života svim silama raditi za tvoju slavu i za spas neumrlih duša!

DOPISAK UREĐNISTVA. S veseljem pozdravljamo novo društvo „Kćeri Sre Isusova“. Kao svako novo društvo imat će ono proći kroz razne kućanje i protivštine, dok se dobro uredi i ustavi. No ustrajte, kćeri Sre Isusova! Uzdajte se u pomoć i blagoslov Presvetoga Srca!

Izdaj mjesetnici, cijena 48 lipira, poštum 1-10
čitavška po 80 lipira, 10-50 po 70 lipira, 50 i
više po 60 lipira. Za uvoznoštvo 1 k. 50 lipira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 33.

Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb,
Gajeva ulica 7.

Broj 8.

Kolevoz 1911.

Godina 20.

Nakana molitava i dobrih djela za Kolovož.

(Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Mir među kršćanskim narodima.

„Izvorili su: „Mir, mir! A ne bilaće mira.“ Tako Duh Sveti na raznim mjestima svetoga Pisma (Jer 6, 14; 8, 11; Ezejk 13, 10) ističe himbenost onih, koji poruglijivim načinom uništaju i uspavaju puk Božji ispravnim obecanjima, te sami megutim smjeraju na nasilno poremećivanje javnog reda i mira. Za čudo je, kako i u naše vrijeme najveći neprijatelji pravoga mira i poretku najviše zagovaraju neki tobožnji sveopći mir, koji bi se imao stenjenjiti na njihova načelu: „Sloboda, jednakost, bratstvo!“ Ko danas više učka narod proti narodu nego slobodna zidarija? Ko više sije mržnju između pojedinih staleža nego socijalna demokracija? Ko je veći protivnik vojništva i rata i ko većma nastoji oko razoružavanja svih država, nego to čine anarchisti ili prevratnici? U isti mirosljubivirog trubu danas svi slobodni misionari. Dok im je mir s ljudima drugih, osobito vjerskih načela deveta briga, pod novim čimerom čovječnosti i pod krikom mirosljubivosti radje iz petnih žila, kako bi onemogućili ne samo svaki zakoniti i pravedni rat nego i svaku smrtnu kaznu, ma koliko se i najveći zločinci ogrijesili o život mirnih građana i o sveopćem dobro države. Zadnjih go-

dina nastala su posebna mirotvorna ili „pacifistična društva“, koja slijepo izvršuju zapovijedi socijalnih demokrata i slobodnih zidara. Ta društva izdavaju u svrhu svoju „pacifistične ljetopise“ i slične knjige o nekom sveopćem svjetskom miru, kako nas pobliže izvješćuje Šinački bogoslovni časopis u svom prvoem svesku od ove godine (str. 84—90).

Nu kakav je onaj mir, što ga ti ljudi toliko zagovaraju? Kad bi oni iskreni bili, morali bi napisati na čelu svojih knjiga: „Mir i sloboda svakom i najgorjem zločincu! Rat na život i smrt svakom našem protivniku!“ To jasno dokazujemo iz ljetopisa njihova od g. 1909., gdje pisac izriče zadovoljstvo sa dosadanjem uspjehom oko mira, i kao takav uspjeh bilježi (i.ä. listopada), kako je „ovršenje smrte osude Fererove po vojničkom судu u Barceloni prouzročilo istodobni prosvjed i bunu gnjeva u svim zemljama“. A to je onaj Ferer, koji je anarhistične učenike svoje pripravljao za atentate na kralja Španjolskoga, ter ih nagovarao, da se u prevratničke svrhe posluže otrovnim boježima i zatornim bombama. Isti tobožnji mirotvorci prikazuju odmetnika od vjere Ojordana Bruno kao mučenika. Dalje osuđuju zdravo domoljublje, pače i različite narodne nošnje i međgađane znakove na granici raznih država, kao da sve ovo smeta općenitom svjetskom miru.

Nu najveća himbenost odavaju ti lažni apostoli mira, gdje svaki rat prikazuju kao prekršaj pete zapovijedi Božje i kao nedopušteno mnogostruko umorstvo, što je po njima tobože k nebu vapijaci grješ. Tako govore oni isti, koji su ubojicu iz potaje kovali u zvijezde.

Riječ Božja i Crkva katolička dobro razlikuju između nepravednog umorstva i pravednog, po zakonitoj vlasti dopuštenog ubejstva zločinca u slučaju nužne samoobbrane ili obrane drugih nevinih ili same države; pa tako isto razlikuju između nepravednog i pravednog rata. Po nauci Božjoj grđno griješe proti Bogu i proti narodima začetnici nepravednoga rata, kao i svi oni, koji na žalost u našo vrijeme buškaju narod na narod i stalež na stalež. Ali po istoi nauci Božjoj kraljevi i drugi svjetovni poglavari nose Crkvom posvećeni mač, da zaštite dobre podanike svoje i da obrane zemlju svoju, ako ustreba, i pravednim ratom, gdje blaža sredstva ne opametiše nepravednog napadača.

Kraj svega toga Bog je u prvom redu Bog mira. Pa i Crkva Kristova vazda je bila glasnica mira, po gotovo među

kršćanskim narodima. Svi su ljudi, osobito svi kršteni vjernici, djeca jednog istog Oca nebeskoga. Svima je došao Spasitelj kao knez mira. Kao prvi plod dolaska njegova angeli su navijestili blagu vijest: „Slava Bogu na visini, i na zemlji mir ljudima dobre volje!“ Kraljevstvo Kristovo ili Crkva njegova kraljestvo je mira Božjega. O miroljubivosti pravili građana toga kraljevstva prorekao je prorok Isaija (2, 4): „Raskovat će mačeve svoje na ralnike i kopila svoja na srpove; ne će dizati mača narod na narod, niti će se više učiti boju.“ To je dakako idealno stanje, koje bi odmah nastalo, kad bi se svi narodi i pojedinci točno držali kršćanskih načela.

Koliko je do nas stalo, moramo biti spremni živjeti sa svakim u miru. I sami kršćanski narodi, držeći se kršćanskih načela, zagovarali su mir Božji i voljeli su se u svojim razmircama uteći zajedničkom oču i posredniku mira, rimskom papi, nego li se prihvatići oružja. I u naše vrijeme papa je više puta sretnim posredovanjem svojim očuvao mir među kršćanskim narodima. Crkva je rat vazda smatraла kao veliki bić i zato se od vajkada moli: „Od kuge, glada i rata osloboди nas Gospodine!“ I mi ćemo svojski raditi oko mira, ako molitvom i primjerom svojim nastojimo raširiti načela kršćanske vjere i pravde, i ako se čuvamo onih vukova u ovčjoj koži, koji huškalu narod na narod i stalež na stalež te onda traže beskažnjenu sigurnost svakom prevratniku u zagovaranju lažnog sveopćeg mira.

(I. P. B.)

Vojska Srca Isusova u Čjurđevcu

(Svetstak.)

Prijenos kipa.

Megijatim naš revni g. kapelan dočuo, da smo kip Srca Isusova prenijeli u Andrijanu kuću. Kad eter ti jedne nedjelje poslije večernice reče on javno u crkvi: „Ne tako, dragi moji, da bude kip uvijek u istoj kući. Nego znaće Ža? Neka kip bude putnik iz kuće jednoga člana u kuću drugoga, kako je sam Gospodin Isus bio putnik, tražeći izgubljene ovce.“

Da ste sad vidjeli radost naše Vojske! S oduševljenjem smo pristali na ovu prekrasnu zamisao. Odlučismo, da ćemo

kip svake subote prenijeti u kuću drugoga kojega člana, kako nas već tko zamoli i kuda se bude dalo.

Pa da vidite, kakova je to svečanost, kad prenosimo kip! Prvi put, kad smo ga iz staroga grada prenijeli u Andrijušku kuću, nosio ga jedan mladić, a pratila ga samo dva s gorućim svijećama. Nosili kip kao kriomice, ugnuli se svim glavnim ulicama, samo da ne bi izazivali protivnike i podrugi vače.

Kako je to danas sve drugačije! Danas se Vojska više nikoga ne boji. Svake subote ili barem svake druge subote, prenosimo kip javno i svečano.

Ganutljiv vam je to prizor, kada se kip una odnijeti iz kuće, gdje je dosada boravio. Ta, pobožni ukućani ispraznili su bili najljepšu sobu, te ju što bolje priredili, ko da će samoga dragoga Isusa primiti na stan. Oltar, nakit, vječna luč — sve ko u kakvoj kapelici. Tu su štovatelji Srca Isusova držali lijepo sastanke, tu se je toliko molilo, tu se je orila pobožna pjesma — oh, kako su bili sretni i zadovoljni! A sada, da vidite njihovu žalost, što će svemu toma biti kraj! Osobito žene — ko žene — plaču, ruke šire prema kipu, te pitaju: „Zar ćeš nas, Isuse, doista ostaviti?“ A djeca? — Jedna mala plačući reče materi: „Mamice, zašto će nas ostaviti dragi Isus? Zašto ga puštaš, da ide? Oh, sada nam neće biti lijepo! Ah, hoće li opet doći? Mamice, daj gledaj, da nam skoro opet dogje!“

Megjutim su se u kući pred oltarom sakupili članovi Vojske. Ja kao vojskovogja poklekнем i pomolim se tiho, onda ustanem, nakitim mladića, koji će nositi kip, trobojnom vrpcom, u kojoj je uvezan natpis: „Vojska Srca Isusova“, a na njoj je kokardica Srca Isusova. Još druga četiri mladića, koji će pratiti kip, dobiju takove vrpce i goruće svijede. Nakonuši i sebi kokardicu Srca Isusova na prsa, progovorim na rastanku nekoliko riječi, a osobito privežem ukućanima na dušu riječi, što stoje na štitu Srca Isusova:

Seće moje koji štaju,
Niti kum niši psaju.

Nato poklekнем pred kipom, te u podnjoj molitvi, za to sastavljenoj, sve prisutne preporučim Presvetomu Srcu. Iza drugih molitava i pjesama svršimo sa „Tebe, Boga, hvalimo.“ Onda se naklonim pred kipom Srca Isusova, uzmem ga s oltara, a cijela obitelj iz one kuće redom pristupa, da

poljubi Presveto Srce. Napokon predajem kip mlađiću, koji će ga nositi, te nazavavši ukućanima zadnji „s Bogom!“ zapjevam pjesmu: „Slatko Srce Isusovo, molba naših slušaj glas“, i svi odmah prjivate. I tako krenemo.

To vam je sada prava, lijepa procesija, sve samo muške glave: naprvo nosi se križ, za njim idu dječaci, onda mlađići, zatim se nosi društvena zastava i sam kip, a za kipom idem ja i ostala Vojska. Većinom nosimo gorače svijeće u ruci; a i prozori po kućama, kuda prolazimo, većinom su

Gjurjevac, Vojska Sreća Isusova prenosi kip.

rasvijetljeni. Pomiclite si to na večer, kad je već mracno!
To vam je divan prizor!

Putem pjevamo i molimo. Ovo pjevanje — za večernjeg sutona. — diže ti dušu visoko — visoko, kao da ostavlja zemlju, kao da zaboravlja na sve zemaljsko, i svi se čutimo sredinjeni u Isusovu Presvetorni Srcu.

Najzad pjevamo „zlatnu krunicu“.

Došavši do kuće, gdje će ostati kip, a tij je već sve pripravljeno. Pred kućom slavoluk, a u najvećoj sobi ljepe nakićen oltar, na kojem su već upaljene svijeće. Ja postavim kip na oltar, te sa svim prisutnima izmolim posvetu Srcu

Isusovu. Onda slijede druge molitve i pjesme, baško prema dobi crkvene godine: druge u dočašću, druge u božićno doba, u korizmi, o Uskrsu i tako dalje. Svaki put nešto i tumačim ili čitam, osobito iz Glasnika Srca Isusova. To sve obično traje po čitav sat, pa i dalje. — — —

Sadašnje stanje Vojske.

Sve je to naš Ivan tako lijepo i oduševljeno prijavio, da ga nije nitko prekinuo. Svećenik i gaci, sjedeci na

Gjurgevac. Vojska Srca Isusova prenosi kip.

klipi, slušali ko bez duše. Nakupilo se oko njih mnogo ljudi, ali svi su napeto slušali, te se samo koji put iz njihovih rečeva čulo, gdje na po glasa odobravaju: „Jest, tako je!“

Kada je Ivan napokon prestao govoriti, nastane jedan čas svećana tisira, dok je večernji povjetarač šuštao u nišcu krošnjatoga stabla,

Napokon upitat će jedan gjac: „A koliko vas sada ima u Vojsći?“

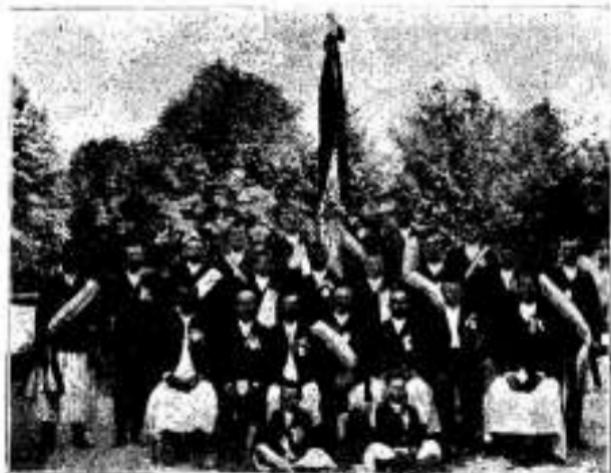
„Ima nas 361 član. Većinom su to mladići, no ima i mladih oženjenih ljudi, pa i po koji odrasli, pače i jedan kapelan u mиру sve se s početka priključio našemu društvu.“

„A koliko puta imate svoje sastanke u toj kući?“

„Dva ili tri puta u tjednu; po ljetu dva puta, a po zimi tri puta.“

„Sve je to lijepo,“ primijeti svećenik; „no zar vi ništa ne sudjelujete kod crkvenih svečanosti?“

„O, velečasni, to se zna! Ta, prva je crkvena pobožnost, onda kućna. Svake mlade nedjelje na priliku, pa i svake prve nedjelje u mjesecu po šest članova Vojske daje pučast presvetomu sakramantu, stojeci za svećane službe Božje

Ojurgjevac, odbor Vojske Srca Isu-ova.

pred oltarom s trobojnom vrpcom preko ramena i sa svijećnjakom u ruci. Na Blagovijest, kada je kod nas klanjanje, po cijeli dan držimo počasnu stražu, svaka dva sata po drugih šest članova. Tako i na Veliki petak. A na uskrsnu procesiju, na Tijelovo i na Srce Isusovo ide nas kojih trideset uz Presvetu. Za sve se to brine odbor, kojemu se svaki član ima pokoravati.“

„Dakle vi imadete i odbor?“ nabaci jedan gjak.

„Jest, imamo odbor od 12 lica, koji upravlja društвom i njegovim imetkom. A osim toga imademo u svakoj ulici po

jednoga ravnatelja, koji ima popis svih članova, što stanuju u njegovoј ulici. Kada predsjednik štogod želi poručiti društvu, onda on samo treba, da svakom ravnatelju pošalje kratak dopis, a taj opet svim članovima u svojoj ulici poručuje dalje. Imamo i društveni sud od četiri lica. On ima suditi svakomu članu, koji bi se ogriješio o kakovu točku naših pravila, pa ga opominje, a do potrebe i izbriše iz društva."

„Pa otkuda vam društveni imetak?"

„Iz članarine, darova, pa i od sprovođa, kad nis po-gode, da ga pratimo. Svoje članove dakako, pa i njihove žene pratimo besplatno, to nam je časna društvena dužnost. Članarina nije velika: svaki, koji stupa u društvo, plaća jedan put za uvihek 2 krune; tko hoće biti potporan član, plaća 10 kruna. Ta, bez novca nema društva. Tako smo si mogli kupiti kip Srca Isusova, lijepе zastave, trobojne vrpcе, raz-glednice društva, dajemo služiti svete mise, držimo razne pobožne časopise i tako dalje."

Protivnici.

„A vaši protivnici," oglaši se opet jedan gjak; „jesu li već svi umaknuli? Ta, sada ste na konju, sada se valida nitko više ne usudi prigovarati vašemu lijepomu društву?"

„Oh, varate se!" uzdalne Ivan. „Ta, zar vi ne znate, da u našoj Podravini ima mnogo protivnika Svetе Crkve, mnogo ljudih neprijatelja Kristovih, da se tu šire opake novine...? Svima je ovima naše društvo trn u oku."

„Ta, čujte samo, velečasni," veselo će jedan od prisutnih članova; „evo, donio sam neke prijave novine; slušajte, kako one o našem društvu pišu."

I stane čitati: „Prorok u konacima, zalugivanje naroda. Već dugo vremena održaju se na našim konacima misije, što ne bi čovjek ni mislio, da se to može dogoditi u našem vijeku, među naprednim Podravcima. Dolazi neki zanešenjak, seoski mladić Kundacić iz Gjurgjevca, pa se tamo nastani u jednoj kući, iz koje se sve napolje iznosi, pa se tu naredi oltar. Tu se čitaju razne molitve i litanije, dok Kundacić drži i razne propovijedi, kod kojih ga sluša manogobrojan narod, te u njem gleda nekog proroka. To je ujedno i izrabljivanje naroda, koji po više dana uz to svetkuje, i mi

se tomu čudimo, da još do toga nije došla svjetovna ni duhovna oblast, da to zahrgavanje naroda zabrani."

Kad je to sve onaj član vojske pročitao, mislio bi čovjek, da će svi prisutni planuti gnjevom na to bezobrazno piškaranje novina. Ali ne! oni su samo udarili u grohotan smijeh. Tako valja! Ta, „što mjesec haje, kad pseto na njeg haje“?

„Da znate, velečasni,“ progovori drugi član Vojske, koji je radi dugoga smijeha jedva mogao doći do riječi; „da znate, kakovi su sve ljudi kod nas ima! Dolaze koji put u naše sastanke i takovi, kojima nije do pobožnosti, nego samo žele, da vide, što se kod nas zbiva. Ta, nije Vojska kakovo tajno društvo, nego je svakomu slobodno doći. I tako vam neki dogiju, da vide, kakova je to „kuga, što mi širim među narod“, kako su to četiri „prijatelja seljaka“ svojim potpisom ustvrdili; kakova je to strančarska politika, što mi tjeramo; kakove su to propovijedi, kojima se tu narod zaglupljuje. Dakako da se oni snebjavaju od čuda, kad vide, da je to sve drugačije kod nas, nego što naši klevetnici pišu i govore. Tu nema politike, osim one Kristove: „Ljubite jedan drugoga, kako sam ja ljubio vas.“ Tu se ne širi kuga, nego pobožnost. Tu se ne drže propovijedi, nego sazno što nas naš vrijedni vojskovog bratski opominje, neka ne psajemo i ne prokljenimo. A takova propovijed morao bi svaki otac i svaka majka držati svojoj djeti i služinčadi. Zar ne, to je svakomu slobodno? Na posljeku ne znaju oni, što da reku, čemu li da prigovarašu, već hajde da se narugaju „popru u opancima“, kako našega Ivana zovu. No ima i goriji među njima. Tako jedan poznati naš „prijatelj“, videći gdje mi nosimo kip Srca Isusova, reče: „Što ču ja ići za trčkom (panjem)? Tih imam dosta na svom dvorištu.“ A jedan seljak reče Ivanu u brk ove bezbožne riječi: „Ja ne ljubim ni Srca Isusova ni Srca Marijina, nego samo svije srce.“ Velečasni, tako vam je to u našoj Podravini. Imat će pravih antikrista, zakletih neprijatelja svete Crkve, biskupa i sveđenika — pa kako da ne bi bili neprijatelji i Vojsci Srca Isusova? — No mi se njih ništa ne bojimo! Pače oni nas čine samo još složnijima i odlučnijima. Mi smo Vojska, mi smo vojnici Srca Isusova, i borimo se i boriti čemo se za njegovu čast! I već su se drugi ugledali u nas, te u Sesvetama Podravskim osnovali slijem Vojsku, a nadamo se, da će deskora i u drugim mjestima.“

„Tako valja!“ uskliknu velečasni radosno. „Vi ste pravi junaci Srca Isusova.“

„Pa hajde, Ivane.“ obrati se k vojskovogji jedan starij član, izvadivši iz ustiju dugu luku; „hajde, pripovijedaj ti velečasnom, kako smo ono lani prošli u susjednom selu, gdje su nas okrivili, da mi kvarimo mladež; — gdje je jednom članu Vojske jedan naš protivnik doviknuo: „Škapalarec! Apcug isusovci!“ — gdje su za tebe govorili, da ti svijet vodiš za nos, samo da si džepove natpraš nihovim novcima. Ded, pripovijedaj sve redom!“

Opet je nastao silan smijeh. Napokon će Ivan ozbiljno: „Evo, velečasni, takav vam je svijet. Progonio nas, klevetao nas, pa će i nadalje. No ništa za to. Zar nije časno za Srce Isusovo nešto i trjeti? Samo nas boli, kad i oni zamjeravaju našemu društvu, od kojih bi se čovjek tomu najmanje nadao, koji bi naše društvo najviše morali podupirati i preporučiti.“

„Jest, živa istina,“ upadne mu jedan član uzrujanim glasom, „kao na priliku onomadne, znaš li Ivane, kada si...“

„Suti, brate,“ prekine ga Ivan; „o tom najbolje, da ne govorimo. Bolje, da se molimo Srcu Isusovu, e bi se naša Vojska što prije uvela i u susjednim mjestima, gdje to mnogi jedva čekaju. — Uostalom, otkud došlo na nas progonstvo, mi znamo, čiji smo i u čiju slavo radimo, pa neka svijet govoriti što hoće.“

S Bogom!

Opazivši svećenik, da su se prisutni članovi Vojske nešto uznemirili, kad se je tako osjetljivo dirmulo u negodne uspomene, ustane, te reče:

„Dragi Ivane, i vi članovi Vojske, ne dajte se ničim zastrašiti! Zar nije dragi Isus rekao: „Blago si ga vama, ako vas uzruže i usprogone i reku na vas sve zlo, lažući zbog mene. Veselite se i radujte, jer je velika plača vaša na nebesima.“ — Prijatelji dragi: dobro ste počeli, još bolje nastavite! Srce je Isusovo s vama! Budite junaci pod njegovom zastavom! Ustrajtel — A sada s Bogom! Već je kasno, valja nam se žuriti kući. S Bogom, draga Vojsko! Živjelo Srce Isusovo, živjela njegova junačka Vojska! S Bogom do vidova!“

I pruživši svećenik desnicu, koju svi prisutni članovi

Vojske poljubiše, krenu sa gjacima kući put Molva, dok je Vojska, za njima gledajući, oduševljeno pjevala: „Do nebesa nek se ori — Naših grudi gromki glas...”

* * *

Živa želja Isusova, osobito u današnje doba.

(Pisac Stjepan Bahunović D. I.)

Kad je Božanski Spasitelj naš sjedio po zadnjem put u svom zemaljskom životu sa svojim učenicima za stolom kod posljednje večere, reče im ovako: „Željno sam želio, da ovaj vazam s vama blagajem“ (Luka 22, 15). A zašto je to tako „željno želio“? Zaciјelo ne radi onog vaznjenog jagatja; a još manje, da doživi onakuvez nezahvalnost i drzovitost od svoga izdajice Jude; već zato, što je tom prilikom naumio učiniti čudo nevigjeno, ustanoviti naime presveti oltarski sakramenat.

Da, on je živo želio, da nam ovaj presveti sakramenat podade, tako živo i željno, kao da toga stoji sva sreća njegova. On nam je tu svoju živu želju ne jedanput očitovao, i ne jedanput otkrio, kako je rad, da ga često, pa če svaki dan, u tom presvećenom sakramentu primimo. Evo, to je ona živa želja Isusova, koju nam je po svojoj svetoj Crkvi posevno upravo u naše doba tako jasno očitovao, te ne bi smjelo biti nijednog kršćanina, a najmanje štovatelja Presvetoga Srca Isusova, koji se ne bi toj živoj želji njegovoj odazvao, koliko mu god to njegove životne prilike dopuštaju.

Da vidimo dakle, kako nam je Gospodin očitovao svoju živu želju, da ga često, pa i svaki dan, u svetoj prijesti primamo.

Sveta pričest — duševna hrana.

Gospodin je mogao presveti oltarski sakramenat ustanoviti na sto i sto načina; isto tako i pod sto raznih prilika. Pa ipak, on ga je ustanovio kao duševnu hrana i kao duševno piće pod prilikama kruha i vina. Evo, baš taj način i te prilike očituju nam jasno živu želju Isesovu, da ga svaki dan u sv. pričesti blagujemo.

Da je naime Gospodin htio, da ga u presvetom oltar-

skom sakramenu samo gledamo, ili da mu se samo klanjamo, puno bi bolje bilo, da je presveti sakramenat ustanovio pod kakvim trajnim prilikama, na primjer u obliku zlata, srebra, bisera, dragog kamenja, jer se ove stvari ne kvare i ne troše tako lako. Prilike kruha i vina naprotiv ne mogu se dugo držati, nego se na zraku od vlage ili od vrućine kvare. Očito je dakle, da Gospodin ne će, da mu se u presvetom oltarskom sakramenu samo klanjamo, već da ga blagujemo.

Sve ovo potvrđuje Spasitelj i živom riječju: „Ja sam hleb živi, koji s neba sijoh”, reče on narodu u Kafarnaumu. „Ako tko jede od ovoga hleba, živjet će uvihek; i hleb, koji će ja dati, tijelo je moje za život svijeta” (Ivan 6, 51, 52).

Je li nam na volju jesti? Neka pokuša, tko misli, da jest! Ne htjeti dakle jesti — isto je, što i: ne htjeti živjeti, dakle oduzeti si život. A život naš nije u našoj ruci. Mi ga nijesmo sami sebi dali, pa ga ne smijemo sami sebi ni oduzeti.

Tako vam je i sa svetom pričešću: Tko ne će da njome hrani dušu svoju, poginut će. Ne velim to ja, već sam Gospodin Isus. Evo što on kaže: „Zaista, zaista vam kažem, ako ne jedete tijela Sina čovječjega, i ne piјete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi” (Ivan 6, 54). Naprotiv: „Tko bla-
guje moje tijelo, i pije moju krv, ima život vječni: i ja će ga uskrisiti na posljednji dan” (Ivan 6, 55).

Ali koliko puta da se pričestimo? pitate me. Dopustite mi, da i ja vas zapitam: Koliko puta moramo jesti i pititi? Je li dosta samo svakog Uskrsa? ili samo svakog mjeseca ili najviše samo svake nedjelje jedamput? Želio bih vidjeti toga deluju!

K tomu ne zaboravite, da je sveta pričest ustanovljena pod prilikom kruha i vina, dakle u obliku hrane svagdanje, najobičnije, najlevtinije, najpotrebnije, koju si može i najveći siromah prihaviti.

Što slijedi odatle? Sto drugo, nego da sveta pričest nije nikakav „luksus” za veliku i bogatu gospodu, to će reći, samo za duše svete i savršene, već svagdanja hrana sviju, i onih najvećih siromaka, što ih drugim imenom „grješnicima” zovemo.

„Istina je”, lijepo veli sarajevski nadbiskup Štadler u korizmnoj poslanici svome puku godine 1910., „da je jedna sveta pričest tako velika stvar, te može dušu skroz posvetiti. Ali tu se ne pita. Što sveta pričesti po sebi može, nego kako

je Gospodin svetu pričest ustanovio. On ju je ustanovio poput hrane; a duševna hrana ima se kao i tjelesna: Kao što tijelo trpi, ako se tko samo svaki drugi dan hrani, tako trpi i duša, ako se pričešćeje u većem razmaku."

Sveta pričest i mana u pustinji.

Velike stvari Novoga Zavjeta prorekao je Bog već u Starom Zavjetu ne samo riječima nego i djelima i stvarima i osobama. Tako je i sveta pričest prorekao manom, kojom je kroz 40 godina danomice hrano Izraelce u pustinji, kad su iz Egipta putovali u obećanu zemlju. Da ne bijaše te manu, svi bi Izraelci od glada izgimili. Njome su se hraniли svaki dan.

Na ovu manu pozvao se Gospodin, kad nam je obećao svetu pričest: „Ja sam hleb života. Oci vaši ledoče manu u pustinji i pomriješe. Ovo je hleb, koji s neba silazi: da koji od njega jede, ne umre. Ja sam hleb živi, koji s neba sigio. Ako tko jede od ovoga hleba, živjet će uvijek; i hleb, koji ču ja dati, tijelo je moje za život svijeta“ (Ivan 6, 48–52).

Premda tome očita je želja Isusova, da kršćani blaguju često, pače svaki dan, tijelo njegovo, upravo tako, kao što su Izraelci blagovali manu u pustinji svaki dan. Manu su blagovali i veliki i mali, i muški i ženski, i savršeni i nesavršeni: tako se često i svaki dan mogu pričestiti svi vjernici, netom dogđu k razumu, samo ako nemaju smrtnoga grijeha na duši, a imaju dobru nakann — to više, što je sveta pričest kud i kamo odličnija hrana za dušu, nego što bijaše ona mana za tijelo. Mana je hraniла tijelo, a sveta pričest hrani dušu; duša pak vrednija je od tijela. Manu su jeli, pa ipak pomrli; a tko se dostoјno pričešćeje, ima zalog slavnog uskrsnuća i života vječnog. „Tko jede tijelo moje i piće krv moju, ima život vječni: i ja ču ga uskrisiti u posljednju dan“ (Ivan 6, 55).

Na prilike kruha i vina i na ovu prispodobu Gospodinovu svete pričesti s manom poziva se i sveta Crkva, kad ističe želju Isusova, da se često i svaki dan pričešćamo. Evo njezinih riječi u „Odluci o svagdanjem primanja svete pričesti“ od 20. prosinca 1905.: „Iz toga, što je (Gospodin) prispodobio jelo angjeosko (to jest svetu pričest) s hlebom i s manom, lako su mogli učenici razabratiti, da, kao što se tijelo svaki dan hrani hlebom, i kao što su se Hebrejci u pustinji svaki dan krijeplili manom, tako se može i duša

kršćanska svaki dan braniti i krijepti hlebom nebeskim (svetom pričešću)."

Priča o velikoj večeri.

Sveti Luka u poglaviju 14, 16.—24. i sveti Matej u poglavju 22, 2.—14. zabilježili su nam poznatu priču Gospodinovu o velikoj večeri ili svadbi kraljeva sina. Premda ova večera ili svadba označuje zapravo Crkvu katoličku, u koju Bog poziva sve ljude, da se spase, to ju ipak i sama sveta Majka Crkva pravom primjenjuje i na presveti oltarski sakramenat ili svetu pričest.

Veli se dakle u toj priči: „Tada se rasrdi domaćina (što se uzovnici stali redom ispričavati) i reče slugi svojemu: Izgrij brzo na ceste i ulice gradske i dovedi ovamo siromašne i slabe i slijepje i hrome. I reče sluga: Gospodaru, učinjeno je, kako si zapovijedio, i još imu mesta. I reče gospodar slugi: Izgrij na putove i ograde, te nagoni, neka unigju, da mi se napuni kuća“ (Luka 14, 21.—23.).

Ovako, poput ovog domaćine, zove, pače u neku ruku obiljem milosti svojih nagoni i Bog sve ljude u svoju Crkvu, kako bi se svi po njoj spasli; ovako zove i skoro bili rekao nagoni Gospodin Isus sve vjernike, pa i one, koji su toga najmanje vrijedni, da mu dogra na božanstvenu gozbu, na kojoj svoje goste časti vlastitim tijelom i pojti vlastitom krvljom.

Na onu evangjeosku gozbu mogao je, kako nam svjeđoći sveti Matej, doći svatko, tko je imao svadbeno ruho, pa ma inače bio i slab i slijep i hrom; mogao je na gozbi ostati do kraja, doklegod traje: tako može i na gozbu svete pričesti doći svaki vjernik, ako je u milosti posvećujuće — to je za dušu ruho svadbeno — i to svaki put, kad god se ova sveta gozba priredi. Milost posvećujuću može si svatko lako pribaviti u valjanoj ispovijedi, a gozba svete pričesti priređuje se u Crkvi svaki dan. Što da odatle zaključimo? Što drugo, nego da nam je Gospodin i ovom pričom jasno učitovao svoju živu želju, da ga svi, dok smo u stanju milosti te imamo još i dohru nakamu pri tom, u svetu pričesti svaki dan primamo.

Ukazanje Srca Isusova.

Godine 1910. osnova sveti Franjo Saleski žensku redovničku zadrugu pod imenom „Pohoda bl. Djevice Marije“. U taj Red je kasnije stigla i bl. Margarita Alakok, učenica Srca Isusova. Lanske godine navršilo se dakle upravo tristo godina, otkako je osnovan taj Red, koji je za pobožnost k Presvetom Srcu od velike znamenitosti. Bog htjede čudesnim načinom obilježiti ovu proslavu. Evo događaja, što se zbio u Parizu u samostanu Pohoda Marijina (ulica Deufert-Rochereau br. 66.) dne 3. svibnja 1910. Priopovjedajući ovaj događaj mi dakako ne mislimo preteći sud Crkve, kojemu se u svakoj stvari najpokornije podlažemo.

Sestra Marija-Antoinette (čitatj Antoanet), u 38. godini života, nosila je više godina u jetrima bolest, što se već bila izrodila u ogromnu oteklinu. Od godinu dana, osobito zadnjih šest mjeseci, bolest je očito napredovala, tako te sestra nije mogla ništa probavljati, a boli su postajale upravo nesnosljive; mogle su se donekle ublažiti samo morfijom. Poradi boli nije je se snijelo ni taknuti; sve oko jetara bilo je tvrdno kao kamen.

Prvoga i drugoga svibnja pokazali se pogibeljni znakovi. Lječnik je sudio, da ju treba opremiti, jer sutrašnji dan nije siguran. Bolesti u noći od 2. na 3. svibnja bili su tako potraši, te je opet trebalo mortifi. Kad u 3 i po sata po ponoći, dne 3. svibnja, najednootvrdno ugleda sestra, što je dvorila bolesnicu, kako se ova naglo uspravlja na postelji, kako je nepomična, kako je sklopila ruke, a oči kao upra u nevidljivo bice i uronila u duboko klanjanje. Sestra ju pita, zoveju, primiče svjetlo k očima, ali nema nikakva odgovora, nikakva gibanja. Sestra bolničarka, čuvši govor i čuteći se ponoskom u duši, diže se i nagje bolesnicu u žančešenju. I ona je pita, ali sve zaludu.

Iza nekoliko časaka bolesnica dogje k sebi i zapita: „Zar vi niste ništa vidjele?“ A kad joj ove odgovoriše, da nijesu, bolesnica će im: „Ali naš je Gospodin Isus bio ovđje i naša sestra Milon (prijašnja poglavarica, umrla 22. ožujka 1910.) bila je takognjer ovđje“. Zatim udari u plač: „Otišli su, a mene nijesu uzeli sa sobom.“

Na nekoja pitanja odgovorila je donekle potanko, ali nadoveza, da će ostalo reći poglavarici. Onda dodade: „Ali

ja sam zdrava!" O tome se uvjeri i sestra bolničarka, pregledavši nekada bolesni dio. Sad zatraži ozdravljenica, da bi joj što donjele da jede. Donesoće joj juhe, koje već davnio oslabljeni rijezin želudac nije mogao podnijeti, i za čudo ispije je na dušak. Od toga časa ona jede kao i ostali zdravi ljudi, diže se često ujutro zajedno sa sestrama, te je zajedno radila naporno oko priprava za proslavu tristote godišnjice, dižući se često u 4 i pô sati, a da se danju ne bi nikšta odmarala. Nema više nikakva traga bolesti. Lječnik osugnut ujutro 3. svibnja, kad ju je video potpuno zdravu, izdao je svjedodžbu u svrhu crkvene istrage.

Evo nekih izjava iz ustiju ozdravljenice.

Budući da su boli iza pônoći 3. svibnja bili upravo ne-snosi, htjede bolesnica da zovne bolničarku u pomoć, kad otvorivši oči ugleda sjajno svjetlo, što je napunjalo sobu. Ona vidje pred sobom Božanskoga Spasitelja, trnjiem okrunjena, žalosna i veličanstvena, ali više mila nego žalosna, više mila nego veličanstvena. Gospodin joj upravi jednu riječ, koja se je samo nje ticala. Zatim vidje kao u jednotni higu cijeli svoj život, vidje sve onn, što u rijezinu životu nije bilo za Gospodina, i što odsada ima da čini. I naš Gospodin dodade: „A osobito ljubi me! Ja toliko trebam ljubav! Ja je nalazim tako malo, pače i u onim srcima, što su meni posvećena. Ja sam vjeran zaručnik. U meni se ne će nitko prevariti!“

Pri koncu, raširivši naš mili Spasiteli ruke, otkrije joj svoje Presveto Srce, koje je bilo sve u plamenu. Tri se zrake odbiše i padaše na bolesni dio. Tada učuje sestra u sebi kao lagani zadah. To bi ozdravljenje. Ali spoznade, da je ozdravila, tek onda, kad je nestalo vîgjenja.

Sada joj se prikući pokojna poglavatrica, sestra Millon, sva u slavi, i reče joj: „O moja kćer! kako ti je dobar Gospodin! Budi vrlo zahvalna! Odsada ne smiješ biti njegova napola! Dakle naprijed! Više odvažnosti, više ljubavi! Počni živjeti kao prava redovnica. Poniznost i poslušnost: to je, što od tebe traži.“ Nato joj se još bolje približi, načini joj krîz na čelu, i za čas iščeznu slijedeći Gospodina.

Nadbiskup pariški, presvij. g. Amette, naložio, da se povede najstroža i najsvajesnija istraga o ovom tako izvanrednom događaju.

Zahvalnice Majci Božjoj.

Zahvalnice treba da su potpisane potpisom imenom i adresom, znare ih se možemo načinu uručiti. Ureda.

Naša prošteništa.

— Majka Božja Bistrička. 1. Bjelovar. — Bilo je to nazad 12 godina, kad ja kao 8-godišnji dječak oboljeo od žestoke apale pluća. Liječnik nije za moje tužne roditelje imao nijedne utješljive riječi. Tad moja majka zapali svjeću pred slikom Majke Božje, te kleknuvši ſim zavjet, da će redom sedam godina poći na proštev „Mariju Bistricu, a mene prvoj zgodom povešti smrću.“ Majka Božja čula je njezin vapaj, pogledala na mene, sine suze, pa mene povratila zdravlje. Danas ja živem među opakim svijetom, koji govori, da nema ni Boga ni Majke Božje ni čuda: no ja u sve to tvrdo vjerujem, te ču do vijeka Majci Božjoj ostati zahvalan, uvjeren, da me je ona iz pandža smrti izbavila.

2. Bedekovčina (Hrv.). Jednoga jutra rano prebudili mi se naistariji sinčić, te mi se potuži, da ga glavica boli. Ja ga umirili, a on opet zaspio. Iza jednoga sata pogrem ga buditi, drmati, zvati — no on se niti ne miče. Uznemim dijete na ruke, a ono mrzlo i ukočeno, kao da je mrtvo. Pomicam se, mile majke, moju žalost! Ja ga ljubim, ja ga imenom zovem, no sve uzalud. I tako je malis ostao cijeli sat. U toj nevolji zagovorih se, da ču tri puta pješke idti k Majci Božjoj Bistričkoj i tamo primiti svete sakramente. I gde, sada su dijetetu čelo i ruke počele tople postajati, malo zatim progleda, te napokon dogje sasvijem k sebi. Stoga iz dubine srca svoga neprestano kličem: Na vijeke bila hvaljena i slavljenja premožna Majka Božja Bistrička!

3. Jajkovec (Hrv.). Oboljelo mi dijete tako teško, da mu se je svaki čas bilo nadati smrti. U isto vrijeme polazili ljudi iz mojega sela u Mariju Bistricu. Ja sam otvorio nakano bio idu na proštenje, pa sam dolsta i krenuo, premda mi je dijete bilo na umoru. Preporučit su ga „zdraviju bolesnih“, miloj Majci Božjoj Bistričkoj, pa što Bog da. Obavivši svoja pobožnost, povratili se kući, bojeći se, da ču dijete naći mrtvo. No eto radosti: za ova tri dana dijete je posve ozdravilo, te me veselo dočeka. Hvala zato Majci Božjoj Bistričkoj toliko puta, koliko je pjeska u moru i lišće na drveću!

— **Majka Božja Jeruzalemska na Trškom vrhu, Bje-**
lovar. (Hrv.). — Jedan član moje obitelji tako je obolio,
te su učeni liječnici poslije operacije izjavili, da mora u naj-
kratce vrijeme umrijeti. No moja se je majka zavjetovala
Majci Božjoj Jeruzalemskoj na Trškom vrhu, i danas je već
pet godina, a on još je uvijek živ. Hvala i slava Majci Božjoj
Jeruzalemskoj!

— **Majka Božja Trsatska.** I. **Novi Vinodol** (Hrv.).
Moja kćerka dobila lišaj na ruci, a zatim i tifus (ognjicu).
Puna pouzdanja učinjih zavjet, da će pohoditi svetište Majke
Božje na Trsatu i dati milodar u kruh svetog Antuna. I nuda
me nije prevarila: moja je kćerka posve ozdravila.

2. **Gračenica** (bjelovarska županija). — Bilo je to
godine 1908., na početku studenoga, kad naš mali 6-godišnji
sinčić jako oboli. Lijevom rukom i nogom nije mogao ni
makanuti, a glava mu je sva bila otećena. Ma da bi ga zmije
pekle, ne bi on mogao nikamo. Svaki, tko ga je vidiо, go-
vorio je, da će umrijeti ili, ako nekako preholi, da ne će ni-
kada iz postelje. Bili smo s njim dva puta kod liječnika u
Popovači; on mu je dao lijek, ali mu nije ništa koristio. U
toj velikoj žalosti atešosmo se vrućom molitvom Majci Božjoj
Trsatskoj. Pače dne 6. prosinca krenusmo s malim bolesni-
kom ravno k Majci Božjoj na Trsat. Put je onamo vrlo dalek,
te smo s malim u željeznicu imali puno posla i brige. Na sam
blagdan bezgrješnog Začetka stigamo na Rijeku, te se po-
pesmo na Trsat, noseći maloga na rukama. Uniglejmo u sve-
tište, obavimo svoje zavjete, a onda se povratimo na Rijeku.
Taj krenemo u novu crkvu ludske Gospe, što ju čč. oo. ka-
pucini grade. U crkvi kaže nam jedna gospoja: „Ma, ludi
božji, vaš je mali, kako vidim, vrlo bolestan i možda će
umrijeti. Nego znate li šta? Otidite u sakristiju, pa zamolite
jednoga oca kapucina, da ga preporuči Majci Božjoj.“ I mi
smo tako učinili. Časni otac kapucin blagoslovio nam sinčića
i molio nad njim. Onda krenusmo kući. Dok smo putovali,
nijesmo ništa opazili, da je malomu bolje. No kada dognjemo
do zadnje postaje, gdje nam je bilo izaći iz vlaka, na naše
veliko čudo mali može hodati! On između od nas jedan svećnici,
po prilici dvije kile težak, i nosio ga k našoj kući, koja je od
željezničke pocijaje udaljena pol sata. Bio je sasvijem ozdr-
vio. Prošlo je evo već više nego dvije godine, a naš mali
sinčić od onoga je vremena uvijek zdrav, polazi školu i dobro

uči. Koštu da to imamo zahvaliti, nego li Majci Božjoj Trsatskoj? Zato još što i sto puta hvala i slava! Majko Božja Trsatska, molji za nas! (Za vjerodostojnost vlastoručnini potpisom i službenim počašćem jamči vič. g. Vjekoslav Koch, župnik u Voloderu.)

***

Kako možeš mrmljati proti Božu?

I. — Neko bio sa svojom sudbinom nezadovoljan, pa govorio: „Drugima daje Bog svega i svašta, a meni ništaj. Kako će biti zadovoljan?“

Slušao ga jedan časni starac, pa će mu:

— Ma jesu ti ti doista toliki siromah, kolikim se gradiš? Nije li ti dao dobri Bog i zdravlja i snage?

— Ne smajem reći, da nije; pače ja se veselim svojoj snazi i svojoj mladosti.

— Bi li si dao odsjeći tu desnicu za ravnih biljada duka?

— Ne bih, sigurnot!

— A lijevu ruku?

— Ne bih ni nje!

— Eto, zaključi starac, koliko ti je blago Bog u ruku utisnuo, a ti ipak prigovaraš!

*

II. — Čemu bol i kašnja, čemu smrt naših zrilih? ... Kako se ljudi u takim zgodama na Boga tuže! Imaju li pravo?

— Slušaj:

Jedan slikar stajao na visokim skelama i slikao fresko na stropu neke stolne crkve. U namjeri da prosadi dojam svoje slikarije, da vidi, kako iz daleka izgleda, ustane i vas zaduben u proimatranje svoje slike nije ni opazio, da se prihiće krajmu daske: još korak i past će s one visine dolje na pod crkve.

Jedan od řegata, što su pod njegovim okom radili, opazio ovu pogibelj, u kojoj se umjetnik nalazio. Šta da uradi? Da poviše? Da ga zovne? Ne će li ga tako prestrašiti i u sigurnu propast baciti? ... Čudna mi misao sume glavom. Uprav je u ruci držao kist pun boje; i tu boju štrcne na najlepši dio cijele umjetne slike te ju strašno zakalja. Umjetnik rukse ko

bijesan, srne prema slici i s uzdignatom šakom poleti na onoga, što mu je uništilo jednu od najvećih njegovih umjetnina... Šegrt ga mirno gleda, pa mu rukom pokaže strašnu dubinu!... Umjetnik ga razumio; suze mu navrješe od gamača; ne mogući ni riječce prozboriti zagrlj mladića, koji mu je život spasio.

Koliko kašnja pomognе nama, te spasimo svoju dušu!
One nas prisile, da se zaustavimo na putu propasti, dovo-deći nas k pameti i odvraćajući nas od grješnih prijika, gdje bismo lako padli.
(Jek.)

Šveđa po malo

— MAKARSKA (Dalm.). — Sva je prilika, da će ludska spilja na Vepriku kod Makarske postati glasovitim prošteništem. Paće već sada zasluzuje to ime. Ta, neprestano dolazi naroda sa svih strana, pa i iz daleka, da se tu posoli i preporuči bijeloj Gospo. O postanku ovoga svetišta opšturu pripovijeda „Kalendar Sreća Isusova i Marijina“ za ovu godinu 1911., gdje ima i šest lijepih slika. Ove se je godine postavila i lijepa propovijedonica slična onej u francuskom Lurdzu. A sveti Otac papa Pijo X. podijelio je proljetos ovoj ludskoj spilji velike milosti; potpun oprust dva puta u godini, oprost od 300 dana za svaki put; ustro je dopustio, da svećenici u toj spilji služe misa o Ukažanju ludske Gospe, i to svaki dan osim na svetkovine prvega reda i na blagdanne blažene Djevice Marije.

— MAGLAJ. (Bosna). — Maglaj je ono mjesto, gdje je nazad 33 godine prigodom okupacije, recimo bolje: oslobođenja Bosne, teku prva junačka krv. Tu ima džamija, koja se brojil u najljepše na cijelom Balkanu; tu ima i dostojna hrišćanska crkva — ali katoličke crkve sve do danas današnjega nema. Službu Božju obavlja se u nekadujoj, sada već trošnji i klimavoj vojničkoj baraki, koja nalazi više na stazu nego li na kuću Božju. Tamošnji katolički narod odveć je srušiošan, da bi sam mogao sagraditi crkvu. Stoga se je pod pokroviteljstvom vojskodinje Solije Hoheberg (supruga nastjenika prijestolja) sastavio odbor, koji sakuplja dragovoljne prinose za gradnju tako potrebitne župne crkve, koja će biti posvećena Duhu svetomu. Mi to podnizde najlogičije preporečamo čitateljima Glasnika. Darove je najbolje poslati na predsjednika od-bora, na adresu: „Presvjetili gosp. Klement harun Kettenburg, ko-tarski predstojnik, Maglaj, Bosna.“

Izlazi mjesечно. Ijekna 45 flira, poštom 1—10
izisaka po 80 flira, 10—50 po 70 flira, 50 i
više po 60 flira. Za inozemstvo 1 K 20 flira.

Uredništvo: Zagreb, Palmotićeva ulica 88.

Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb.

Gajeva ulica 7.

Broj 9.

Rujan 1911.

Godina 20.

Nakana molitava i dobrih djela za rujan.

[Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.]

Kršćanska umjerenost.

Mlad pustinjak navijesti rat svome tijelu. Započne se trapiti i mučiti na svaki način. Čijeće nedielje progioše, da je jedva što okusio. Sibao bi se i lancima pasao nedužno tijelo. Omršavi, postade kost i koža.

Opaži to stariji, mudri pustinjak, te zapita jednoga dana mladoga pustinjaka: „Zašto si tako okrutan prema samomu sebi?“ — „Što je drugo zaslужio ovaj prah i pepeo? Što vrijeđi to tijelo, što će se skoro opet povratiti u prah“, odgovori mlađi pustinjak.

„Ne tako, mlađi prijatelju“, reče mu starac, „na krivoen si putu. Pretjerivanje ni u trapnji nije dobro! Mnogo vrijedi naše tijelo, stan je duše naše, i zato moramo tijelo svoje mudro ljubiti i njegovati. Čuj ovu priču: Orao s velikom brigom čuva svoja jaja u gnijezdu svom. Jao si ga onorne, koji bi smio dotaknuti ih se. Ai ne radi jajeta, nego radi ortiča bđije tako brižno nad njima. Kad pukne jaje i izigje orlić, ne mari više orao za lupinju. Tako moramo i mi pametno njegovati i čuvati tijelo zbog neumre duše, sve dok u njem stanuje.“

Mlađi pustinjak posluša starca; trapio je i nadalje tijelo svoje, ali s kršćanskom umjerenosti.

Opazit ćeš odmah, pozorni štoče, da kršćanska umjerenost sastoji duduše u vršenju zapovijedi Božjih i crkvenih, ali nešto još i preko zapovijedi preporučuje. Umjeren je kršćanin, koji ne mrsi i posti, kad Crkva zapovijeda; koji ne pretjeruje u jelu i pilu, što Bog zabranjuje u petoj zapovijedi; ali sve ovo Bog i sv. Crkva osobito zato zapovijeda, da ukrotimo svoja zla nagnuća, što su u našoj naravi.

Nije dakle umjeren osaj kršćanin, koji posti duduše i trijezan je, ali odviše usplamti za svaku malenkost; ne će da obuzda srđitost, psuje, ogovara, osvećuje se, dvolično govori.

Kršćanska obitelj, u kojoj vlada, kako treba, umjerenost, moliti se Bogu; uči djecu na pokornost i radinost; čuva se psovke, dvoličnih razgovora, ogovaranja i uopće svega, što vrijegja bud ma koju zapovijed ili kršćansku krepost.

Svijet je bio uvijek veliki protivnik kršćanske umjerenosti, a sada pogotovo. Zaviri malo u kršćansku obitelj, razgledaj se u javnom životu, i morat ćeš holno zavapiti: o gdje si ti, prekrasni bisere, kršćanska umjerenost!!?

Tužna sam ti, reče jedne nedjelje susjeda dobroj susedi, da sam izgubila svu volju za crkvu, za molitvu i za sve pobožnosti, u čem sam prije toliko utjehe i radoši našla.

A zašto, draga susjedo? zapita ju dobra susjeda.

Kako ne bi, kad mi djeca svakim danom postaju gora. Prije su se svaki dan ujutro, navečer, prije i poslije jela sa mnom zajedno Bogu molila. Nikada ne bih čula od njih ni dvolične riječi. Bila su pokorna i čedna kćer jaganci i galabovi; a sada otkako počinjavaju škola, ne će da se mole; zaklinju se i psuju; valja mi tri puta zapovjediti, dok mi što učine. Ne znam, draga susjedo, što će biti od moje djece! Srce me upravo boli, kad pomislim, što će biti od njih, kad odrastu?

Draga susjedo, taj kukolj je neprijatelj posijao megi tvoja pšenica. Hoćeš li, kako si pred Bogom dužna, da ti megi djecom, u obitelji kršćanska krepst i umjerenost vlada, moraš djecu svoju čuvati od zle djece.

Molim te, dobra susjedo, ja bih to drage volje učinila, ali ne znam kako?

Ja sam, draga susjedo, lijepo molila najstarijega sinka svoga, netom izigiju iz škole, da odmah uzme za ruku svoga

brata i sestriču, te da se požure kući. Kad su brzo došli, poхvalila sam ih, dala sam im komadić kruha sa pekmezom. Rekla sam im, da će svaki put tako učiniti, ako se ne druže s drugom djecom, nego se odmah povrate kući. — Tako sam ih sve dosad sačuvala, da ih nijesu druga djeca iskvarela. A vrhu toga svaki se dan molim za njih svetoj Obitelji, da mi blagoslove moju djecu, da cvate u mojoj obitelji krasna krepst: kršćanska umjerenost.

Svakoj krepsti je vrelo i ognjište kršćanska obitelj. Kad sv. Otac Papa preporučuje, da se molimo za kršćansku umjerenost, hoće, da roditelji svoju obitelj riječju i primjerom svojim privedu k uzoru kršćanske umjerenosti: k sv. Obitelji. U toj obitelji je najkrasnije sjaja: poniznost, blagost, ljubav k Bogu i bližnjemu, a gdje se teži za ovim krepstima, tamo se ne može ugnijezditi pretjeranost ni u jelu i plju, ni u odijelu. U takoj obitelji ne vlada samovolja, nego pokornost; ne srdžba i osveta, nego blagost; ne gizda i oholost, nego jednostavnost i poniznost.

Kako vidiš, dragi štoče, jedva bismo mogli za bolju svrhu uložiti kroz ovaj mjesec sve molitve, djela i trpljenja svoja, nego kad ih sručno prikažemo, da svi prionemo za krasnom kršćanskom umjerenosti.

(M. K.)

Obogodišnji blagdan Srca Isusova

Pravom piše dopisnik „Dana“ (broj 26.) iz Omiša: „Naš je narod — narod srca, i nema ti za njega ljepe pobožnosti od pobožnosti k Srcu Isusovu; nema ti njemu milijega poziva od poziva Srca Isusova: „Sinko, daj mi Srce svoje!“

To evo potvrđuju radosne vesti o proslavi blagdana Srca Isusova diljem hrvatske domovine.

Hrvatska.

Zagreb, hrvatsko svetište Srca Isusova. — Ove godine bila je devetnica s propovijedima kao priprava na blagdan. Oltar i u petak i u nedjelju slijedio je u svjetlu od kakovih 600 električnih žarulja. Ne znaš, koji je dan navrjelo više naroda. Neki su došli i iz daleka. Tako nam jedan štovatelj Srca Isusova iz Bedekovčine piše: „Nekoliko

nas čitatelja Glasnika došlo u nedjelju u Zagreb, da slavimo Sreć Isusovo u njegovu svetištu. Primili smo tamo sveće sakramente i prisustvovali kod više svetih misa. Oh, kako smo bili razdragani i u srcu ganuti, kad je bila ona svećana sv. misa uz asistenciju, kad smo vidjeli onu krasnu podvorbu mnogobrojnih klerika, kad je na oltaru sjalo na stotine električnih žarulja. Kad se je crkvom razlijegalo ono divno skladno pjevanje! — Ne, nikad toga ne ćemo zaboraviti!"

Bedečevčina. Naše je selo na glasu radi „Zagorke“ — tvornice glinene robe i crljepa. Tu ima zaslužbe, a narod prilično dobro žive. No na žalost slabo mari za slavu Božju. Uz jednu crkvu imamo sedam birtija, i sve su po nedjeljama i svećima dobro posjećene; tu se piye i kugla, prije no se je služba Božja svršila. Uza sve to pokušasmo mi čitatelji Glasnika, da se barem nešto učni na blagdan Srca Isuova u sam petak. Bila je nešto svećanija sv. misa, te nas je sa školskom djecom prisustvovalo do 150 duša. Bilo je i nekoliko sv. pričesti. „No što je to — reći ćete — za župu, koja broji preko 3.000 duša?“ — Istina, ali to su većinom udaljena sela. Pa napokon početak je učinjen: Bog će dati, bit će sve to bolje! (Lj. B.)

Brđovac. Drugom zgodou — iz slike!

Bukovec Velički. Svaki je dan bila lipanjska pobožnost, a blagdan Srca Isuova slavio se u sam petak upravo divno. Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest, koje broji oko 200 članica, pomognuči časinih sestara milosrdnica pretvori oltar Presvetoga Srca u krasan cvjetnjak. Crkvu obaviše zelenilom ko na Braštančevo. Kad je noći blagdana zazvonilo veliko zvono, odjekne selom radnossni glas: „Sutra je blagdan Srca Isuova!“ Narod se je u četvrtak vrlo žario s poslom, jer na sam blagdan Srca Isuova nitko nije htio da radi, ni kod nas niti u područnim selima velike naše župe (oko 6.500 duša). Svetkovale se ko na Božić. Ljudi su jatomice hrilli u crkvu. U 6 sati u jutro crkva je bila dupkom puna. Prečasnii gosp. Milan Strahinčak, revni naš župnik, a sada kantonik zagrebački, držao nam prekrasnu propovijed o ljubavi i štovanju Presvetoga Srca. Izatoga bi izložen Presveti olatarski sakramenat na žrtveniku Srca Isuova, te ostao izložen cijeli dan. Klanjali mu se izmjene sive do 6 sati navečer bezbrojni štovatelji Srca Isuova, muško i žensko, staro i mlado. Oko ti se i nehotice orosilo, gledajući taj divni prizor

vjere, ljubavi, odanosti i štovanja spram dragoga Spasitelja i njegova Presvetoga Srca. Doista — to je župa Srca Isusova! Obnova posvete kod večerniice bila je tako ujavljena,

Mandalina. Slavio kler, omiljene & Vlještice.

da je zacijelo glas njezin odjeknuo u nesesima. A kako je divna bila procesija! Naroda bez broja, u najljepšem redu, Djevojčice sipele cvijeće pred Presvetim sakramentom, a

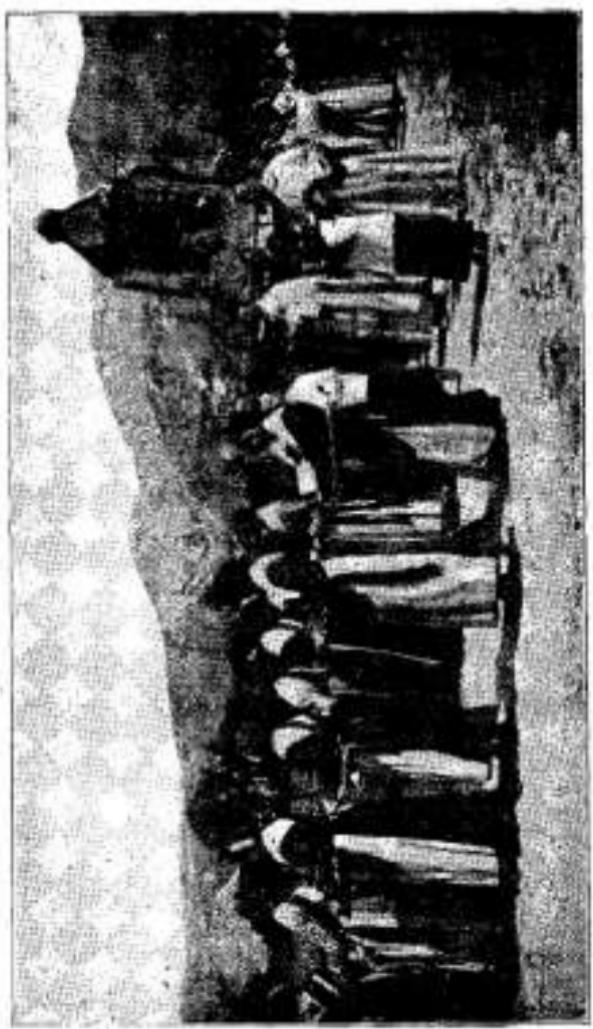
društvo djevojaka milozvučno pjevalo. Svršivši dan sa „Tebe Boga hvalimo”, narod se sav razdražan, pun oduševljenja vraćao svojim kućama. (S. M. I.)

Gradec. Proslavili smo blagdan Srca Isuova kao prvi zapovjedni blagdan. U cijeloj župi (oko 4.200 duša) nije toga dana nitko radio. Za velike župne mise crkva bila dupkom puna. Poslije propovijedi izmolio je cijeli narod „posvetu”. Poslije svećenikove pričesti obnovila je mladež krsni zavjet i pričestila se. Procesija s Presvetim Sakramentom bila je upravo veličajna. (Cj. Š.)

Otočac. Prvi smo put proslavili blagdan Srca Isuova u sam petak. Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest uložilo je u to sve svoje sile. Neobična zvonjava najavi sutrašnje slavlje. Nakon svećane sv. mise vodila se po mjestu veličajna procesija s Presvetim sakramentom. Pogled na nju bijaše čaroban i bajan. Davno takova što ne vidjessno niti uživamsmo! Bila je i svečana večernjica, a narod je praznovao cijeli dan. Početak je učinjen i potpuno uspio. Slava Božanske Sreće! (Gj. Dr.)

Petrovina. Kako se u filijalu Domagović već više godina upravo dirljivo slavi svetkovina Srca Isuova, već je poznato čitateljima Glasnika (vidi Glasnik 1908., str. 171). Nego čuje! Otkako je u filijalu Novaki godine 1908. podignuta i blagoslovljena kapela Presvetoga Srca — kapela oku milovidna i ukusna, jedna je od najljepših u okolici — odonda sva župa Petrovina (oko 3.300 duša) slavi svetkovinu Srca Isuova u sam petak, evo ljetos već treći put. Osobito je bila krasna procesija, koja je iz Volavia krenula u Novake, gdje je bila polođana sv. misa i propovijed. (Pr. L.)

Sv. Martin pod Okićem. Ved se je više godina lijepo proslavio blagdan Srca Isuova kod kapele njegove u Rakovpotoku. No ove godine prvi je put cijela župa sv. Martina pod Okićem (oko 3.500 duša), pod koju spada Rakovpotok, proslavila blagdan Srca Isuova u sam petak. Ništa se nije radilo težačkoga posla, a skoro svi su sa školskom mladeži u procesiji moleći i pjevajući došli kapelici Srca Isuova u Rakovpotok, gdje ih je dočekalo veselo punanje mužara. Tu je bila propovijed i pjevana sv. misa. Pa i u nedjelju došlo je lijep broj naroda k ovoj miloj kapelici. (M. T.)

Hanabetsa. Skutje korr., - valdaine 3. VI. 1910.

Sv. Petar Ćvrstec. Uslijed mnogih kiša poljski je rad silno bio zaostao, te se nijesmo ni iz daleka nadali, da će se i ove godine blagdan Sreća Isusova tako lijepo proslaviti, a u radnji dan. No ipak je sva župa (oko 3.200 duša) od drage volje svetkovala. Već kod rane službe Božje mužari nam navijestili, da je danas blagdan, kojemu se raduje svako kršćansko srce. Tri susjedna svećenika pomagali su domaćem župniku, te je tuko bio lijepi broj pričesnika. Došle su i tri procesije: iz Ruševca, Večeslavca, a prvi put i iz sela Vukoslava, krenuvši od svojega novoga krasnoga raspela. Osobito nam valja istaknuti, da taj dan nije bilo nikakove buke i raskušenosti ni čuti ni vidjeti u birtijama, nego su svi vrlo bogoljubno sproveli dan Sreća Isusova.

(M. C.)

Škrlijevo. Ova je župa podignuta pod naslovom Sreća Isusova, pa kako da ne bi bila središte pobožnosti k Sreći Božanskom? I doista se tuj od više godina prekrasno slavi, blagdan Sreća Isusova u sam petak. Tako i ove godine. Ubavo se Škrlijevo zaodijenulo u svečano ruho. Marne ruke djevojačkog društva makitile i uresile crkvu, da je milota. Sva je u evijeću i zeleniju. Naroda je navrjela sva sila iz okolnih župa, a s njima došli i mnogobrojni svećenici. Pravi narodni blagdan! (Sr. „Il Quarnero“ broj 196.)

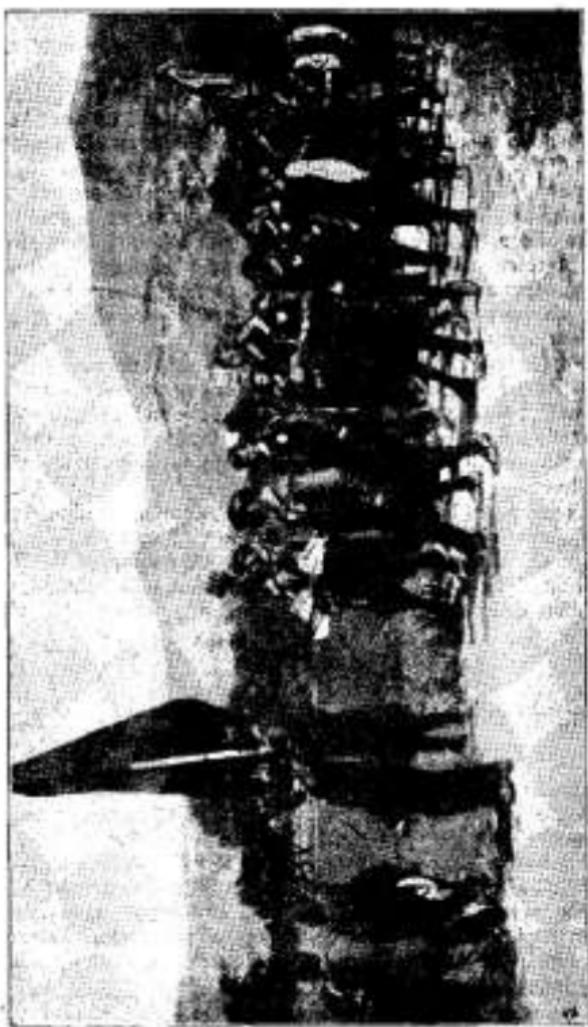
♦♦♦

Proslava Sreća Isusova u Mandaljeni.

(Uz naše slike.)

U ovoj župi (Župa gornja ili Mandaljena kod Dubrovnika) lanjske se je godine uz veliku svečanost proslavila deseta godišnjica, što se je hrvatska omladina posvetila Presvetomu Sreću Isusovu. Velečasni oci Družbe Isusove Stipković i Dragičević držali su sveto poslanstvo s obilnim plodom, pa se je tako i mladež pripravila na posvetu, koja će se obaviti na sam blagdan Presvetoga Sreća, u petak. Paže narod odluči, da će odsada blagdan Sreća Isusova uvijek slaviti u sam petak, kako je to želja Božanskoga Spasitelja.

Dan prije svečanosti „Vojska Sreća Isusova“ i „Društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest“ napravili su pred crkvom

Marijača. Slaveči trk, sredine 3. lipnja 1910.

slavoluk i sjenicu od zelenila, ispod sjenice namještio oltar, a sve naokolo okitiše zastavama.

Na dan svečanosti, dne 3. lipnja, veliki broj mladeži muške i ženske pristupi k svetim sakramentima, da se tako čistim srcem posvete Srcu neokaljanoga Jaganjca. U 9 sati krenu ophod sa slikom Srca Isusova. To je bilo nešto veličanstveno. Tu je na okupu gotovo sva mladež ove prostrane župe, muška i ženska, ima ih preko tri stotine, ne ubrojivši školske djece. O kako je oduševljena ta mladež! Ono putanje mužara, slavljenje zvona, lepršanje barjaka i milozvučna pjesma — odjeci su onoga nutarnjeg zanosa i ža, kojim plamte ova mlada srca prema Kralju njihovih srdaca — Isusu, premilom Spasitelju.

Poslije ophoda svi se zaustaviše pred crkvom, sliku namještio na oltaru ispod slavolska. Tu im župnik ukratko protumači značaj današnje posvete, koja je za tim slijedila, a završilo se divnom pjesmom: „Do nehesa nek se ori“. Pošto bi obavljena posveta, sva mladež prisustvova svečanoj svetoj misi.

Spremnost i zanos, kojim je mladež ove župe pristupila, da se posveti Presvetom Srcu Spasiteljevu, znak je, da je u njoj živa ona prava vjera, kojom su se njihovi pređi vazda odlikovali, i da će i ona u kolu ostale katoličke omladine doprinijeti, da svetu sretniji dani miloj nam domovini. (A. Kr.)

***

Znamenita tristoča godišnjica i Srce Isusovo

Jedna od najužasnijih rana, što ih višestoljetne borbe otaca naših „za krst časni i slobodu zlatnu“ zadaće miloj nam domovini, i koju ona ni s katoličkog ni s hrvatskog gledišta preboljeti ne može, to je bez ikakve dvojbe useljenje raskolnika u naše čisto hrvatske i naše čisto katoličke zemlje.

No, hvala Bogu dragomu, što ipak svi ti raskolnici ne ostadoše takvi. Nekoji barem od njih priključiše se svetoj rimskoj Sjofici, od koje im pradjedove odvuc će grčka ohoštost i prevrtljivost, i priljubiše se hrvatskom tlu, hrvatskom narodu i imenu. Bilo je to g. 1611.

Ovi sretnici zovu se baš zato „unijati“ ili sjeđinjeni, a pripadaju biskupiji križevačkoj. Srčika je njihova u pje-

sničkom Žumberku, bajnom s prirode krasne, ali jošte više sa žive katoličke vjere.

Ove godine 1911. kad se slavi tristota godišnjica svetog sjedinjenja, dadeće oduška svetoj ovoj vjeri svojoj, kad zaželjeće, da je ožive, dâ je učvrste, da je usavrše izvanrednim blagoslovom Božjim, svetim naime poslanjima.

R a d a t o v i č i, sijelo dekana-župnika, vrloga g. Janka Višoševića, bili su — kako je i dolikovalo — prvo mjesto, gdje se sveto poslanje prigodom slavne tristote godišnjice držalo. Bilo je to od 23. do 30. travnja.

Vješto pero opisalo je blagodati, što ih je Bož. Srce Isusovo ovom prigodom prošulo u dobre duše i pripravna srca vrlih onih brigana. (Sr. „Katolički list“ 1911. broj 19.) Mi često ovdje spomenuti samo ono, što je u užoj svezi s po-božnošću rajske komunitete. To će nam Glasnik to radije dopustiti, što je njema i koliko stalo do sjedinjenih, kao što i do onih, što sjedinjeni sa Srećem Božanskim jošte nijesu, a kojima svakomu, jest svakomu, u име istog Srca s pjesni-kom dovikuju:

„Njegovo te traži Srce...“

(V. Dekelić, „Zvuci iz katakombi“.)

Nova pjesma.

Kad se sjetim prirodne bajne poezije žumberačkih bre-gova, brežuljaka, dolina i dolinica, a dogje mi na um i druga sjetra, ali užvišena umjetna poezija jednoga od vrijednih žumberačkih sinova, ne mogu a da ne spomenem i novu du-hovnu tajanstvenu pjesmu, što je odjekivala onim ujitim ne-zaboravnim krajem, a iz srca oduševljenih za Božansko Srce. Koja je to pjesma? To nije ništa drugo nego mnogim i pre-mnogim štovateljima Srca Isusova, a osobito čitateljima Glas-nika, poznata, priprosta, ali ganstljiva „Zlatna Krunica“. Kako je dirljivo bilo slušati to pjevanje u crkvi, u procesiji, a osobito izvan crkve; to se opisati ne da! I mlado i staro i svećenstvo i pušč, i muško i žensko zanijelo se za novom pjesmom. Kako mi je mišlo sa žumberačkim miljenđetom vilâ pobuditi nadu u Božansko Srce Isusovo, e če uz pjev nove pjesme zasjati sunce sreće nad domovinom našom i opeto-vati krasne mu stihove:

Hoće i opet žarko sunce, kada
I nad groboš otadžbine moje.

I nad rakom stomijsih mi nuda
Veseliye sinut zrake tvoje?
Hoće! — stara pjesma glasi tako:
Sunc je žarko ne sijaš jednak!

(Jovan Hranilović, Sunce jarko.)

Nova četa.

Odjegod Hrvata ima, imade i raznih neprijatelja njeđvih, vremennih i vječnih. Jedan od takovih jest bogumirska psovka. Nje ima na žalost i u Žumberku, prensda, Bogu bvala, ne toliko, koliko u mnogim drugim hrvatskim krajevima. Profi toj nemani paklenoj

Podiže se četa mala,

Cadna četa, ne kupljena
Ko se ima kupi četa;
Već to bila četa novaz
„Vojska Srca Isusova.“

Da će nova četa pod barjakom Srca Isusova izvoštiti krasnih pobjeda, za to nam jamči ne samo sveti ushit, kojim je započela boriti se proti psovki, nego, kako čujemo, i čeħħna ustrajnost na započetnom pregnuču, a osobito zaštita istoga Božanskoga Srca.

Novo takmenje.

Kad dobre djevojke iz Radatovića uvidješe, da se muškarci, a navlastito momci, ne šale, nego da svojski nastoje oko istrijebljenja paklenske psovke, ne moguće više kriti ni one vrace djevičanske želje, e bi i one osnovale Društvo svoje. U njem bi se sve više oduševljavale za ljubav Presvetoga Srca, grijuci se na zrakama onog sunca, što proizlazi iz istoga Srca: u svetoj pričesti. Za čestu se svetu pričest i mnogi drugi župljani zagrijaju, a dobre će im djevojke svojim primjerom prednjačiti. Zato i ustanovali „Društvo djevojaka za naknadnu svetu pričest“. To je prvo u siedmih takovo „Društvo“, kao što je i prva „Vojska Srca Isusova“.

Novi žar.

Glasnik Presvetoga Srca Isusova i prije se u Radatovićkoj župi čitao, ali to je bila posve neznatna stvar prema onom velikom broju pretplatnika, što se prigodom svetog poslanja prijavio, da novim žarom prati glase o rajskej po-

božansti ka Kralju Srdaca. Ah! dragi Isuse, za preljubezno Srce tvoje molim te i zaklinjem, nastani u istome izvoru ljubavi svoje cijelu onu župu: pastira i stado; daj da te isto tako utješe i druge župe sjedinjene biskupije; daj napokon blagoslov rajske ideje Srca tvoga; sjedinjenje nesjedinjene braće naše!

(M. St.)

— 439 —

Zahvalnice.

17. Zahvalnice treba da su potpisane počupnim imenom i adresom, tako ih ne možemo nikako poslati.
Ureda.

Dar za hrvatsko svetište Srca Isusova u Zagrebu.

Ozdravila mi žena. Kansas City, Kansas (Amerika). — Moja žena kod kuće težala tešku bolesnu, a ja u tvornici radio. Kad eteri oko 9 sati prije podne dogje kćerka plaćući u tvornici. Svatko je pita, šta je, no ona samo plače. Došavši k meni, reče mi: „Mama je jako slaba, hajde brže kući.“ Bilo je dosta blizu, a ja pohitim, što sam brže mogao. Nagrem ih, gdje je jedva živa. Sto ču, već brže k doktoru. No on nije bio doma. Povratim se dakle opet kući, pak počem zazivati Srce Isusovo. Tražim knjižicu: „Devetnica na čast Srcu Isusovu“, ali je ne mogoh naći. Sad se ja zavjetujem, da će ona dva dolara, koja bih morao dati liječniku, upotrijebiti na čast Srcu Isusovu: jedan dolar za vječno svetište u Zagrebu, a drugi dolar, da si iz Zagreba naručim „Devetnicu“ i drugih nabožnih knjižica. Kad ih budem dobio, onda će iznoliti devetnicu i zahvaliti se u Glasniku. Netom sam se ovako zavjetovao, a žena kao da se oda sna probudi, pa mi kaže: „Sada mi je lakše.“ O podne bilo joj već sasvijem dobro, pa mi reče: „Ti možeš opet idti na posao.“ I za malo dana ozdravi, a ja izvrših svoje zavjete. Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu!

Sagradila si kućicu. Doniji Miholjac (Slavonija). — Bila sam sirota ostala s jednim djetetom, kad mi je vjerni suprug za uvijek zaklopio oči. Tada sam se povratila k roditeljima, koji su i sami siromasi. Imali smo svoju kućicu, ali tako slabu, te smo se uvijek bojali, da će se jednoga dana srušiti nad nama. U to doba počela sam primati Glasnik, te u njem čitati toliko čudesnih zahvalnica; pa kao da mi uvijek

nešto govorи: „Zašto se ne bi i ti utekla Srcu Isušovu?“ To napokon i učinи, obećavši javnu zahvalu, ako mi Presveto Srce potnogne, da si sagradimo novu kućicu. Sada sam majci otkrila svoju namjeru. Ali mi majka reče: „Dijete moje, sa ovih 200 kruna ne možemo ništa početi, a kamo li da si kuću sagradimo.“ Ali ja puna pouzdanja odvratim: „Slatko Srce Isusovo bit će nam u pomoći.“ No opet će majka: „A kuda ču, komu li ču pokucati na vrata, da nam uzajmi novac?“ — „Ne boj se, Presveto će se Srce pobrinuti za sve!“ I doista, kugdog mi je majka došla i štogod je zamolila, sve je dobila. Osobito je trebalo mnogo voziti, a nitko se nije izgovarao. Pače naši su dobri susjedi od drage volje dolažili, da nam rade i pomažu, te smo tako brzo došli pod novi krov. Ja sam švelja, a slatko Srce Isusovo koliko mi je slalo posla, da nijesam znala, kuda ču s njim. Zaradiš sam više nego druge dvije švelje. Sada je već godinu dana, što sam u svojoj novoj kućici sa tri ljepe velike sobe i s kuhinjom, a bez jednoga filira duga. Komu to imam da zahvalim, nego slatkom Srcu Isusovu, kojemu ču ostati štovateljicom, dok bude života u meni. A naša nova kućica i svi njezini stanovački do vijeka bili posvećeni Presvetom Srcu Isusovu! Vladalo ono uvijek u ovoj kući! Evo iz zahvalnosti Šaljem dvije krune za njegovo svetište u Zagrebu. Još jednom hvala i slava Božanskomu Srcu!

Sretno se udala. Slavonija. — Mili Glasničе, evo ti se javljam ovom malom zahvalnicom, moleći te, da ju poñesuš u široki svijet. Biše su mi tek četiri godine, kad mi oca nagla bolest spravi pod crnu zemlju. Ostala mi je majka udova sa nas dvije kćerke slabe i nejake. Majka sirotovala godinu dana, onda ju zaprosi jedan udovac sa četvero djece. Između njih bio jedan dječak, četiri godine od mene stariji. Njegov je otac kazao mojoj majci: „Mi ćemo se užeti, a naša djeca, kad odrastu, neka se i ona uzmju.“ Majka mu na to odvrati: „Ja o tom ništa ne znam, dok dječa ne odrastu.“ Kad je on bio za ženidbu, a ja za udaju, ja za njega ne ču, a ni moja majka nije za to. No očuh i njegov sin hoće, pa zlo na nas dvije. Njegov sin kupi si pušku, i kojigod momak dogije, a on mi reče: „Sad si došao, pa više nemoj. Ona je moja i u mojoj kući. Ako još jednom dogješ, ja ču te ubiti.“ I tako mi je po selu oduzimao poštenje. A ja šta ču? Jauči svaki dan od stida i stramote. Čuvao me je kao zmaj ukletu

djevojku. No kako sam ja mnogo puta u Glasniku čitala ljeđnih zahvalnica, to se i ja utekoh Presvetomu Srcu Isusovu sa nekoliko devetnica, obećavši, ako mi bude u pomoći, da se sretno udam, da će prije vjenčanja dati odslužiti jednu svetu misu, a kad budem mogla, onda da će poslati 4 krune za svetište Srca Isušova u Zagrebu. I ne prevarih se: Božansko me je Srce uslušalo, a sada kličemo ja i muž moj: Na uvijek budi hvaljeno Presveto Srce Isusovo!

Razni zavjeti.

Ozdravio suprug. Bettina. (Dalmacija). — Moi suprug dne 8. siječnja 1910. naglo obolje. Lječnici izjavlje, da mu nema pomoći, da će na više pet do šest dana živjeti. Pomicajte si, kako mi je bilo pri duši! Pozovem g. župnika, da ga providi, a ja suznički očima kleknjem pred Glasnikom Srca Isušova, te se vrućom molitvom utekoh Lječniku nad svim liječnicima, obećavši, da će se jutro zahvaliti, da će nabaviti kip njegova Presvetoga Srca, te da će svake godine na njegov blagdan zajedno sa suprugom si slušati svetu misu. Isti dan, kada se je moj bolesni suprug pričestio, dadoh za njega odslužiti svetu misu. Potrljih u crkvu, da ovoj svetoj misi sama prisustvujem. Kad se povratih kući, nijesam supraga ni pitala, kako mu je, jer nije smio govoriti. No on me dočeka vesela lica, te mi reče, da ma je sasvijet bolje, da ne čuti više nikakvih bola. Otrgnu mi se suza radosnica, videći ga onako veselu. Sutradan došao lječnik. Kad je mojega supruga vidio i pregledao, uskljiku — da je to pravo čudo Božje. Sva pogibelj bila prošta, moj se je suprug za malo dana oporavio i ustao. Kako dakle da se ne zahvalim Srcu Isusovu, najboljem lječniku, utješitelju žalosnih, ljubitelju svih, koji se nijem utječu! Iz dna sreća sa svojim suprugom klicem: Slava i čast i dika premilomu Srcu Isusovu do vječka!

Kod tri lječnika. Klanjec (Hrvatska). — Bila sam oboljela, te idem lječniku. On mi kaže, da mi se krv pretvara u vodu. Prepiše mi lijek, ali mi nije ništa pomogao. — Idem drugom lječniku. Taj veli, da mi je želudac pokvaren. Lječio me godinu dana, ali me ne izlječi. — Idem i trećemu lječniku. Ovaj opet kaže, da sam slabokrvna i da mi desna pluća bolesna. Prepiše mi i naruči raznih lječkarija, ali sve bez koristi. Tako sam patila tri godine dana. Napokon,

čitajući u Glasniku raznih zahvalnica, pomislih: „Zar se ne bi i meni smilovalo Presveto Srce?“ I zavjetovah mu, da će svaki dan klečeći pred slikom Srca Isusova izmoliti tri očenaša i 3 zdravomarije i javno se zahvaliti. Usto dadao odslužiti jednu svetu misu. Kad sam prisustvovala kod ove svete mise, bilo mi je, kao da mi je teška bol iz presiju isčeza. I doista mi se je u kratko vreme povratilo žugjeno zdravlje. Hvala zato i slava Presvetomu Srcu najboljega Liječnika!

Obratio se zaručnik. Slavonija. — Bila sam se zaručila s jednim mlađicom, a da ga nijesam dobro poznavala. Kad tamo saznadoh, kakav je to čovjek. Bio je do skrajnosti nežudoredan, psovao i kleo, mrzio sve, što je sveto i spasosno, a prezirao duhovne pastire. Eto na koga sam se zaručila! Bivala sam stoga sve tužnjom i zdvojnjom. No što da učinim? Da mu otkažem zaručke, te ga prepustim njegova raznudnom životu i njegovoj propasti? Pogledam na sliku Srca Isusova, i simi mi sretna misao. Odlučih, da će sve pokušati, ne bili li obratila svojega zaručnika na pravi put kršćanskog života. U to ime zavjetovah Presvetomu Srcu Isusovu, da će godinu dana moliti devetaice nemu na čast. Ne bi dugo, a moj zaručnik uvidi, koliki je grešnik. Odsada poče izbjegavati ono pokvareno društvo, u koje je prije zalazio, ostavio se psovke, te se sve više molio i prisustvovalo službi Božjoj. I sa duhovnim pastirima se je izmirio, uvjetjev, kako se oni žrtvaju za svetu vjeru i spas naših duša. Napokon se vjenčasno, te sretno živjesmo u strahu Božjem. No naša sreća ne potraja dugo. Iza tri godine Bog ga pozva k sebi. Evo i taj ljuhavi Presvetoga Srca, koje mi nije dalo da umre, dok je bio grešnik, nego tek onda, kada se je bin obratio. Neizmjerna hvala Presvetomu Srcu!

Obraćenje na smrti.

Neki mladič činovnik u Zagrebu — pripovijeda jedna č. s. milosrdnica — bolovan već tri mjeseca od sušice u grlu. Bio je već vrlo slab, svaki se dan očekivala njegova smrt, a o Бога i o svetoj ispoljidi ni da čuje, jer da ga te stvari odviše uzrujavaju. Videći, da su moje riječi nemocne, metnuh potajno bolesniku pod uzglavlje medaljicu bezgrješnog Začeca, te obećah, da će dati odslužiti svetu misu na čast Srcu Isusovu, ako se ova duša obrati. Smrt bila već pred vratima no i sada odni bolesnik privzvana svećeniku ovim rijećima,

„Kto vas je poslao? Na nijedan način ne cu se isповједи.“ Uza sve to ne izgubili nadu, nego se još usrdnije molili Božanskomu Srcu, obećavši javnu zahvalju. Tri puta pokaša svećenik, da tu zalutalu ovcu opet dovede a ovčnjak Kristov. Napokon pobijedi Srce Isusovo, i bolesnik reče: „Hoću da se isповједim.“ Sada obavi svetu isповijed i dobije papinski blagoslov, dočim svete pričesti radi bolesti nije mogao primiti. Bilo je to u 7 i po navečer. Sasmra odan u volju Božju pozvao k sebi sestre, da se s njima oprosti, a majci reče napose: „S Bogom, majko!“ Majka ga upita: „Ta, kuda ćeš, sinko?“ — „Na drugi svijet!“ bilaće odgovor. Malo zatim, u 9 sati, spokojno premiru. Hvala Božanskomu Srcu i Majci bez grijeha začetoj!

III — III.

Samoa osamlije je otok na Tihom oceanu. Tamu nad urogjeničkim plemenom vlada kralj Josip Mataafa. Pravi je uzor-katolik, pobožan, mudar i pravedan. No nije uvijek bio tako dobar. Bio je prije pagana, podavao se razuzdanom, raskalašnomu životu. Otac mu je bio izvrstan kralj, krepotstan i značajan katolik. No sve njegove opomene ne mogode obratiti sima. Napokon kralj umrije, optakivan od svih svojih podanika. Tada se apostolski vikar „brođarskog“ vjerce nećemu dosjeti. On pozva izgubljenog sina, te ga povede k mrtvom tijelu njegova oca, koji je ležao na odru, pokriven dragocjenim prostiračima. Tu zamuoli sima, neka klekne i neka desnicu svojim položi na srce svojega pokojnoga oca. On posluša. Sada mu apostolski vikar očinskim riječima stade spočitavati njegov laksanski život, te ga na koncu zakune: „Ili se ugledaj u primjer svojega krepasnoga oca — ili se odreci slavnoga imena Mataafa.“ Mladi poglavica bio je silno ganut. Stao na glas plakati i jecati. I osako držeći ruku na srcu svojega oca, svečano se zakle, da će u buduće živjeti dostojan svojega oca. I on održa riječ. Otpusti sve svoje žene, osim jedne, dade se pokrstiti i primi imen Josip. Sveti Josip može biti zadovoljan sa štićenikom svajem, a narod ga već tri puta izabran svjajun kraljevu.

Kada mi primamo svetu pričest, to je još više, nego kad bismo ruke položili na Srce našega Oca, Božanskoga

Spasitelja: U onaj sveti, tajanstveni čas srce naše počiva na njegovu Presvetom Srcu. Zar da nam to ne bude životom opomenom: Ili se povedi za Ocem, za krepotinu njegova Srca — ili se odreci kršćanskog imena? (Sdb.)

***

Kormilar je na brodu.

Jedan mornar bio na smrt bolestan, te se pripravljava na zadnje veliko putovanje — u luku vječnosti. Bio je uviјek vrlo pobožan kršćanin, te je ovaj dan ujutro primio zadnju popudbnu. Navećer posjeti ga opet svećenik, te opazi, da je bolesnik vrlo oslabio.

„Jeste li pripravan za veliki prijevoz?“ upita ga svećenik.

„Posve pripravan, oče.“

„A nije li vas možda strah?“

„Mene strah? Ta čega da se bojam?“ i pokazavši na svoje grudi, u koje je jutros primio svoga Boga, pridoda: „Kormilar je na brodu; čega dakle da se ja bojam?“

(Am. Sdb.)

***

Šveđa po malo

— ANTUNOVAC — NOVA ŽUPA SRCA ISUSOVA. — Radi se živo o tom, da se u selu Antunovac, području župe Gaj, u županiji požeškoj (Slavonija) sagradi crkva, koja bi namah imala da bude malicom nove župe. Već je stiglo dopuštenje od crkvene i svjetovne oblasti, a na gradilište je dovezemo mnogo materijala. Dobri se narod no zaca žrtve. Nova crkva i župa bit će posvećena Srcu Isusovu. To će u nadbiskupiji zagrebačkoj biti druga župa pod naslovom Srca Isusova. Prva je Velika Pisanica kod Bjelovara, otvorena godine 1909. Bože, blagoslov!

Dopisnica Uredništva.

Iz Doline u Slavoniji dobisimo 7 zahvalnica, ali kako nisu bile potpisane, nijesmo ih niti pročitali, već namah spremlili u koš. Opeta ujemo: Zahvalnice, kao i sva ostala pisma, treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, inače ih ne možemo nikako svažiti. Uredništvo treba da znade s kim ima posla. — Iz Gajkova primisimo zahvalnicu s posve nečitljivim potpisom, i nju stoji ista sudbina. Dok je sve ostalo vrlo čitljivo napisano, potpis je nečitljiv. Zašto to? Izvolite se čitljivo potpisati, jer nečitljiv potpis vrijedi, ko da ga vrši. Toliko na ravnanje.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Himna nevinosti.

(Sjeverao Petar Perica D. L.)

Oj divan je sunca pri vraku sjaj,
I divan je svibanj i svibanski gaj;
Ali divan je više nevinosti blist,
Što krije ga mladac neokaljan. Čist:
Ljepote božanske na telu mu trag,
Ko serat nebeski Božanstvu je drag.
Ugasnut će sunca preblistavi žar,
Ali ne će mladičev nevinosti čar,
Uvenut će svibanj, uvenut će gaj,
Ali ne će mladičev nevinosti raj.
Kad plamenom Vljenji prepeli svjet,
Presadit će u raj nevinosti cvjet.

Jedan cvijet iz perivoja Srca Isusova.

Naše dično djevojačko društvo za naknadnu sv. pričest u Visu (u Dalmaciji) osnovano je tek godine 1909., a već broji ok 300 članica. Za godinu dana Božansko si je Srce iz svojega perivoja utrglo dva nježna cvijeta, te ih presadio u blaženi raj. Prva je bila Jelisava Brajčić, a druga Urska Sorić.

Naša dobra, angjeoska Urska već je od najranije dobe pokazivala, da nije od ovoga svijeta. Zabave, sijela i svjetsko veselje — to joj sve bila odurno i mrsko. Najvoljela je kuću i rad. Da si ju vidio, kada je pristupala k svetoj pričesti, kako je bila pobožna i sabrana. I za kratke svoje bolesti više se je puta okrijeplila kruhom jakih. Svegj Bogu odana, rudo bi

o smrti govorila. Tješila majka govoreći: „A zašto da živem na ovom varavom svijetu?“ Primivši svetu pomast sve odredi za svoj sprovod. Željela je, da ju prate samo njezine drugarice, članice društva.

Napokon osvana joj zadnji dan: Očišćenje Marijino. Sjeti se, da taj dan njezine drugarice pristupaju k svetoj pričestii. Ona zamoli medaljice Srca Isusova, objesi ih o vrat, pa će svećenik, koji ju je pohodio: „S Bogom! Pozdravite mi moje društvo!“ I više ne progovorile ona angjeoska usta. Ah, rano li nam umrije: bilo joj istom 16 godina.

Sutradan bio krasan i gantanljiv sprovod. Čitavo društvo otpratilo ju do hladnoga groba. Bijeli vijenac na bijelom ljesu prikazivaće nevinost njezine djevičanske duše. Njezina blaga uspomena vijekom će živjeti u srclima našim. (S. B.)

8vaštice

— BIZOVAC (Slavonija). Tu je nazad dvije godine mimo vru pobozan, uzoran mladić. Naš Stjepan nikada nije izustio ni jedne psevke (kletve) niti koje druge nečedne riječi. Nije posjećivao nikakvih zahava po gostionama, nego je u dokotici svirao na tamburici i pjevao crkvene pjesme. Bilo mu je tek 18 godina, kada mu dragi Bog posla tešku bolest, koja ga je molio tri mjeseca. Sve je strpljivo snosio do zadnjega časa. Mnogo se je molio za njega, mnogo se je i sam molio, dok ga siče nijesu ostavile, osobito Srcu Isusovu i svetom Antunu. Zadnji dan reče svojoj majci: „Mamo, moja mama, što će uraditi?“ Ali mu majka odgovori: „Ne kaži: mama moja, već Isuke, Mariju, Josipel!“ On posluša mater i često bi zazivao ta sveta imena, pa je zazivajući ih i dušu ispostio. (A. Fr.)

— SELCE u hrvatskom Primorju, društvo djevojaka za naknadnu sv. pričest. — Ovo društvo, osnovano od veličanstvenog oca Mihovila Gattina Družbe Isusove dne 6. veljače 1900., ima već preko 80 članica. Kako brojem, tako i duhom lijepo napreduje, te svojim primjerom djeluje na cijelu župu. Nema tu skoro nijedne obitelji, gdje se ne bi gojila pobožnost k Presvetom Srcu Isusovu. Tomu je dokazom, što već desetak godina na Blagdan Sreća Isusova, u sam petak, sva župa drage volje svetkuje. Društvo djevojaka ima svoju kužižnicu, drži razne nabožne listice, te se rado havi čitanjem plemenita i nabožna štiva, što je danas doista jak ustuk proti bezvjerstvu i nečudorednosti. Venus je zaslužna bila za napredak društva jedna njegova glavarica, koja mu je pet godina recno prednjačila, dok nije lanjske godine stupila u samostan. (F. J.)

— MULAT (Dalmacija). — Na Antunovo uz lijepu se je svećanost blagoslovila nova častava djevojačkog društva za naknadnu sv. pričest. Izradio je ju na opće zadovoljstvo školske sestre sv. Franje u Splitu. (I. Bl.)

Izjavi mjesечно. Čijena 48 lipa, poštovom 1—10
istisaka po 80 lipa, 10—50 po 70 lipa, 60 i
više po 60 lipa. Za inozemstvo 1 k 30 lipa.

Uredništvo: Zagreb, Palmedževa ulica 8.
Uprava: Tiskara Antuna Schelza, Zagreb,
Gajeva ulica 7.

Broj 10.

Listopad 1911.

Gedina 20.

Miljenik hrvatskoga naroda.

Covjeku se upravo razviježi srce, kada vidi, kako nad narod voli mali crveni „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“. Od dragosti ga često zovu: „naš mali mali Glasnik“. Mnogi su se čak i zavjetovali, da će ga držati, dokle god budu u životu; da će ga čitati, dokle god im bude služio očinići vid. Mnogi veseli srca priznaju, da Glasniku imaju zahvaliti najvećih milosti duševnih i tjelesnih: tko bio žalostan i zdvojan, a u „Glasniku“ našao obilne utjeche; tko bio bolestan na tijelu, a po „Glasniku“ bio upućen na najboljega Liječnika, na Srce Božansko, i po njem zadobio žugljeno zdravje; tko bio bolestan na duši, odan bogonrskomu psovatju, pјanstvu, raskatašenosti ili drugim grijesima, a po „Glasniku“ našao lječka svojoj duši. Pače i neki inovjerci po „Glasniku“ našli put u prava Crkvu Kristovu.

Koje čudo, što je „Glasnik Presvetoga Srca Isusova“ postao pravi miljenik hrvatskoga naroda?

I tako je evo na izmaku već dvadeseta godina, otkako je „Glasnik Srca Isusova“ svaki mjesec neuromno obašao sve hrvatske krajeve, otisnuo se čak preko debelog mora, potražio Hrvate u Americi, Aziji, Africi i Australiji.

No međutim se za ovih dvadeset godina koješta promjenilo — pa i „Glasnik“ se je dva puta promjenio — po-

većao i poljepšao. Pa tako će i ovaj put, na pragu 21. godine svoga opstanka. Nije mogao dulje odoljeti silnomu nuknju prijatelja, neka izlazi u još večem obliku, s još ljepešom opremom. Samo što to ovaj put nikako nije moguće, a da se ne povisi preplatnina. Na to ga i onako sili sve to veća skupoča. Ta, sjetite se samo, po što ste prije dvadeset godina prodavali ili kupovali jaja, maslo, sir, vino, brašno i tako dalje, a pošto sada? Pa tako je pomašao sve to više poskočila cijena i papir, povisila se plaća slagarima, pomnožili se i svi ostali tiskarski troškovi, a najzad zavjerili se i tiskari, da će povisiti i oni svoje cijene, jer da inače ne mogu više opstojati.

Sad nije bilo druge, nego se odvažiti.

Uzdaje se „Glasnik” u pomoć Presvetoga Srca Isusova i u vjernost svojih dosadanjih preplatnika.

Evo dakle, što se je odlučilo: Počevši od godine 1912. izlazit će „Glasnik Presvetoga Srca Isusova” u večem obliku, u ljepešoj opremi, a zato će stajati na godinu poštom ili dostavom u kuću jednu krunu, za inozemstvo i krunu 40 fillira.

Ta cijena vrijedl jednako za sve preplatnike, makar ih više zajedno naručilo. Ipak će i odsada kao za veći procvat „Glašnika”, tako i za same preplatnike biti puno bolje, naruče li preko povjerenika. Ta, mnogi ne znaju, gdje i kako valja naručiti, kako i kamo slati novce, kako reklamovati i tako dalje. Usto bi svaki za narudžbu i pošiljanje novaca potrošio i vremena i truda, a k tomu još i novaca za poštansku naputnicu i biljegovanie. Sve će ove brige — ne sumnjamo nimalo — revni povjerenici i povjerenice, kao dosada, tako i u napredak drage volje uzeti na se iz ljubavi k Presvetomu Srcu, koje će ih obilno nagraditi. Nadalje će se „Glasnik” svaki mjesec najprije poslati povjerenicima, te će ga stoga preplatnici i urednije i prije dobiti u ruke, ako ga primaju preko povjerenika.

Razumije se, da će povjerenici i povjerenice za svoju poštovovnost od uprave „Glašnika” dobiti neke polakšice, kako će im se to već u svoje vrijeme priopćiti.

Primjerci na ogled, knjižice za povjerenike i upiani arci — mogu se dobiti besplatno i franko.

Božansko Srce Isusovo! Na tvoju je slavu hrvatski

Glasnik tvoj radio evo već dvadeset godina, i ti si ga sve
ovo vrijeme upravo obilno blagoslovio; ti si mu širom otvo-
rilo vrata i srca hrvatskoga naroda; ti si po njem toliko
milosti dijelio — ne ostavi ga ni odsada: pače daj, da još
više nego dosada uzradi na proširenje kraljevstva tvoje lju-
bavi u miloj nam domovini!

Uredništvo
„Glasnika Presvetoga Srca Isusova”,
Zagreb, Palmotićeva ulica 33.

***

Blađan Šrca Isusova u Brdoveu.

(Uz naše slike.)

Već treću godinu slavi se u Brdoveu (Hrvatska) blađan Šrca Isusova u sam petak neobičnim slavlјem. Sav je narod u svećanom rahu, ko na najveći blađan. Crkva je ove godine prije podne tri puta bila dupkom puna. Na procesiji s kipom Šrca Isusova bilo je na hiljade naroda. Večernjica držala se je tek u 8 sati, da bi narod poslije podne slobodno mogao raditi. No malo tko išao na polje, većinom su svetkovali cijeli dan.

***

Nařana molitava i dobrih djela za listopad

(Blađeslovljena od sv. Oca pape Pija X.)

Katoličke misije u Etiopiji.

Južno od Misira u Africi, nedaleko od Crvenog mora, leži gorovita zemlja Etiopija ili Abesinija. Broj po nekim vijestima oko 4 milijuna stanovnika, od kojih ima tri milijuna kršćana raskolnika jakobitske ili monofizitske slijedbe. Po drugim vijestima prošireno carstvo Menelikovo ima do 14 milijuna podanika. Državna je vjera Abesinjana iskvarena još i mnogim židovskim, muslimanskim i poganskim običajima i svakakim praznovjerjem. Uz raskolnike ima osobito na istoku i muslimanskih i poganskih plemena. Katolička crkva etiopskog obreda broji danas u tom carstvu samo dva apostolska vikarijata sa nekoliko hiljada vjernika. Povijest

ove abesinske misije nije drugo nego stoljetni niz svakojakih muka i progonstava.

Prvi katolički misijonari u ovoj zemlji bila su dva mlađa Edezije i Frumencije, što su ih tamošnjem kralju prodali u robije u prvoj polovici četvrtog stoljeća. Frumencije izmaće iz rostva, te ga sv. Atanazije, biskup aleksandrijski, posveti biskupom etiopskini. Za kratko vrijeme sva je zemlja primila katoličku vjeru. Nu kad se monofizitski raskol utvrdio u aleksandrijskom patrijarkatu, ista žalosna sudbina snagje sredinom šestoga stoljeća i ovisnu Abesiniju; a od onda čamli etiopska crkva u mrtviliu jakobitskog raskola, što ga je poslijе i islam sve više utvrgivao. U više maha osmano od 16. stoljeća katolički su misijonari nastojali, da bi abesinske kršćane opet sjednili s apostolskom Stolicom u Rimu. Ali dosad im se svaki trud izjavio, premda je već više puta za kratak čas dolazio do sjedinjenja i do imenovanja katoličkog „abune“ ili patrijara abesinskoga. Politički su obzir uz spletke raskolničkog svećenstva vazda opet razvrgli započetu uniju, a odvražni su misijonari raznih redova dijelom poginuli mučeničkom smrću, dijelom iza napornog rada izgnani bili iz zemlje.

Ljepši tračak nade osvanuo je katoličkoj Crkvi u toj zemlji sredinom prošloga vijeka. Od 1839. papa Grgur XVI. povjeri novo osnovanu apostolsku prefekturu Abesinije Ocu Lazaristu Justini de Jacobis (de Jakobis). Domala (g. 1847.) već ju je mogao podići do apostolskog vikarijata sa biskupom na čelu. Uz Lazariste revno su djelovali u toj zemlji, osobito među poganskim plemenom Qallā na jugu Abesinije vrijednioci Kapucini. Prvi odvražni apostolski vikar ove nove misije, Kapucin Massaja, protegnuo je već g. 1855. svoj apostolski rad na južnu pokrajinu Kaffu i nakon silnih potreškoča pošlo je evropskim i urogieskim misijonarima za rukom te su u ovoj pokrajini već prije g. 1879. predobili za katoličku vjeru oko 15.000 duža, kojima je glavno svetište bila kapela Naše drage Gospe od Kappe. Premda ovi vjernici od g. 1879. ne vidješe više nijednog evropskog misjonara te su posve odijeljeni od svoga biskupa, ipak su se vanrednom vjernošću držali katoličke Crkve uz ono malo slabašnja i ostarijih urogieskih svećenika, koji bez pomoći bijelih misijonara nijesu više dorasli bili teškoj zadaći svojoj.

God. 1901. novi apostolski vikar, presvjetili g. Andrija

Jarosseau (Zaroso) iz reda Kapucina, preuze uprava ove katoličke misije. U pratnji druge dvojice Kapucina i jednog mladog urogjetog svećenika dogje g. 1902. u Kaffu. Nu do-mala ožalosti ga nemila vijest, da je tamošnji knez Ras Giorgis sve katoličke svećenike bacio u tånnicu i glavnu crkvu njihovu predao raskoinicima. Pomoćni preporučnog pisma od slavnog cara Menelika II. i posredovanjem francuskog konzula Lagarde biskup izvođi svećenicima svojim opet slobodu i glavno svetište Majke Božje. Na tisuće su sad

Hrdovac, župna crkva.

hrili vjernici katoličkom biskupu i svećenicima, da se daju poučiti u vjerskim istinama i da opet prisustvuju službi Božjoj. Silno oduševljenje vjersko ulutilo čitav narod, te od 12. prosinca 1902. do 12. lipnja 1903. krsili su tamo 3538 većnom odraslik ljudi, krizmali ih 4906, podijelili 10.616 sv. pričeski i vjenčali 1010 para. Ovaj vanredni uspjeh izazvao je opet mržnju kneza Giorgisa, koemu posmoću same carice, suprige Menelikove, pogje za rukom, te svi katolički svećenici, evropski i urogjeti, moradoče 22. rujna 1903. ostaviti zemlju Kaffu. Nastade sada grozno progostvo katolika, koji

su svih 11 crkava svojih morali prepustiti raskolnicima te konfiskacijom dobara, zatvorom i zlostavljanjem učasne muke pretrpjeli radi vjere svoje. Neki podlegoše mukama svojim, drugi pobegode iz zemlje.

Ova se bura nije ograničila na Kafu, domala se protegnula i na ostale pokrajine ove misije kod Galli. Najmoćnije saveznike nagioše progonitelji u samoj carici, u raskolničkom abuni (patrijaru) i u popovima njegovim. Od god. 1903. nije prošla godina bez novih progona vjernih katolika, koji su izgubili službu i sve imanje svoje. Osobito se junački posnoše u tom progonstvu katolički urogjenik Ato Josip, prijađnji carski poslanik u Djibuti-u, i mučenička supruga njegova Ana Volesta, koja je god. 1906. pred samom caricom neustrašivo ispovijedala vjeru svoju i odoljela svim pokušajima caričinim, da se sa svojom diecom i služinčadi odmetne od svete vjere svoje.

Car Menelik osobno nije kriv ovom progonstvu; nego caričina stranka za legija njegovim sve ovo radi i znade osjetiti gotovo svaku audijenciju katoličku kod cara. Odvažnom Ocu Baziliju pogje ipak god. 1906. za rukom, te je caru lično mogao predati pismo biskupa Jarosseau-a. A ovom prigodom Menelik iskazao dobrohotnost svojim prema katolikima i primio urogjenog katoličkog svećenika kao tumača u dvor svoj. Usljed toga papa Pijo X. obrati se 18. srpnja 1906. ljubeznim pismom na cara Menelika moljeći ga, da ocinski zaštiti katolike abesinske. Ovo pismo tako je granulo Menellku, te je papi u znak zahvalnosti poslao najviše odlikovanje, „*zvijezdu sa velikom vrpcom*“ i rekao O. Baziliju: „*Mi svi ljubimo papu, jer je papa kao Otac svih kršćana i naš Otac.*“ U svom odgovoru car Menelik izriče veselje svoje zbog uspostavljenih dobrih odnosa između sebe i rimske Stolice, ter uvjerava papu, da svi katolički podanici njegovi uživaju potpun mir, u koliko se ne protive državnim zakonima.

Na žalost, radi premoćne caričine stranke na dvoru prilike za abesinske katolike ne krenuće dosada na bolje. Carica Tai-Tu i rođeni hrat njezin, knez Ras Giorgis, sa raskolničkim abunom osujetiše i daljnja nastojanja revnih misijonara, da se opet stalno nastane kod svojih vjernih katolika u Kafi. Od ožujka prošle god. 1910. prosuo se više puta glas, da je car Menelik II. umro. To stoji, da su sile snažnog cara

malakse, i da se već porodiće razne prepirke oko nasljedstva njegova. Bože daj, da radi ovih političkih nemira ne snagje tamošnjih mukotrpnih katolika još teža sudbina.

(I. P. B.)

Čitaj dobre Knjige.

Bilo to u Dalmaciji, na jednom ubavom otoku,

„Uhh! Opet da idem u crkvu!“ ljutila se jedne nedjelje mlada gospogja stoeći pred ogledalom i namještajući si kosa na glavi. „Da sam barem u kakvom gradu; tamo nema tih glupih seoskih običaja: svake nedjelje u crkvi lizati oltare! A ako ne idem, zlo i naopako. Oraknut će svi na me kao na bijelu vranu. Nek im bude najposlje! Barem ču vidjeti malo svijeta i pozabaviti se župnikovim trabunjanjem.“

I ode u crkvu kao na kakvu šalicu kave, da se malo pozabavi i načavrila. Pa zar u crkvi? Da, u crkvi. Što je njoj stalo do crkve? Nit ona ništa za Boga niti za molitvu; niti misli na dušu niti na vječnost.

Ma kakvo le to stvorenje, Bog mu se smilovao, da tako nepametno govori i radi?

Mlada gospoja, rekoh. Istom joj je 22 godine. Takva vam je bila od svoje male maloće. Išla doduše i ona u škoju: učila i ona katekizam. Ali kako! Učila je, jer je morala, radi sramote, radi šiba. Učila je kao papiga, a da nikad nije razumjela ono što je učila; niti je ma najmanje nastojala, da razumije. U školi je sjedila kao panj. Mislima je bila svagdje, samo ne u školi.

Išla je i u crkvu još od svojih školskih dana; ali uvijek — kao i danas — samo iz obličaja, jer i drugi idu, pa da joj ne zanovljivataju. O molitvi ni govora. Pa i komu da se moliti? Njoj je svejedno: bio Bog ili ne bio. A i zašto da ga moliti? Ona ima sve, što joj srce zaželi. Sve do sada nije druge na božne knjige niti u ruku uzela, a kamo li čitala, osim molitvenika. Njega si nabavila, jer je i to — moda. Ovda onda zavirila malko u nj; ali ne da se moliti, već da se naruga onim molitvama i plesnama . . .

Nije ipak bila baš bezvjerkica. Barem ona to tvrdi. Ta bezvjerci ne idu ni na misu ni na ispovijed. A ona je svake nedjelje u crkvi i svakog Uskrsa na ispovijedi i pričesti. Ne

pitaj, kakve su to bile isповijedi. Išla je, jer i drugi idu; dakle i opet: da ne prekrši „običaja“. Tako bi i sama govorila. Da nije toga „običaja“, ne bi ni o Uskrsu primala svete sakramente. A zašto napokon da ih prima? Isповijed je za griešnike, a ona nema grijeha . . . Niti je koga otrovala niti zapalila niti orobila; a niti nepoštena nije bila: što će dakle isповijedati? Po njezinu sudu naiće nema drugih grijeha osim ovih.

Koliko nesretnica imade drugarica i drugova, što ovako misle! . . .

Sreća njenja, što je imala dobre roditelje, koji su je barem izvana tjerali u red. Da nije toga, bilo bi velike pripovijesti od nje . . .

Udala se mlada i ostavila roditeljsku kuću i zavičaj. Nove prijlike, nove brige. Sad već nije mogla bezbržno sjediti za pun stol, već i njoj valjalo koji put zasukati rukave. Tako se malko uozbiljila. Ali što je duše, to je ostalo sve pri starom. Čeli ste ju, eno, kako je govorila spremajući se na misu.

Župnik u propovijedi govorio megju ostalim i o dobrotnosti, pa je svojim župljanimu toplo preporučio poimence knjižicu „Spasi dušu svoju!“ U prvi mah sluša ga bladno i beščutno kao uvijek; kad al' najednom, kao da je nešto muka, neka si i ona nabavi tu knjižicu.

„Kakve su to lade misli?“ branila se milostiva — jugunica. „Duša je moja u meni; nije u pogibeli, pa što cu se spasavati?“

„Nije u pogibeli?“ . . . javlji se neki tajni, dosad nečuvani glas.

I srce joj poče kako biti: prsa kao da su tjesna, treba joj zraka . . . Sva se uznemirila. — „Što je to?“ pita se sama u čudu. „Pa dobro, kupit će knjižicu, da si malo vrijeme prikratim.“ I oduvah joj kao odlahmulo.

Kapila je molitvenik „Spasi dušu svoju!“ I čitala ga nemarno i nehajno iz puke značiteljnosti, da vidi, radi česa ga župnik toliko hvali i preporučuje. Ali ona ne nalazi u njemu ništa osobito.

Jednog dana nje ga opet u ruke. I gje, ne bi dugo, i ona se sva strese tako, te joj molitvenik ispaio iz ruke. Sto je? Odakle te obilne suze? . . . „Ja ne znam ni sama — kazivala poslije — što je bilo sa mnom. Znam samo to, da do onda

još ni jedne knjige nijesam onako pozorno i s čuvstvom čitala kao tu. A čitala sam ih i te koliko! Nijesam se mogla onoga dana s tim molitvenikom rastati. Pročitala sam ga do

Bruvac, procesija na hikapom Šica Ičkova 1911.

kraja, pa i po drugi i po treći put, jer mi se činilo, kao da je samo za mene napisan."

Od toga časa mlada se gospogia sasvim promijenila. Sve misli, sve želje i sav posao njézin odsele išao za tim,

da si dušu sasvim uređi. Ali to nije moguće bez čestite velike isповijedi o svem životu. A takvu isповјед valjano obaviti nije šala. Tu pomože jedna devetnica Majci Božjoj. Ona se skrušeno isповijedila, pobožno pričestila, i od onda — sasvim drugo čeljade. Već je više godina od onda proteklo; gospogja ustrajala i danas sretna kao nikad u životu.

Evo, što može dobra knjiga. (B. Br.)

***

Obrođodan blagdan Srca Isusova.

Slavenija.

Brod na Savi. I ove se je godine kod nas Srce Isusovo proslavilo procesijom s Presvetim sakramentom, koja je uza sve naprezanje naših protivnika divno uspjela. (L. L.)

Kuti (filijala župe Bebrina). Što smo davnio željeli, to smo ove godine dočekali: dobili smo za našu filijalnu kapelu svete Kute kip Srca Isusova i kip Srca Marijina. Sad mi veseli čekamo na blagdan Srca Isusova. Kad je osvamio petak na osmine Tijelovske — onda sve se spremalo i staro i mlado i kupilo u kapelu — neki iz ljubavi k Presvetom Srcu, a neki iz značajnosti, da vide, kako će se taj novi blagdan slaviti. Evo majke, što su bolje mogle, opremile one mlađiće, koji će nositi kip Srca Isusova. Svaki ima trobojnici preko prsiju: četiri će nositi sam kip, a dva će nositi jedan mali slavoluk nad kipom, koji je urešen cvijećem i trima hrvatskim trobojnicama sa Srećem Isusovim na bijekom polju. Eno i djevojčica od kojih 12–13 godina, koje su majke obukle u bijelinu; kosa im je raspletena, a hrvatska trobojnica preko ramena. Njih je osam: četiri će nositi kip Srca Marijina, a dvije salvoluk više kipa. Još su dvije djevojčice. One će u ruci nositi veliku kitu lilijsanu i drugoga mirisnog cvijeća: jedna pred kipom Srca Isusova, druga pred kipom Srca Marijina. Kad je sve poregjano bilo, onda je procesija krenula u župnu crkvu u Bebrinu, tri i po kilometra daleko. Naprijed idu dva mlađiće, jedan nosi raspelo oključeno sarmom lilijsanom, a drugi sliku Majke Božje Bistričke. Za njima u najlepšem redu ide narod, i nose se kipovi pod slavolucima. Dječaci lijepo mole, djevojke, sve u bijelinu, pjevaju „zlatnu

krunicu". Staro i mlado — sve je ganuto i ushićeno. Ljudi, koji su vidjeli procesiju, gdje dolazi, priletješe, i kad su opazili kipove, srce im je zaigralo u prsima, a suza im navrijela na oko, te bi pokleknuli, da se poklone Božanskomu Srcu, da se preporuče precistomu Srcu Marijini. Kad se je procesija približila župnoj crkvi, izgje velečasni g. župnik, te vesela srca gledao, kako mu župljani od drage volje, a tako lijepo slave blagdan Sreća Isusova. Iza velike procesije župnim selom i službe Božje povratismo se istim redom u Kute. Razilažeći se, obećao je narod, da nikada više ne će na blagdan Sreća Isusova raditi svoga posla, nego slaviti ga, što holje bude mogao. (T. V. povjerenica.)

Kutjevo. Iza dobro posjećene devetnice osvamo blagdan Sreća Isusova. Taj petak bio je pravi svetak. Velika crkva, da je još jedan put toliku, ne bi doista bila. Ispuvijedalo se do poldana. Iz svih obližnjih sela župe dolazile procesije. (P. Kr.)

Požega. Nije ni Požega zaostala. Da ste samo vydjeli našu procesiju u sam petak! Mužari su gruvali, glazba nas pratila, kongregantice nosile kip Sreća Isusova, uz tri svećenika išla sva školska mladež i ostali bogoljubni narod. Većim dijelom nije se radilo; bilo je i gospode, koja su taj dan posvetila Božanskemu Srcu. Ne ču vas umarati izbrajanjem ostalih pobožnosti: dosta, ako vam kažem, da je cijeli grad bio izmenagjen, videći toliko slavlje Sreća Isusova. (M. St.)

Skenderovac. Nekolicina mješćana u Anterici obdarili našu školsku mladež krasnom zastavom: na jednoj je strani Sreća Isusovo, na drugoj sv. Alojzije. U nedjelju Sreća Isusova posvetila se uz veliku svečanost. Velečasni otac Lambert, franjevac, protumačio je mladeži zastavu, te ju planjenom riječu bodrio, neka smjelo i odvažno stupa pod svojom zastavom. Zatim je krenula veličajna procesija na čest Sreću Isusovu. Takove pobožnosti, takova reda i oduševljenja nije bilo skoro. Mužari pucali, a mladenačka grla zasosno pjevala onu divnu pjesmu: „Do nebesa nek se ori...” (Sr. „Hrvatsko Pravo“ broj 4679., dot. 234.)

Vrbanja. Javljam vam radosnu vijest, da se je i kod nas u sam petak proslavilo Sreća Isusovo. Nitko nije ni mislio na kakav rad, osim nekoliko „novovjeraca“ („nazarena“). Sve je bilo ko u najveće blagdane; a osobito je krasna bila procesija s Presvetim. Put je bio posat travom, kraj puta bilo

posagjeno zeleno granje, a djevojčice sipale cvijeće pred Presvetim sakramenton. Toliko je bilo muškaraca, da se je zacijselo i samo nebo veselilo takvu slavlju Srca Isusova. (M. L.)

Vrbova, filijalica župe Staro Petrovoselo. Prvi put u sam petak! Od zore pa sve do 10 sati neprestano gruvali mužari; procesija s kipom Srca Isusova bila daga preko pol kilometra. Mladići u bjelini, djevojke u bjelini, muškarci dva a dva, ženski svijet po četiri i više u redu. Zvona zvone, mužari gruvaju, pjesma se ori... Do podne nije nitko radio. Do godine bit će još i lijepše, jer će se, nadamo se, odazvati i susjedna sela. (M. Gj.)

Dalmacija.

Omiš. Teško li se je takmititi s Omišanima, kad se radi o proslavi Srca Isusova! Cijeli taj dan (sam petak) prolazi u divnim svečanostima. Već u cik zore budi te oda sna gruvanje mužara i slavljenje zvonova. Svečana misa, mnogobrojne sv. pričestije, zanosna propovijed, oduševljena posveta Srca Isusova. Poslije podne veličanstven ophod. Cijeli je grad svećano urešen, četiri mladića ko u triumfu nose krasan kip Srca Isusova. Pred njima jedna djevojka nosi veliko srce, krasno pleteno od svježega cvijeća s natpisom: „Srce Isusovo, smiluj nam se!“ Desno i lijevo djevojčice u bjelini sa cvjetnim vijencima u ruci. Navečer opet gruvaju mužari, prskavci zasinu zrakom, umjetne vatre bacaju šaroliko svjetlo, sve su ulice, sve kuće rasvijetljene: zadnji pozdrav onome Srcu Božanskom, što ga Omišanji toliko ljubi i štuje. (Sr. „Il Quarnero“ broj 196., „Dan“ broj 26.)

Supetar na Braču. Ima toma već više od dvadeset godina, otkako se ovdje osobitim sjajem slavi blagdan Srca Isusova u sam petak. U toj župi od kojih 2.500 duša pričestilo se je ove godine taj dan oko 600 duša, od kojih kakvih 250 muškaraca. Cijeli dan crkva puna svijeta. Veličanstven ophod u 6 sati navečer bio je pravo slavlje Srca Isusova. Društvo malih podvornika pod svojom zastavom i društvo djevojaka, njih oko 200, sa svojim znakovima bile su najznačajnije skupine u tome ophodu. Svečanost svrši sa posvetom cijele župe Presvetomu Srcu Isusovu te blagoslovom sa Svetotajstvom. (Sr. „Dan“ broj 26.)

Beska.

Levo. Ovogodišnja proslava Presvetog Srca jest trideseta u Šćeni središtu, a uspjela je, da ne može bolje.

Beska, 25. srpnja na blagdan Sca Jezu 1914.

Naroda se je na toliko nagrmljalo, da je željeznička uprava bila u neprilici, jer gotovo da nije bilo doista željezničkih kol. Posebni vlakovi su lilijadama štovatelja Presvetoga Srca dovozili su hodočasnike iz svih krajeva u središte rješen-

Samostani i katolički zavodi, nadbiskupov dvor, župni stručni privatne kuće i odlične bile su punе naroda, što je trudno zatvoriti. Svečanosti počele su već u petak zora, a svršilo u nedjelju navečer. Tu je bilo klanjanje Presvetomu sakramentu u prvoštinskoj crkvi kroz cijeli petak, propovijed u prvoštinskoj i u crkvi svetoga Ćirila i Metoda. Neumorno se ispunjavalo, a na hiljadu vjernika primilo je Presveto Tijelo Isusovo. Prendu je uzvišeni gosp. nadbiskup dr. Josip Stadler bio nešto slab, ipak je u nedjelju otpjevao svečanu sv. misu, pod kojom je pozivao narod na čestu, ako je ikako moguće, i svakidanku sv. pričest. Iza 11 sati krenula je neprugljena procesija sarajevskim ulicama, koja je svojim pjesmanima i molitvama javno pred novjecima ispunjavala svoju vjeru u Boga svoga pod prilikama kruha. Doista je u Bosni za ovih 30 godina blagdan Srca Isusova postao prvim narodnim blagdanom, da mu nema para. (Sr. „Vrhbosna“ str. 218.)

***

Zahvalnice.

Uvod. Zahvalnice treba da su potpisane polpotinom imenom i adresom, takođe ih ne smatraju nikako uskrbi.

Dvade.

Zavjetovana preplata na Glasnik Sreća Isusova.

Mnogi poznaju Glasnik Sreća Isusova, ali samo onako izdaleka. Vidjeli su ga kod kojega susjeda, zavirili u ni, ljestvili, gledali slike, pročitali koju stranicu — ali ga nijesu preplatili. Izgovarali se tko čini: tko mršavom kesom, tko da ne zna kako da se preplatiti, tko da nema kada čitati, tko da voli svjetske novine čitati i tako dalje. Ali dogije nevolja, pritisne ruku. Sjete se tada Glasnika Sreća Isusova. Sjete se njege, ko što se bolestan sjeti liječnika, nevoljan vjernoga prijatelja, tužan mikoga tješitelja. Sjete se njega i oslube, pače zavjetuju, da će ga preplatiti i čitati. U sto dobroih časal!

Evo nekoliko primjera!

Bolest mu spasta dušu. Dalmacija. — Još kao dječak gojio sam osobitu pobožnost k Presvetomu Srcu. Često sam mu znac vapiditi: „Presveto Srce Isusovo, udjeli mi svoju svetu milost, da si spasim dušu!“ I doista me je Presveto Srce tako priteglo k sebi, da sam zamrzio na svjetske za-

bave, pa im se uklanjan, bojeći se, da mi ne bi iskvarile mlado srce. Uto mi umre dobar otac, a ja u 18. godini života otputovah u Ameriku. Tamo već iza tri mjeseca oboljev. Otvorila se grđna rana na mojoj lijevoj nozi. Po cijele sedmice ne mogoh spavati. Svi lijekovi me koristiše ništa. Napokon htjedeš liječnici, da mi nogu odrežu. Ali ja toga ne dopustih, već se utekoh Presvetomu Srcu Isusovu, obećajući, ako mi pomogne, da će se pretpлатiti na njegov Glasnik, te jošte stogod poraditi na slavu Božju. I gđe, bolest krenu na bolje, a ja se iza 6 mjeseci opet latih rada. No ozdravivši na tijelu, oboljev na duši. Općeći s razuzdanom mlađeži, iskvarim se, te štono kažu, janje se u vuka prevrgnul. Ali Presveto Srce dobrog Pastera nije me zapustilo, već me htjelo izvući iz onoga ponora. Jednom ti se zgodom prehladih, te počeh teško kašljati i krv bacati. Prvi specijalista onoga grada ustanovi, da imam sušicu. U toj nevolji sjetih se opet Srca Isusova. Obecah mu, da će mi se javno zahvaliti, ako mi pomogne, a život svoj popraviti. I odlučim se povratiti u domovinu, da u svojem rodom kraju prebolim, ili da barem među svojima dušu ispustim. No Presveto Srce videći me popravljenja, povrati mi i zdravlje, u toliko, da me nagjoše sposobnim za vojništvo, gdje sam bez ikakve poteškoće služio, te se čil i zdrav povratio kući. Evo dakle, kako se je Božansko Srce poslužilo bolestima, da mi dušu spasi. Hvala mu zato i slavi dovjeka! Srce Isusova, pomozi mi i nadalje, a osobito u času moje smrti!

Pomoći u napastima. Amerika. — Mučile su me tolike i tako grde napasti, te sam mislio, da će šenuti pameću, ne bude li to mrija kraj. No nijesam znao, kako da se toga riješim. Kad jednoga dana opazih na stolu svog prijatelja Glasnik Srca Isusova, Pomišlih, ne bih li u njem našao kakovu utjehu i pomoći. Potrčah odmah s Glasnikom kući i počeh čitati mnoge zahvalnice. I gđe, namah mi je bilo lakše pri duši. Sad odlučih izmoliti nekoliko devetnica, te obećah, da će se javno zahvaliti i pretplatiti na Glasnik, ako se riješim tih napasti. I doista svakim mi je danom bivalo bolje. Dragi čitatelju, može biti, da i tebe muči kakovo zlo; nemoj oklijevati, nego se i ti preporuči Presvetomu Srcu: u njem ćeš naći utjehu i pomoći u svakoj napasti i nevolji.

Moje obraćenje. Bosna. — Nekako prije blagdana Srca Isusova razmišljam sam; bih li, ne bih li se ispovjedio.

Stari vrag nije mi dao mira, pa mi prišapnuo: „Šta bi se isprvjeđio, kad ćeš sutradan nantah opet sagriješiti?“ I ja ga poslušah. Vratim se kući, a da nijesam niti zavirio u crkvu. Kad jednoga dana ljuto me zaboli glava. Bol i danas, bol i sutra, dok mi najposlijepije ne dogin na um sva moja grješna djela. Počnem gorko plakati. Kako imam u kući sliku Srca Isusova, odmah kleknem, te zavapim: „O Presveto Srce Isusovo, ti vidiš, koliki sam grješnik. Nijesam zasluzio, da me ti pomognes. Ali kuda ču u toj teškoj nevolji, nego li k tvojemu premlostivom Srcu? Oprosti mi moju dosadanju nezahvalnost, pomozi mi, olakšaj mi bol — a ja ti obećajem, da ne ču više griješiti, i da ču se kaniti svake grijesne pri-gode i pretpiatiti se na Glasnik tvoj!“ Ustadoh, Namah mi je bilo puno lakše, a za kratko vrijeme posve ozdravih. Zato kličem iz dubine srca svoga: Hvaljeni i slavljeno budi Presveto Srce Isusovo!

Zavjet u ime drugih.

Čeli smo lijepih primjera, kako su mnogi zavjetovali, da će držati Glasnik Srca Isusova. Evo još nekoliko primjera, gdje su to isto zavjetovali roditelji u ime nejake si dječice, žena u ime bolesnoga supruga, sestra u ime miloga brata.

Od prvih novčića. Varazdin (Hrvatska). — Moj brat nio stolarski zanat, te je skoro imao biti oslobođen. Kad tamo, dogje do nekakvih razmirsica između njega i gazde, te ovaj reče, da moj brat mora još cijelu godinu učiti. U toj ne-prilici ohećah ja, njegova sestra, devetnicu na čast Srca Isu-sova, i da će se moj brat od prvih novčića, što će ih zasluziti, preplatiti na Glasnik Srca Isusova. I doista bi oslobođen, a već i Glasnik dobiva. Hvala i slava Presvetomu Srcu!

U ime supruga. Martinac (Hrvatska). — Moj je suprug četiri mjeseca logom ležao u postelji od hude kostobolje. Nije se skoro mogao ni maknuti. No najviše su ga maličile teške brige: tko će raditi na polju, tko li će se skrbiti za ženu i šestero djece? Molili smo, dati smo svetu misu odsužiti, pozivali liječnika, upotrebljavali lijekove — sve smo učinili, ali još slaba pomoć. Tada ja pogioh u župnu crkvu, klekoh pred sliku Srca Isusova, obećah, da će moj suprug sam obaviti devetnicu, da će on držati Glasnik Srca

Isusova pak, ako ozdravi, da će se u njem javno zahvaliti. Pa gde, moj suprug još iši dan ustao iz postelje, i mogao malko hodati, iza dva tjedna mogao već izaći iz kuće, a iza mjesec dana i raditi. Danas je posve zdrav. Hlijadu i hlijadu puta neka bude hvaljeno i slavljenio Presveto Srce Isusovo!

Mali preplatnik. Radostevići (Bosna). — Upao dvo-godišnji dječarac u vodu, a ona ga nosila do 250 metara daleko. Zdvojna majka potrebi za njom, te ga sretno izvuče iz vode. Doleti i otac i vidi maloga Antana na pol mrtvog u najčistu marnučaju. Tužni roditelji zavape Presvetomu Srcu, njemu posve predaju sinčića, te obećaju, da će ga svake godine preplatiti na Glasnik. I malik se oporavio, te je danas zdrav i vesel — jedan od najmilajih preplatnika našegu mloga Glasniku.

40%

„Zastava bezgrješne Djevice.“

„Zastava bezgrješne Djevice“ — tako se zove glasilo hrvatskih Marijinih kongregacija, što šest puta izlazi preko školske godine. **Prvi broj izlazi ovih dana.**

Promota je ovaj časopis u prvom redu namijenjen dlanovima Marijinih kongregacija, to ga ipak i svim ostalim štovateljima Majke Božje, Kraljice Hrvata, naštoplje preporećamo. Ta nije to možda samo kakav „vjesnik“ naših hrvatskih kongregacija, nego ima tu vrlo raznolikog štira, a osobito krasnih poučnih članaka i zanimivih pripovijesti.

Preplata za cijelu godinu igraje 60 illira, **poštom ili dostavom u kuću 80 illira.** Primjerici na ogled dobivaju se besplatno i franko.

Uredništvo „Zastave bezgrješne Djevice“, Zagreb, Palmotičeva ulica 33.

♦♦♦

Radetzky i Krunica.

Glasoviti junak Radetzky sjedio jednoga dana u svojem vrtu na kamenoj klupi. Kako su se i vojnici u njegovu vrtu smjeli šetati, ostavio klupu, da ih ne bi smetao. Malo zatim povratio se, te opazio, gdje si vojnici uz portuglije šale i do-

sjetke nešto pokazuju. „Momsi, što se smijete?” upita ih. Oni plašljivo odgovorile: „Oče, našli smo ovdje na klupi krunicu. Željeli bismo znati, koji je taj vojnik, koji krunicu molil.” — „Daite amo,” reče Radetzky; „ja sam ju ovdje za boravio.” Momske je prošla volja, da se smiju. (Am. Sdb.)

84

Šveća po malo.

— OJURJEVAC (hrv. Podravina). Nova kapela Srca Isusova, što ju je podigla Junačka Vojska Srca Isusova, uz veliku se je svečanost blagoslovila na dan sv. Petra i Pavla.

— KRIŽIŠĆE (hrv. Primorje). Dne 28. svibnja bi blagoslovljena, te javnoj službi Božjoj predana nova župna crkva Presvetoga Srca Isusova. Zupa se zove „Dol”, jer je dosada u Dolu bila matica; ali nova je matica u Križišću. To je sada treća Skrijeva druga župa Srca Isusova u senjskoj biskupiji.

— PREGRADA (hrv. Zagorje). Bratovština Srca Isusova, osnovana god. 1889., broji danas već 4.200 upisanih članova. Blagdan Srca Isusova slavi se u toj ogromnoj župi (oko 13.000 duša) kao dragovoljni blagdan u sam petak vrlo svečano.

— „KALENDAR SRCA ISUSOVA I MARIJINA”. Dlina „Vrhbosna”, ocjenjujući maš „Kalendara Srca Isusova i Marijina” za god. 1911., izrajuje se ovako: Ovaj kalendar „bez dvojbe” je uzmilje prvo mjesto među brojnim hrvatskim kalendarima, da ga može uz veliku duševnu korist dati u ruke katoličku Hrvatu.“ Izbrojivši zatim ukratko sadržaj toga kalendara, opet veli: „Još jednom ponavljamo, da ovaj kalendar i opremom i stilom podčinim i religioznim zauzimljie prvo mjesto među hrvatskim publikacijama svoje vrsti... Neka se ovaj pravi katolički i hrvatski kalendar što više proširi u svim našim krajevima“ („Vrhbosna“ 1910. strana 326.)

— IZ AMERIKE piše jedna revna diča o „Kalendaru Srca Isusova i Marijina”: „Kad sam ove kalendare raznosila, žene su ljubile sliku na kalendaru, te uskliknule: „Mili Bože, kako je krasna ova slika!“ Namah su se kalendari ko sa jagmu razgrabili, te sam još šest komada morala naručiti. (T. N. K.)

Dopisnica Uredništva

— AMERICANIMA. Kada naručite više istisaka „Kalendara Srca Isusova i Marijina”, najbolje, da tiskari ujedno s narudžbom pošaljete i novce, ne samo za Kalendare (po 60 fillira), nego i za poslu (za svaku tri istiska, to jest za svaku kiju, po jednu krunu). Onda će vam tiskara sve poslati franko kao „fiskance“, u omofima od jedne kile, pa će vam to puno jeftinije dolaziti, nego da kalendari idu po rukama spreditera kao trgovacka roba.

Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova

Dubrovačke „Kćeri Srca Isusova“.

Dne 3. srpnja 1910. ustanovile smo mladi zbor „Kćeri Srca Isusova“ (Sr. „Glasnik“ str. 139.), a kako mu je svrha ne samo spasenje duše naše, nego i iskrnjega, to smo uvele razne sekcije (odjeli), koje su namah počele živo raditi.

I. Euharistična sekcija radi oko proširenja česte sv. pričesti i svagdanjeg klanjanja Isusu u presv. sakramantu. Pa i za djeca su se zauzimale, da mogu što ranije primiti prvu sv. pričest.

II. Sekcija za dobru štampu osnovala je knjižnicu, širi vjerske časopise i raspravljava dobre knjige.

III. Karitativna sekcija nije dugo čekala na rad. Euharistična sekcija iznašla je mnogo dječice, što još nijesu primila ni svete pričesti ni svete potvrde, a to najviše radi neopisivog sjromaštva. Nemajući pristojne odjeće, nijesu niti škole pohagala. Kako da se tu doskoči? Ah, tu treba sredstava, a tih je malo u nas! No evo, što može dosjetljivost mlađih srđaca, što ljube Isusa, a u Isusu svojega iskrnjega. Poteškoće će se sviladati — Isus će nam pomoći! To je bio naš usklik. Euharistična i karitativna sekcija dale se složno na rad kao dvije sestrice. Sakupile nešto milodara i nešto neizragjenih odijela, te mnogo dječi kupile rublja, mnogo odijelo, mnogoj postole, mnogoj rublja i odiješo i postola. Rublje i odijelo same su šile članice karitativne sekcije. To su s veseljem činile, razmišljajući, koliko će to razveseliti Presveto Srce Isusovo, puno ljushavi spram tužnih i nevoljnih

IV. Literarna sekcija otvorila je svoj rad skromnom akademijom s raznolikim programom, a sada se spremi, da drži predavanja.

V. Sekcija za crkvu pokazala je prigodom svetkovine Srca Isusova, koliko im je do uresa kuće Božje. Tri puna dana bez prestanka su radile oko nakita crkve i oltara Presvetoga Srca. Na stotine stabalaca, na stotine kita cvijeća, nebrojeni zeleni vijenci resili su što crkvu, što rečeni oltar. Kada je pušk priступao k svojoj prijesti, nalazio se je kao u cvjetnom perivoju.

VI. Sekcija za djecu ima svake sedmice svoj sastanak, gdje djeci ne samo upućuje na krepotan život, već im drži i predavanja prema njihovu dohvatu.

VII. Sekcija za pjevanje uzveličala je lipanjsku pobožnost u stolnoj crkvi, koja se sjedište naše kongregacije.

Ovo je ukratko izvještaj našega prvogodišnjeg rada. Sve smo oduševljene, sve hoćemo da radimo za Isusa i svojega Iskrnjega — samo nas ti, Isuse. Ideale naš, iz punine svojega Presvetoga Srca blagoslovio, da odvažno i nstrajno naprijed koracamo! (Kongreganistka.)

DOPISAK UREDNIŠTVA. Naše srednjičko najpriprevanje se odazivje molbi precasoga kapnika Ivo Ferrantis, ravnatelja dubrovačkih „Češeri Srca Isusova“, da naš Glasnik bude glasilom i ovoga društva; paže rašto ne i svih ostalih društava Srca Isusova? Ta, sve što se čini na slavu Sreću Isusova, spada i te kako u njegov Glasnik. Sram, molimo, nemojte nam stati fotografija djevojačkih društava, jer ih načelno ne čemo više objelodanjivati, a dopisi neka budu svi baš zanimljivi i poučni, kako bi ih ne samo članovi društva, nego i drugi rado i s korisću čitali.

8vaštice

SLATINE (Dalm.) Naše Marijino Društvo mladića ponosi se krasnom novom zastavom. S jedne strane vidlj mladića, koji predstavlja društvo, gdje molj precista Pjevici, eda odvjetuje za nas kod Presvetoga Srca svojega Isusa. Ona to i čini, te blagoslovje pobožnoga mladića. Slika diktira začeti: Po Sreću Marijinu k Srcu Isusovu. Na drugoj je strani slika sv. Alopija, zaštitnika našega. Tko bi mogao opisati veselje i gađanje naše i naših seljaka, kada smo 10. lipnja iz Spiljete s razvijenom zastavom, te uz stavljenje zvona slagili u sesi! (V. „Mladost“ str. 104.)

— ZAGREB. Mnogi, koji dolaze u Zagreb, žele da vide glasovitu, dragocjenu zastavu, što ju je laniške godine sva hrvatska mladež prikazala Sreću Isusovu u spomen 10. godišnjice svoje posveće Božanskomu Srcu. Zato se je za nju napravio jedan ormari sa staklom s obje strane, gdje sada visi u sobici kraj sakristije hrvatskoga svetišta Srca Isusova u Zagrebu.

Izlaže mjesечно, tjena 48 filira, poštom 1—10
istisaka po 80 filira, 10—50 po 70 filira, 50 i
više po 60 filira. Za inozemstvo 1 K 30 filira.

Uredništvo: Zagreb, Palmeševa ulica 88.

Uprava: Tiskara Antuna Scholza, Zagreb,

Gajeva ulica 7.

Brej II.

Studen 1911.

Gedina 20.

Nakana molitava i dobrih djela za studeni.

[Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija X.]

Pobožni svećenici.

Nadaleko je bio glasovit otac Ravignan (čitaj: Ravignjan) Družbe Isusove, koji je u Parizu držao vjerske konferencije. O njem reče jedan slušatelj: „Kada ga samo vidim, kako se na početku propovijedi križa, već mi to vrijedi kao čitava propovijed“. On se je nainje tako pobožno križao, da je to u svačoj duši probudilo živu vjera i bogoljubnost.

I doista ne bi čovjek vjerovao, koliko pobožan svećenik pobugnje na dobro i onda, kada ne propovijeda. Služi li svećenik svetu misu tako, te vidiš, da on prikazuje veliku žrtvu novoga Zavjeta; izgovara li kod svete pričesti riječi: „Gospodine, nijesam dostoјan“ sav prouknut mišlja, da drži Boga svoga u rukama; molí li pred narodom tako, te čutiš, kako mu i srce moli; onda te sve to silno budi na pobožnost.

Sveti Franjo Asijski zamoli jedan put brata redovnika, neka s njim pogje propovijedati. Obišavši cijeli grad, eto ih opet pred vratima njihovog samostana. U čudu će tada svetoga Franja zapitati njegov drug: „A Šta je s propovijegju?“ Svetac odvrati: „Ta, već smo propovijedali. Kada mi idemo gradom onako, kako to redovnicima dolikuje, onda je to gotova propovijed“. To vrijedi i o vladanju pobožnoga svećenika.

doviknuo: „Pustite malene k meni da dogju i nemojte im braniti!“ To jest: pustite djecu k meni u svetoj pričesti — ne branite im!

A znaju mališi, kako ih Isus ljubi! Čude se kod nas u Sarajevu, kako upravo malašna djeca toliko čeznje imaju za svetom pričešću, ako ih tako samo lijepo pripravi. Upravo u vrijeme, kada su se ove godine djeca prvi put vodila k svetoj pričesti, nekoja su oboljela od ospica. Nije ga bilo, tko bi ih mogao utješiti, što im se stoga odgagjala prva sveta pričest. — Drugi jedan mališ tako se je veselio sutrašnjoj prvoj svetoj pričesti, da nije htio ići na počinak. Kada se je u 11 sati noći otac povratio kući, mali mu počarli u susret, te sav izvan sebe od radosti uskluknu: „Oče, sutra će primiti Isusa!“ — Ima na žalost i kod nas takovih bezumnih roditelja, koji djecu od sedam ili osam godina neće da puste k svetoj pričesti. No ova znaju onda tako plakati, tako dugo moljekati, dok roditelji ne pristanu uz njihova najvruća želju. — A da ih tek vidite kod samog stola Gospodnjega! Jedan dječarac od samih sedam godina, inače vrlo živahan, pravi nemirnjaković, bio je tako sabran, da se roditelji nijesu mogli načuditi. Mnoga djeca, koja pristupaju često ili čak svaki dan k svetoj pričesti, posve su se promjenila. Ko u jedan lip ostavili su se laži i drugih zlih navika.

Oh, što li sve može pobožan svećenik postići kod djece! Stara čeljad često su kao vlažno drvo: ne će da planu od ognja ljubavi Božanske. No mlada srca jesu kao suho drvo: primakneš li ih ognju ljubavi Božanske, namah će u njima buknuti. A ovaj je organ golemo drvo, jer će uništiti zlo, a srebro i zlato, što je u njihovim srcima, izbit će na površinu, što bi inače zaувijek ostalo zakopano blago.

Citao sam nedavno o jednom mladom kapelanu u Bavarskoj, da je cijelu župu u kratko vrijeme kanoti preobrazio, a to ničim drugim, nego li čestom pričešću djece. Narod mu je za to bio vrlo zahvalan, te je za njim mnogo plakao, kad je bio premješten. Kad bi se svi duhovni pastiri poveli za njegovim primjerom, onda bi se za samih dvadesetak godina ispunila želja svetoga Oca pape Pija X. — cijeli bi se svijet „obnovio u Krstu“.

Četiri puta na godinu imamo kvatreni post. U staro doba redili su se svećenici u ove dane, pa kvatreni post bi uveden zato, da im se isprosi blagoslov Božji. Molimo se

dakle uz kvatrene postove, ali i inače, da nam dragi Bog dadne mnogo pobožnih svećenika. Naše je vrijeme vrlo pogibeljno po svetu vjersu, i zaciјelo će velika nesreća doći na Crkvu, ostanu li kršćani tako militavi, kao što sada većinom jesu. Samo onda će se spasti svijet, ako kršćani postanu revniji; a revniji ne će postati, ako nam dragi Bog ne pošalje mnogo revnih, odista pobožnih svećenika. (E. Spr.)

* * *

„Kruh naš svagdanji..“

(Pile Stjepan Babunović D. I.)

Sveti Matej apostol i evangelijska zabilježio nam je u poglavljiju petom, šestom i sedmom prekrasan govor Božanskog Spasitelja našega, što ga držao velikome mnoštву naroda na gori. Veličanstveni taj govor zapravo je jezgra svega Evangijela. U tom govoru opomenuo je Gospodin svoje vjerne, da se ne brinu odviše, što će jesti, što li piti, čime li će se odijevati, jer da to neznabroši Isku, a naš Otac nebeski znade i sam, da nam to sve treba. „Ištite dakle — veli — najprije kraljestvo nebesko i pravdu njegovu; i sve će vam se ovo pridodati“ (Matej 6, 33). I opet nas opominje: „A kad se molite, nemojte mnogo govoriti kao pogani; jer misle, da će biti uslišeni, ako mnogo govore. Nemojte dakle biti slični njima; znade naime Otac vaš, što vam treba, prije nego ga zamolite.“ A potom reče: „Ovako će dakle moliti vi: Oče naš, koji si na nebesima...“ (Matej 6, 7—9). U toj molitvi dolaze i ove riječi: „Kruh naš svagdanji daj nam danas.“

Evo, s jedne strane opominje nas Gospodin, da se ne brinemo za jelo i pilo, a s druge strane sam nas uči, da se molimo: „Kruh naš svagdanji daj nam danas“. Nije li to protuslovje? Ako bi riječi „kruh naš svagdanji“ znamenovale doista samo hranu tjelesnu, čini se, da bi si Gospodin uistinu protuslovio. Ali baš zato, što si Gospodin ne može protusloviti, jer je vječna Mudrost i Istina, baš zato moramo uzeti, da on pod krahom našim svagdanjim razumije nešto drugo. A što bi to moglo biti? Sveta pričest. Čujte, pa sudite!

Sveta misa ne služi se po svem svijetu sasvim ovako kao kod nas. U nekim krajevinama ne samo da je u običaju

drugi jezik (mjesto latinskoga), kao što je na primjer gdje-gdje i kod nas u običaju jezik staroslavenski, nego i drugi način (obred) kao na priliku kod unijata. Pa ipak u svim liturgijama — tako se zove onaj način ili obred, kako se služi sveta misa — moli se „Očenaš”, i to ne ma gdje, već u svima poslije pretvorbe a prije svete pričesti. A zašto baš na ovome mjestu? Poslušajte, što piše sveti Grgur Veliki, papa (od godine 590.–604.), Ivanu, biskupu sirakuškom na Siciliji:

„Molitvu Gospodnju — Očenaš — zato govorimo iza kanona, jer su apostoli običavali prikazanu žrtvu posvetiti uz ovu jednu molitvu”; pa tumači, zašto je i mi danas molimo na tom mjestu: „Jer mi se čini — veli — neprikladno, da bismo govorili nad žrtvenom molitvu, što ju je sastavio kakav učenjak, a da ne bismo samu predanu molitvu, koju je Spasitelj naš sastavio, govorili nad tijelom i krvju njegovom.”

Po суду dakle papina, a tako i po судu drugih svetih Otaca i po судu samih vjernika u prvo doba kršćanstva, zato se moli Očenaš kod svete mise, i to prije svete pričesti, što drie, da je to mjesto za nj najzgodnije. A zašto je baš to mjesto za Očenaš najzgodnije? To će vam biti jasno iz ovoga, što će vam sada kazati.

U prvo doba kršćanstva smatrao se Očenaš tako sačuvanim dijelom svete mise, da ga neki vjernici (ne ipak svi) nijesu imale ni molili, nego samo kod svete mise. Evo što o tom piše opat Walafrid Strabon († 849.); „Drugi na istoku i u Španjolskoj, govoreći svetu misu svake nedjelje ili i svake subote, mislili su, da je dovoljno, ako spomen muke Gospodnje slave samo svake sedmice. Zato su takogđer neki mislili, da treba samo u ono vrijeme, kad slave žrtvu, govoriti molitvu Gospodnju, što su je, kako mislimo, sami apostoli ili barem u apostolsko vrijeme govorili prije pričesti i lomljenja kruha. Ovi su bo htjeli, da se onaj rukoh, što se u istoj molitvi spominje, razumiće kao (kruh) vrhunac ravni (to jest kao sveta pričest), a ne kao svagdanji (to jest obični, tjelesni). I tako su oni, koji su se jednoć u sedmici pričešćivali (jer se samo jednoć u sedmici i sveta misa služila, a izvan misa rijetko se pričest dijelila), jednoć takogđer mogli molitvu Gospodnju. Ciprijan pak pokazuje, da molitva Gospodnju treba svaki dan govoriti.“

Opat Strabon hoće dakle, da se Očenaš moli svaki dan,

pa se poziva na svetog Ciprijana, biskupa. Ali u vrijeme svetog Ciprijana služila se sveta misa već svaki dan, a vjernici pričešćali se takogje svaki dan i to pod misom. Evo, što kaže sveti Ciprijan: Molimo u Očenašu „kruh naš, jer je Krist kruh onih, koji primaju tijelo njegovo. Molimo pak, da bi nam se ovaj kruh dao svaki dan, da se mi, koji smo u Kristu, te svaki dan primamo svetu pričest kao jelo spasa, ne odijelimo od Krista po kojem težem grijehu.“

Sad ćemo razumjeti način neobičan odgovor pape Leona VII. (936.–939.), što ga dade njemačkom nadbiskupu Gerardu. Ovaj je naime pitao papa: „Da li se molitva Gospodnja ima upotrijebiti kod blagoslova (običnog jela)?“ A papa mu odgovara: „To ne valja činiti; jer su sveti apostoli samo kod posvećenja tiela i krvi Gospodina našega Isusa Krista otpjevali ovu molitvu.“

Da ne duljim: Mnogo imade muževa, glasovitih sa svoje svetosti, znanja i starine, što ih zovemo „svetim Očima“; koji su živjeli na zapadu, zovu ih zapadni ili latinskim svetim Očima, a koji su živjeli na istoku i pisali grčkim jezikom, zovu se istočni ili grčki sveti Oci. Pa gle, među latinskim svetim Očima nema nijednoga, koji bi onu četvrtu prošnju Očenaša tumačio samo o kruhu tjelesnom, a ima ih dosta, koji je tumačile samo o svetoj pričesti, dok drugi o jednom i o drugom kruhu. Među grčkim pak Očima samo sveti Grigor Nisenški govorio jedino o kruhu tjelesnom, dok ostali većinom o sv. pričesti.

Pravom stoga veli i sv. Crkva, ta jedina prava tumačiteljica svetoga Pisma: „...uče sveti crkveni Oci gotovo jednoglasno, da se ona prošnja u Očenašu: „kruh naš svagdanji daj nam danas“ ima uzeti ne toliko za tvarni kruh, hranu tjelesnu, koliko za kruh pričesni, što ga treba svaki dan uživati.“ Ovu nauku svetih Otaca usvaja i Crkva. Prema tome izvan svake je sumnje, da nam je Gospodin i ovim riječima u Očenašu sasvim očito otkrio svoju živu želju, da ga u svetoj pričesti svaki dan pobožno primamo. On je sam naime onaj „kruh naš svagdanji“, što ga po njegovom nalogu molimo u Očenašu. Lijep je stoga obred tako zvanje „mozarapske“ liturgije (u Španiji), po kome prekida ministar nat svećenika iza svake prošnje u Očenašu i rekne po koju riječ. Tako iza četvrtje prošnje, kad svećenik rekne: „Kruh naš svagdanji“, veli ministrant: „Koji si ti, Kriste“, a svećenik onda nastavlja: „daj nam danas“, i tako dalje.

Zvornik — župa bez crkve.

U Podrinju, to jest u istočnoj Bosni uz rijeku Drinu, živu sada većinom hrišćani i muslimani. Nekada bilo je drukčije. Prije no su Turci zauzeli Bosnu, bilo je u onom kraju najviše katolika i patarena (bogomila). To nam svjedoče ruševine katoličkih crkava i samostana u Zvorniku, Srebrenici, Sasima, kod Vlasenice, na Viogoru, i mnogobrojni, još dobro sačuvani grobovi patarena.

Kada je u Zvorniku bila osnovana župa, i kada je na brežuljku usred grada bio sagrađen samostan franjevački sa crkvom, nije poznato. No zna se, kada je bio porušen. Sulejman II. naime, kod Kiseka poražen, dao je na povratak godine 1533. franjevački samostan u Zvorniku porušiti, a crkvu posvećenu Duhu svetomu pretvoriti u džamiju. Katolici spasili su jedino čudotvornu sliku blažene Djevice Marije. Godine 1541. isprosi vlastelin Pavao Sić od turske vlade, da može mjesto porušenog samostana u Zvorniku o svom trošku podignuti crkvu i uz nju stan za redovnike u selu Gračovrh, jednu uru daleko od Tuzle. Ovu crkvu posveti na čast blaženoj Djevici Mariji, te prenese u nju i čudotvornu sliku iz Zvornika, i to svečano u procesiji, kojoj su prisustvovali i mnogi muslimani, od kojih nekoj iskusile čudotvornu moć ove Gospine slike. (O daljnjoj povijesti ove čudotvorne slike ne znamo ništa. Uredništvo bilo bi vrlo zahvalno, ako bi mu tko štogod znao o njoj javiti.)

I tako katolici zvornički ostadoće bez pastira, bez crkve, bez obljubljene svoje slike. Kadikad pošlo je za rukom junačkim franjevcima, da posjete od sviju ostavljeno i progonjeno stado. Sva je prilika, da su mnogi zaglavili kod ovih posjeta. Tako se godine 1544. utopio u Drini biskup fra Blaž Kovačević, bježeći pred Turcima na konju preko Drine.

Uz ovako nepovoljne okolnosti nestajalo je katolička. Nekolj su bježali pred turskim zulumom, druge pak skučile grčki vladike pod svoju vlast. Utrnulo je svjetlo svete vjere katoličke u Podrinju za nekoliko stoljeća.

Prvi katolik, koji se je opet nastanio u Zvorniku, dvije godine prije okupacije, bijaše kraljmedžija Ivo Ambrožić iz Pojnice, komu Zvorničani nadjelišne imenje „Ivo Šokac“. Kao siromak je stigao, kao siromak je umro u svibnju godine 1910.

Nadogje okupacija. U Zvornik dogje vojnička posada pod zapovjedništvom obrstara Blaške-a, brzo iza vojnika do gioše i nekoj zanatlije, a skoro zatim i činovnici. Gospodin obrstar Blaške opazi, da je džamija na brežuljku bila nekada katolička crkva, te je u sporazunu i s dopustom tadašnjeg gradskog načelnika Muijage Alispahića džamiju lijepo očistio, te u njoj smjestio oltar. Munara uz crkvu još je ostala. Gospodin je Blaške kasnije od kraja bio odlikovan, te dobio naslov: „vitez od Zvornikkirchen“ (vitez od zvorničke

Karlovac, prizor iz procesije na blagdan Srca Isusova 1911.

crkve). Godine 1880. blagoslovio je crkvu sadašnji biskup ljubljanski Anton Jeglić. Godine 1888. pokrili su crkvu crijeponom, dok je prije bila pokrita daskama, a minaretu porušile i načinile malen toranj za zvoni.

A kako su došli do ovoga zvona?

Pobožna, sada već pokojna supruga predstojnika našega odbora za gradnju nove crkve, Terezija Föllner, rođena Koch, molila je više puta svoga supruga, neka nabavi zvono. I on ju posluša. Pokupi od muslimana komade starih topova, te dade od njih u Pešti malo zvono. U Zvornik je dovezeno zvono godine 1881. Objesiće ga na drvene skele. Stosu ih na hrpu ruku načinili, i tu je visjelo na za to načinjenom staklu, do godine 1883., kada se je, kako spomenutno, podigao toranj.

Tako su katolici opet imali svoju crkvicu, svoje zvono; i svaki je gledao i radio, da nutritria njezina bude što lijepa. Pače kapetan C. Kralj sam naslikao lijepu sliku Srca Isusova, te ju godine 1894. pokloni crkvi, gdje su ju naznjestili na velikom oltaru. Svećenik, koji je svakoga mjeseca dolazio iz Bieline, imao je lijepu crkvicu, gdje je mogao vršiti svetu službu Božju.

No naskoro promijeniće se prilike. Gradski načelnik Mujaga Alispahić umrije. Bio je on vrlo ugledan i uživao veliko povjerenje kod muslimana. Poznat je bio čak na carskom dvoru u Beču. Kad se je nasljednik prijestolja Rudolf vjenčao, poslao mu je Mujaga od muslimanka lijepo izragiene košulje i rupce. Bio je i na vjenčanju nasljednika prijestolja, te bi odlikovan zlatnim križem i kranom za zasluge. Iza smrti njegove zahtijevavaju muslimani, da im se crkvica vrati, i visoka zemaljska vlada udovolji im godine 1898. u toliko, da je katolicima uzeal crkvu i zatvorila ju pod izlikom, da je trošna, te je pogibelj, da će se srušiti.

Tako ostade katolicima jedino zvono i slika Presvetoga Srca Isusova. Ostale crkvene stvari, koje nijesu imali gdje da sahrane, raznosili su, niktoga ne pitajući, kojekakvi nitkovići, a nekoje su i propale u zapuštenoj crkvi, koja se već potmalo ruši i raspada.

Ali ipak ne klonimo. Godine 1903. osnovao je preuzvijeni gospodin nadbiskup dr. Josip Štadler u Zvorniku novu župu. I došao je župnik na župu bez crkve i bez župnoga stana; na župu, koja obuhvaća tri kotara: Zvornički, srebrešnički i vlašenički. Došao sa časoslovom u ruci i s pouzdanjem u Boga u srcu. I poča nam svitati. Služba Božja obavila se dakako samo u sobici jedne kuće, ali već smo s pomoći Božjom dobili gradilište, a dobra srca — stalni smo — rado će nam pomoći, da što prije možemo sagraditi crkvicu, koja će biti posvećena Presvetom Srcu Isusovu.

(A. Zorko, upravitelj župe.)

(Darove za gradnju nove župne crkve Srca Isusova u Zvorniku najzahvalnije prima: Velečasni gosp. Antun Zorko, upravitelj župe, Zvornik, Bosna.)

Zahvalnice.

Uvod. Zahvalnice treba da su potpisane potpunim imenom i adresom, može ih ne možemo nikako poslati. Urednik.

Zavjetovana preplata na Glasnik Srca Isusova.

Kako naš dobar narod cijeni Glasnik Srca Isusova, to se vidi i iz toga, što su mnogi zavjetovali, da će ga držati, dokle god budu živi. Glasnik im je postao prijateljem, i oni mu se zavjeruju — obećaju mu prijateljstvo do hladnoga groba. Glasnik im je postao savjetnikom, a oni odlučuju, da da će njegove nauke slušati do zadnjega trenutka. Glasnik im je postao putokazom k Srcu Isusovu, i oni se zavjetuju, da će se toga putokaza držati do smrtnoga časa, uvjereni, da onda ne će promišliti cilj zemnoga putovanja. Oni hoće — rekao bih — da s Olasnikom u ruci stupe pred sudište Božje, pred sudište onoga Isusa, čije su Presveto Srce za života vjerno štovali.

Evo nekoliko primjera.

Jedinica. Štitar (Slavonija). — Živio sam lijepo i sretno sa svojom čestitom ženom na lijepu imetku. No već je i deseta godina na izmaku, a još nijesam imao djeteta. Napokon mi dragi Bog ispunil vruću želju, te mi pokloni lijepa kćerku. Ali sada eto nevolje za nevoljom: bolest za bolešću spopadala milo čedo. Već tri mjeseca činili smo, što smo samo mogli, da ju spasimo od smrti. Napokon se sjetim, što sam čitao u susjedovu Glasniku Srca Isusova, sjetim se mnogih zahvalnica, pa odlučim i ja, da se utečem Presvetomu Srcu. I zavjetovah njemu, ako mi kćerka ozdravi, da će ju preplatiti na Glasnik Srca Isusova, dok je živa. Od onoga dana kćerki krene na bolje, i zamalo ona ozdravi posve, ko da bi rukom odnio bolest. A sada je zdrava i rumena ka jabuka. Ja sam ju evo već treću godinu preplatio na Glasnik, i on dolazi na njezino ime. Dakako da ga čitamo mi roditelji. No kad ona bude veća — ako ja dragi Bog poživi — čitat će i sama, a čitat će i ovu zahvalnicu svojih roditelja, koji će Presvetomu Srcu ostati hartsi do groba za toliku milost.

Doseđerni preplatnik. Sinj (Dalmacija). — Bolovao sam više godina na želučnoj bolesti. Lječnici me nijesu mogli izliječiti. Tada se utekoh Presvetomu Srcu obećavši jednu svetu misu, javnu zahvalu i da će ostati dosmртним

pretplatnikom njegova Glasnika. Već je tomu godina dana, što se bolest nije više pojavila. Zato neka bude svagdje i vazda hvaljeno Presveto Srce Isusovo!

Dok živim ja i dijete. Martinac (Hrvatska). — Kćerka mi je teško bolovala, ama na cijelom tijelu. Doktor ju liječio, ali bez uspjeha. Uto mi dogje u ruke „Kalendar Srca Isusova i Marijina“. Iz njega doznadoh za Glasnik Srca Isusova i da se u potrebi mogu zagovoriti Srcu Isusovu. Nijesam okljevala, već sam se odmah zavjetovala, da ču, dok živim ja i dijete, uvijek držati Glasnik Srca Isusova, te se u njem zahvaliti, ako mi kćerka ozdravi. I doista, kad sam se tako zavjetovala i razne pobožnosti na čast Srcu Isusovu obavila, dijete mi ozdravi; a već je tomu tri godine, što se ta bolest nije više povratila. Presveto Srce, vječna ti hvala!

Dokle me god dragi Bog poživi! Hrvatska. — Bila sam se teško zavadiла sa svojim suprugom, a bez sumnje bi došlo bilo i do rastave, da se nijesam u dobar čas sjetila na Presveto Srce Isusovo. Učinih devetnicu njemu na čast, primih svete sakramente i zavjetovah, da ču, dokle me god dragi Bog poživi, držati Glasnik Srca Isusova. To je pomoglo. Hvala i slava Presvetomu Srcu do vijeka!

Ja ču svedi Glasnik tvoj držati, dok budem živ! — Piše nam jedan mladić iz Hrvatske: Evo ti, mili i obliubljeni Glasniče, opet jedne zahvalnice. Primili su i upleti u vijenac mnogih drugih, ne bi li se što bolje raspirila ljubav u srcima ljudskim spram onoga Srca, što je početak i izvor sve ljubavi! Otišao moj otac u Ameriku za radom. Sedam godina podupirao je svoju obitelj i kućicu, kad najednom prestade. Zlobni jezici bili nas oklevetali, a on im povjerovao. Da ne bismo za njega više niti čuli, otide od svojih seljana, koji su s njime radili, u drugo mjesto, gdje ga nitko nije poznavao. Nije nam više pisao, nije nam više slao novaca. Uzalud mi za njega propitkujemo: nema mu ni glasa ni traga. Svaki kaže: bit će negdje nastradao. Kolika žalost po nas! No u dobar čas sjetih se neizmjerne ljubavi Božanskoga Srca, sjetih se njegove neiscrpive dobrote, koja je uvijek pripravna da nam pomogne, kad se u njega uzdamo. I ja se njemu preporučili i rekoh: „Božansko Srce Isusovo, ako je to na tvoju slavu i na spas duše moje, onda se smiluj meni grješnom djetetu.

Ja te molim i prosim, daj učini, da nam otac pošalje potporu, ili barem da saznamo, ieli u životu. A ja tebi obećajem, da će uvijek točno obdržavati crkveni post, dok budem živ, i da će dati odslužiti jednu sv. misu na čast tvojemu Presvetomu Srcu, udjeliti jednu milostinju, primiti svete sakramente, a sveti Glasnik tvoj držati, dok budem živ." — I ja namah počeh devetnicu, te na koncu primih svete sakramente. No još ne bih uslišan. Sjetim se one Spasiteljeve: „Molite, i dobit cete; kucajte, i otvorit će vam se" — i molih sada jednu devetnicu za drugom. Tako je prošla godina i pô. Kad iznenada evo lista od mojega oca, za kojega su svi mislili, da je umro, a uz listak i lijep darak: 600 kruna. Sto sam zavjetovao, to će i izvršiti. O Presveto, preslatko i premilostivo Srcu Isusovo, primi moju neznatnu zahvalu i ne ostavi me u daljem životu!

Dok budem u životu!
Rijeka (Hrvatska). — Piše nam jedan finansijski nadstražar: Došao sam u veliku nepričku i malo da niješum izgubio službu. U najvećoj pogibelji utečem se Božanskomu Srcu Isusovu i Majci Bođoj lurdskoj i obećam, da će dati odslužiti jednu sv. misu i da će dok budem u životu, Glasnik Srca Isusova držati i čitati, budem li uslišen. Za malo vremena ponoglo mi je Srcu Isusovo, i ja se sretno riješih

Karlovec, zastava Srca Isusova.

zla. Što više, prenješi me na mjesto, gdje sam bio zaštićen od svojih neprijatelja. Zato ču do zadnjega časa svojega života biti zahvalan Božanskomu Srcu Isusovu i miloj Majci Božjoj lurdskoj.

Do smrti! Johnstown (Amerika). — Otkako sam bio otpušten iz škole, lutao sam svijetom, došao i u Ameriku, zaboravio na Boga i na dušu, podavao se svakom grijehu, svakoj opačini. No uza sve zemaljske nasmade nijesam nikada imao mira ni zadovoljstva. Bilo mi je već 20 godina. Na moju najveću sreću našao je Glasnik Srca Isusova put i u Ameriku, dopao i mojim rukama. Čitajući u njem toliko zahvalnica, kucne milost Božja i na moje grješno srce, pa me nuka, da i ja kod toga Božanskog Srca tražim lijek svojoj bolnoj duši i pokoj svojemu nemirnomu srcu. No iz početka činilo mi se je, da za mne više nema oproštenja ni spasa. Ali ja sam ustrajno molio i uzdizao slao k Presvetomu Srcu i čvrsto se uzdao u one krasne i utješljive riječi Spasiteljeve: „Dogđite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijeptiti!“ Usto sam se preporučio blaženoj Djevici Mariji i svetom Josipu, da mi budu zagovornici kod Presvetoga Srca, jer sam ja nedostojan svake milosti. I ja odlučih tvrdo, da ću za počinjene grijehu pokoru činiti, a u buduće se kroz cijeli život svoj, što najbolje budem mogao, čuvati svakoga grijeha. Obećao sam javnu zahvalu, ako mi Presveto Sreće dade milost obraćenja, i da ću se pretplaćivati na Glasnik do smrti.

Za vrijeme, dok sam se pripravljao na svetu ispovjed, pretrpio sam užasnih napasti. Došle mi na um svakojake poruge na Gospodina Boga i na prečista Djevicu Mariju, i zdvojna misao, da mi nema više opomoći, nego bolje, da se smaknem. No ja sam ustrajao moleći se i uzdajajući u Presveto Sreće i blaženu Djevici Mariju. Zatim sam pošao k svećeniku, a on, mjesto da me je izbatinao, kako sam zaslужio, lijepo me je primio, te mi podijelio krasnu nanku, koja me je još više učvrstila u mojoj odluci. Napokon iza tri dana učnih veliku ispjoviju i primih svetu pričest. Odonda sam još vše puta primio svede sakramente. A evo danas, iza godinu dana, uživam potpuni mir duševni. Zato opominjem svu braću i sestre širom svijeta, koji se nalaze u duševnoj bolesti, neka traže pomoći i lijeka kod Presvetoga Srca, kao što sam ja tražio i našao. A na to me je

osobito potaknuo Glasnik Srca Isusova. (Primjedba uredništva. Već je tomu 5 godina, što se je taj vrlo mladi Hrvat obratio. Danas je on ne samo vjeran pretplatnik, nego i jedan od najgevnačkih povjerenika našeg Glasnika i nemoran širitelj slave Božanskoga Srca.)

—♦—

Kalendar Srca Isusova i Marijina.

Kad je mali Ivica bolestan, te mu liječnik prepriče raznih lijekova gorkih kao žuć i pelin, onda će ti Ivica zaviljeti, a majka će ga jedva nagovoriti, da zažmirlivši očima, a lica kisela poput krastavca posrkne te gorke ljekarije.

No ako liječnik Ivici u ime lijeka naredi, da jede slatkoga meda, da piće bijelogog mlijeka, da se mane svakoga napornoga posla, već neka se po vas dan igra na čistom zraku po šumici i ljudi — oj Ivice, onda veseo ti, i vesela ti majka!

E, nije takav samo mali Ivica, nego smo takovi i mi veliki. Kad ono, što nam ima koristiti, ujedno nam zadaje neugodnosti, muke i боли, onda na to gledamo kao brav na sjekiru. No kada ono, što nam ima koristiti, ujedno nama i godi, a onda tko sretniji od nas?

Pravo je dakle rekao stari rimski pjesnik: Sve si postiglo, znaš li korisno pomiješati s ugodnim. (Omne tulit punctum, qui miscuit utile dulci.)

Toga se načela držao i držat će se i naš „Kalendar Srca Isusova i Marijina“. Kao dosada nastojao je i ovaj put, za godinu 1912., da ti, dragi čitatelju, pruži ono, što će ti biti korisno, i ono, što će ti biti ugodno, lijepo pomiješano: hrana duševna ujedno zdravu i slanu, ne bi li ti sve u Kalendaru bilo kako na korist — tako i na veselje, kako na posku — tako i na plemenitu zabavu.

Znam, dragi čitatelju, da ti nada sve ljubiš vjeru i domovinu. A ova tvoja ljubav, kako je tebi mila i ugodna, tako je ujedno od naiveće koristi za tebe samoga, za Crkvu i za domovinu. Stoga će ti i sve, što te poučaje o svetoj vjeri, što te bolje upoznaje s tvojom milom domovinom — sve, što u tebi njeti ovu dvostruku svetu ljubav, biti ujedno i korisno i ugodno.

Usto je korisno i ugodno saznati štogod i ob onom, što

se zbiva izvan granica domovine u bijelom svijetu. Tko ne čuje rado, gdje putnik pripovijeda o dalekim tugujim krajevima kako se тамо žive, što li se тамо dogdilo? To širi vidik, a ugaja i priprogjenoj nam značajnosti.

Pa ako tko, da ti bolje protumači svoje pripovijedanje, usto još pokazuje lijepih slika, e onda se veseli i staro i mlado.

Bude li usto još i plemenite šale i srdačnog smijeha, e onda veselju si kraja ni konca.

Sve ovo pruža ti, dragi čitatelju, „Kalendor Srca Isusova i Marijina”, kako prijašnjih godina, tako ovaj put.

„Ima tuj članaka i pripovijesti, što te poučavaju o svetoj vjeri i o dužnostima, što su s njom spojene. A kako se ugodno čitaju ti članci, na priliku onaj, što ga piše prečasni g. Matija Riharić, naš obljebljeni pučki pisac!

Ima ti u našem Kalendaru osobito mnogo o miloj našoj domovini. Ta, naš Kalendor ide osobito za tim, da „upozna Hrvate s Hrvatima”, da se što bolje zblže među sobom. To je vrlo potrebno. Kako ih je malo Hrvata iz uže Hrvatske i iz Slavonije, koj su vidjeli lijepu Dalmaciju, čarobnu Boku Kotorsku, nuhave istarske otoke, Bosnu ponosnu i kršnu Hercegovinu?! A kako je opet malo recimo Dalmatinaca, koji su vidjeli naše ljepote gradove: Zagreb, Sarajevo, Osijek, Rijeku i t. d.? „Ah, da imam para”, uzdahnut će mnogi, ja bih proputovao svukoliku Hrvatsku od Drine do Jadranskoga mora, od Drave do Morače, da se nagledam svih krajeva „lijepo naše domovine”, da vidim sve raznolike hrvatske nošnje i običaje, da slušam njihove vesele i tugaljive pjesme, da čujem kicaj njihova bračkoga srca!

No većina nas toga ne može. Većina nas nema za to ni novca ni vremena. Hajde dakle, da se barem po bijeloj knjizi među sobom što bolje upoznamo! Ta, sramota je, ako tko ne pozná niti svoje domovine, svoje braće. Koliko se toga čita o tugujim narodima, a kako malo o našem! A i ono, što čitaš u novinama o našoj domovini, većinom nije ni lijepo ni ugodno. Čitaš, kako braća stradaju, kako se među sobom svagliju i kolju, kako se krade, vara i ubila, kako neki izrodi plijenu na časni krst, za koji su im dijedovi krvu ili. Rijetko čitaš što lijepo, pobudno i utješljivo!

Tako nije u Kalendarnu našem. On ti pripovijeda samo ono, što će te veseliti i utvrditi u ljubavi k svetoj vjeri i k zajedničkoj nam domovini. On ti pripovijeda ponajviše o

najplemenitijoj žici hrvatskoga srca; o njegovoj pobožnosti k Presvetomu Srcu Isusovu i k blaženoj Djevici Mariji. On ti životom riječju i lijepim slikama prikazuje najmilija nam mesta: svetišta Šeca Isusova i milne Gospe, gdje hrvatska srca, potištena, rascviljena, nalaze vrutak sve nove okrepe i cjehe. On ti priča o ponajplemenitijim sinovima domovine naše, kao što je bio veliki biskup Martin Borković. On se koji put takne i svojih rana i svojih mana, kao što su Žovčka, kletva, prokljanje, praznovanje, nemirjenost u piću — ali on ne kopat oštrim nožem u tim ranama, nego nježnom rukom, kao kakove sestre milosrđnice, bratskim srcem i majčinom samilošću vidi teške rane blagim melemom. On ti primjerom pokazuje, da se možeš i kako se možeš riješiti tih mana, ako ih možda imaš. On ti na priliku pripovijeda o jednom bosanskom željezničaru, koji je od magareg pijanca postao najtreziji čovjek. Pa ako svaki primjer više vuče nego li najkičnija beseda: koliko više domaći primjer, koji ti je, rekah bila, na dohvatu, pred očima.

Vrio ćeš ugodno čitati i članak o katoličkoj crkvi u Nišu, jer ti pokazuje prilike i neprilike naše katoličke braće u Srbiji; i opis „čarobnoga svjećenjaka”, remek-djelo hrvatskoga satijskog.

No Kalendar naš, premda se najvoli baviti domovinom našom, ipak ne zaboravlja, da ti želiš zaviriti i preko devetoga brda, da želiš štograd saznati, što se zbiva na širokom svijetu. Pa evo, gdje ti pripovijest „Nesretni sin” pokazuje prizor iz nesretne Francuske; „Jumakinja” vodi te u bajnu Italiju; „Prevrat u Portugalskoj” ko na dlanu ti pokazuje, kamo bi i naša domovina došla, ako bi u njoj nestalo pradiedovske vjere i poštenja; „Progon kršćana u Armeniji” otvara ti vidik u daleku Aziju; a jedan misijonar, bivši gojenac travničke gimnazije, tako ti zanimivo pripovijeda o vrućoj Africi i o svojim Crncima, da ga se ne možeš naslušati. Na koncu pak sve glavne događaje prošle godine, domaćeg i stranog svijeta, sažire ugodni članak: „Što se sve u svijetu zbljlo”.

Što ćeš više, dragi čitatelju?

Hoćeš li pjesama? — Tih je istina malo u našem Kalendaru, no za to jedna vrijedi za deset. Tako je pjesma „Janješće” pravi biser u našoj lijepoj knjizi.

Hoćeš li sliku? — No toga je naš Kalendar pun kao

kakva slikovnica. Jedna stotina slika i sličica: šta već više? A većinom su izvorne. Ima slika iz svih krajeva naše domovine, pa i iz dugnjeg svijeta, ovaj put osobito iz Afrike.

Hoćeš li „svega i svečesa”, hoćeš li „smješica i razbijerge”? — Otvori zadnje strane Kalendara, pa evo ti tamo i ovoga smoka i začina.

No, dragi čitatelja, jesli li sadu zadovođen s „Kalendrom Srca Isusova i Marijina”? — Nadam se, da jesli. — Pa ako jesli smijeli te osi, kao brat brata, zamoliti za koju malu uslugu? Ne će ti biti nipošto teško, da mi udovođiš. Zamolio bi te samo, da ga pokažeš i drugima, prijateljima i znancima, koji ga još ne poznaju, ne bi li mi pomogao, da si put prokriš u svaku hrvatsku katoličku kuću, da tako sve Hrvate širom svijeta siedini u istoj ljubavi k Presvetomu Srcu Isusovu, k blaženoj Djevici, Kraljici Hrvata, i k zajedničkoj nam miloj domovini.

Je li, da hoćeš?

Kotiko stoji „Kalendar Srca Isusova i Marijina” i gdje se naručuje, vidi na crvenom omotu Glasnika.

TRGAVI

• Uz naše slike.

U nedjelju poslijev svetkovine Srca Isusova blagoslovila se u Karlovcu nova zastava bratovštine Presvetoga Srca Isusova. Sveti čin obavio je preč. o. Romualdo Jereb, provincial hrvatskih franjevaca u pratištu domaćeg gvardijana i duhovnog pomoćnika. Blagoslovu zastave kumovala je blagorodna gospoginja Terezija baronica Vranyczany, koju je zastupala gospojica pl. Türk. — Slike nam prikazuju novu zastavu, oltar župne crkve, te jedan dio svećane procesije, u kojoj se nova zastava prvi put svećano nosila. Bila i ta proslava na veću slavu Božanskoga Srca Isusova.

♦♦♦

Važna objava uredništva.

Uredništvo „Glasnika Presvetog Srca Isusova” javlja svim pretplatnicima Glasnika još jednu veliku i važnu novost: Glasnik će naime od nove godine biti ne samo puno

veći i lijepši — dobit će i posve nov i krasan omot sa slikom Presv. Srca — nego će prijeći sasvim u ruke svećenika Družbe Isusove tako, te će se odsele svi listovi, novci i reklamacije slati na njihovu adresu: Zagreb, Palmotičeva ulica 33. Tu će dakle od nove godine biti i uredništvo i uprava i otpравaljstvo. Ovamo treba odsele sve slati, a tiskari g. A. Scholza samo stari zaostali dag.

Na uredništvo Glasnika šalju se sva pisma, članci, pjesme, dopisi, zahvalnice: sve, što se želi vidjeti u Glasniku natiskano.

Upravi Glasnika šalju se preplate, reklamacije, svi milodari u novcu ili u rabljenim poštanskim markama, nove adrese i promjene starih adresa.

Istina, uredništvo i uprava nalazi se odsele u istoj kući, u samostanu otaca isusovaca, pa zato imadu i posve istu adresu: Palmotičeva ulica 33.; ali je oko Glasnika toliko posla, da ga urednik sâm ne može svladati. Zato on ima pomoćnika, koji će voditi brigu oko uprave, a on sâm, urednik, ima brigu samo za sadržaj Glasnika. Molimo dakle, da se pamti, što spada na uredništvo, a što na upravu, pa da se prema tome i adresira, kako je gore rečeno. Uostalom, ako tko ova razlika između uredništva i uprave i ne pogodi, neka si ne tare glavu; mi ćemo već urediti, samo da dobijemo pošiljku u kuću.

Još nešto vrlo važno!

U prošlom broju Glasnika (za listopad) pogriješno je oglašena preplata povećanoga i poljepšanoga Glasnika.

Preplata će biti ova:

Na godinu, poštom ili dostavom u kuću jednu krunu i 20 fillira, a za inozemstvo dvije krune 20 fillira; za grčani pak i drugi iz okolice, kojih će svaki mjesec sami doći po Glasnik u upravu njegovu, plaćat će jednu krunu na godinu; a svaki pojedini broj stoji 10 fillira. Ovako dakle valja ispraviti ovu prvu vijest.

Povjerenici će uskoro dobiti novo izdanje „Knjižice za povjerenike“ i upisne arke. Tražite preplatnike za povećani i poljepšani Glasnik već sada! Isto tako možete i preplatu slati upravi Glasnika već sada.

Uredništvo „Glasnika Presv. Srca Isusova“

Zagreb, Palmotičeva ulica 33.

Šveta pričest Rod djece.

Devetgodišnja Indijanka iz engleske Kolumbije živo željela primiti prva sv. pričest. Dogle k misijonaru i reče: „Oče, ja bih se rada pričestit!“

— Ti bi se rada pričestiti... ali ti si premilada za prvu sveću pričest, ti još ne znaš, što je to.

Mala žalosna moljakala i moljakala, ali uzalud.

Jednoga dana o podne došla sama u crkvu. U to doba progje tuda misijonar o. Darien. Nešto ga vuklo u crkvu. I on se vrati. Djevojčica, koja je pred svetohraništem na glas molila, nije ni opazila, da je netko umišao. Misijonar čuo reći: „Gospodine, oče moji, misijonar veli, da te ne poznam. Ali ja te poznam: Ti si Sin Božji, Ti si ono dijetešće, što se u Betlemu rodilo, Ti ži živio u Nazaretu, našli su Te u crkvi među ljudima od molitve; Ti si nanošao apostole, Ti si im dao molitvu, Ti si muro na krizu, Ti si treći dan uskrnsuo iz groba. Vidiš, da Te dobro poznam. Onda, molim Te, daj otvori oči misijonaru, neka vidi, kako Te dobro ja poznam.“

Svećenik od gangu proplakao i tajno opet ostavio crkvu.

Još isti dan iza večernje prozove misijonar djevojčici pred cijelim u crkvi sakupljenim svijetom pa ju upita: „Koliko si puta posjetila danas Gospodina našega u svetoj crkvi?“

— Petnaest puta.

— Što si mu rekla?

Djevojče se skanjuvalo reći, a onda će plašljivo:

„Oče, ja sam mu se tužila na vas“, i isrpica, kako je molila.

Tada se okrenuo svećenik narodu: „Vidite, kako Bog uslišava pohožnu molitvu. Nemam običaja, da baš u uno doba, kad je mala u crkvi bila, pohodim prešv. Sakramenat. Veliki me je Duh u crkvu pozvao. — Dijete moje, ti si se dobro molila, molitva ti je uslišena. Bog mi je otvorio oči, i sad vidim, da poznas Isusa u sv. Sakramantu. Ti ćeš primiti prvu sv. pričest.“

Dijete od radosti zaplakalo i kroz suze reče: „Oče, kako sam sad sretna, kao da sam u raju.“

Sretno dijete! Kad bi i mi svi imali tako živa vjera i tako vruću želju, da primimo u svoje srce Isusa u sv. pričest!

(Jek.)

Izlaži mjesечно. Ijena 45 flira, poljekom 1—10
istisaka po 80 flira, 10—50 po 70 flira, 50 i
više po 60 flira. Za inozemstvo 1 K 30 flira.

Urednik: Zagreb, Palmentičeva ulica 33.

Uprava: Tiskara Anteza Schmitza, Zagreb,
Gajeva ulica 7.

Broj 12.

Prosinac 1911.

Godina 20.

Preplatnici i povjerenici Glasnika!

Ovim brojem navršuje „Glasnik“ svoju dvadesetu godinu života. Lijep je to niz godina, a nijesu bile, Bogu hvala, uzakudne. Za to vrijeme „Glasnik“ se lijepo podigao i svoju službu časno obavljao. Početak mu bijaše čedan, oblik malen; ali ga ipak sa veseljem pozdravlje i radosno primiše, gde god se pokazao. To ga ojačalo, pa se ved iz dve godine pre selio u bijeli Zagreb, otkad polagaju još i danas prijatelje svoje širom bijelog svijeta.

1894. dobio je „Glasnik“ nešto veći oblik i lijepše vanjsko lice, da se za 6 godina po drugi put poveća i poljepša. Minulo odonda evo punih deset godina, kad ga prijatelji sjećaju, kako je opet vrijeme, da se prema dobi svojoj malo bolje opremi. Mnogi su željeli, da se poveća i u vis i u šir, da mu bude bolji papir, da donosi što više gradiva. Sve je to njeipo; ali se pri tom zaboravljalo ili se nije ni znalo za one brojne hiljade školske mladeži, i za one hiljade širomašnoga puča na selu i u gradu, koji kadikad kroz mjesecne ne vidi ni fibra u svojoj ruci. Odakle će ovi smoci puno veću preplatu, bez koje nije moguće ni misliti o povećanju i o poljepšanju?

S druge opet strane ne da se taliti, da su danas sasvim druge prilike u Hrvatskoj, nego što su bile prije deset, dvadeset godina; da je napose dandanas „Glasnik“ s vognu glavnu svrhu dobrano već polžio; da je naime

pobožnost k Božaškomu Srcu Isusovu uhvatila u svemkočikom narodu čvrst korijen, pa da bi se sada moglo više za tim ići, da se ova pobožnost i pouzdanje puka u premlostivo Sreću Isusovo što više učvrsti i oplemeniti, kako će što većim piedrom urođiti.

Sve je to ponakao uredništvo, te se nakon zrelog pro-mišljanja odlučilo, da od nove godine „Glasnik“ poveća i poljepša, ali tako, te ipak ne poskupi odviše. Tako se nadja, da će mu i stari priatelji ostati vjerni, a i novih da će što više dobiti.

U čemu se ta nova promjena „Glasnika“ sastoji, već je u zadnja dva broja bilo dovoljno protumačeno. Ovdje čemo sve to u jedno skupiti:

Papir i omot bit će „Glasniku“ od nove godine nešto bolji i čvršći.

Veličina i vanjski oblik bit će mu veći i pristaliji.

Stog će mu biti takogje nešto veći, pa zato i gradivo ili sadržaj oboljni.

Omatna slika bit će takogje druga i ljepeša, kako se vidi na ovom umanjenom otisku. Presveto Sreću Isusovo kao da s nje progovara: „Povjerenici, povjerenice; preplatnici i štinci „Glasnika“ mogu: ostanite mu vjerni, kao što ste i on vama vjerani! Što više, nagrijte mu novih povjerenika, novih povjerenica; prikupite mu novih preplatnika i novih čitatelja, da vam uzmognu i nadalje govoriti o neizmijernoj ljubavi mojoj i nedokućivom milosrđu mojemu. O koliko ih je „Glasnik“ do sada već privođe k meni! Koliki su po „Glasniku“ našli u meni mir i pokoj svojoj duši, a i vremensku pomoć i blagoslov u tjelesnim potrebanima svojim! Dolazite i nadalje, dogliđite k meni svaki koji ste nevoljni i opterećeni, i ja ČU vas okrijepiti.“

Je li moguće, da bi se tako ovom ljubeznom pozivu ognjšto? Zar da se doista nagje na samo jedan pretplatnik, koji bi se „Glasniku“, a po tom u neku ruku i samom prestatkom Srcu Isasovu iznevjerio?

Uza sve ove proguljene i ogromne troškove, što će ih gutati papir, tiskar, vez, pošta, reklama, otprema, knjiguvodstvo i tako dalje, nije „Glasnik“ ipak odviše poskupio kako su to pravum očekivali oni, koji znaju, što sve stoji izdavanje ovakova lista. Preplata mu je odmjerena, što se dalo niža.

jer uredništvu nije ni do kakva dobitka, već do slave Božanskoga Srca i do spaša neumrlih dňa.

Opazio se nadalje ovih zadnjih godina, da je različita cijena „Glasnika“ kod različitog broja preplatnika, koji su bili zabilježeni kod istog povjerenika, razglašala često punita pomutnjom i kod povjerenika i kod preplatnika. Isto

tak bilo je nprilično, što je uredništvo imalo drugu adresu, a uprava drugu; jer mnogi nisu znali razlikovati jedno od drugoga, pa su listovi dolazili na krivu adresu, nijesu se mogli odmah odgovoriti pravom naslovniku, niti se moglo na njih odmah odgovoriti. Uslijed toga bilo novih reklamacija, novog požurivanja.

Da se dakle svemu tomu stane na kraju, udarila se jednaka pretplata za sve, i to u našoj monarkiji; poštom ili dostavom u kuću 1 K 20 fil. za inozemstvo 2 K 20 fil. (45 centa američkih); a tko bude po „Glasnik“ osobno dolazio u upravu, plaćat će 1 K na cijelu godinu. Tko bi pojedini broj htio kupiti u upravi, stajat će ga 10 fil., poštomi 13 fil.

Povjerencici, koji primaju na svoju adresu barem dvadeset istisaka, dobivaju jedan istisak na dar, a za svakih daljnih deset primjeraka — ako su preplate pošalju upravi prvih mjeseci — kakav nabrojan predmet i vrijednosti od 1 krunе. O tomu će biti više govora u novom „Glasniku“.

Napokon je uredništvo preuzealo u svoje ruke upravu i otpremu „Glasnika“ tako, da se odsele svi listovi, preplate, milodari, promjene adresa, reklamacije i sve drugo, što se tiče „Glasnika“ i pobožnosti k Presvetom Srcu Isusovu imu slati na istu adresu, a ta glasi ovako:

Uredništvo (ili: uprava)

„Glasnika Presvetoga Srca Isusova“

Zagreb

Palmotićeva ulica broj 33.

S tiskarom gosp. Antuna Scholza, ne će odsele pretplatnici i povjerencici imati nikakova posla. Samo, ako je tko ostao što dužan, neka joj svoj dag što prije pošalje.

Prvi broj novoga „Glasnika“ izići će već početkom mjeseca prosinca, da ga mogu svi na vrijeme vidjeti i proučiti, pa se pretplatiti. Uprava će taj broj poslati svim dosadanjim pretplatnicima u nadi i s molbom, da se svi pretplate i na taj povećani i poljepšani „Glasnik“, kako su bili na ovaj stari; i da mu svaki barem po jednog novog pretplatnika nadjie.

Povjerenicima svima, makar imali samo dva pretplatnika, šaljemo već sada zajedno s ovim poljednjim za ovu godinu brojem besplatno novo (šesto) izdanje „Knjižice za povjerenike i povjerencite“, u kojoj će naći sve, što im treba o svojoj časnoj službi da znaju.

Isto tako šaljemo im ovim brojem upisne arke, te ih usrdno molimo, da se odmah late posla, te da dije-

leći svakomu ovaj zadnji broj odmah ga ponukaju na pretplatu i za buduću godinu. Ove arke s imenima pretplatnika, neka povjerenici čuvaju kod sebe, a upravi neka jave samo broj pretplatnika.

Molimo, da se s pretpлатom ne čeka nova godina, jer se svaki broj „Glasnika“ tiska mjesec dana unaprijed, e da ga pretplatnici mogu na vrijeme dobiti. Još prije nove godine dakle moramo znati, u koliko će smo istisaka dati tiskati drugi broj. Molimo napose povjerenike i povjerenice, da ne čekaju na zadnjeg pretplatnika, već da nam još prije Božića jave, koliko su barem do tada pretplatnika našli, a koji im se poslije jave, neka nam ih poslije priopće.

S ovim brojem oprašt se i dosadnji urednik „Glasnika“ s vrlo cijenjenim pretplatnicima i suradnicima, zahvaljujući im od srca na lijepom odzivu i marljivoj suradnji i preporečujući se u njihove molitve i nadalje. Obnovljeni „Glasnik“ preuzimaju na sebe magija i zdravija pleća, koja su ga i do sada podupirala. Nema sumnje, da će svi prijatelji „Glasnika“ jednakim poštovanjem i susretljivošću susretati i novog urednika, veleč. oca Stjepana Babunovića, svećenika Družbe Isusove, kako su susretali staroga.

Presveto Srce Isusovo bđelo je budno i obilnim blagoslovom svojim pratio svoj „Glasnik“ do sada, pa će, uvjereni smo, i od sada. Do vas stoji, poštovani pretplatnici, a još više do vas, vrijedni povjerenici i povjerenice, da mu ne samo ne križate računa, već da ga što više proslavite!

Uredništvo „Glasnika Presv. Srca Isusova“.

← 604 →

Nakana molitava i dobrih djela za prosinac.

[Blagoslovljena od sv. Oca pape Pija XI.]

Borba proti zloj štampi.

Svakomu je poznato, kako se svagdje dandanas nastoje oko tog, da nestane nepismeni. U tu svrhu dižu se škole i druga sredstva upotrebljavaju, da ljudi nauče čitati, e bi se okoristili štampom, tim velikim darom Božjim. Ali kolikima je baš ovaj dar Božji na propast i vječnu i vremenitu! Jer mjesto da čitaju dobre knjige i novine, traju slično srce i dušu pokvarenim štivom.

Kako zlokočeno djeluje na čitaoca bezbožno živo, osobito dnevnih listova, dokazat će ova povjesna činjenica, što je čitamo u sudbenim spisima parnice anarhističkog Ravačchola. Tu se čiže ova strašna njegova izjava, izrečena pred sucem istražiteljem Athalineom:

„Majka me je odgojila u katoličkoj vjeri. Tada sam svršao vjerovan u Boga, u budući život, u sve ono, što su me majka i svećenici bili naučili. Jedoga dana pročitam u nekoj književnoj smotri raspravu o „Vječnom Židovu“ od Eugena Sue; zatim staneu marljivo čitati list „Proletarac“, „Pariski građanin“ itd. Tada započeh s kolektivizmom, a svrših s anarhizmom. Bilo mi onda 25 ili 26 godina. Danas, da sam virov u Bogu, ne bih bio učinio, što sam učinio.“

Ovo je jedan primjer kako se čitanjem zla novina dolazi do posvemašnjeg gubitka svake vjere. Ali, sveti Bože, koliko drugih ljudi, osobito radnika i gijaka, naročito svećilštarača, koji dolaze do iste skrajne nesreće? A čime? Gotovo uvijek čitanjem bezbožnih knjiga ili novina.

Ako se uvijek i ne dogje do potpunog gubitka vjere, otruje se ipak duša, pukvari se i do takve nemoralnosti do spiye, da se gotovo ne zna, što je gore. To svjedoči ovaj događaj:

Mjeseca listopada g. 1902. vodila se parница pred potomstvom u Rimu, a proti devetnaestgodишnjemu Aleksandru Seronelli. Ovaj bijaše umiorio nevnu Mariju Goretti, djevojčicu od 13 godina, što nije htjela da pristane na njegove živinske zahtjeve. Čujmo kako se opaki mladić izrazio o sebi: „Što sam novine „Il Messaggero“, koje izvješćuju i potiču na toliku zla djela. Tako mi napokon dogje na um, da i ja počnem jedno zlo djelo, da mi tako ne bude više od potrebe tražiti zarade.“ (Sudbeni zapisnik br. 65.)

Ovo drzovito, ali istinito priznanje pokazuje nam svu strahotu nečndorednosti, do koje dovodi čitanje opakih novina. Koliko se na taj način i kod nas pokvarilo mladeži, koliko zaplakalo roditelja, koliko prosvučilo kršćanskih duša, a koliko se osobito rana zadalo Bužanskemu Svetu Isusovu. Učasno je i pomisliti!

Stoga je punim pravom jedan od najglasovitijih katoličkih novinara, Ljudevit Venillot (čitat Voj) veoma mudro rekao: „Najošttriji hodež, najdjelotvorniji i najtrajniji otrov jest pero u ruci bezbožnog novinara. Ono kvari cijeli narod,

sjeli vijek. Danas se pišu stvari, koje će sutra biti sjemenom zločina."

Jest, dragi čitatelji Glasnika i štovatelji Srca Isusova, tako je! Zle novine prevršuju nezaanjem, zlobom, nemoralnošću. Ali što je najodurnije, dok su više manje takove, izgovaraju se, da nijesu!

One će pače kršćanski pak, a osobito mladež čak i poučavati u vieri, a same ne će znati n. pr. što je nepogrešivost papina, što su oprostili, što Neoskrvnenje Začeće Majke Božje. Sto poštožnost Sreću Isusovu itd.

Bezbožne će novine naše pisati proti zlim namjerama svećenstva, isusovaca, svete Stožice, dok same žive od zlobe i zloradosti, da iznesu na javu koješta, samo da onrazne svećenstvo, redovništvo, svetoga Oca papu itd., ne pažeši, je li istina ili laž, tajna ili poznata stvar, samo da dogiju do pakleniske svrhe svoje.

Bezvjerske će novine naše pod izlikom čudorednosti licumjerno ustati čak i na obranu čistoće i djevičanstva, samo da uspiju u poganoj namjeri svojoj, da rasture sve više i više svoja nečista načela i razgale besantno sreću svoje.

Opake će napokon novine naše sve i svašta poduzeti i napisati, e bi ihčupale iz srca hrvatskog naroda i zadnji tračak vjere, podlom se himbenošću izvinjavajući, da nijesu proti vjeri, nego proti svećenstvu; da nijesu proti Crkvi, nego proti nereditima, koji su u njoj!

One dakle novine i oni, koji u njih pišu, grade se, čujte braćo: nadzornicima, čuvarima, zaštitnicima vjere, crkve i svećenstva. Licumjerci!

Hrvatski narode! Ti poznaš zle hrvatske novine, ta paklenisku se svojim duhom odmah prepoznaš. Ne ču ih dakle spominjati već i zato, da i bijeli papir miloga Glasnika ne zarevni od stida. Nemoj dakle čitati ovakovih novina, časopisa, knjiga. Nemoj nit i filira trošiti na njih. Trošiti na ovakovu štampu znači bacati novac bijeli u crni pakao, i još gore.

Nasuprotno, ako ikako možemo, dajmo štogod za izdržavanje dobrih listova, preplaćujmo se na njih brzo i točno. Podupirajmo svojski Pjevno društvo u Zagrebu i društvo za katoličku štampu u Dalmaciji. Preplaćujmo napokon i druge dobre novine i listove, ako samo možemo. Preporučujmo i drugima dobro štivo, nagovarajmo ih na to, odvraćajmo koga sanju možemo, da ne čita zle listove. Riječ u jednu: Ne mi-

rujmo, ako ne učinimo što god za ovaj najsavremeniji pothvat katoličke stvari.

„Što koristi zidati crkve — rekao je sveti Otač papa Pio X. jednom novinaru — držati misije, podizati škole: sva dobra djela, sva naprezaњa katolika ostaju besplodna, ako se oni ne znaju u isto vrijeme dobro poslužiti oružjem katoličke štampe za navalu i obranu!“

Molimo napokon svim žarom srca svoga Božansko Srca Isusovo, neka ono blagosloviti sve one, koji bilo novcem, bilo perom, bilo kojim mu drago drugim dobrim sredstvom podupiru dobra štampu, a bore se proti opakoj. Molimo ga osobito za one, koji su u tom pogledu ili mlaki ili psve hladni, i budimo uvjereni, da ćemo na taj način biti pravi apostoli najbolje stvari, pravi članovi Apostolstva molitve. (M. St.)

— 4 —

„Ovo činite na moj spomen!“

(Pita Stjepan Babunović D. I.)

Na posljednjoj večeri uzeo je Gospodin Isus u svoje svete i blagoslovljene ruke najprije kruh, te ga blagoslovio i rekao: „Uzmite i jedite: Ovo je tijelo moje“, a onda kalež s vinom, veleći: „Pijte iz njega svi, jer ovo je krv moja novoga zavjeta, koja će se za mnoge proliti na oproštenje grejha“ (Matej 26, 26–28). Još pridrđa, kako svjedoči sveti Luka: „Ovo činite na moj spomen“ (22, 19).

Uvažite: Gospodin ne reče: Uzmite i klanjajte se, već: „Uzmite i jedite!“ I opet: „Ovo činite na moj spomen“, to jest ovo isto što sam ja sada pred vama učinio, i vi činite meni na uspomenu. Ja pak nijesam samo pretvorio kruh u svoje tijelo i vino u svoju krv, nego sam vam dao svoje tijelo, da ga jedete, i pružio svoju krv, da ju pijete: ovo isto činite i vi: oboje, ne samo jedno.

Apostoli su Gospodina dobro razumjeli. I zato su se ne samo u prvo doba, već i kasnije kršćani pričešćivali kod svete mise zajedno s misnikom. Pa još i danas hoće rimski obrednik (knjiga), koja sadržale molitve i obrede, kako se dijele sveti sakramenti i blagoslivaju razne osobe i predmeti, da se sveta pričest redovito dijeli pod svetom misom, a samo iznimno izvan svete mise. Što više, mnoge molitve, što ih svećenik moli kod svete mise poslije pričesti, još se k

— 66 —

dandanás tako sastavljaju, te se pretpostavlja, da se s misionikom i pak pričestio.

Iz svega toga, što do sada rekosmo, jasno je ko na dlanu, da Gospodin deista živo želi, da se često, i svaki dan, pričešćamo. A kako se danas mnogi i mnogi sve više od njega otuguju, to ta živa želja njegova vrijeđi „osobito u današnje vrijeme — pravom kaže sveta Majka Crkva u odluci od godine 1905. — kad se sa svih strana navaljuje na

Živna crkva u Kajinovcu.

religiju i katoličku vjeru, te je sve manje prave ljubavi Božje i pobožnosti.“ Zato i „sveti Otec (papa) u svojoj brizi i revnosti vruće želi, da bi kršćanski pak što češće, pa i svaki dan, pristupao k stolu Gospodnjem.“

Stovatelji Presvetoga Srca Isusova, što velite na ovo? Je li moguće iskreno štovati ovo preslatko Srce, a ne mariti baš ni najmanje za tako živu želju njegovu? Ako pak marite, zašto se od njega tujite, zašto od njega bježite, zašto se ne pričešćujete barem onda, kad možete, ako ne možete baš svaki dan? Dajte već jednom počnite, vi, koji se još uvijek

nečkate i skanjuvate. Sad se više ne možete ispričati neznanjem. Čuli ste ćeto i znadete dobro. Odazovite se dakle časnom pozivu i poslušajte glas Gospodinov: „Dogjite k meni svi, koji ste nevoljni i opterećeni, i ja ću vas okrijeptiti.“ Poslušajte, pa se često, a tko može, i svaki dan, pobožno pričešćujte!

Kapelica Srca Isusova u Kalinovcu.

Kalinovac lijepo vam je i tih se u hrvatskoj Podravini. Broji do 3.000 žitelja, sve samih katolika.

Nemajući u svojoj župi bratovštine Srca Isusova, mnogi se, željni blagoslova Božanskoga Srca, dali drugdje upisati u tu milu bratovštinu.

Jednoga dana — bilo je to baš na blagdan Bezgrješnog Začeća godine 1900. — dogje jedna starija štovateljica Srca Isusova poslije podne u pohode svojim rogiacima. Sva radosna pokazivala im neke upisnice bratovštine Srca Isusova, što ih je baš malo prije dobila. Bila je sva sretna, što je i ona upisana. Sva se kućna čeđad stjetjela oko nje, te znatiželjno promatrала te upisnice, kao da je to najveće blago. Doznali za to i susjedi, pa i oni došli. Jedni su hvalili i preporučivali tu lijepu pobožnost, a neki se drugi samo smijali, pače jedna rugalica — Bog joj oprostio! — zločno primijeti: „Vi ćete i s bratovštinama u pakao!“

Sutradan bila nedjelja. Evo još u razo istro opet one rugalice. No kako je pokunjena i skrušena! Pripovijedala, da je imala čudan san. Sanjala, da je vidjela lijepih slika Srca Isusova. Ona si jednu najljepšu izabrala, no kad je rukom posegnula za njom, nestalo je slike. Sama si je protumačila san kao opomenu, što se je jučer rugala bratovštimi Srca Isusova, pa je evo došla, da molí oproštenje. Šta ćeš, takav ti je naš svijet: san mu često više vrijedi nego li zdrav razum i sveta vjera! No hajde, hvala Bogu, što je ona barem tako uvidjela svoju pogrešku!

Isti dan poslije podne evo opet živog raspravljanja u onoj istoj kući, gdje i jučer. Raspreo se razgovor o pobožnosti k Sreću Isusovu. Najednom će jedna revna štovateljica Srca Isusova: „Čujte, ljudi, i poslušajte! Zašto ne bismo mi ovdje u gornjem kraju podigli kakvu kapelicu, kano oni

u donjem kraju? Tamo je kapelica Žalosne Majke Božje, a mi, dajte, sagradimo kapelicu Srca Isusovu!"

„Zašto ne? Moćemo!" usklikao ukučan.

Satrudan javila se stvar velečasnoj gospodinu župniku, sada već pokojnomu Martinu Galoviću. A on, ne samo, da im je odobrio lijepu zamisao, nego je ljude još i okrabrio, neka se odvažno late posla i neka ga ustrajno privедu k svrsi.

Dne 18. prosinca počeli se sakupljati mliodari. Kako svadga, tako i sada jedni veseća srca dali od maloga malo, od većeg obilia više, a koji nijesu imali novaca, umanjili su svagdanju koricu kruha, pa dali od žita. Prošla i zima, osvabljeno proljeće. Do početka sviblja sabralo se 200 kruna, a žito se prodalo za 98 kruna. Malo je, ali na posao!

Počelo se s gradnjom dne 7. svibnja. Veselje štovatelja Srca Isusova bilo je neopisivo. Imućniji dali besplatno potrebito drvo i ciglu. Obrtnici velikodušno se zadovoljili s vrlo neznačajnom plaćom.

No tko će dvoriti zidare ciglom i mortom? Upravo je počelo vrijeme najsiljnijega poljskoga rada: sada valja kopati kukuruz, za koji dan trahat će livade kosit, a na koncu i žito dozrelo za žervu. Našlo se i požrtvovnih ljudi, koji su sve svoje poljske radove, što se dalo i kako se dalo, odgodili i puštili, da dvore zidare, nadajući se plaći na drugom svijetu. Jednoj revnoj štovateljci Srca Isusova, koja se je osobito žrtvovala, neutrudivo nošej mort, a to obično na glavi, za koji dan opala sva kosa otraga. Pa nek odc kosa, samo da se što prije svrši mila kapelica Srca Isusova!

Koncem srpnja bila kapelica posve goteva. I do dva metra visok kip Srca Isusova bio je već nabavljen.

Slagoslov kipa i kapelice obavio se još iste godine 1901., dne 11. kolovoza, to jest u nedjelju iza „Sniježne Gospe”, kada je u Kalinovcu veliko proštenje.

Na hiljadu i hiljadu naroda iz svih susjednih selo počeli su k toj svečanosti, pače iz same Ugarske došla preko Drave velika procesija; a sakupio se i velik broj svećenika.

Prije poljanje svete misce krene iz župne crkve velema procesija. Bila je, vele, duga skoro jedan kilometar. Onakova ogleda Kalinovac nije još nikada vidio. Dvanaest djevojaka u bijelini nosilo novi kip Srca Isusova, a do dvadeset ih nosilo vijence i gotuće svijeće. Mužari gruvali, da je sav kraj ozvanjao od gromkog im glasa.

Prečasni gospodin podarhajakon obavio blagoslov kipa i kapelice, a nezaboravni naš pokojni župnik rekao ganutljivo prigodno slovo.

Kasnije bi kapelica lijepo ogragjena, a domaća gosp. učiteljica zasadila, te brižponi rukom još danas njeti krasno cvijeće.

Svake godine na Tricelovo i u nedjelju iza blagdana Srca Isusova (zašto ne na sam blagdan? Primedba urednika) dolaze amo procesije.

Jedna štovateljica Srca Isusova ostavi oporukom 220 kruna za nahavu zvona. Kako se je ugodno dojnilo Kalinovčana, kada se je godine 1902. u nedjelju iza blagdana Srca Isusova prvi put oglassio to zvono, pozivajući vjerne duše k Srcu Isusovu!

Zvoni, zvence, i romoni,
Zvoni mlio, zvoni jako,
Zvoni, dok se ne pokloni
Božjem Srcu — srce svakog

(D. V. i M. St.)

***

Kad će doći taj sretni dan...?

Čitateljima Olasnika Presvetoga Srca Isusova bit će poznato, kako se mnoge posvete obaviše na čast, slavu i vječnu zavjeru istome Božanskome Srcu u raznim mjestima naše domovine kao i izvan nje. Ali jedna posveta jamačno nije im toliko dirmula srca, koliko one, kojima se cijele zemlje, da pače države naisvećanijim načinom izračiše u osobitu ljubav i zaštitu Presvetomu Srcu.

Ko zaista da se ne gane, kad se sjeti svega onoga, što je čitao o posveti Tirolaču Srecu Isusovu, o obnovi Izvazrednog saveza sa Srecem Isusovim i o svim onim divnim svečanostima s tim posvetama skopčanim? Godine 1796. i 1896. kao i 1809 i 1909. dolsta su čarobne, zanosne, rajske za svakoga Tirolca, kao više manje i za svakoga štovatelja Božanskoga Sreca.

Nešto slična dogđi se 25. ožujka g. 1874., kadno se pod neumrlim Garciom Morenom cijeli Ekvador posveti Srecu Isusovu. Godine pak 1893. i 1908. znamenite su rad iste posvete i obnove republike Kolumbije.

A kod nas?

Sjećam se rado g. 1896. Ova je bila dosta znamenita za pobožnost Srca Isusova u hrvatskim zemljama. Jedno ču samo spomenuti što me onda, mladića od 21 godine, izvanredno veselilo, a i sada se spominjem s najvećim zadovoljstvom.

Tri se općine senjsko-modruške biskupije javno i svečano posvetile Presv. Srcu Isusovu prigodom svetog poslanja. Te su općine — ako se ne varam — Vrhovsko, Lokve, Brod na Kupi.

Progje dugi niz godina. Sto ne začuh za što slična. To sam veseliji što mogu ovdje spomenuti još jedan takav primjer, što se zbio ove g. 1911. To je jošte zanimivije, jer se to dogodilo kod sjednjene braće naše, u pjesničkom Žumberku, a prigodom one znagnenite tristogodišnjice sjednjenja, o kojoj je već Glasnik S. I. svojim čitateljima posvetio crticu prošloga ruina. Da ne ponavljamo istih stvari, zabilježit ćemo samo jedan dogagaj što poput nova bisera sjaje u kruni svečanosti ove svete po sjednjene godine.

Jednom svećeniku, prigodom svetih poslanstva u župi Sošičkoj situ misao, ne bi li se tza obične posvete župe mogla posvetiti i čitava općina Sošička Božanskemu Srcu Isusovu. Posveta bi obavio gospodin načelnik, a općinari bi za njini riječi posvete ponavljali.

Svećenstvo prista, a hoće li načelnik?

Nije se bilo bojati, ta on, g. Nikola Hranilović, uvjeren je i praktičan katolik, a uz to iskren štovatelj Božanskoga Srca. Ta on je — da drugo ne spominjemo — i lijepu zastavu Srca Isusova na svoj trošak nabavio, a kad je u predzadnji dan misije prispjela, kome će je pokloniti? A kome bolje nego li „Vojski S r c a I s u s o v a“, što se onoga dana osnovala i za predsjednika izabrala g. blaginjaka iste općine?

Ne dušimo! Sina zora Petrov-dana, 12. srpnja 1911. (po njihovu kalendaru) i donese nam krunu svečanosti onih svetih dana: zaključak svetog poslanja, koje je započelo bilo 3. istoga mjeseca.

Bilo je izmed osam i devet sati u jutro, a zlatno sunce sipalo je novim žarom zadovoljstva i poezije, a bez srpanjske žege, nad Sočice zlato svoje. Kad ali, eto, ču se iz daleka poznati, čarobni pjev „zlatne krunice“.

Što je? Radatovićka „Vojska“, „Društvo djevojaka“ i drugi sa revnim pastirom na čelu dolaze u ophodu na nevrijemenu slavi. To je bila mala slika one druge ogromne proces-

sije, kojoj se mnogi i mnogi načudili nije mogao. Ova se nevigjena povorka razvila oko 10 i pol sati iza svećane mise i propovijedi po Sošicama.

Kad se napokon zaustavila na zgodnu mjestu, posveti se Božanskomu Srcu sošička župa pod vedrim nebom sa strane revnoga g. župnika Milana Golubića. Ali za ovim i onako ganutljivim eto i dirljivijega, do onog časa — tajnoga prizora,

S uzvisita mesta čita posvetu čitave općine, g. načelnik, a za njim čitav sakupljeni puš, koga je bilo na hiljadu, ponavlja svete riječi.

Ne ću opisivati, jer ne znam i ne mogu ganutljivosti onih časa, kad čitava općina s glavom svojom, „Pred svjedocim planinom visocim“ izreće svetu zavjemu svoju jednodušno i jednoglasno „milju i omiliju svomu“, kakono nazva Božanskog Spasitelja svoga.

O kako je moralo biti ganuto Božansko Srcce, kad je iz onoliko vjernih sebi srdaca čulo one iskrene izljeve ljubavi, i gledalo onaj duh naknade, što je bitan pobožnosti k istomu Srcu. Srcce će Isusovo zaista blagosloviti onaj dobri puš, njegova općina, načelnika i sve njegovo.

Dirljiva je nuda sve ona želja koju izreklo: „O kako bismo željeli, da ti posvetimo čitavu domovinu dragu!“ Ah dragi Isuse, kada će doći taj sretni dan.. ?! M. St.

— 424 —

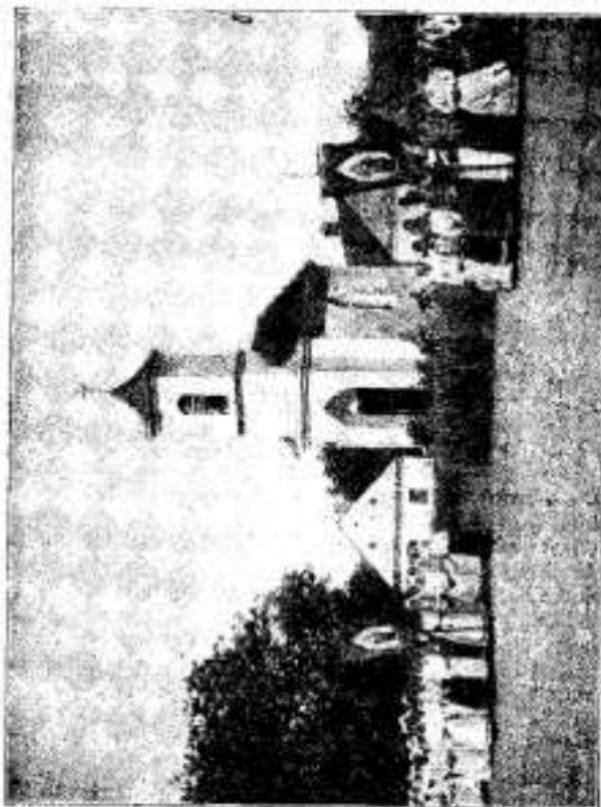
Španjolska posvećena Srcu Isusovu.

Citatelji Glasnika, koji čitaju novine, znaju, kako su slobođani zidari, socijalni demokrati, slobodomućnici i bezvjerci svake ruke uveli sve sile, da strovale Španjolsku u ponor bezvjernstva i pokvarenosti, na nesreću vremenita i vječnu naroda Španjolskoga. Tko ne pozná Španjolske, bio bi rekao, da katolički snivaju tvrdi san; no hvala Bogu nije tako. Jedan dokaz je divni onaj euharistični kongres u Madridu, to jest međunarodni sastanak, komu je svrlja unaprediti štovanje Isusa u presv. oltarskom Sakramenu. Tisuće i tisuće katolika iz svih država cijelog svijeta došli su na taj kongres, pa su bili svjedoci žive vjere i duboke pobožnosti Španjolaca.

Glasnik će vam danas samo jedno spomenuti s ovoga

sastanju, a to je, kako se Španjolska posvetila Presvetomu
Sru Isusovu.

Eto, kako se to ovršlo. Kralj sa svima dvorskim kne-
zovima i odličnim časnicima i činovnicima, svi ministri i na-

kragele Šeca Bojova u kraljevstvu.

zočni kardinali i biskupi skupili su se u krunidbenoj dvorani, gdje je bilo izloženo presveto Otajstvo. Tu je svećenik Ivan Postius izrekao u nazročnosti kraljevoj i ostalih dostojanstvenika ovu posvetu: „Previšnji Gospodine, u Sakramenu sa-

krivena, Kralju nad svim kraljevima i Vladaru nad svim vladarcima! Pred tvojim prijestoljem milosti i milosrđa pada na koljena svakolika Španjolska, predraga kćerka Srca tvoga. Mi smo tvoj narod: vladaj nad nama; i tvoja vlada neka traje sada i na sve vječete!"

Tjedan dana poslije toga bi Španjolska javno posvećena Sreću Isusova u kripti (podzemnoj crkvi) nove pravoslavne crkve u Madridu, koja se još gradi.

Da ova posveta ostane u vječnoj uspomeni cijelog naroda, granadski je nadbiskup na euharističnom sastanku predložio, neka bi se lijepa crkva na jednom brdu u Barceloni proglašila narodnim sveštištem Španjolskim Sreću Isusova. Prijedlog ovaj svi su s usitom primili. To je bila kanu kruna ovoemu prekrasnom euharističnom sastanku.

Dao Bog, da narod Španjolski nagije pod stijegom Sreća Isusova zalog boljoj, sretnoj budućnosti!

Vladimir Stanković.

"Kćeri Presv. Srca Isusova" u Dubrovniku na blađdan Sreća Isusova.

Divan je bio to ljetni dan, 9. srpnja ove godine; kao da se sama narav s nama raduje. Crkva daspokom puna; sainih dievojaka, "Kćeri Srca Isusova", došlo 256.

Postoji svete mise eno ih u krasno urešenoj dvorani. Tu su i članice dievojačkih društava iz Postranja, župe Svetе Marije Mandaljene, Pleta, Milna, Pridvorja, Orašca, Trstengoga i Zatona; sve prožete istim duhom, zadnjene istim idealima. Na pozornici u cvijeću slika božanskoga Srca. Pustimo lijepu dobrodošlicu jedne zbornice, krasan govor prečasnoga upravitelja društva, skladno pjevanje, kao i izvršnu raspravu: "Kako da vojujemo pod zastavom Presvetoga Srca?", e da spomenemo napose "razgovor", što ga vodilo međusobno pet najmlađih kandidatkinja.

Gоворile su o Isusovoj ljubavi, o ljudskoj neharmoniji i o željama Presv. Srca. Govor je svakoga zanjo, ali vrhunac zanosa nastao je, kad je gospoglica Lina Brboro, dijete od samih II godina, na primjedbu svoje drugarice, kako će se ona zauzeti za slava Božju, budući još nejaka, ustala i angloškim regbi zanosom i nekim neopisivim oduševljenjem

odvratila: „Istina je, nejaka sam; ali nemojte gledati što sam nejaka, već gledajte moje mladenačko srce, koje gorí, gori od ljubavi prama Isusa. Sakupit ću svoje prijateljice, svoje drugarice, nagovarat ću ih, molit ću ih, kleknut ću pred njih i suzama na očima zaklet ću ih, da ljube Isusa, da rade za Isusa, da rade oko spasa neumrlih duša...“ Pri svršetku razgovora sve su se zavjerile Isusu, da će ga do smrti ljubiti, vjerne mu biti i raditi na Njegovu slavu. Ovaj razgovor tako je bio gnatutljiv i tako čustveno izveden, da je svaka riječ poput vatreñih strjelica prodrala u svačije srce.

Razne rezolucije bijahu prihvateće tijekom sastanka. Išticiemo ponašažnije:

1. Sva će prisutna društva uvesti zbor Presvetoga Srca Isusova: „Djevojačko društvo kćeri Presvetoga Srca Isusova“ i odmah će odrediti za nove članice kušnju.
2. Svako prisutno društvo ustanovit će sađa barem dvije sekciјe i to: Euharističnu i za dobro štampu, suviše svako će društvo ustanoviti i svoju knjižnicu.

3. Svako će prisutno društvo pri prvom društvenom sastanku imenovati dvije zastupnice, koje će u opredijeljeno vrijeme dolaziti u Dubrovnik na dogovor za zajednički rad.

4. Nastojat će se do godine držati biskupijski sastanak svih djevojačkih društava, koja već opstoje i onih, koja bi se tijekom godine ustanovila.

Pri svršetku sastanka naše je društvo darovalo svakom prisutnom društvu za knjižnicu knjigu: „Kritična povijest Lurda“ od Bertrina, a svakoj prisutnoj članici sliku Presvetoga Srca.

Potom se razigjosno sretne, radosne i pune oduševljenja za svete ideale uz živu želju, da se što prije opet sastanemo na dogovore, kako ćemo zajednički poraditi za vjeru i za dom.
(Zbornica.)

Zahvalnice.

„**Zahvaljujući frdu da su potpisana potpisom imenom + adresom, fraze ih ne možemo nikako urobiti.**“
Uredn.

Evo već je pet godina, što naš Glasnik u svajim zahvalnicama priopovijeda o raznim za vjetima, kojima su se hvalitelji Srca Isusova u nevolji njemu utekli, te bili oslobađeni. Sada smo napokon na kraju ovim dugim, prekrasnim vijencem, što ga je spješla ljubav i zahvalnost spram Srca Božanskoga. Joli nam preostaje jedan zavjet, a taj je Presvetomu Srcu zaciјelo osobito ugoden, pa stoga i osobito isprijećan. Mnogi su već naime zavjet-

vali, da će Glasnik ne samo svati držati, nego po mogućnosti i širiti. U to ime neki su se zavjetovali, da će preuzeti na se povjerenstvo Glasnika Srca Isusova. Drugi opet upisaše u povjerenike jedno svoje dijete. No ne može svaki biti povjerenik, ma koliko za tim neke revne duše i černule. Zato su neki opet zavjetovali, da će preplatiti nekoliko Glasnika, te ih besplatno razdijeliti, osobito među djevcu i siromake. A neki se nekog zavjetovali, da će sredstvima Glasnika poslati neka svači u, što će ju ono po svojoj uvjagljivoći upotrijebiti za raširenje Glasnika.

Sve će ove Presvetu Srcu Isusovo obilno nagraditi. Ta, širiti Glasnika Srca Isusova znači na najlakši i najuspješniji način širiti samu pobožnost k Presvetom Srcu. — A što bi Božanskemu Spasitelju moglo biti ugodnije? Sjetimo se samo njegova svetog obetanja: „Sjajno će nagraditi one, koji po mogućnosti sive ovu pobožnost!“

Zavjetovani povjerenici.

DO KONCA ŽIVOTA PRETPLATNIK I POVJERENIK. Slavonija. — Moja 5-godišnja kćerka tri puta je tako teško oboljela, te se niko nije nadao, da će ostati u životu. No ja sam se svaki put devetnicom obratio na Presveto Srcu, i svaki mi je put molitva bila uslišena. Danas je kćerka posve zdrava i vesela. Uz devetnicu običan sam i javnu zahtvalu i da će do konca života svoga nastati pretplatnikom našega miloga Glasnika, pače i povjerenikom. Kršćanska braća, želite i Izbude, hvalete i slavite Presveto, premolimo i premolimo Seću Isusovo!

KAKO SAM POSTALA POVJERENICOM. Dol na Braču, (Dalmacija). — Bijah teško bolesna, pače i krv sam mnogo puta bacala. Kad sam uvidjela, da mi nemam pomoći od liječnika ni od liječnika, utekoh se s velikim pouzdanjem Liječniku vrhu svih liječnika: Presvetom Srcu Isusovu. Obecioh jedan sv. misa njemu na čast, javnu zahtvalu, i da će postati povjerenicom njegova Glasnika. Na veliku čudo moje, netom se je odslužila za me gospa misa, pod kojom sam se i pričestila, odmah mi presta kašalj, a sada se nahođim u potpunom zdravlju. Hudi bivala, slava i čast premilostivom Srcu Isusovu!

Malisi — zavjetovani povjerenici.

Ima među našim povjerenicima i lijepa kćer malika. Mnogi su roditelji svoja djece dati upisati u povjerenike iz zavjeta. Evo po koji primjer.

MALI LIČANIN — ZAVJETOVANI POVJERENIK. — Jedan umirovljeni postajevodnik u Đabru (Hrvatska) piše: Moj sinčić obolje tako teško, da smo već sve pripravili za njegovu smrt. U toj žlosti bacim se sa sprogonom na kojenu i zavjetim Presvetom Srcu Isusovu i predstoma Šecu Marijinu, da nam sinčića spase. U to ime zavjetujem jednu devetnicu, sv. misu, primanje svetih sakramenata, javnu zahtvalu i da će sinčiću dati upisati kao povjerenika Glasnika Srca Isusova. Ja će za njega poslove obavljati, dok on ne odraste, te sam preuzeo ovu svetu

časnu službu. I doista, neum smo svršili devetnica, a malome je bolest krenula na bolje, i sada je posve zdrav. Hvala i slava Presvetomu Srcu Isusovu i precistomu Srcu Marijini!

MALI SLAVONAC — ZAVJETOVANI POVJERENIK. Imam sam, pišu nam iz Slavonije, petero dječice. Na veliku žalost svoja i svoje žene ne mogušmo prvič četvero si uz najveću brigu i najbolju njegu othramati. Svako je već u dragoj, trećoj godini umri. Peto sam djeće, miloga sinčića, već u prvoj godini njezina života uz devetnicu posvećio dobromu Srcu Isusovu i obećao ga učiniti povjerenikom Glasnika Srca Isusova, ako se othrami i jednom dobar postane. Sada je, Bogu hvala, dobar i zdrav, a osobito ljubi dragoga Isusa.

MALA BOSANKA — ZAVJETOVANA POVJERENICA. — Jedna gragičanka iz Bosne pripovijedala: Moja 10-godišnja kćerka bolovala na očima već preko godinu dana. Dva liječnika ju liječila, sve moguća sredstva su po upotrijebili, ali bolest se opet i opet povratala. Najposljednji odlicujući se utoci Srca Isusovu i Marijinu. Primim sviće sakramente i obavim devetnicu sa svojom kćerkom; usto sum dala milostinju, te obećala, javnu zahtvalu i da će kćerku dati i pisati kao povjerenicu Glasnika Srca Isusova. I evo sada moja kćerka ima sasvijem bistre i zdrave oči, a već se je 8 preplatnika prijavilo, koji će preko nje dobivati Glasnik. Hvala Presvetomu Srcu Isusovu i Marijini!

Zavjetovani darovi za rasirenje Glasnika.

Rijetko progje mjesec, a da naše uredništvo ne dobije po koji darak „za rasirenje Glasnika Srca Isusova“. Mnogi time izvršuju zavjet, što su ga učinili na čast Srcu Isusovu. Drugi opet sami preplatnici veći broj Glasnika, te ih u svojem mjestu besplatno dijele. Dao dobiti Bog, našlo se do godine još više tako potrivenih štitnika slave Bošanskoga Srca!

TRI BESPLATNA GLASNIKA. — Iz hrvatskoga Zagorja piše jedna udovica: Živila u našem selu gospodin, koji je već od mnogo godina zanamario sviće sakramente, možda još od vještanja, u tomu je već preko 30 godina. U crkvu bi istina redno dolazio, ali je znao ipak mnogo govoriti proti svećenstvu. Dragima bi koješta dobra učinio, ali svojoj vlasiljoi duši eskratio bi i ono. Što joj je najpotrebije. Kad eto ti stže ga teška bolest. Upotrijebilo je sva sredstva, da se izliječi, potrošio na sotine — ali sve uslod. A mjesec marili baš puno za njega ni ukučani njegovi. Viđe same mu putu govorila snaka izdaleko o svetim stvarima, ali to nije ništa korisilo. Ne preustao mi drugo, nego da sve utanje svoje slavim a Presvetu Srcu Isusovu, koje ne će smrti grijebnika, nego da se obrati i žive. Njema sam se utekla vrulim molitvama, njemu prikazala svetu pricest za obraćenje onoga gospodina, a usto sam obećala, budems li uslišena, da će obaviti devetnice na čest Srcu Isusovu. Majč Božjoj i svetom Josipu, i da ēn preplatiti i razdijeliti tri Glasnika Srca Isusova. I hvala Presvetomu Srcu, omaj se je gospodin napokon ipak isporjedio i potrestio, te blago u Gospodinu premisao.

SVAKI MJESEC PO KRUNU ZA RASIRENJE GLASNIKA. — Javlja nam jedna učiteljica iz Slavonije! Velika ste je nesreća zadesila, tako je sam skoro izgubila svoju službu. U toj nevolji

atko se devetnicom Presvetomu Srcu Isusovu, obećavši, budem
ti uslikena, da će jednu godinu u redaštvu svaki
mjesec od svoje piće stati po jednu krunu za
ražirene Glasnika Srca Isusova, te se u njem javno
zahvaliti. I jedva dovršila deveticu, a već dobih povoljan glos, i
doista ostao u svojoj službi. A ne samo to, nego bih po davanju
svojoj želji preuđestena u ono selo, gdje su mi roditelji. Kome drugome
da zahvalim za tu milost, ako ne Presvetomu Srcu Isusovu?
Hvala mu i slava na vječek!

Najlepši božićni dar

Neka gospogja u jednom hrvatskom gradu našla se u velikoj nepričili radi svojega supruga. Ona je radio isla u crkvi i k svetim sakramentima, a on toga nije mogao mirno gledati. Svaki bi se put razgoradio, kada bi opazio, da mu je supruga opet bila kod svele prilosti. A sam — otkako se je oženio, nije više pristupio k svetim sakramentima. A teško si ga pobožnoj gospogji, kada bi svojemu suprugu ma izdaleka najopreznijim načinom natuknula, da bi se ipak napokon mogao sjediti svoje kršćanske dužnosti. Onda bi on planio kao živa vatra. No gospogja nije skoncula duhom. Učimla je više devetica na čast Srcu Isusovu, pa i sa svojom je dobrom djecom molila. No sve kao da ne koristi ništa. Kad eto ti, malo dana prije Božića dugodi se, te se gospogja iznenada sruši u tešku nesvijest. Suprug i djeca silno se uplašili, bojeći se, da će umrijeti. Taj se je događaj kosnuo srca onoga gospodina. Gospogja, nešto se uporavila, pošli opet u crkvu i primi svete sakramente. Zamisljena i sa strahom vraćala se kući. Ne ce li suprug opet planuti? No gle ugodnoga iznenajgjenja! Suprug je najljubeznejše dočeka i svojim je rukama podvoći zajutrom, što ga je bio sam skinuo i pripravio! Videći ga gospogja onako dobre volje, oslobođe se i reče mu: „Hvala ti, dragi moj, hvala tvoja hvala! No da znaš, kako bi me istom razveselio, kada bi i ti sa menom pristupio k svetim sakramentima? To bi mi bio najlepši božićni dar!“ — Gospodin sav ganut odgovarje: „Hoću, dušo, hoću već jedan put!“ — „Ne jedan put, nego skoro!“ — „Pa hoću drungi tjedan.“ — „A šta ne bi još ove snobore?“ — „Makar!“ I on održa riječ. On doista iza toliko i toliko godina opet pristupi k stolu Gospodnjemu. To je bio dan radosti i veselja za cijelu obitelj, a najviše za Presveto Sreću dobroga Pastira, što se je iza toliko godisa opet povratila ova izgubljena ovca.

NOVI VRHOVNI UPRAVITELJ APOSTOLSTVA MOLITVE.
Dana 10 rujna 1911. imenovan je prema članku VII. pravila general Družbe Isusove novoga vrhovnoga upravitelja Apostolsiva molitve viđ. g. Josipa Čatota, svećenika Družbe Isusove.

NOVI BISKUPIJSKI UPRAVITELJ APSTOLSTVA MOLITVE.
Presvjeti gospodin Nadbiskup-koadjutor zagrebački odabrao je o. Stjepana Baburovića za upravitelja Apostolstva molitve u nadbiskupiji zagrebačkoj, koga je na to novi vrhovni upravitelj istoga Apostolstva dne 10. listopada o. g. imenovan upraviteljem za ova nadbiskupiju i postao mu dekret imenovanja,